

6 6000 00068950 6

ספר

דברי אמת

על התורה

והוא חיבור אחד מהשלשה חבורים שחיבר אדוננו
 מ"ו המאור הגדול והקדוש עמודא דנהורא
 אספקלריא המאירה בוצינא קדישא חסידא ופרישא.
 וגודע בשערים גדולתו. גבר די רוח אלהין קדישין
 ביה ודמטמין גלי ליה. וכלה לא אניס ליה. הוא
 גלא עמיקתא ומסתרתא. ידע מה בחשוכה. ונהורא
 עמיה שריא. איש אלהים קדוש הוא. והעמיד
 תלמידים קדושים. רשכב"ה עמרת תפארת ישראל.
 אור שבעת הימים. אור ישראל וקדושו. אור המאיר
 לעולם בצדקתו וברוח קדשו. אוהב המקום וישראל
 באמת חוהמו אמת. כבוד קדושת שם תפארתו
 מוה' יעקב יצחק הלוי הורוויץ לאנצוט: מנוחת
 כבודו בק"ק לובלין:

בהוצאות בית מסחר הספרים של ה"ר לייביש
 מונק נ"י ברחוב גרינבאו בחצר באמבערג'ס
 בווארשא נומר 1104

ווארשא

לפ"ק

תרמ"ג

שנת

בדפוס ר' מאיר יחיאל האלסער עם שותפו רחוב מיללע נומר 2

ДИВРЕЙ ЭМЕСЬ

въ Типографіи М. И. Галтеры & К^о Ул. Мила № 2

В а р ш а в а

1882 הוצעק והוכנס לאינטרנט

www.hebrewbooks.org

ע"י חיים תשע"א

Дозволено Цензурою
Варшава 20 Апрѣля 1881 года.

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תשע"א

הסכמת הרב המאור הגאון הגדול המפורסם בדורו לשבח ולתפארת שלשלת היוחסין מוכתר בנימוסין פאר הדור נ"י ע"ה פ"ה כבוד שם תפארתו מהו' מישורם זלמן אבד"ק לובלין יצ"ו

הסכמת אדום"ר הרב המאור הגדול והקדוש החסיד המפורסם בוצינא קדישא חסידא ופרישא איש אלקים קדוש הוא אור ישראל וקדושו נ"י ע"ה פ"ה כבוד קדושת שם תפארתו מהו' אברהם יהושע העשיל אבד"ק אפטא

מודעת זאת בכל הארץ קדושת מנן רב ה"ג בוצינא קדישא. חסידא ופרישא גדול מרנן שמו מוהר"ר: **יעקב יצחק הלוי סורוויץ** מפ"ק ויהי נדק אזור מחניו: להוכיח במישור עטוי ארץ. רבים שמו בלמא אס דבריו מחוקים חכו ממחוקים: והיה לנו לעינים. ברזחו סי שנים. הניח ברכה חידושי תורתו ברור מלולו דעת שפתו: ועשה קס ונחשורר נכדו הרבני המוסלח האבד"ק מהו' **יצחק יעקב קאפיר נ"י** להביא לבית הדפוס להוציא לאור תעלומות: לקחוד שנים עורות. כידורי אס יתחלמו: כלשר עיניהם לונח יביטו: לזאת הנני ידי חכון עמו וזרועי תחלמו לעורר לבב אלוש שיהיה בעזר וסיוע למוכ"ז בכל החלומות: ומועיל נמלח: שיפולו מעיינותיו חילם הן בהוללח הדפוס. הכיד המדבר לכבוד המורס ולומדים לשמה. ובאחי עה"ח. טוב מנחם. יתל ישראד אר ה' לפס"ק לובלין.

נאום הק' **מישורם זלמן אבד"ק** לובלין והגליל:

קדוש על שם ימינו מלכות. בנך האיש אשר יקום שלשה ימים לחודש שנים עשר כוס חודש אדר: שנת הקס"ח לפ"ק:

אמת יהגה חכי כי זה כמה שנים אשר משכתי את ידי מליחן הסכמה על הדפסת ספרים חדשים כל ימיו וכל חפני כ"א בחורה שבכח ובעל סה: לרברי התנאים והמוראים. אשר מפיהם אלו חיים. לאורם נסע ונלך בנדי האמת. בדרכי המורה והיראה לו עמי שומע לי ישראל להגות בהם יום ולי. אמנם המפורסמות אין נדיך ראיה והסכמה: כי נגלה לנו ולבני דורינו שנה יקר מעלה הדק הספורסם איש אלקים קדוש מהו' **יעקב יצחק הלוי מלגלגוס נבר די רוח חלחין** קדישין בים. ודמטמדין גלן ליה. ונודע בשערים חסידתו ופרישתו וקדושתו מימים ימימה בחורה ה' חמימה. והיה מופלג בנגלה ונסתר. עפ"י דרך אמת וישר. וילא **יצחק נשוח**. אמרות ה' אמרות סהירות: והיה מגיד דבריו ליעקב. ורבים מישראל אשר הלכו לאורו. ועשה עלה ברלון בניו המוסלגים ידו ה' נכבדים המפירסמים לשבח. להעלות דברי קדשו לבית הדפוס: ובאחי לחזק ולחמץ את לבם למען להיות בידם זאת זכרון לדורות. לאות למשמרת. מורה אמת אשר היה בפיבו וגם לעורר את חב"י יסירים בלבוסם. ליקר תפארת בעל המחבר כבוד הספר חלבים: בנסף מלא קחו שנת הקס"ח לפ"ק:

הק' **אברהם יהושע העשיל ז"ל** מאפטא פ"ק מעצמו:

הקדמה

ארכים אישים דברתי

הריני מוכן ומזומן להעלות על הדפוס ספרי דברי רב אדוני א"ז אדום"ר כדי לזכות בו את הרבים לשם יהוד קוב"ח ושכינתיה וכו' בשם בר ישראל:

במים ההם. כי אמרתי הספרים אשר בעלמו הים מרות על ספר לרבות נפס כל כל למסוס מופס לוף אמרתי. לדעת חכמה ומסר. ולהשיג אורחות חיים חינו חתי: כי לא היה בעולם רק הספר כחיבת ידו ז"ל ובהמשך הזמן אפילו הכחיבה נמשכ מאור. ויראחי קן ופולוי ח"ו אחת ירחקן מלי. כי האמת נעדרה וזה פעמים רבות חזקו עני דברי דודים להוציא לאורם בנתי קודש אלה ומה נס כי נס

יחנך הדורה וישהבה האל הנולד לחיבים מוכות שגמלני כל טוב: ואין טוב מלא תורה. ויהיה אורי בזכות הרבים וזהו מן הנספלין לעשי מנה: כי נדפס על ידי ספר אחד מספרי אדוני א"ז אדוני מורה ורבינו הרב הקדוש מלובלין ז"ל והיה עד הנה המורה הזאת מונח בקרן זוית ואין דודס ואין מנסק ואין איש שם על לב. והיה כל מנסק דבר ה' נאח למאד כי ה' דבר ה' יקר

פני השמש היה רצון המחבר ז"ל מאוד בזה להעלות
 על הדפוס דברי קדשו כדי להאיר פני הקורא גם
 ולתווכח בדרך אמת. על כן זה אשיב על לבי
 ושמי בנחתי גם' ואומר אל לבי ויהי מה: אמר
 הלוי: אשום מחמי: ואאזרוי כנכור הלוי: ואם
 שמי לכבול משא עבדות הקודש הלוי. להעלות
 הלחם על מכבש הדפוס: כדי לנח האמת בישראל.
 ואף כי היה עלי לפרחא גדולה. ולמלא כבידס.
 כן מחמת הולאת הדפוס: וכן מחמת טלפול בדרך:
 לעפ"כ לא שמי אל לבי אל הטורה רק להשמים
 כתי פרשתי. ועמי למרוס נשאתי. ובהי אלתי
 אבותי במחתי: ואשימה בו תקווי. וכל העמל
 וסדורה מסדרה ויניעה הדפוס ללא השגותי במתי.
 ולא נחתי ולא שקסתי בקין ובחורף ביום ובלילה
 אחד שמי חמיו ולעפעפי לא נחתי חומס. עד
 שסגתי הקורה הזאת על מכבש הדפוס כדי להרווח
 נסח' באוקרה: וחיל עלהי ביד' ההדפסה. בעזרת
 כאל ב"ס אשר היה בראשונה וכו' לבדו יהיה
 נאחזרה: והנה זה היום שקיינוהו מלאוהו ראיונו:
 ומתח' אחינו כל בית ישראל שימו ושמחו בה' והרנינו
 כל ישרי לב על כל המוצה אשר עשה ה' לנו כי
 עלה בימינו חורב' אמת שיקן לנו פי' איש האמת:
 הוא כבוד הלא' אדמו"ר ז"ל. ועשה ישראל עורו
 לא והסתירו לא להנחם היש: כי הלא שמעתם
 וזה ידעתם את שנה יקר הפארה מעלה המחבר
 אשר אין לשפר. ואין לספרה. ומה כבוד לחורב:
 לתורה חורב' אמת שימי חמיו ברוב קדושה וטהרה.
 וזהו ספרו הספר הקדוש הזה אליכם: בכסף מלא
 כמו לכם. ואל תחשו למיעוט כספכם. להשן להמח
 בנה בסוף בחיכם. וזכות הרב המחבר ז"ל יגן
 עליכם. להשיב כל מחל' וכל נגע מהוכס. ולהחזק
 בנחכות בלי דים. ואף שראש הספר הזה הוא
 מיעוט כספכם. הוא רב האיות. כי יש בהדברים
 דברי אמת ענינים עמוקים מאוד למחין ומובנים
 לתשיל ופגומים כי אין ללוח: כמו שהמיד הרב
 המחבר ז"ל בעצמו בספרו זה כמה פעמים: כאשר
 פניכם מחזנים משרים. ומה שהני' ה' ספר קדמי
 להחיות. מה ראיתי על כס' לקרא את הספר
 בזה הזה: כי בתחלה עלה ברעיוני: לקרא את
 הספר הזה בשם חידוש השלישי. כמו שחלאתי ראיתי
 כתוב בספר כ"י ז"ל בראש הספר המתחיל זה הוא
 חידוש השלישי אך אחר הסיון כנחתי כי לא היה
 כוונה המחבר ז"ל כלל לקרא הספר בשם הזה כי
 בשם חידוש השלישי הוא רק שם כחולר להמחבר.
 אבל לא לשם הענין להספר. ואחר ההנהגה הלי'
 עמדתי משחומס מחרים ומשחלס לדעת ההלל' ה'
 דרכי. כי לא הייתי יודע מה נעשות בקריאת השם.
 ואני סרס חללה לדבר אל לבי. והנה השם יקרא
 בכלי כנתיבנו בספר קהל' בפסוק וכמו יוסר
 דברי אמת ולנו חזו מפעלות אלקים אשר הם
 בחרן שמו. כי הזמין כתי לקרא את הספר
 בשם דברי אמת: כי כל דבריו אמת ונזק. וכל
 מיודעויו ותנו עידוק ויודקו על זס: ועוד כי כל
 המחבר צריך להשוט שמו בספרו ובשם הזה נכלל שם
 המחבר ז"ל כי ספר דברי אמת עם הכולל
 מהאשם היבוע מוליס כמיון שמי וסם אבי ז"ל
 יצחק יעקב קאפיר בשם אברדם סלוי ז"ל

וגם אמת בנימכר' יעקב יצחק הדוי וגם
 דברי הול' ר"ח יבוס
 כי ודאי כן ה' כי דבריו הם דברי אלקים היים
 ומלך עולם: ובשאלתי ובהלתי הדברים דברי אמת
 לפי גדולי פועל הסיומו עמדו ואפע"כ השם סראשן
 חידוש השלישי לא זו מקומו רק להנחיו בתחלת הספר
 כמו שכתוב בספר כ"י ז"ל ג"כ בתחלת הספר ובזוהר
 השנים
 ועתה ישראל מה שחרלו לפעמים חיה הינות לא
 חיה שורות אשר המה בחור בני חלד' לברס
 (כזה) הם הדברים שלא נאמרו בשבת קודש רק הם
 שכל הברב המחבר ז"ל ללבו בעת שהיניה לא מלאה
 או מחלתיים והכס שכלו מלאים שלא ע"י פיו
 אפע"כ שמי שלא נאלו בשבת קודש שם להם הרב
 המחבר בעצמו מדור כתי עולם שמי חללי' לבס'
 כ"ל: כדליתא בספר הזה כשר' שמוס בכף ד"ס
 במדע' לך לקראת משה:
 ומה שפראו לפעמים כתוב בזה הספר בראש
 פרטו. או יותר איני זכר. או בשבת חמס'
 וכו'אל בזה הספין הוא שמי כי המחבר ז"ל היה כותב
 הקורה הזאת בעצמו מה שחבר בשבת קודש. ובכתיב
 בין חמירס להחיה נעשה חמיו מה שחבר. ומה
 שזכר כתב וכן לחס' וגו'. ומה שכתב חורב' ולא בזה
 ואפע"כ היה מוטער אותו צדיק על זה. וכחתי
 בספר הזה בדרך כ"ס ע"כ בחור ד"ה במדע' ויקרא
 חלך סרס חזומס ח"ל. שם חכל על דמשהסין ע"ה
 בשעת הכתיבה:
 ועדיין צריכין לנו למודעי שפ"מ אשר החל' ומה
 חיה הינות אשר המה בחור בני חללי' לבס'
 (כזה) הספין הוא כן. כי ידוע לנו ובני דורינו מנור'
 חוקק ואומן קדושה ופסוקים ומהסבות של כבוד חלד'
 ח"י הרב המחבר ז"ל. ובפסוק בעת חמירס הקורה
 הזאת בדחיתו ורתימו ורהה ויע' אשר שמי לפרים
 יחלו ומסחמס גם בעת הכתיבה כן היה. ע"כ מחמס'
 גודל הספירה והסלכות לא היה חתח סוג האספירה
 להעלות הכל על המכתב כתי מחמס' והקורה
 ועמוקה. ע"כ מה שהיה נראה לי שספר כנחתי ובגדר
 כתי חללי' לבס' כתי כי ירחתי לבס' אל הקודש.
 כי דבריו וחלי' ברוב חמיו נאמרו. ע"כ ע"ה
 סימן הלי' וסומא מלחא הוא כדי להבדיל בין קורה
 לחול. ורשות ויהיה לכל כמסין להגיה כדלתי חס'
 לא ישר דברי כתינו. כי איני לא לכבוד עשיתי זה
 ח"י רק שיהא דברי חלוי ח"י מוצינס לכל חס'
 לאשמי כמכרי:
 וברוך ה' חללי' אבותי אברדם יצחק יעקב חלד'
 הכתי בדרך אמת ויהיה אחי שימל' הספר
 הקדוש הזה לאור עולם על ידי כן חמירי לבס'
 חפוכס שלימה לפני משרס אמת ובסדרה. וללכת
 בדרכי ישרים לפני קדש מחמס' וחמירי אחי וזה כל בית
 אבי מנול להחיל לאורס משרס הכס' כשרים
 הראשונים מהרב המחבר אשר הם החלח זאת זכרון
 וסם המחברת השלישי זכרון זאת.
 ובכן יסי' רצון מלפני ה' א"ל' שחלעס משרח' כתינו
 זה לפני כסא כבודך להמלין סוג כעדי מחמס'
 רחמים עלי ועל כל ישראל אמן:
 חובות חלוי ח"י הרב המחבר חזות כל חלדיקס
 מהמרים בספר הזה יגן עלי כתי' יבדך חות'
 ש

עם מחברתי אלי בנחם ש"ק וחי חריכה ומוציא
דוחה ובריות נשאל ולהלכה במגן חתן כן יבי רעון.
דברי המורה והמציא לבית הדפוס הספר הקדוש
הזה בניעם רבה ומרחה גדולה ונכנסה

סוכה מדויקת בכל האפשרות: הק' יצחק יעקב
קאפלי' צהרתי מוהר"ר
אברהם דלוי כורזין שפערין פטלד
מלובלין נדב סנד המחבר דל

התנהגות מהרב המחבר דל

דחי ידוע שגם הסתמכות כאלו שחקתי מכתובת יד המחבר ז"ל ע"כ לא ראיתי
לשונות ידי בזה להגיה' אף בזה דברים שנראו כמחברו שמי שמעתי
או כיוצא בזה. כי יראתי לשונות יד בקודם במקום שאין ר"מ לפשט: ע"כ סגנתי כפי
מכתובת יד המחבר ז"ל בני מגרעת אף בקודם אחת:

- (א) **הבדל** כפי' יתבאר כמו שכתוב וזכרת את כל' מלמד:
- (ב) ולאכול אורח יתבאר חמיר כמו שכתוב ולהכנה כו':
- (ג) ולמסור אליו יח' סגסם כהרעפה בתיבות וסגסם גם זה שיד בכל עת:
- (ד) ולקיים את כל' אלסך חרל גם זה בכל עת:
- (ה) וכן וכו' חדק:
- (ו) ושלל לכעוס:
- (ז) ולחבר נמי מלהקטיר כי הכל למצוה:
- (ח) וכן שלל לשנוא:
- (ט) ושלל להטעל מלימוד חורה לשמה או דביקות:
- (י) ולהתאמץ אם חרה אפסר בכל האפשר להחזק על ידי סגלמות זו יח' בכל יום:
- (יא) ולחבר מלהרבות שיחה עם אדם אפי' עם אשהו מסורה:
- (יב) ולחבר מלה מלגלות מה שאין צריך בודאי לגלות ושלל להקל כי כמה פעמים היה נראה צורך לגלות ואחר כך נהרעתי וזה סימן שלא היה ראוי לגלות כדליתא בר"מ אלסך על ויך לב דוד וכו' ויאמר תלילה:
- (יג) ומלמד כעין שאין סגסם בני אדם מדברים כן דכיתו בשלשון חסידות או אפי' כהנעם ופלאה מאד וכמו שאתנו רז"ל ח"כ לא שבת חיי כו' ועוד כי זה הוא באמת באזה כן שפתי (ומתקן בכתובת ידו ממי ששמע):
- (יד) ולחבר בין העולם לחבר להחיות צור אחריות הסם כו' ב"ה לחבר שהוא שמו יח' וליחבר אורח בפסטי יח':
- (טו) ולחבר מלה מלמד בנאות בני אדם ומלגות הרע כי זה מצי למוד מבני אדם הרגילים בו גם דביקות וזכו שאתנו רז"ל כולם בחלק לשון הרע וגם הוא דבר טעור ופגה נפשה לו כהיתר ע"כ אפי' מה שאין אכור לא ידבר כ"ל ידוע בודאי שמועט מרעון אל' אם לא ידבר זה:
- (טז) ולחבר מלה מהפחיתות כי אם לפאר ליוצרי יח':
- (יז) ולחבר מלה מלהיות נחשב (אפילו) מעט צעיריו ואפ"כ לא חתיה לו שם מדוע עננות אדרבה יתחב כהאמת וראיתי בזה הרב ע"כ כי גם עוזה שאל למה מוכר כי באל לשמה:
- (יח) ולאכול כפי' הכרופים שכתבו במ"א וממילא לא סגסם לו עננות לא ע"י עיני עוסי' ולא ע"י שכלות מהאמת כראוי כ"ל:
- (יט) ועיקר לחבר שאל לעשות ולא לדבר ולא לחשוב כ"ל מה שחייבה רעון האל ב"ה ליתות נחת רוח לפניו יח' או שחמשיך מהו לו יח' נחת רוח:
- (כ) ולחבר מלה מלגלות בכבוד הסורה:
- (כא) ולחבר כי שג ואל חשפה עדיף במקום שאין סגסם רעיו יח' בזה אפי' חשש חסד וסגסם שאלסך יבא מהאגס האועל להשמר מהאמת והאפסר חין צי"ד וכו'אל שג ואל חשפה עדיף:
- (כב) ולהלל יתחזות אשכנז שאל להרבות שיחה עמה:
- (כג) ושלל לראות כ"ל מה שהוא רעון לו יח' ולהיות לו יח' נחת רוח ובמקום סגסם שג ואל חשפה עדיף:
- (כד) ולחבר מה שאתנו רז"ל כל פאביא עננו לידו הרעור וכו':
- (כה) ועוד צריך להבדל מה שחייבה לרעון לפניו יח' ונחת רוח לו יתבאר. ומעין זה פרשנו על אש שרלה ליתקן היתלס בחילן גדול. הוא רעון הבורא ב"ה לעשות ולפעול רעונו יח' לבד היא חילן גדול. ויגל מליחוק והיא מאווח אשה כי מן ההיתר כו':
- (כז) וכבר כתוב זה היתרם במקומו (ע"ן בסוף הכתר דיה קומי אורי כי שם מובאר עיני חילן גדול):
- (כח) ועוד מוכ וראוי ונכון לקום וללמוד בלילה אחר חזון מה שהוא רעון לפניו יח' מלה ידוע אך יל' לפעמים כי הטיה ב"ה היא לרעון כי מוכ וצריך לבדיותה הכוף דעה שמתבת לחורר להפסל דביקותו יח'. אך יח' עוד צדד כי מועיל למהרה המחשבה ועוד כי הולמד חורה בלילה איתא בזהר אורייתא מודעז ל"י חוביה ולא בחורר דיי כ"ל כאש שמודעת לבנה כדי שישוב וזה הוא בלילה אם לומד והוא אחר חזון. וראוי ליחבר מלה בזה כי מועיל לכל הכתוב וז"ל שעיכ משיג מלה מה שפגרת ועובר ושב:
- (כט) ועוד לחברן שאל לשמוח בחקלת חבירו:
- (ל) ושלל להחבד בקול חסירו:
- (לא) ושלל ליתות בכבוד חורה כלל:
- (לב) ועוד לחבר ולא חתורו אחרי לבכס ולחבר תיניסם כתיבתי

יחזי מהאכנס לירלח ולעשה ולא לימחק ממדה גדולת
לגלות רע שיהא גלוס חס בא כ"א מהאכנס לזכור
ספק בירלח ועשה כ"ל משא"כ בנדיקוק גמור
לן לרד למד זלח כי לא לן שכן ולחן פגע רע.
ובשחשור ח"י שום גלוס זה בא מאשר כנס לא
מסורה כ"ל :

(ס) ולחזר מעצבות הדחק רגלי הכרסם חלילה :

שחשבים וכדלחא בזכר מתגלה פליט דבר ש"כ
ס"ה בעה ש"ה קדושה יותר הכרס יותר כחצושה
באמת גמור בלי שום ספק כלל . אך אפשר להזכר
שמה בהאמת :

(ס) ולחזר מעצבות הדחק רגלי הכרסם חלילה :
(ס) ולחזר אחר הנדיקוק בן ית' ולהכריז ית' לזכור
ספק בירלח והכנסה לשון והכנסה כי בזה בא

סריק

ב"ה הוא החדוש השלישי ע"כ גם שבבאן לפעמים הוא בקיצור סמני שכבר איתנו
מעין זה בספרים הקודמים שעורנו ית' :

לפרשת בראשית

יורז לור לישראל ובורל שווא מקום גנוס (יורז)
חשך חלילה על שוגליו דסיט לשוכח ישראל כ"ל
זה ית לור ויט לשון וי על שוגליו לור לישראל
כ"ל :

יור"א חלסים כ"ו . גדלה שכן פירשט דכתיב ודכתיב ודכתיב
לח בריש יעקב כ"י פירשט ע"י בריש מילס
וכן תורה נקרא בריש ע"י זה לזכור מדה יעקב
לחם וכמו שנקרא רחמן שבנבות ולחן כי לרד לח
כ"כ על שוגלי ישראל לח בריש יתחא לזכור מדה
פחד להטיל פחד על שוגלי ישראל ולחן על חשש
דון ח"י על בני עמיט שגליו כ"כ פוב כ"א שחשבים
בפוב לח בריש לזכרם לזכור כוא חסד להיות גם
על מ' שגליו כ"כ (פוב) ולחן חלמר כליד חסד
גבוליה לח חסד לחם כ"כ פוב גם על שגליו כ"כ
(פוב) חס חלמר וכלחן לזכור להקדים חס וירלח
לחיים לח חלמר כי פוב רק להלדק לבד וירלח כ"י
להיות החושך רק לרשעים ויורז ח"י זכר :

במדרש בחתלת ברישא פולס לפי הקב"ס מעשיהם
של רשעים ומעשיהם של צדיקים והלחן
סיחה חזרו זה מעשיהם של רשעים וילחזר חלוקים ית'
לור לח מעשיהם של צדיקים חלל ח"י יודע חס
פוב בעיניו כחלוא חומר וירלח חלוקים לח חלמר כי
פוב היו במעשיהם של צדיקים כ"י והוא פמור מזה.
מה כ"א לחחן במעשיהם של רשעים. וירלח בעצרת
ית' דהא פירשט על פסוק הודיעני לא לח דרכך
כ"י וילחזר ח"י חביר כל פובי על פיד ודחוי כ"י
ורחמתי כ"י ופירשט בעצרת ית' כי כהנח לא חסלל
על דורו כי ה"ס וירלח לו בשביל כבודו ית' שגברו
על רעו רלחים לזח וזה כבודו ית' ורעו וכן חסר
גם משה רבינו ע"ה (ה"ס וירלח לו כ"י) עד שמה לו
ית' סיחה לי ידוע זה שגל' להודיע (ל) דרש ית'
מה רעו לח בעצרתו ית' או כפונה ישראל גם לח
חיים כדלי חס עכסו ח"י ודחוי כ"י ח"י שגליו
כדלי כ"י וכן ורחמתי וכלחן ככול חסד לחון חסר
חרסם לוי פכוכו דהא חס"ה רולח בקיום פולס
גם שחן חסד הוא (חש"כ) ח"י עתן חסד לרשעים
בזכרם

פמק ויאמר חלסים ית' לור וי' . ית' לדקדק
ס"ה לבחור ויט ק כמו בשלר

למידות גנוס שגל' הוא בריש לחל חלל גם לוח
לח לן מיוסר (בחוזה) ק הוא ב' חוסיח לבד
(לכל לור הוא ב' חוסיח) פירשט בעצרת לח כי
חורס לור וידוע לח ית' לו רגלים פ' מוליד פרה
ורכב כי ברא כרעל דלבוה חס לשון רגלים ושקר
לן לו רגלים ע"כ סירם לח חזר וכדלחיה כנסל
פירשט מ"פ"כ לא חקוס פמנים לרס והקדושה
סמך מלר ומחטון ויט חורס שגל' ב"כ נקרא
לור חס ית' לור רח לזכור שכתב ויט לור פוד
חורס שגל' פס :

עוד פירשט . דכתיב יורז לור ובורל חושך . ללזכור
ק"ה חלל בירלח הוא יותר במעלה מלירס
ע"כ ויורז מיוסר מ' ירלים עש"כ בנריחא לח
דגס ח"א חיקן חלל שחריח וילחן חיקן חלל
מחל . ונסה ודלי ילחן חלל חוכב חלח רק
שמן חסמים היה מקורס לא חרנים במעלה יעקב ופעה
עלמו להחזק לח פשו כמו שגל' כדי לבדק לח
יעקב חללי בנרכס פו"ס וכמו שחלל גם ברוך
יחס וכן חל"כ ברוך חורס ולפחד יחיס מלך פוב
פליט . דהא ח"א חשך בחלל שחריח חסד על
ישראל וילחן חוסף חסד יותר גדול להחזק גם דין
על שוגלי ישראל חלל שמי שחוכב לח ח"י טון לו
כל פוב לח לנקוס משוגליו בשרי מי שחוכב רחמן זה
לא לח מי שחוכב לח ב"כ חלחב לו מי שרולח
לפשות לו רע מכ"ס מ' שגל' לו רע מגולח רחמתי
יחל (הוא) חוסק ובעל חוסה לשוגלי חנן ע"כ הוא
זה יותר חסד . וכן פירשט על מעיו עשה שן לשון
רחמים כמו חנו מעיו לו משולחם ספרים חקקים
כספרים ע"כ חילח זקן מלל רחמים וילחזר כ"א
בנריחא כ"י כי חקקן מלל רחמים בא דין קשן על
שוגלי ישראל (וע"כ חלמו לזכור דלזכרם מ' משחל
סמלי כין שגס מנהג הוא לחזר לישראל כ"ל) חס

הנדיקם כבודו ב"כ תכילם ה' האך לפעול זה.
 וזה ויבולו אחם שרולים להכחירו ית' וכתי' בחיאת
 צמ"ר על ותכלנה שבע שני שבע כ"י יאלו מכלולו וכמו
 פסירשנו שבה השפט מעולם העליון וכמו פסירשנו על
 ונעם הארץ לקמלים שהיה עולה המ"ן אז נפלא רזון
 שהיה עד הכתר שהקדוה קמלים כידוע לידעי חן
 זה ויבולו לבון כתר מי שרולה כן ע"י"ו כשמים
 והאכר וכל הם נבאם פטים רלונט :

ונח מלא חן כ' דלחא לזכור בכל יום שבת קודש חם
 ונח לבון מטהם גם בניו הוא ששה ימים ע"י"ו
 מלא חן גם בעירי ה' המסומטות בכל הארץ שלא
 יקברנו עליו. ויל' (עוד) נפיש ה' להמשיך השפעת
 רחמים כמו ולחא אל העין :

מעם לבוס הסודס ופסחחיה כ' חזרו רזל רחמנה
 לינח בני ע"כ לב סול כל הסודס :

פרשת נח

נח שדרשו רזל לננחי מלא כדורחיו רל רגנס
 שבהלם היה לשבח כ"א שנה הים בדעתו כן מה
 שקרא אחרי ית' דיק דבור סוד הוא דוק דבור סוד
 משל"א אס היה כדורו של אברהם ומלא הגנלי הוא
 לשבח שהים של נפישו :

צדק חשפה לנחיה כ' . נקיער כ' סוד להחשב
 בהחלת לימוד הורה ומלס ונבחני ית' חסר
 להבחו ית' רינח לפשוט רעו ית' בזה והאכנה
 מרומז בלור ע"כ ביום ראשון שהוא נחמד (כ' שולס
 חסד ינח ע"כ ביום ראשון נבראו כולם נכח כי אס
 השמים ואל הארץ לרנוס נבאיהם וזה בהנחיה
 בהנחיה) ואל נכועל בריחא האור חס הורה אור
 נחמד ולהנח וכן חלה הוא בלוחות הסודס עכ"ל
 נבחיו ית' זה אסר חשפה לנחיה לבון דיבור לבון
 להרים כמו שפירשו רז"ל ואל אמה חכלנה לבון רעו
 כמו אמה דנח כרעה כי אס דבורים עמים חסד
 ויס של דין יעורר כן אס חסד עליו מפורש החסד
 ואס דין על שולאי ישראל כרענו ית' משורש הגבורה
 (וזה נקראים זרועות שולס הקיום של העולם) וזה
 ואל אמה חכלנה מלמעלה רל לבון כתר כן כלילה
 (וי"ל לבון מדה) חס מלמעלה חמשך ע"כ לא כתי'
 למעלה ושחת החיה הוא המכסה הייל בדרה הים
 להיות כמו מן הדר ס' פסל כללחר יד שלא הים
 זה עיקר כוונת ית' לרנוס ית' בעבור זאת חסחיה
 לבון הכעס חשפה חסדוהך. שנים הוא חסכה
 לשון מעשיך ופלישים לבון מן המוכתר כדור
 חשפ' :

ויצא נח ככל אשר צוה אותו אלהים כ' ואח"כ
 כתיב ויעש נח ככל אשר צוה ה' הסיני לבון
 שקודם היה לו צו לשמו סינל פ"ד חסיה אעפ"כ
 לא היה טוהר לעצמו רק לקיים מצוה ה' כאלו לא ה'
 זה לרחמים עליו כ"א לרן ודלי שהיה כוונתו רק לשמו
 אס לא היה לו הנהל מזה כן היה כוונתו עשה רק
 לש"ס הגס שהיה לפיכחו חס ויעש כאשר צוה אותו
 אלהים לבון דין . ואח"כ בל לו הצינו ילקח מכל מין
 ולהכין להם מאכלים הגס נבחו מאליהם האור החיים
 רל' ית' הכעס הכרה להכריח עמנו דחינו יוהר
 מהשנים לקום המין אעפ"כ עשה בשמחה לקיים רעו
 ית' כאלו היה רחמים ולא שום מורה כל' :

שרונים לאחד את העולם כי זה לא היה חסיה ולא
 רחמנה ליתן חסד או רחמים חלילה לאשר עומד נגד
 דרים מבני ישראל או נגד דריקים המניעים על ישראל
 לו על התחשלים עליהם. כ"א עשה חסד לאשר
 נקרא חסד הוא חס והחיה את אשר חסון שחקרה
 חסיה וכן ורחמתי כ' חס י"ל כאן דסנה פירשו
 רזל על פסוק (ירמיו' ד' כ"ג) רחמי את הארץ
 והנה חסיה ונחיה שקאי על החורבן כן נמי י"ל כאן
 מעשיהן של רשעים הם שולאי ישראל המעירים ורונים
 לגמור ולהערים. והגס שולאי חן יסורים ב"א מין
 ומעשיהם (של דריקים) הוא ית' אור הוא חסד להיות
 רק סוד לישראל והיו יודע כמה חסן. ס' חסיה
 רלנו ית' יוחר אס להערים את החושאים הוא כבודו
 ואל נבששים של דריקים שרונים לבסל הגזירות
 ומעשיהם של רשעים וכשאלה מרע"ה כ"ל כשהוא
 לוחר וירא כ' כי סוד היה נבששים של דריקים חסן
 יוחר כ"ל שפשי והחיה כ' גם זה נבשמה בריחא
 עולם היה כן :

שם יעם אלקים את שני המאורות הגדולים קודם
 קראם שני. שנים שנים ואח"כ את המאור
 הקטן פירוש רזל ידוע אך כפשוטו נריך לפרס דסנה
 ית' שני מדרגות בעבור שנים ית' שגבור מיראה שנים
 מאכנה והנה השנים נקראים מאורות הגדולים כ"א
 ית' זמנים לכל א' כי במדרגה עליונה הוא אכנה
 וכשאין הזמן נגמא לאדם יעמוד אז ביראה וכל אחד
 צמנו נקרא גדול וזה את המאור הגדול הוא האכנה
 לבון גדולה לממשלה היום כ' ואל המאור הקטן כי
 כלילה הוא בזמן הסתום א"ל במדרגה עליונה נקרא
 אז היראה גדול לפי זמנה אז ואל הכוכבים כי
 כוכב חיה הוא כ"כ כי' לחשוב ולזייר לפניו שם
 סו"כ ביה כי' כ"ל לימוד חסר מרומז בכ"כ
 לחיות :

וירא אותם אלהים ברקיע השמים לבון כפול פירוש
 כהנדיק חושק ומחלום ומחלוק להיות להבורח
 כ"ס חשיבות גם בעיני"ו והשמים ס' הקביה כמו
 ואחרי חשט השמים וכמו שמים ציו וציו ורקיע
 לבון חשיבות כמו מלן חסוד מלן ספון ומלן רקיע
 נח ית' להאיר על הארץ ולהשכים למטה ג"כ ולחשוב
 ביום הוא בזמן היות וכלילה אף בזמן הגלות שדומה
 ללילה והשכים כ' ע"י זה ישיג אור הגדול לידע
 העשידות וליען למנוח ישראל :

ויברך השמים כי לפשוטו בהמשך מלמעלה כי אמרו
 רזל השני חנאי חסנה על מלן הורה כידוע
 ע"י ויבולו השוקק כשמים והארץ וכל נבאם להטוסקים
 כחורה ויעשו רלנו כמו שגור בעינינו ולשון ויבולו
 כמו כלח להטוסק נפשי . ותכל דוד :
עוד פירשו כי ית' ב"א שחלוי לוחר כתר להבורח
 ביה וס' כחל מלן מי שמכיר אותו יודע שהוא
 סמלן ומי שאלו מדר אותו אינו יודע משל"כ כשולך
 בכתר ודעים הכל (שהוא המלך) וזה אלו אומרים
 כתר ית' כ' חלוינו כ' ס' שחלוי צים רמז
 הקב"ה לגבריאל כ' והנה רמז הוא נבשמה כמו להחיה
 ברמזה וזה אס מנשקים כתר ית' ק' כ' מלאכים
 סמלמז להם האך ימליו על הדר של חס' קמורג
 על ידיו כי ודלי שחלח מלכוה עליו להראות שחלח
 עמו ולכן לר שחיה עליו : מס פתך ישראל כ' ס'

גל אל ה' יסלמו יאלכו כי חסדו דהם כחיו
בא חסד וכל בןך אל הסיבה שמעתי
בשם הרב א' אלהים מ' דוב בער מעורקשקש מ'
בא חסד וכל בןך אל הסיבה הדיבור והנה כשחן
חסדו כ"כ צריך להחזיקו בן ובשמועו טוב מוטב בלא
להתנגד בנפשו כ"א צריך ולא לכוטס בחיבה שהוא
למטעם הדרכה להעלות הדיבור למעלה והנה הדיבור
סולל כל המחשבות ורעשו וקרא היכל לכל והיכל ג'
לדני לשון חזון עולם היראה וכשהזמן מוב הוא בדיה
לעלות היראה להאכזה ע"כ אחר חזון זמן כתיב
לא מן הסיבה להיות בהדיבור נס' ית' חס בול אל
ס' ית' אל הדיבור להו' יסלמו כו' ס' ית' אל הדיבור
וכן יליכו ולולא כן אין ס' כי מתחיל בטובה ומסיים
בטובה :

וי"ר עוד דהנה פירשנו אל פסוק למען שמך ה' ואלהם
למנו כי רב הוא והוא כולו מוקדש לשון ואלהם
אין לו שחר היה לו לומר סלח וכן לשון כי רב הוא
מה פסוק זה ופירשנו למען שמך שאלו דבוקים
בו ה' רלוו להיות דחמים עלינו וזה ס' ונמי
וסלח לעמי ס' לא לבד שאלו (לחיות כמו) עשית
כאלו להיות דחמים עסק ע"ו ואלהם (נמי) לעמי .
ומה באנו מבקש הרבה ע"ו אחר כי רב הוא שמך
ע"כ בשביל כבוד שמך לו חסדו כן ווער לו
פסג יכר למעלה דלוי להיות כל טוב הן להיות ס'
(דחמים) וזה ללכות לעמי . ו"ל כן כאלו בול אל ס'
ס' כל חסדו שאלו (מתפלל) צריך להיות בשביל ס'
שואו חלקו כי בכל דברו כל זר שאלו להיות לעמי
למעלה פלסו ס' חסד יליכו כי חסדו כן ית' בשמו
הגדול שיש לו חלק בו חלק ס' עמו .

וישש נח ככל אשר צוהו ה' לשון ככל אשר מונח
סוד ליה למיכח כל אשר צוהו כחם

פסוקים ופירשנו בענין אל ב"ס הכל דהנה פירשנו
כמה פסמים על שבת ויוסף כיון ששבת וי אבדה
נפש בקצור ס' דלויא היסמך שבה כהלכותו אפילו
עובד כוכבים ומזלות כדור אלוס מוחזין לו שאלהם
אשרי למען יעשה זאת חסדו המהפלה ואומר ויכולו
פס' מה"ס המליוס לו לאדם מניחים ידיהם על ראשו
ואומרים וסר עוקר המלחך חסוד וזוה יחזקן הדקדוק
אבדה נפש סוד ליה למיכר נאבדה נפש וכן דקדק בזוהר
כאלו צא ולפי דבריו יחא וי אבדה נפש פירוש
הנפש אבדה לחיו כי אין וי גושש שנמחלה עונויה .
זה הוא גם כאלו כי ידוע ענדוק כוכבים ומזלות
סקול ככל הקודם והסודר זה כאלו מודה ומקיים
כל הכונה וזה ויש נח הוא שבה הכונה ככל
אשר צוהו ס' פ' קף הדמיון כאלו עשה כל אשר
צוהו ס' :

במדבר ויחזר אלהים אל נח זה שאלהם הכחוד
דקדק כהררי אל נח מצר במח אחר הקב"ה
דקדק עשיתי עס נח בחיבה לא עשיתי עמו אלא עס
הררי אל שאלהם וזהו הסיבה בחודש שבנינו צ"ו
לחודש על הכי ארבע . והוא חמוס : ומחזר לראש
שפרס אלה חולדות נח חסדו לפי פשוטו אין לו
פירוש מה שכתבנו חסדו דקדק כו' כי מה פירשנו
הואיל והזכירו ספר שכתבו וכן עיקר חולדותיהן של
דקדקים קרא מפיס הוא דקדק דרס ונראה דהנה ידוע
שאלו דקדקים צדיק למקום ידוע הוא ששמוחיהן של
ישראל חזונו מהחם ככל הכבוד וא"כ כביכול הכחם

כבוד נקרא חסד שאלו והקב"ה ע"י כסא הכבוד נהר
בשמוחיהן של ישראל והנה לכל מדוחים הקב"ה מהחב
עמנו יס לו ית' סס כי הנה הקב"ה נקרא במדחיו
ובשמוחיו רק לערך ישראל שאלו שמוחיו עבדיו
כי הוא ית' הוא פשוטו דלית ליה הסיבה כבוד אלה
וקוץ לו לכל הנה שהוא ושמנו אחד הוא בשביל
אלך הנה בענין שאלו נשמות של ישראל וכמו שכתב
ס' אחר אלך בני חסדו חסדו יסוד ידחיד קח' נמי
על כלל ישראל נקרא הקב"ה דקדק . ושעיקר הנה
כדי להשיב לבדויו שברא לכבודו והוא לעשות דקדק
ע"כ נקרא דקדק צדק ע"כ פירשם כבדוהם מה שכתב
ית' עמנו נחם והפליא לעשות עבדיו והנה אחר
אמר כי בדרך ס' הוא כביכול הואיל חס בשמוחיהן
של ישראל במדח דקדק ע"כ כאלו חס בן ידעו וקודם
נקמת בניו ידעו הקב"ה עליהם והנה מי שנקרא דקדק
הוא משורש ד' ע"כ נקרא נמי חס ע"כ יס לו רחמנות
גדול על ישראל ומתפלל עליהם ודעה מאוד בעודם
כי מלך שורש הוא כמו אב להם וכדכרם אב כו' חס
י"ל אלה ס' כל שאלהם רואה הם חולדות ופסוק
הפסוק מפיס נח חס דקדק חסיד (הדקדק העיקר)
וקחמך הנה דבוריו ס' אל הנה לו הנה ממש מלך
בדורות אחרים אלו לו הנה ממש אב שכתב לעולם
אלו חסין לו ממש ומכרם האלך ע"כ קחמך חס
סאלהם החסד נח כי חסידו ג' הכסא והלכות לשון
כולהם בדרך מלך כמו שאלהם רז"ל דרוסו חסד חס
זה חס האלהים החסד נח . והנה הסיבה הנה לו
כמו דקדק מלך בניהם כי שאלהם למעלה כ"א כסא
יס בחסד הנהף בלב והוא לערך ההחדשות כמו שכתב
חדשים לבדדים כן הנה הסיבה ההחדשות לו וכמו
שכתבנו לך ע"י נח בחדריו וסגור לחדר בעדך פירוש
על החסוד כן גם כאלו ויש לומר חסדך על ידעו
שנקרא דרחה וסגור לחדר הוא החסוד תרפא לדרחה
ושמעתי סוד על זה נמי מדרש שמעתי על קודם
העשה חסד הסיבה כמו קודם שמתהרים חסד מי שצריך
כן המכר חסד . והנה יוסף נקרא נחמה עמנו
ודלוי הוא אפילו אפילו שמו שאלו לא כן לא הנה
כוחו החסוד מה שקרא לו פירש . הלא ממשו שהלך
ממשך שפע לכיסת ישראל וממשך שפע מהמקור
בדרך מלך החסוד שפסוקס ומגלה חסוד כוסס
מהסודים מלך חסודים מלך חסוד קודם כן דוד יצא
משיח בן יוסף שהוא יוסף בעלמו לפעול להחלוצה
כבוד מלכותו עלינו מכרם מה שפסוק בשביל מלכותו
בכל מעלה והנה יוסף הוא חסוד כביכול לכל פס האלך
הוא בשביל וזכר שכתבין בחסודו ובכוחו ומחשבתו
שפע לישראל וכן כל מי שנקרא דקדק וסודו להיות
דקדק ומחזר כהכונה על מה שנקרא לו כמו שאלהם
רז"ל על מה שאלו דקדק מבור וכן נח חסד דקדק
ידוע אין סיפא יודע מלמעלה עד שפירש עולות
מלחמה וכן נמי בענין שפע לכיסת ישראל וכן פירשנו
על מה שאלהם ר' עקיבא לתלמידיו כשפנינו לאמר
ש"ס פסוק אל חסודו חסד מים שאלהם דובר שקרים
לא יכון לגנב ע"י הוא חסדו חסדו שאלו פסוקים העולות
מלחמה למעלה שהוא אבדה ויראה ליה יתברך (ובזה)
שהתקבל ביהם לחסודו (י"ו) ומעין זה שפסוק כסא
רבי לנח' ועוד נכתבו מזה : ממשיך חסדו מלמעלה
שפע לנח' ומורו בלנח' ש"ס כמו שכתבנו להחזק
אופני ית' הוא ש"י עולמות והפירוש הוא ש"י ואלו
שפסוק

שפעה טוב ולא יחשב כ"ח (מה שזו חשבה) בלם
 חטא הוא רק במדרגת חסידות שלו נשאר ע"פ
 מדרגת דקות וכוונתו שפי' הנאון מוסר'ם אלמד דל
 על למען תלך בדרך טובים במשלי יו"ש מי שירצה
 ע"כ דור המדבר וזל' היראה ה' אל'ס חמיר אס
 חטאו היה במדרגה גדולה פה'ם לנד וחס נקרא'ם
 זאת עולם מן המדבר זה זאת היא היראה לזו
 הברית וכו' :

אז קשתי נחתי בענן וכו'. דהנה ים דקיקים שיש
 להם חשוקה להיות חמיר יחוד קוב"ס וסביבת'
 הוא הכ"ש שהס"ח ישכון צייטס בן בבתי כנסיות וכו'
 מדרשות וכל כי עשרה שכיחא שריא וכן אין לו יס'
 בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה. והנה כשהחוד
 נמור בזהנה רב'ם בא שפסע גדולה בשמחה כחל
 כל שאני יורה כח' אינו מוליד והנה הצדיק הסולק
 באמת בעבודת שמים הסימן הוא שאין לו צו גאון
 ח'ו מעבודתו יח' זה סימן שהוא באמת וכוונתו שירשנו
 על זמ' לך האות כי אנכי שלחתיך בנשיבות וזה
 שאני מנקה אותך לילך בנשיבותי יוסר מכל ישראל
 ואחרי אומר מי אנכי ועתה שפלה עליך לך האות
 כי אנכי שלחתיך שאתה הולך באמת גמור ואחרי'
 הוה קבל וקיים לשון הכנסה : וכן פירשנו על ומה'
 על בענן וירד בענן וזאת אבות עולה ויורדת עמו
 במדרש פי' בהכנסה בן פי' על ומה' פלה בו' וירד
 משם פירש על מעלה שלו ענין ולא מצעי' עלי' אפי'
 הירידה למטה פי' בהכנסה וזו משום הדיבור עמו
 אמר שהוא בזכות אבות וזה את קשתי פי' לעשות
 יחוד להמשיך השפעה יורס כח' וזה קשתי נחתי בענן
 בהצדק הכנסה וזויה לאות גרים בו' :

עירי את קשתי נחתי בענן בו'. דהנה חיהא מאי
 דרש אות הוא צנצנ' דל' וכן שר דרשנו .
 קב'ם על אליהם למה לא דרש בן אף הוא היה לו
 גאון מפני שיסוד שלו ה' מנאות כדחיהא בזה'ם
 שאינו נהן אורו לחורס בשביל זה לא ירסה סברתו
 להיות אור צנצנ' דל' מי יוכל לדמות אל המלך ואין
 זה כבודו וסאתם אינו בן כי במקום גדולתו בו' חדרת'
 עובר על פס' והוא שהלחן והנה עיקר הצדק הוא
 הכנסה בדעתו המכיר חסדו ים שהוא מפני דומותו
 ים' וים מפני שידע שרבו זה ויהר' מוב ממי שהוא
 גדול ממנו וים לו בברית כי שידע האמת דבוק באלקים
 האמת ועוד שדעתו שפ'ם עליו כאלו הקריב כל הקרבתה
 כולם וזוה' מתגורר ומעלה הענין ואין כניטל לעבור
 על פס' ע"כ ר' עקיבא שאמר רז"ל עליו שמים
 מעביר על מדותיו השיב זה כי זה הוא שנה לעבור
 על פס' להתחב' בעולם ע"כ דל' אור הוא צנצנ'
 דל' זה את קשתי נחתי בענן בו' דהנה הקשה הוא
 מראה דמות כבוד ה' והוא עמו גדולה ואס'
 צדיק בן כ"ל אין צריך לקשה כי הוא מעורר בזה
 שהוא שכל בדעתו עול' האין לקיום השולם ים מאין
 כמו התחלה שמים ים מאין ולהעביר על פס' וזה את
 קשתי הוא הצדיק לשון מוקש לי כי יכול לנזר לסיבות
 מקיים וגם מהנהג במדותיו וכן לשון גבורה וקשה
 חיה גבור הטוב את יצרו זה את קשתי הצדיק
 נחתי להיות בענן הוא הכנסה שכל בדעתו כמו הוה
 קבל וקיים וזויה לאות כמו אור צנצנ' דל'ים גרים
 בני וצין הארץ לקיום השולם ים מאין :
ויד את קשתי נחתי בענן בו' ואל'ס חיהא

העלאת מ"ל של פלסטינ דרתימו וחצירה של כ"ל לה'
 יח' והנה שאל קוראים מ"ן הוא באמת אי'ל מ"ן
 כ"ל העלאת הוא בחינה אס שמענו לעלות לעלה
 משא"כ מ"ד נקרא מ"ן שירד למטה כפס' מים
 והנה מ"ן הוא של חפלת ישראל וחשוקתיו לו יח'
 ומ"ם וחורס זה חזני הוא אוחית כדחיהא בספר
 יצירה פי' זה טורח הוא למהר אס'ם לבעלה כי כ"ל
 נקראת אס'ם יראה ה' ועיקר הוא בחסלה וזה אל
 חאמרו מים מים כי הוא דובר שקרים כו' : והנה
 כ"ל נקרא בשורש אל לשון חזק שמחזיקה בעבודת
 שמים נלד עובדי בוכבים וכן פירשו בזה'ר על פסוק
 אל חחרם ואל חשקום אל על שורש עם ישראל שהוא
 נקרא כ"ל והעלאת מ"ן נקרא הכרי אל כמו שאמר
 רז"ל הר כמה קשה וזה לשון חזק והתגברות לה'
 ואחיות הר מרומן בן כידוש ולדקס מרומן יחוד מ"ן
 במ"ד (כמו שנהנים לפני מה שצריך) והנה נח אים
 דיק חמים פעל יחוד קב"ה וכ"ל והמשיך מיד למ"ן
 והפחית הדיני והנה הסיפיים י"ל שצריך לכני' שני
 דברים לכבוד שמים קמה בשוגליו ולהלכ' שחד עליהם
 ונאמר חוסם ובינותיו יח' לו והכל מחסנת ה'
 לכבודו ונחזור לפני בחינה הים לנה החחדשות כמו
 פי' שנים עליהם רוח אדם פי' זה נחמדם חדשים
 לבקרים בן נמי נח בחינה וזה ויזכר בארץ אס נח
 הוא עליהם מ"ן מהכ"ב פי' חללים (הכסא בן חלקים)
 וזה אומר דקדק כהרי' אל דקה שפתי' עם נח
 לא עשה עמו אלא עם הכרי אל הוא המ"ל כ"ל
 שאל' ונהה הסיבה בחורס הכני' בשביל ההחדשות
 הכני' הוא כ"ל המקבלת משנה אורח פי' נקרא
 חורס הכני' וזה בשבטה עשר יום לחורס כי נקרא
 ז' וכן עשר על הרי ארבע כ"ל אר' על שוגל'
 ישראל וז' הוא מוב כדחיהא בזה'ר פי' בשביל המין
 המין הוא הפיסיים שמתוך להמן' המיד ולהמחיק כל
 הדיני להיות כבוד שמים :

וידבר אלקים אל נח לאמר בקיאר דהנה כל העבירות
 והעונות הם בעולם (זה) כי העבירות הם
 בעול' הוה גס העונות בן הכס שבעונות יס' ג"כ
 עונות) הוא שורש הוא מפצרות עול' ע"כ שנה
 שהוא מעין עול' אס'ר לבטל הדיני והעונות וזה
וידבר אלקים הוא דין אל נח הוא שנה לאחר לעשות
 פנינה אפירה ותפינה כמו האמרת היום. וכן פירשנו
 על פסוק כי בראשית ויאמר אלקים יח' אור כמו
 במדרש עלונה הסיסה שפחותה מעיד עלי' בן כאן
 אלקים הוא מדת הדין בעולמו אמר יח' אור הוא חסד
 ויהי אור פי' הוה יח' אור דל' :

עוד שם זה את חור הכרי' אשר בקימתי בו'. והנה
 רש"י ז"ל פירש הרעה לו הקשה. צריך
 איה חשמונות ככה'ם גופא דקאמר זאת ואי' רוא'
 מה אף הנה חיהא מי זאת עולם מן המדבר על דור
 המדבר והנה אמרו רז"ל אין לגבי מש' מילתא זומרתא
 סירא : שמשתי מקשים אפ"כ אס לנו היא דברני
 האך אמר כ"ל ליראה ומחללים לגבי מש' פי' הדור
 גדיר עמ' ה' מילתא זומרתא ופי' דהנה נקרא
 ענין מאוד בו'. ומה שפשה עמו עקב בו' עשה
 סירא עטרה בו' ע"כ היראה לגביהם מילתא זומרתא
 והנה חיהא ארס אין דיק בארץ בו' אף מי שמתחב'
 (שחך חיהא חס'ם) ונדל' שמים כמותו (בעונות) אפ"כ

ואח"כ כתיב אורריך אמרו רז"ל דהדריקס החלק יסורין וסופן שנים וברשעים להיפך ע"כ צריך כל א' לפי ענינו. וקשה מכאן מדוע כתיב (כאן) כמו בנלעס ע"כ פירש יונתן בן דלויאל בנכרת בלעס כולם חזרו לקלל לנב ממה טובו אהליך יעקב ואפשר משום דליון לעשו שמיסה על קול יעקב ושמיסה שכיון הרעש כן בנכרות שיספכו לקללם ע"כ חזרו. ונס דזה י"ל כאן שפ"כ כתיב להיפך להיות קלי ומקלל גם על מנכריך פ"י מקלל בנכרי הוא בלעס כ"ל. ע"כ פירש על בלעס. וכתב כהוב על זאת: במדרש ואעפ"ך לגוי גדול כו'. אי קובע לך בנכרה בשמונה עשרה ואין אחיה יודע אם שלי קודמ' ואם שלך קודמ' אמר ר' אחיה אמר ר' זעירא שלך קודמת בבחילה מנן אנכרה ואח"כ מחיה המחיה והוא תמוה. ופירשו בעבורו ית' דהנה פאנו אחד המלחמה אמר לו הקב"ה אל סירא כו' אנכי שכן אף כו' י"ל דאמר ית' דהנה החיל שזה עם אשר כי אלל חזק' מלך יהודה ולפסיד עם בוג ומגו וא"כ י"ל שפי' רמז לו על מלחמה בוג ומגו. דהנה פירשע על הראוי נא את צבא' ואמר ית' אני אשפי' כל טובי על פניך כו' דהנה רבינו ע"ה הכין שרואו ית' להפיץ גס לחופאי' כמו שא"ה ארץ הכים אף לרשעי' וכן ברמז היתה לו ותאל להכרות לו כבודו מה כבודו ית' אם טוב יוהר להמשיך חסדים או החזרת למוטב הוא יוהר כבודו ואפי' לו ית' אם אשפיר כו' הוא כבודו יוהר. ולפי זה י"ל כאן אי קובע לך בנכרה פ"י להמשיך מדתו חסד ואין אחיה יודע אחיה קודם הבס שידע שרואו להפיץ ולהשפי' חסדו דלמא אשפי' יוהר קודם להחזיר למוטב וממה שקודם הוא מנן אכרהס פ"י הוא המנן פלינו בחדס אכרהס ואח"כ מחי' כו' ית' בו רמז מחזיר למוטב הרשעים שהם בתיבהס מחיים ומחי' אורה וא"כ ראונו ית' להפיץ ללמדנו חסדו וכן הוא קודם :

שם וילך אברהם כאשר דבר אליו ה'. ללאורס דא' ללא לורך ודאי ילך אברהם ועוד כאשר דבר אליו ודאי מיוחר ממחמה לא. הלך מארצו כו' כ"א מחי' דבר ה'. ואח"כ כתיב ההלוי' גופא בסיורס ועסא רק ברמז. פירשנו בעבורו ית' דהנה כנכתי' בפי' וירא על פסוק ובה את אברהם בשם הרב מקלספורג מורי וכ"ז ז"ל. וכן כאן י"ל מענין זה. ללאורס למס הבס' לו ית' כ"כ שבר הליכה ואעפ"ך לגוי גדול כו' אך אמרו רז"ל על מארץ וממולדת כו' להכנסו בעיניו פ"י ארץ מולדתו וליהן לו שער על כל דיבור כו' י"ל גם זה כן שהנפיה לו ית' שער הנהגה בעד זה וזה כי נסיון גדול אם יפח' בקיום מציאו ית' או מחי' הכי'. ידוע כי דבר י' קשה ואמירה (ל') רכה וזה וילך אברהם כאשר דבר אליו ה' כי שלא היה הליכה כ"א לה' לנב לקיים מציאו כללו דיבר אליו ה' לטון קשה ולא שער כן לא היה חוצב כלל לאהבה ההבטחה שער ונז' נמי מחזק מה שקודם כתיב ויאמר ה' אל אברי' ואח"כ כאשר דבר ולא כאשר אמר :

וי"ל עוד דהנה פירשנו על ויעש כאשר דבר ה' את משה בפי' אחרי' בפי' פ' של יוסי' פירש' ז"ל להגיד שחזו של אברהם פלא נכסן לגדולה לאל לקיים בזהם מלך : והוא הענין מאל וזי' ה"ל אמת

הנה כו' ללאורס הוא מיוחר וי"ל דהנה המהגיד הוא כקסן שט"ד ע"כ חזר ואומר אלס חולדות הנה ע"י זה ט"ד מרה כי עשה הכובע ע"י אנכרה וכו' כמו קסן שט"ד :

פרשת קה לך

לפסוק קה לך בקיור לך לשורדך להחזקת בשורדך: מארץ העולם ע"י. וממולדתך הוא טולם המלאכים ע"ס כי עיקר חולדותיהן של נדריקס סס ממשים מונים ומכל מלוא נכרה מלאך טרקלים א' ע"כ נקרא מולדתך : ומצית אהיך הוא טולם המחשב (כי הנדון הוא קודם למחשב' אביך ל' רלון ל' אהה) ופשוט חלקה המחשבה נקרא אב והמחשבה בית אב וכן אליך ב"ח א"ל"ף בינה נמאל בית הוא בינה נקרא אימא על שמשם הוא חסונה כמו ובלבבו יצין ובח וחסונה נקרא אימא שמואל אה אהרס כמו ברי' חדשה כקסן שט"ד ידוע אימא מקינא בכרסיה ע"כ שול' הכסא נקרא מצית אביך וזה ומצית וי"ו מוכיף על סמ"ס בלרץ כו' אל הארץ אשר ארץך הוא טולם אלינו כי החלה היה נקרא רק נר דקס וכמו פסירשנו על שב לימיי בלרץ לו ית' הממן להשיג סימן הוא חסד לאברהם עד אשית אוריך הדוס לגילך כי היה גרץ עדין ללחמ' במד' מלכות להרנב טוליו. כ"א הוא בעלמו הוה נכסו הנגבה כי ממילא מתקרב לשורשו הידוע (זה הלך לשון ממילא הנגי' הידוע פ"י לברשו) ואעפ"ך כו' הוא הפירוש כמו שכתבתי אח"כ נד"ס במדרש ואעפ"ך. ואברהם מנכריך כי דהנה כתיב יומ' יוה ה' חסדו וכו' וכתיב טולם חסד כי ית' חסד טולם ית' שורס פ"י מקור הגדיבות של ית' שפ"י האלי' להחניג העולם בחדס : וזה חסדו מקור הגדיבות והוא נולד חסד שמומר ומלפס לפשוט חסד והוא המזל העליון שהלויס בו בני סיי ומצונו וע"י אחריו רז"ל אפי' ס"ה שיהיכל כידוע וזה יומס יוה ה' חסדו שורס כל הימים נקרא יומס הוא חסד ראשון לימי בראשית ע"כ ביום ראשון נכרה שורס הכל ואח"כ רק חסא הארץ. והנה פירשנו על ית' מדבר לאני מים כי הוא המזל על שהוא כמו מדבר הסקר כי בני כו' לא בנחמה חליא כ"א במחל ודאי וזה מופיל כמו זכס א"י לבנים וכן זכס הנחשת בחדס כנכתיב ונקמה ונזרעה זרע וכן זכס נדקס זגמילת חסדים כמו אלי' וכיואל בזה כ"א הכוונ' גם אם איט כדאי ואין לו זכס יבול להמשיך היד' ממזל בני חיי ומצונו אם בעיניו הוא כלאן או בלחדת ואברהם יסיראל וזה ב"א מלהבס ה' ואהבה גי' אחד הוא יג' מדות שכולס המזל שט"ר חסד ונקס לשגי' פ"כ הוא ית' רחום וחנן כו' גם נחא עון ופסע וחמאס וכן בשבת הן בחפלה הן בכסודו' שבת וכיואל בזה וזה ית' חסדו ויחזן ואברך ית' כהני כו' ית' חיי ומחיי מסי. וארץ ז' היא דלא אחידע ע"כ נקרא ז' למחיי מים אל המזל. וזה ואברכי מנכר' הוא המזל כו' וחרגוס יונתן ואברך ית' כהני כו' ית' בלעס אליס ללאורס למס מפרס כן למס לא פסוס. יל' משום דמנכרך הוא לשון רבים ביו"ד ומקלל לשון יחיד בלא יו"ד ע"כ מפרס כן.

וי"ל עוד דלויאל בנכרת בלעס להיפך מנכריך קודם ומנכריך בנרי ובנלעס להיפך מנכריך קודם

אשר קדוש ה' תהיה לו פני בלתי שגד כהונה גדולה של יוה"כ בשביל גדלות וי"ל דהנה כחיד בלתי שגד הנהיה וטחה קחו לי מנגן כו' כי נסתלק ממנו שכינה שבעטו והוא נגן למנגן. לא תאורס מה מועיל מנגן למה שבעט. אך האמת נראה דע"י כעס נסתלק קדושתו ממנו והרבים ה' והיה לו עזבות שברשעו מיעוט קדושה ואח"כ הגם שהיה ראוי הקדושה לבא אליו אח"כ ביטול דעתו כי היה כעס לשי' ולא חסא כבעטו כי גם עזירה לשמה הוא טוב מכל שבה לו ממילא מאהבה הבורא ב"ה היה חרד ושגא אחוה ע"כ בעס. ע"כ היה ראוי לשוב אליו קדושתו כיא מפני שבעט על הסתלק קדושה ואין שכינה פורה מחור עזבות (ע"כ) הולך למנגן. והנה בשמה רבינו ע"ה לא חזינו וי' קדש ויקאנו וכו' ויאל אח"כ וידבר ה' אל משה לאמר. הסירנו הוא בשמה רבינו ע"ה היה בעיניו שכל כמה (שכחו) לא היה נעזב על הסתלק קדוש' כי גם קודם לא היה בעיניו לכולם ושמחתו היה רק לכבוד שמים על שכל בל בורא חסן ע"כ לא הולך למנגן. וידוע משה ואהרן שקולים הם ע"כ אחר ונחמו מה ואהרן מה הוא נראה שגם אהרן היה בדעתו כן. וכמו ששמעתי על למה אהיה בזה לכך נבחרה בשביל הכוונה וההכשר. והנה פירשנו על והיה עקב חשמתו כו' כי והיה לשון שמה שיש לאדם לומר דבר שיש לו בה שמה בשביל שיהיה לו הכנה והכנה בחורה כדליתא בשם הר"ז ז"ל שעלבות מנבל הכנה ובגמרא גופא ליתא ששמה על מזה וכן להכנה טוב וכן פירשנו על ויהיה אל חשמו ואל יחר בעיניכם כו' לשון מיותר כי אחר רק אל חשמו ממילא אל יחר בעיניכם כי השינו שכן הכס הוא זה כי למחיה שלחי כו' וכן כאלו והיה לשון שמה תהיה לכם עקב חשמתו לשון הכנה ומתרה ועשיהם כו' כי ע"י שמה תהיה לכם להצטרף שכינה ותהיו יכולים לקיים כי תהיה לכם סיוע מלמעלה משא"כ אהרן מפני שהיה שקול כמשה לא היה לו עזבות ולא הצטרך לעזר לו ע"י שמה וזה שלא לבסס בגדולתו לבד ע"י לגדלות בעבודת שמים למעו מעצבות כו'. לא היה צריך וזה שכתב של אהרן ולא של אדם אחר חזן משה רבינו ע"ה והנה שחמך יח' למשה רבינו ואח"כ אל אברהם כו' באל שדי כו' וכן כאל ויאמר ה' אל אברהם ולא וידבר ה'. וידוע כי דיבור הוא מעלה יותר כמו אלי היה הדיבור. אשכ"כ היה א"ל עליו בשמה ודיקות כאלו היה המעלה עליונה של הדיבור כי היה לו אהב' אחייתו וכמו שכתוב וזה ויך אברהם כאשר דבר אליו ה' כאלו נתיחד הדיבור אליו ולא באמירה בעלמא הן בלך בשמח וע"כ אח"כ כשגילה אליו ה' לא מציעה שלא בא ע"י זה לשמה בשביל מדרגתו הדרגה החיצונית שלא הגא לו כוח גאון ע"י זה וכן שם מוצא לה' הדרגה אליו לשון זנות וירו ופ' על כבודו הדוע כו' כי זה הוא רצונו יח' בנשורה טובה להחלות שם הרחמים וזה על בשרות הדוע כו' :

ובשנדרקק מדוע לפי הפסוקים לא שאל קודם אוח באשר חמל לו יח' לפרע חסן אה אהרן הזאת. ואח"כ שאל במה אדע פירשנו בעזרתו יח' אחר הדקדוק קודם כתיב לזרעך ואח"כ לחת לך : ונכון בריש בין הבהרים לזרעך נחמי כו' ומהו לאמר י"ל שהוא כאל הנבחה לו על תחית המעים וכמו

שאמרו רז"ל על לחת להם ועל זה שאל אוח כי לא החזיק עמנו לנדיק ולא האמין בעמנו לזה אך זה אינו מגולה בהורה כיא ברמז לזה אומר לאמר לזרעך נחמי כו' זה לגלות לכל משא"כ העיקר הוא ברמז. וע"י אחר הדקדוק קודם כתיב לזרעך נחמי לשון מחנה וכלן כתיב לרשעה כי הנה יש ארץ עליונה שרש ארץ ישראל הוא היראה שלא פסק מישראל לעולם בשום פעם ויראה נקרא ארץ הזאת גם ארץ כנען שע"י מעלה עבודה שמים ומ"ס ותורה לנחת רוח לפני יח' וממשך אורו וטובו הגדול והוא לשון כנען וסוחר ומכ"ש ארץ ישראל נקרא גם ארץ הזאת כי אהבה גדולה יותר מיראה אף אם יש לאדם יראה בלא לו אהבתו יח' בלבד וזה הוא עיקר רצונו יח' כדליתא ביושר ליה טולמא קמי קדי' אלא רחמי וכן איתא כל מה שברא הקב"ה לא ברא אלא לקלוטו וקלוטו יח' א"ל בלא אהבה לו יח' וא"כ יראה נקראת ארץ הזאת לשון נוקבה מקבל אהבה : ועל זה אנו אומרים בזהמ"ז על שבתא' ללבושתי ארץ כו'. ולכאורה מה אנו משבחים על זה. אך כי קאי על הקדושה שאנו מסתלק מחמנו בשום פעם וזה לשון נחלה כי ירועה אין לה הפסק משא"כ מחנה (כי מחנה) ע"מ להחזיר נמי שמה מחנה : וזה י"ל שע"כ לעיל כתיב לשון מחנה קאי על ארץ החתחתו גם אם על העליון לא שאל אוח משא"כ אח"כ כתיב לשון ירועה משמע שאין לה הפסק הכס אם סאי רק על ארץ עליונה ביקש אוח ע"י שלא הסתלק השכינה מישראל גם אם חסלו עד שכלו מאדך דלמעת וזה מרומם בזה אדע כי אירשני שני הסיבות' מרומס דלתי' יכתוב סתם במה אדע כי עלה קאי :

עוד י"ר מה הנבטית יח' אה ח"א קודם לזרעך אהרן הכהן הזאת. וגם אח"כ שאל נא תצונו וראה כו' ולא שאל אוח כ"א אח"כ כשחמך לו יח' אשר הולאחקי מאור כו' לחת לך את הארץ הזאת לרשעה שאל אוח. נראה דהנה אנו אומרים בזהמ"ז על שבתא' ללבושתי ארץ חמנה כו'. וקשה מה לנו בזה ופשוט הוא שמהם בזה לעמיד. אך היה לומר על שחתנו לנו ארץ כו'. אך האמת שיש ארץ למטה ארץ ישראל. ויש ארץ עליונה שורש א"י למעלה הוא עולם יראה הנקרא כ"י שהוא שורש ישראל וכולל כל ישראל והוא השער לה' כי מיראה בשים לאהבה שהיא העיקר כי האהבה ג"י אחד כביכול עם ה' : וזה העיקר הנבחה גדולה לא"ל להיות השכינה עמנו ולא חזון מחמנו וזה מרומם בעולם היראה שע"י היראה שוב יח' עמנו כי לכל ישראל יש יראה לזה עליונה ולזה תחתונה כידוע שע"כ אין מתרחקים מה' יח' עוד. מה נק' נחלה וירועה לנו שאין לה הפסק : וע"י אנו מדברים בזהמ"ז על שבתא' ללבושתי כו' כי יתה לנו כ"י ומה שכתבתי יח' לזרעך נחמי וכן לך נחמי וכו' ויאל לשון מחנה י"ל שקאי על ארץ החתחתו וע"כ יש בה הפסק ללוא שהבטיחנו יח' להשיב לנו ע"י נביאיו וע"כ במקום שהנבחה היה לארץ החתונה לשון מחנה ודאי לא שאל אוח כ"א ע"י שהיה חשבו הרבה בעיניו הקדושה ומה גם בגלות כשפסק המחנה הג"ל ולא הפסיק הירועה הוא הקדושה שאל אוח וכריחה בריח ולא יהיה עוד שום קשרוב : וזה במה אדע כי אירשנה : ואח"כ שכתוב ביום שהוא כו' לאמר לזרעך נחמי י"ל לאמר מה שדלך לאמר

ורשלה אח הילד חתם אחד השהים ללארס מה
צני בזה. אך יחיה לזן חסות מחיר
עצמו כו' שמעתי מפני שהוא בנשמות חסות. וזו
שם לו שכל גומר בדעתו שלא יחשוב בנשמות כי
יקבל רצונו ית' אך מפני שדאגה לו שזה רצונו להחליט
או מפני רחמנותו שישורר לו למעלה כי גם יחיד
שנמשך שכינה מה אומרת כו' או מפני כבוד שמים
יכול לפעול גם לעצמו חמיר כי לפעמים גם כשם
מושיע וכי העונה בעת צרה ר"ל: וזה יל' וחסדך את
הילד פ"י מן מחשבתו והבטחה לו חסות אחד השמים
אחד מיוחד השמים הוא החסות ודוק:
מה שמעתי מקיים והאלהים נסה את יצחק מבני
לוי: פסוק וראה לוי מה שסירטו ר"ל על
אחר הדברים שדבר יצחק אל שבעאל שיקריב כל
גופו לפני ית'. ויחא ששניו את כבוד אמו בעצמו. כ"א
את אברהם נסה:

וי"ד עור כי שמעתי בכם הרב הקדוש אביד דקק
יקלספור על יען אשר עשית את הדבר
זה כו'. והודו ולא חשבת כו' מפני ועתה כחוב
ולא חשבת בלא ממני. דהנה הסקידה היה נסיון א'
ועשה א"ל ע"ה לכבודו ית' וכנס רחמי בנאמה. אח"כ
בשמועו ית' לכאורה ה"ו לו ללקחו מן המזבח בשמחה
כיון שלא יד שמים. ואל"ל לא עש"ה כן לשמוח בזה
שמועו מהקריב בנביל אהבה בנן אדרבה מאוד ה"ו
שמה לשמועו כ"א כמו שמחה לשמועו למעט ית' כן
כשאו ית' אל השלח ידך שמה בעשות רצונו ית'
להחיותו לא ה"ו בל ענין בנן בלבו דק מפני שהוא
רצונו ית' להוריתו מעל המזבח וזה מדרגת אהבה יחיד
כן שמעתי אומרים ממנו ז"ל נקל לאדם לסבול אם
יתרופו משאם יבטחוהו שלא חסיה לו הנאה מה.
זה היה כאלו שלא היה לו שמחה מהחזרה שחשבו
כ"א למען הש"ה שצוה לו ולא למען שהוא בנו יחיד
זה יען אשר עשית את הדבר הזה כו' שלא חסך את
בנו יחידו כ"א שפסד רצונו כ"ל זה היה נסיון אברהם
ולא של יצחק:

דב' עקדה כי בך אברך כו'. והנה
אברהם את זרעך יחא מזה כנוד מזה
ש"ה (מנע) את בנו יחידו ממנו ית' משא"כ בך אברך
מה ש"ה הכל. והמחשבה דהנה כחוב חסד לאברהם.
ודאי הוא מפני שאלה את הנורה כ"ה בכל לבנו כמו
שכתוב אברהם אברהם אברהם נאמן לנשך שורש אהבה
הוא מחסד כמו שכתוב אהבה עולם אהבהך ע"כ
משכחך חסד והנה ית' אהבה עולם ואהבה רנה:
וגם כחוב חסד מאד לא ימות וכחוב עולם חסד יגמול
כי ית' חסד עולם ויש לזה שורש מקום הנדבנות למשל
מלך שהוא רדיב מאוד מעמיד ממונה על הארצות
שלו להסיר להצריכים וזה כל משרה הנדבנות שג
והנה א"ל פ"ה בנאמה הנורה כ"ה נחמד נמדה
חסד של הנורה כ"ה ועשה נסיון זה שלא חסך בנו אשר
אסב לאהבה הנורה כ"ה וקודם לא היה יסר כ"ה אהבה
כמו שכתוב עשה ידעתי כי ילד אלקים אתה ולא חשבת
כו' כי רק זה ודע שפנ"ס שפירש אלקים לא עבר
על כל מעשה להיות לרצון לפניו יתברך כמו בנו זה
בא מאהב הגדול ומר"ס למה שכתבנו לעיל בזה
סרב מיקלספור על ולא חשבת את נכח את יחידך.
שפירשם לא היה כלל להיות שמה שחש שהוא בנו
יחיד

זה ואחרי כן פ' בגאולה אחרונה: כן לבן כן
במה לאשד דונרות כי יחוק ויהיה נכון ע"י השונה.
ילדו ברכות גדול בחסדו כי חסד ג' ע"כ. וכן נמי
ילד דודו רביעי על גאולה אחרונה הדור הרביעי מד'
מלכות כי לא שלם עון האמורי יל' יל"ה כי עיקר
הכל הוא השפלות והפלות כי מי שכן אלו השפלות
כ"א לעשות רצונו ית' ממילא הוא טוב. וידוע כי
האמרת היום (הוא) לבן הפלאת: וזה לעומת זה
אמורי נקרא הפלאת רע ר"ל. וזה כי לא שלם עון
האמורי עד הנה שחוקו אז הכל ויושם:

ביום ההוא כרת ית' את אברהם בריה לאמר כו':
לכאורה לזו מובן מהר מזרים עד הנה הגדול.
זה איש אמריו של ארץ ישראל: ועוד דקיי כו' יהיה
לעזר למה מחיל מהם. ולפי ה"פ שקל' על עמון
כו' יחא שם לקחו קודם. (והנה דהנה כחוב כימי
לאחר מארץ מזרים כו' דהא אמרנו כמה וכמה פעמים
דהקדשה והסונה לישראל פסם אחת נקל לבא
עוד כל פסם משא"כ לער לא תקום פעמים צרה:
גם סמן ויועזו ידעו זה דוק. שפ"כ לא רצו בשאר
חדשים. והנה ית' מזרים ה"ו גאולה כוללת כל
ארבע גאולות של ד' מלכיות שהכל היה במזרים
וגם כ"ה היה גאולה שלימה שלא בשאר שם שום יטון
זה ויגלו את מזרים וזה היה שורש לגאולה אחרונה
כ"א שזה היה במזרים ואז חסיה מכל העולם: וידוע
שהגלות היה להוכיח בעלי השונות הם גלויות וזה
יל' מהר מזרים לבן תופע עליו נקרה. הוא אור
של מלכים הוא הגאולה ובידור כל הגלויות דש
והקיצוץ. וזה ג"כ לבן נהר כמו ונהר אליו כל
נבנים: עד הנה הגדול וזה פסח. פ"ה האור והקיצוץ
הגדול הנקרא בשם פסח לבן הוספה כ"ל:

עוד ביום ההוא כו' לאמר לזרע נחמי. פירוש
לאמר וגלגלו הוא נחמי כו' לאמר לפי
על ארץ למען דהיה הפסח נחמי. עד ב"ה משח
שער עליונה דהוא ידוע' הוא סוד וזמן לומר
וגלגלו בנריות בריה על זה.

פרשת וירא

כתוב בספרים הקדומים והנה במדרש פסח האהל
פסח טוב פסחח לעוברים וטנים פסח טוב
פסחח לגרים. האהל שמים וארץ בנחמד חמה ולבנה
בנחמד יל' שפסח למדרש יכתוב פסחח האהל פ"כ
פירש פסח פסחח כו' ולפי מה שביארתי בכפר השני
על מדרש ילמדו רבינו קצן למה ימים הוא ימול
כו' יע"כ כי גם החשובה נקרא מילם כמו ומלחם
את ערלת לבבם כו' יע"כ זה פסח פסחח לעוברים
וטנים כו' כי מי שהיה טוב ונחמדל מקרי עובר וטב
שער מדרש וטב בחשובה ומי שלא היה טוב
זכר לז' ונעשה טוב זה מקרי בעל חסובה וקל זה
פסח פסחח כו':

וזה פסח אז שרה כו'. במדרש ר"ה בר נחמי פסח
לא א"ל א"ל ויכח כו' והוא חתום שפסח שפסח
בזה הפסח. ונראה שפסח על כל וטני לבן פ"כ
דעט לומר כי פסח לבן פקדון סק"ס הנפחתו כאשר
אמר אברהם רנה את היה הנפחתו למנוח אכל ויש
פ"ה רחמי לשרה כאשר דבר את היה נצ"ל קשה כמו
לבן דבר לא קיים כ"ה הנהג נכחמים בזה היה כ"ה:

מוסיף הכנסה ונושא מלפניו ית' זה יושב אברהם אל יצחקי הסג בכיו מעוררים מן החלום שב אליהם והחזיק עמו כסס ע"ז ויקחו וילכו יחדיו אל בדר שבע הוא הקדושה העליונה כי העלה אותה בזה שהחזיק עמו כסס כ"ל אשכ"כ יושב אברהם בבאר שבע כי הוא לבד נחשפם שם ולא הסג כ"ל לפי שעה הו"ך אותם עמו לשם :

פרשת חיי שרה

לפסוק ויהי חיי שרה כי דליחא בואו ונחזיק
 מינוחה לרישא דכרע במוריס דפרישו
 לעובד ולבכרה דעובד מקרי משפיע ע"כ יוכף הדיק
 שהי' לכולן וכן נח בחיבה דרק נקרא טוב וטובה
 נקרא מה שאלו מעוררין מ"ן מעוררים שגובל פניו
 ית' נקרא טובה ולבכרה כי טוב ורחמי חזק שאת
 עובדים את הבורא ב"ה בחורה וספלה וקולו לעורר
 למעלה מ"ן לבוא חזק מ"ד יחוד יחברק והשפעת
 אורו רב וזה ולבכרה ותי שמחה ותי חזק באתם
 המחזיר שכינתו לציון מעורר מ"ן למעלה שורש ציון
 שאלו מעוררים גם עתה למעלה בנחמיות וכוונת
 שמשפתי מהם קדוש הריב מיקלשפורג ז"ל בקיץ
 שילחוי על מוקף יום שנה ח' וי"ח כי נעשה
 ונקריב כו' הלא עבר יום בעל קרבנו אמר הוא
 דקאי על השורש שמעוררים למעלה גם עתה זה
 כשפועלים בעצרת אל ב"ה למעלה בהמחזיר שכינתו
 לציון בא אור גדול לחמה מעין מורה גדול זו גילוי
 שכינה מוכנה הראש לפרק מטיס מחזר ית' זה מינוחה
 לרישא כשהוא כן זה ויחיו חיי שרה כי ויהי גם
 למפרע הוא ויחיו כי עיקר חיות הוא הדיבורה זו
 ית' שבה ח' החי' חיי שרה כי' להם חו' שחר
 חק למע' מ"ד במין שלה : זה ויחיו ע"כ זה פעלה
 גם המשכת בני חיי ומזוי חמיר זה מהל שנה מהל
 ברכות ע"י שנה (שהוא) לשון כפול כמו המושח החלום
 עבר ושנה שפת להיחוד והשפעה שחתה כליא
 ומעלה לחתא וכמו שפירשו על או יתחזק במעלה
 יעשה שלום כו' פי שחתא לפילא משפ' למעלה
 ומעלה לחתא לעש' ע"כ קודם יעשה שלום ואח"כ
 שלום יעשה כו' זה שנה ועשרים שנה הוא חיי כי
 חתמה ובינה נקרא של כל דבר שבקדוש' כלול מעשרה
 נקרא עשרים כי חתמה חתי' ובינה נקרא עץ חיים הוא
 ושבע שנים הוא בני כי דעת הוא בנים ודעת כולל
 חסד ובגבורה כי דעת לשון ידעתי ולשון פחד ודן כמו
 יודע בזה כי' זה שורש ורשאו לשבע מדות אשר
 כדכ' לך ה' הגדולה ובגבורה לך ויע' רוב מולאם
 חסדוהו בהמדות ע"כ נקרא שלם כמו אל יחיו חתמאם
 בנים כו' שר חיי שרה כשפועל של למעלה ולמטה
 רוחניות ובשפועל כי ים בני חיי ומזוי רוחניות
 סולחנותם בשפועל מ"ן דלוקים שפועל ע"כ חתמאם הקבאלים
 בנים וחיים לנפש ומזוי לנפש הוא חסד ודיבורה
 ושנה הוא כשפועל וכן ים לשר על בעל השונה ד"ל :
ויקם אברהם ויסתחו למס הארץ כי' . לשון ויקם הלא
 (לא) כתיב שרש : ולמה לא אש' קודם
 שפועל י"ל דהמורס אשפועל כבודו הסג שחורג להם
 הכדתי לישנא אורא כבודו וכוונת המעלה שלהם :
וי"ל עוד דהסג שרשע . על ויקם מהש וי"ל אל
 דתן ואנרים ט' : שמשע בכבר מה אלה
 ומס

יחדיו כי מלך בני היה רחלם להקריב כ"ה מלך שמה
 לו יד למעט אחר שמה לעשות רשע ע"י (זה) החשוער
 מקור הדיבור עליו שורש החסד והוא נולד חסד
 שפועל מלך טוב וחסדו הגדול נולד ונחשפה לעשות
 חסד שפועל עולם חסד בינה . כי דעתי ית' להפיר :
 ועורר זה עליו בזה שחתמה בחסד ואהבת הלב להבזר
 ב"ה ומסע בא בני חיי ומזוי שלח חלה הבזר ב"ה
 בזכותה גם אם אינם כדאי ב"ה במזל הוא מקור
 הדיבורה הג"ל (וכן שמשפתי בזה רבי הרב המגיד
 מראיונה ז"ל כי מקור הדיבורה הוא מזל כ"ל) זה
 יען אשר עשית כו' כי בך אברך כו' פי בך משם
 דבר מקור הכרעות שמשפתי מזוי אברך זה לו בעצמו
 והכרה אברהם את זרעך : ומס שלו הוא קודם וחי'
 מרומם כחול כפי' הבעל העורים . ופסוק נמי י"ל זה
 כבר פירשנו הכלל אל מחזקין הדינים בא דין על
 שולח ישראל גם לו פרנסה וכשכיל שכבר כחבני ע"כ
 קרתי העטם . וידוע שחתמה בעקידה בשעה שעקד א"ה
 ע"ה את יצחק בנו אחר שעה עקד מיכאל את גבריאל
 וכל השנים חתמה ישראל וגרם שחוק הדין ובה פרנסה
 זה שלחן בצלחן מלפון זה ויהא זה מין ממלכ' .
 זה אשר עשית את הדבר הוא קשה . הנה הוא
 פרנסה רש' וי"ן ה"ל לזון העולם הנכבד ב"ה ע"כ
 בך אברך כו' : וכנגד זאת חק אל בני יחדיו הכרה
 אברהם את זרעך כו' . ונמא הנה כנגד מדה :
עוד כי בך אברך כו' כי המזל הוא מקור הדיבורה
שרשנו ית' להפיר זה נולד חסד על שיעור
 ומס' לעשות חסד זה חסד שורש הדיבורה וכו' תריס
 בני חיי ומזוי זה לשון בך אברך ולשון בך הוא
 מקור הנכרה ע"כ הוא שם דבר וכן הכרה אברהם
 ב"כ לשון שם דבר כו' : והחברו כו' עקב אשר שמשפתי
 כו' כי הנה פי' רש' ז"ל על חתם בני שאתם על כל
 עבודה שיהי' חשוב כללו הקריב את בני ע"כ בא גם
 אל הפועל טובה בשמי כיון שהי' גם בשמי משא"כ
 בל"ל לא הוא ב"ה בשמשפתי העיקר הנגד וע"כ כתיב
 הכרה אברהם כי' ככוכבי השמים וכולו כו' כי ים בנים
 רוחניים ובשמות כי' תלמידים נקראים בנים גם
 חולותיהם של לדיקים הם מעשים טובים זה ככוכבי
 השמים קאי על רוחניים כמו שכתב כן ומזדקי
 המב' ככוכבים ט' וכולו ורי' על בשמי' זה עקב
 אשר שמשפתי שמשפתי בקול גם בשמי' בעין
 הדין כ"ל :

וישע אברהם אל עשרו ט' : י"ל ודאי ששב אליהם
 ולשון ויקחו וילכו יחדיו ודאי כן . ואח"כ יושב
 אברהם בבאר שבע וזה הי' מורה בעצמות ית'
 דהנה כתיב קרוב כי' להפיר לב' ואח' דכאי רוח
 ישיע . פירשנו שפועל ית' דהנה כתיב רזון ירחיו
 יעשה שפועל המחזיק עמו גרוע מפני אלה הסג
 ע"כ אין כן כיון שהי' ית' אחר כדליחא אתי את דכא
 עובד קדושה ית' דרך בני אדם שמשפתי עמו לגרוע
 מהם לפי מחשבתו של הדיק ע"כ זה חזרתי בקשורה
 זה קרוב הי' ט' ע"י זה ואלה דכאי רוח ישיע פירוש
 כדכתיב מרות הקודם ישיע כ"ל והנה אברהם
 אבני ע"ה לא בא לו סוג בנסות ע"י וסיון זה אברהם
 הי' שכל בעניו יוהר וכוונת שפירשנו על זה לך הלא
 כי אחר פי' בקיטור מה שחתמה שכל בעניו שחתמה
 מי אחר כו' ולא בא לך בליחא מדיבורי עקב הוא חת
 שחתמה הולך בדרך אמת ולא בא לך גיזא אברהם

זמה וילכו אחריו וקמי ישראל הלא היה סגר אלום וכמו שהקבו על וילך חרה. ופירשנו. דהנה משרעים לכאורה זלזל בכבוד תורתו מה שהלך אל הרשעים הללו והוא כמו חלול השם ח"ו והאמת הוא חינוך אדרבה זה הוא קידוש ה' שה' עניו ולא החזיק במחלוקת ובאמת ה' רק רבי ונביא וכמו שאמרו רז"ל בקם משה מלכות ולא נתן לו. והנה שכתב ויהי ציורון מלך זה בהאסף יחד כו' כי אז אין צריך להתנהג בגדלות כי מלך שמחל על כבודו כו'. וכן פירשנו על המדרש כל מי שמחירא מהפ"י נעשה (מלך) כן מנינו בראש וכן ציוסף: ואף משה שמחירא נעשה מלך שנאמר ויהי ציורון מלך. לכאורה חמוה מה גם ומה ציורון? ולפי שכל יראת שיהי עניו מאוד ומלך צריך לו גאון: והאמת היה מלך בהאסף כו'. אין צריך גאון: זה ויקם משה פ' אין נקרא ירידה הסכנתו שלו שהלך עליהם אלף קומה. זה וילכו אחריו וקמי ישראל להתנהג כן בעניו ושלא להתחזק במחלוקת וזה ויקם אברהם כו' מה שהסתחזה לעם הארץ הגם לבני חם בשביל שהיה עם ארץ ישראל כנ"ל שהוא פ' אלסוף ז"ל. זה היה מקומה לו ולא ירידה:

למה שאמר והיה הנגדה כו'. אורה הוכחה לעבדך ליחזק ובה אדע כי עשית חסד עם אדוני. לא בנתי בשום פעם הסימן שהוא ליחזק. הינה חסד עם אביו. עד שנת העבר (ובשנת העבר בנתי) שידע בעצמותו הדין: בא הדן עם אדוני ישראל. ולא זו אף זו שנת משורש לא לנו פרנסה ויטור זה שנת בלשון משלם זהב יאשה: וגם הקדשנו זה אל השכל כי ידוע שיעקר בריאת העולמות לכבודו ית' וקילוסו (ולזה הספיע אורו הגדול בגין דישתמוצין ל') ומפני שנת לא היה אורו הגדול אלא היה משפיע כמדר וגם לא ה' אפסר להיות במידה הדין ראו היה המאמץ מנא המאמץ היה להועלת הספיע שכל מגמתו ית' ה' להספיע שבר טוב ע"י שיעשו ראו כי הלא (הוא) אין צריך לבלוס כל"ל להספיע וזה פ' להספיע לבדו. ופסטי אמרו רז"ל שלא להיות נמא דכסופא. ובאמת הכל ה' להספיע שבר טוב שלא חסיה נמא דכסופא בהאם מויו הטיבה וזה"ל הגאון במורה בלא כסופא. וזה פירשנו על ושמרו דרך ה' כו' למען הביא ה' על אברהם אשר דבר עליו כאלו כוונה אברהם ע"מ לקבל פרס וכן אלא משרעה בגמרא וכו' לאכול מפרי' ה' צריך כו' אמר לו הקב"ה כלום אתה מתבקש אלא לקבל פרס כו' אינו מובן כלל לכאורה: וכן"ל מתוך שזה הוא ראו ית' ורוא' שיופלט ראו ית' מנח אל השועל: וזה שורש הדין הוא המאמץ והמאמץ ה' לצורך החסד להספיע והחסד הוא עיקר כמו ימין אלא האדם והעבורה הוא לצורך העיקר וכן העיקר עשאו ראו ית' ופרנסה עושה לו בא משורש זה והנה בהעקדה נמא שורש יחזק ע"י"י כידוע ע"כ אח"כ בא ממנו ית' ברכות בדרך כו': הכל ע"י זה יוהנה אשה עור לו ודאי ראוה גם כן לפרנס הכל זה הוא הסימן אם תאמר שמה וגם נגמל כו' אורה יתחב לעבדך ליחזק: וגם חסד כו'.

ויצחק בא כו'. דהנה יחזק לו פחד מה' ית' כי פחד על הקרובים שהיה מקורב מאד לבי ית' מהיה בא ארם לזה אלא לומר במראה ארמימו. וזה יחזק בא. פ' מדרגת יחזק (בא) מבא

לפרשת תולדות:

בראה שכתבתי כבר. ועוד זה ויעתר לו כו'. כי יחזק באל"ש (על) שאמר לנוקבא (ע"י) לא ה' הן של קיימא והולך להחיותו (אח"כ). ובאן הסתכל יחזק לנוכח אשהו אפסר הסינו ית' כהגון ויעתר לו כדי להיות של קיימא. כדלית כנ"י שואלה שלא כהגון והקב"ה משיבה כהגון:

בזר בלך האהב כו'. בקיור (גור) הוא יראה זלזון אחסיה כי ביראה חמים שועלים לאסף אהישראל כי דבוק בצורה כל"ל הוא שם של אדני כי מדת מלכות ואדנות כולל כל ישראל כי כולם ים לכס ירידה כי אינם מורדים בו ח"ו כל ה' לבי יראו. ואחר כך בהגברות כמו שפירשנו ב"ל שכתבתי בהפריס הקודמים עד ויעל מעס בלך שבע והוא היראה בחיות גדולה:

וירא אליו ה' בלילה ההוא. זה לכאורה חמוה (למש) לו להודיענו שבי בלילה. אך שקאי על יראה הדועמות הנקרא בלך שבע. ויאמר אל חירא. אין צריך לך עוד היראה כי אהך אכני כו': וצרכיך כו'. בעבור אברהם עבדי לנ"י"ת עובר בהשע דרך אברהם (ולמען) כתיב עקב אשר שמה אברהם בקו"י ולא בעבור דוק).

במדרש על ויגידו לו על אדמות הבאר כו'. אין אנו יודעים אלא מלאו אלא לא מלאו: מן מה דכתיב וימלאו שם בלך מים חיים ה' שחללו מים חיים והוא חמוה מאד. (הלא) כתיב ויאמרו לו מלאנו מים. כל שכבר כתוב ה' על הבגרות שהוא על מעשים ודבורים ומחשבות יעו"ש: ואח"כ ויעל מעס בלך שבע הוא היראה הקרובה לה ויכלל ה' היא וזה וירא כו' ויאמר אל חירא כו' פ' שאל יתגבר ביראה כי אהך אכני מדרגת עליונה. ויבן שם מצבה פ' הדין שם הכעשה וזהו יצו שאמר לו ית' בארם

למה שכתבתי כבר. ועוד זה ויעתר לו כו'. כי יחזק באל"ש (על) שאמר לנוקבא (ע"י) לא ה' הן של קיימא והולך להחיותו (אח"כ). ובאן הסתכל יחזק לנוכח אשהו אפסר הסינו ית' כהגון ויעתר לו כדי להיות של קיימא. כדלית כנ"י שואלה שלא כהגון והקב"ה משיבה כהגון:

בזר בלך האהב כו'. בקיור (גור) הוא יראה זלזון אחסיה כי ביראה חמים שועלים לאסף אהישראל כי דבוק בצורה כל"ל הוא שם של אדני כי מדת מלכות ואדנות כולל כל ישראל כי כולם ים לכס ירידה כי אינם מורדים בו ח"ו כל ה' לבי יראו. ואחר כך בהגברות כמו שפירשנו ב"ל שכתבתי בהפריס הקודמים עד ויעל מעס בלך שבע והוא היראה בחיות גדולה:

ויצחק בא כו'. דהנה יחזק לו פחד מה' ית' כי פחד על הקרובים שהיה מקורב מאד לבי ית' מהיה בא ארם לזה אלא לומר במראה ארמימו. וזה יחזק בא. פ' מדרגת יחזק (בא) מבא

זה וילן שם פי' כמו מחוץ לארץ שפעל יבשה וארץ.
 כי בא שם הקדושה. כמו כי שם ומנן ה' כי.
 וילן עוד וילן שם לשון וילנו. פי' היות דברים אשר
 לא תמיד יקח כי מאזי הם אחרים כי. פי'
 כי בא השם ויקח כי מאזי הם אחרים כי. פי'
 (זה) ויחלוס חלוס מוב: חדש פי' נמי והנה סולם
 מוצנ כי. וילן על הספלה: וילן עליו גוס'. זה
 והנה מלאך. פירוש שומר הדין מעלה לשורש ומתקן
 ומעט יורדש חסד כמים הנגד פי' (זה) והנה ה'
 נגד עליו:

עוד רפ' ויצא דכנה הנדק צריך להיות חסיד
 בדניקות גדול ובחורה ויחורש
 ואכנה ויראם ולפעמים צריך הנדק לעין פני
 העולם אם הוא כדעו יח' להפני: וזה ויצא עיקר
 מבאר שבע הוא הקדושה. וילן חרנה לעין שלא
 יסיה חרון אף רצ' ולאשר שמעתי זה בשם רבי
 זל: ויפגע במקום פי' הסלל בשביל מקום ביה כי
 אם ית נער למסע גם למעלה ית כמו שאמר רז"ל
 אפילו יחיד שמאמר שכינס מה לשון אומרת כי.
 וילן שם פי' נענה כחפלו. כמו ארש שזאם מחוץ
 לאור. כי בא השם הוא הקדושה והרחמים כמו שם
 ומנן ה' אלקים:

ויחלוס כי. הנה במדרש ית שחרון על החלוס
 פי' יל עוד פי' הספלה הוא סולם מוצנ
 ארנה. ורשאו מניע כי. כי עיקר הפלה המעולה
 יותר אם ארש שכל דעתו וכמו שאמרנו על שכן ארץ
 ורעה אמונה כמו שאמרנו רז"ל מי שנעשה שכן עקר
 בחייו פי' במחשבתו כי האמת הוא כן כמו שרדתי
 כמו' בשם גדול שיחשוב הארש שהוא וחולעת וצור
 חזירים: וכן שום מין עשב. פירוש אם הארש הוא
 טוב מן המוכר הוא כן כי וירא אלקים את כל
 אשר עשה והנה טוב. וזה נעשה שכן לעפר. והנה
 אין מול לישראל. כחבתי בשם הרב רבי מרדכי
 זל מי שהיה דעתו אין יכול להמשיך מהמול לישראל
 שהלוי בו חיי ומזון שהוא יס מאין שהוא יפול
 קיום עולם. זה שכן ארץ ורעה אמונה כי יפול
 נסים להגדיל אמונה כמו שמרעה בהמה להגדלה
 ולהחזיקה וזה סולם מוצנ ארנה כי. וכן איתא אמרו
 עליו על סנדלפון כי' שגר מעלה הספלות פופס
 מהם עשרה לחי כי. ואם אופן אחד בארץ אצל
 החיות פי' ר' יוחנן הסנדלר אומר כל בנסי' שהיא
 לשם שמים סופה להחקים כי. הסנדלר דייקא. כמו
 שם המלך היל. כי מארי גלותא נקראים מארי
 דרגלי דוק וסופה שירשמו כמו שיתאב ברע' מה ענין
 על סופה לקיים מעושר פי' הכופה ה' משם
 ביה יתמלא מהמקור. להעשר וכן כאן להחקים
 כמו שצריך לך לא להסיל פחד על הרועים להסיר
 הכנס' או להעשיר בעלי כנסיה:

ודנה מלאכי אלקים. פי' שומר הדין עולם פי'
 כי מעלה את הדין לשורשו פי' זה נמחק הדין
 כי שורש הדין נאלץ רק לנודק חסד שהיה אפשר
 לקבלו כן הסוף יבא רק על שוגאי ישראל להיות
 חושלת לישראל וזה עולם יורדים בו: כי פגע בהם
 לעלות ומים לירד ובשנמח הדין נעשו יורדים. והנה
 ה' נגד עליו. כי אז נראה שם יסיה ביה חק:
עוד ית דקדוק ויקרא שם המקום שהוא בית אל
 ואולם לז' שם העיר לראשונה אין מוכן בשמיסוף
 לבון

אלהים עבדי שמע שהוא אינו כדאי. ובאמת שלא
 לנכות זכיותיו. וספקיה מלך הכסד כפי ר"מ אלשיך
 זל. ויקרא בשם ה'. פי' שהיה הכנעה יותר
 המשיך ממול בני חיי ומזון פי' מאין מול
 לישראל כנ"ל וס' שם אכלו. הוא אורו המשיך (במה)
 שהספיע להעולם: ויכרו שם עבדי יתחזק בחר. והיא
 בבאר שחזק ויגידו לו כי. והנה איתא שלש דברים
 אלה בשם כ"א ביהמה הדעה משיח ויקרא ועקרב.
 פירשנו הוא שלא יחזיק עצמו לגדול ויודע (זה) שיהיה
 הדעה ממנו כאלו אין לו דעה שיהיה שכל בעיניו:
 (ועל ידי זה יבא) משיח. כי כשהיה שכל בעיניו
 יס' שלם בארץ לאפוקי משנחא חנם שערין מרדק
 כי' ובעון זה נחרד הבית שני פי' לחקן זאת זל' שג'
 זה בא משפלות כי בעלי גאים אלא להיות שלום
 בעינים וע"ז יבא החיזוק ובה משיח: ומליה. הוא
 סכמה שמהן חמלא. ועקרב. הוא שתי מלות עק
 לשון צרע על רב הכר שיעבוד צעיר. (ושפוט)
 מן שצריך לאדם שלא יתייחס מן הסורעניות מחילא
 לא תבא אליו: ולפי מה שפירשנו בבארות כנ"ל
 שכתבתי שאמר לו ית' אחר אכרי וס' אורו כנ"ל.
 ויכרו שם להמשיך להיות טובע חכמה המחה את
 בעליה חס' מים חיים חסדים משכל הנקרא חיים וזה
 אינו יודע אם מלאו הוא חכמה מלאה היל'. כי
 רק כחיד מלאו מים ולא כחיד חיים כ"א מגדירה שיה
 כדרך המדרש:

דקדוק קור כי. יל לשון ידים יד שפעל הנס שאין
 לאדם לא קול חורה וחסלה. ויעיל ממון
 בעושר ענותן לעשו. וזה יד עשו: כי אם לא כן הלא
 עיקר הוא ר"ל שגור בפיו:

לפרשת ויצא

הנה למעלה צפי חולדות בפי' היל (בראשית כז ספוק
 כ"ג) ויקרא אוחה שבעה ע"כ שם העיר באר
 שבע עד היום הנה ללאורה חתום מלך הוא גב בפי'
 וירא כחיד (שם כ"א ספוק ל"א) ע"כ קרא למקום
 שהוא באר שבע כי שם נבדעו שיהיה. והאיר שם
 ע"כ וכל ע"כ. אם מזה אין מזה. ונראה בעזרה
 אל ביה. דהנה איתא שהיה קטרוו על כריתות (ברית)
 עם אבימלך כדאיתא כ"א קטרוו על כריתות (ברית)
 וע"כ נכע יעקב ממש כדאיתא במדרש. ללאורה
 וזי נעלם זה מיתח. אך הוא פשה מצות כבוד אב
 בזה. ודעה שבהדרת מי זקן מעוררים פולס זקן מלא
 דמתיס ממה שכתוב ועתיק וימין יתב לבושים כהלג
 חור ס'. ליל שמעתי כן מהרב המגיד ר"מ מלאחטוב
 זל כן בכבוד אב מעוררים הכתוב ית' שורש כל
 מחזית פי' ע"כ א"ל קרא באר שבע. אבל לא
 הים רמז להיות קיום לשם הים כיון שלא היה כי
 כראי וכלן ויקרא אוחה שבעה לשון דבור' השם
 לשבע מדות מחכמה הנקרא אב כי כולם נחכמה עשית
 כדאיתא בשם הרד"ם: וזה ע"כ שם העיר באר שבע
 עד היום הוא כיון שפשה טוב בזה. מהא"כ בראשון
 לא הוה עד היום הנה: מלא ב"ש הוא מוכרז דרושה
 עליונה: וזה וילא יעקב מבאר שבע וילן לחרן לעין
 שלא הים חרון אף על ישראל: ויפגע. פי' הסלל:
 במקום. פירוש בשביל המקום ית' כי בכל צרחה לו
 צ' קץ ק יחיד שמאמר שכינס מה אומרת כי. פי'

לשון ואולם . הוא למכתב אשר לו היה שם העיר
בראשונה . וגם לשון לראשונה (איש מוכן) : והנה
יש פירוש מהר"י ז"ל . דהנה פירשנו על וללכן שתי
במות כו' . פירוש הלזון עליון הקדושה והבהירות שתי
ענינים מקבלים משם כי ע"י מרין ענינים יכול' לבא
להקדושה ולזון עליון : שם הגדולה להא . הוא עשה
כי הענו ושפל היה כמו עוף לשון מלאה תהלה : וע"י
עשה החל ממילא ומתגדל וזה שם הגדולה להא ושם
הקטנה הלא היה ירידה : כי ירידה כולל כל ישראל
כאחד : לזה יש לו ירידה עליונה ולא ירידה (תחתונה)
ע"כ היראה נקרא כנסת ישראל הכולל כל ישראל
בשרשם בני ית' . והנה ישראל נקראים לאן קדשים
נקרא ירידה שרשם בני ית' . רחל מולדת האלן כי
שמה ישראל נסתתה כסא הפגוד שמעם ירידה . והנה
שמי יראתו מתחלשם הולד כי בום מלפניו ית' הולדה
כל ענינו ומתבטחיו ועניו ללא רכות . יש בו כ'
פירושים כולם ענינם משם כי השפל בענינו נח לו
לכבוד . ואפשר עוד לפרש לשון עין המים כי אפשר
לו להמשיך כל השפעות יש מאין מפני שפלותו בענינו
כניל . וזה ועני ללא רכות ורחל הייתה יפה חוץ
כו' . כי ע"י היראה אינו חונק וממילא הוא שם
בנפשו וגופו :

י"א יעקב רגליו כו' . כי פירשנו על כר לרגלי
דברך כו' כי לרץ האדם לפשפש במעשיו חמיר
כדאיחא בנמרע בעשיו שגברא כו' וגם לעיין ברוממותו
ית' כדאיחא בחו"ה כדכח' שאו מרום עיניכם וראו
כו' וכן ואלה פועל ה' לא יביעו וכן כי ארצה שמך כו'
והכל ע"י הקורא אפשר להשיג כראוי והנה פשפש
במעשים הוא חיסום בנרות ונר זה כר לרגלי לשון
רגילות הם העבירות שאדם דם בעקביו ורגלי בהם
כיון שעבר ומה נעשה לו בהיחזר ע"כ לרץ חיסום
כמו בדר וזה כר לרגלי ואור להגיבתי הוא לעיין
ברוממות הוא חכמה וליב נתיבות חכמה כי זה
אור להגיבתי . ואם האדם עושב כי קודם דביקות
לפשפש במעשיו דביקות הוא טוב שלא יהיה כאלם
פחחא בכווכבים ולא ראה חתתיו ונפל בלמח הפחחתי
או יגוף באבן ח"ו וזה על כפיס יסודך לשון כף
והכונה מספספס מעשיו אשר כן יסודך על ידי השגות
רוממותו שמתרומם האדם דביקותו ית' פן חגוף
באבן רגליך לשון רגילות כנ"ל : והנה איחא בשלם
פשרה מדות השלש נדרש בהן . בכן הוא מיוחד
לכאורה אך רמז בשלם פשרה מדות של דחמים שמאיר
ית' אלינו על ידי זה הקורא נדרש כי על ידיהם
מוחל הקב"ה עונותיו כי יש בהם נשוא עון כו' .
ונקה לשבים וכנגדם כו' כמזך טהא עון כו' כ"א
שנחורה לגר והם מלגלו בהלם והכל ח"ו ידוע עבירה
נורמה עבירה מרמז"כ אם מוחל ית' וגם משפיע רחמים
ע"י זה נדרש המורה כי אין עצבות לבטל השגה ואין
חמא וגם יש קמח להקורא כי כולל ה"ג מדות הם
טור ונקח כי טור כולל הרמזים אל רחום כו' ונקח
הנשא עון כו' ע"י המדות של רחמים שכולל אותם
החזק מולין שמואל מהם כל טוב מנור חדש שטור
ומנא' ויחמר לעשות חסד וגם מתקן לשבים כי נשא
עון כו' ע"כ בל מהם כל שפע גם בני חיי ומזויר
שמים תמים בנחמה הגם שמינו דלדל : וזה וישא
יעקב רגליו לשון רגילות שלו העבירות שאדם דם בעקביו
שפספס בהם והפעל אותם וילך ארצה בני קדם כי

נגד ונקח הוא מימי קדם כי זה מלגלו וזה מלכד
כי ונקח מימי קדם לשון מים של קדם הקודם
הדבה לעולם ע"כ נקרא עתיק . וכן נמי פסוק לשון
ימים ימי קדם מתקן מאור הקדום כי אור יום חם
וילך ארצה בני קדם כי בחשבותיהם היה מעורר המחל
ונקה לשבים מימי קדם . וירא ומה בחר בשדה הוא
חקל הפוחין קדישין (חם בשדה בפסח פי' ידו' הוא
שדה אשר בדרו כ' דכתיב למעלה) והנה שם שלשה עשר
לאן כו' פי' הנצריים בנים של חם הנצריים חיי וכן מוצי
כו' והאבן גדולה כו' כי הנה שמעתי מרבי הרב
המגיד מראשונה רבי בער זל' על אין מול לישאל
מי שהחזיק עמנו אין יכול להמשיך ממול בני חיי
ומזויר ויחזיק מי שיש לו האבן גדולה בענינו ידוע
היחל"ל נקרא אבן חם והאבן גדולה פי' של גדלות של
פי הכתר : והאבן שמה כל העדרים כו' כי ע"י אחרות
מעוררים השלם עשרה מדות ששם המולין כי אחד
נ"י ח"ו : וכן בשבת כי הוא מעין עוה"כ אין שרף
שם פירוד כי כל פירוד הוא מלד עוה"כ מרשם בשעת
שעודות כידוע שכתוב אז חסענך על ה' ויאמר להם
יעקב אחי מאין אחס פי' יבולים (אחס) להמשיך יש
מאין ויאמרו מחזק אחתו כי האבן חסענך ח"ו
ויהאמר הידעתה אז לבן בן נחור פי' מי שיכול לבן
עונותיהם להעלות חסותיהם ומעשיהם לסיוח לו חס
רוח פי' של ריח נחוח וזה לשון לבן בן נחור לשון
נחורים כמו שאיחא לבעל החומטם ח"ו ממקלל כו'
וכן עוד יש לפרש גם כל הפרשה :

עוד י"ב וישא יעקב רגליו כו' . דאיחא בנמרע הקדוש
על מה שדור ע"ה אחר ארדוף חובי כו'
ואחא אחר רק לרדוף ויהושפט אחר רק שקלים כו'
הוא מפני שדור ה' תפספס במעשיו מלד מעבירות
שאדם דם בעקביו מל"ש קודם שעשה מלחמה ע"כ
לא נתיירא כלל ואחא לא ה' נחזר כ"כ ויהושפט לא
ה' נחזר כמו אשף אפי' : ע"כ נתיירא חס . ומה
מוכן שחזר שמואל בזה מלחא אלא חלא בר המזל
לגבי אבא שהוא היה סייר נכסי חרי זממא ביזמא
ואחא חד זממא . והוא חסום בשביל ענין עוה"כ שלא
בטל מהורו ע"ז נקרא חלא אלא הסירות לפשפש
במעשיו : וכן כל הענין . ומפני שאפשר כתבתי מזה
ע"כ קלרתי בזה . והנה יעקב אבינו ע"ה שהלך
לחרן פקוס בני קדם שהיו בני קדם שהיו בקאים
בשמות הקומאם כמו לבן וכן איחא בנמרע וכן במדרש
אלה"ה הלא לא יהי לו חלק בנאות ארץ שהיו ריקים
ופוחים . ע"כ דקדק יחזר ושפספס במעשיו בעבירות
שאדם דם בעקביו זה לשון רגילות וזה וישא יעקב
רגליו וילך כו' :

י"ג עוד דהנה איחא שדר יעקב אבינו המד על
בניו בגלות לשוב לשלום . וקאמר שפעל
בדרו ובקשמו דהנה כמה פעמים חזר עקבות משה
וביזמר עד דמסור רגליו ברגליו שיעלו ילדות מלחם
בלילע להקדושה גם מהרגליו וזה דכף וזה לשון עקבות
וזה וישא יעקב רגליו .

עוד י"ד וישא יעקב רגליו כו' דהנה עיקר פועל
יעקב בשביל בני ישראל וכדאיחא בנמרע
דכל הנכרות היום וסילא חוסם עד כוף הגלות בדרם
והנה עקבות משה' נקרא סוף הגלות חס וישא יעקב
רגליו וילך למדריגה זו ארצה פי' לארץ בני קדם
החסידים של ח"ק כי נקרא בנים כי עולם חסד יבנה :
ואמר

ומקשה אותו שהם עבדות חמורות בלמה וזה חיו
אפשר גם ללמד להסביל ר"ל. (ועוד נרדף שלא יבטל
מן האדם מכל וכל שיהי' יכול לעשות עניני עו"ש)
ובינאם בזה כמו אל הדין נדק הדבה למה (השומט)
שמעורר אותו להקטוע לגדל מזון ולהוכיח בדין
לביים וכיוצא בזה ובזה נבא ליד ציחור השפוטת ונס
הרמז ויאמר אלוקי אבי אברהם כיין להמשיך מדת חסד
שלא יסרוב אחרים ואלקי אבי יצחק להסיל פחד על
שולחיו ויחנך עליהם שלא יכרנו אותו ס' האומר
אלי כו' להיות ס' עמו שלא ילמוד ממעשיו להיות דבוק
בס' (ובכל אדם להמשיך אהבה ויראה ולספר לזכריו
וגם לקיים מצוות המצוות בשם הוי' ביה) :
קמנו כו' דע לפעמים הגם שהקב"ה חסן חסד
(אמרי"ל) חיו עושה כ"כ (חסד) לאדם (כד') שלא
יגלה (כ"ל) להיות שכל צעיריו כמי שאובד יצחק
האמת : כי על זה מועיל חסד כי הקב"ה הכל יכול
להרבות חסד ויזכיר לאדם האמת שפלו . ומכ"ס
לאדם שידע ומחנך כמו שאיחא פתח"ס כשנא פונה
לאדם ימער' אי' שפדיו לא פרע לוי על א' מני אלף
מובנה של עבר ומכ"ס פתח"ס לרדף יוצר גם בעד
המובנה הוצא ועוד אולי הוא חיו בעד שום מזה כמו
משלם לשונותיו כו' וזה אמר קמנו הייתי קמן בעיני
מכל האדם שפתי לא הרב' ומכל האמת שידעתי
האמת חסדיו ושפתי זה הרי סייעתי דשמיא ומחש
לי למנוה גדולה ע"י זה הייתי קמן בעיני כי במקלי
עבדתי כו' פתח על החסדים ולפירות השני קלי על
כל אדם כדאיחא וקמנו יגיד לו פירשו רז"ל מיקל לו
יגיד לו וזה כי במקלי עבדתי את הירדן הזה כי
יגיד קמנו בקדושה עלינו וידר' לו הוא הפקסמה
אור השפוטת המרומז ביו"ן כי ט"ן עברי ביה ובינה
(הוא) חסונה כמו שכתוב ונלכדו ביו"ן ובב' כו' וזה
במקלי ע"י שהייתי מיקל לי עבדתי את הירדן הזה
ועשה הייתי לשני מחנות לי מנחת הם חולדותיהם של
נדיקים ושפוטת המנוח א' קונה לו סניגור ופרקליט
א' ויש מנחת עשה שהוא מזהב ויש מזל יראה וזה
לשני מחנות כליני נא מיד אחי ס' שלא יתקרב אלי
יותר מזה כ"ל מיד עשו שלא יכרנו אותו כדרך עשו
וכו' . ולפי הרמז כ"ל מיד אחי שמררה היתה"ר שהוא
אח ומכ"ס למנוח וכוונתו להטא כ"ל ע"י מפרש כי
ידא אכ"י כו' ס' יבא והכני אה על בנים שיסית
להשנה ומכ"ס חסונה נקרא אה שמוליד חולדותיהם של
נדיקים הפקד הם מ"ס גם שמעפרכה את האדם
ומעשה אותו בקמן שולד . על בנים בזה גופא יכא
כ"ל ואחא אמרה היפס אפיס עמך ס' שאפיסע אותך
על מובנה שהם עובות בעיני ס' ולא מובנה שבאמת
הם רשעים ושמיא אה זרעך בחול הים כמו חול הוא
חומה לים שלא יעבור כן הפ"ס הם מגינים מן
הרשעים שמרומים בגלי הים וזה אשר לא יספר מרוב
לא יספרו המנוח לזקק אותן כי יש ב"א שנושים
מנחת שהם חיים ב"כ בדורים למים אך איש את רעהו
יעזרוו אה ס' לו אהבה לנדיקים ולונו שונא אהם
בעינים במנוחם הדבורים אהם המנוח כי מנא מין
אח מיט ויעזרו ובאן אומר אשר לא יספר מרוב לשון
גדולה ומחש ויספר פירושו לשון אור וספירה כדאיחא
בצורה על השמים מהבדים . א"ל גם בליה הוא
כו' דהנה כתיב הקול קול יעקב ידוע מאמרו ז"ל
בזמן שקול יעקב בבחי כסודות ונבחי מדברות א"ן

הידים יד עשו ו"ל שהוכיחו מלשון כשל עיב קול
קול קלי על חורס וחטילה וזה ב"כ וכו"ס והסודות
הקול קלי יעקב והסודות וזה ב"כ וכו"ס והסודות
ודאי יעקב היה סימן לבניו ודאי חסלה לבר מועיל
לגדל עשו והמחנה היה לבית סימן לאשר חין להם
לא חורס ולא חסלה כלל יועיל מנחה אה מן הא
ביו ס' בשביל הבן ביו של עשו שאין להם לא קול
חורס ולא קול חסלה חס"ל יועיל מנחה אה יס
להם כמו יעקב : והנה כתיב בלדוד לחמך ישימו
מזר חסחק א"ן חסונה ב' . וזה הוא דכתיב ואתן
אדם חסחק ח"ס אדם אלא אדם ונחיש אה רעב
שונאך כו' כי נחלים אהם חסונה על ראשו . וכמו
שאיחא בשער יוה"כ וזה לחמך שנתן לך משראל ישימו
מזר להם חסחק מה שהיה ראו להיות לך הבריאות .
זה דוקא לבני אדם שאין חסונה ב' חס"ל לאשר
חסונה ב' כלל שיש לו קול חסונה אה חסלה א"ן נרדף
ליחן לו . והנה ויראה לו הכמש לו מיוחד זה ס' י
ליעקב חסונה לו להנחילו ולטובתו להפואה ומלשנה
בעשו ואלוסי דהנה כתיב יראוך עם שמש וס' רז"ל
על חסלה . כי המקבל בניה לחסחכולי במחשבות ידוע
כי יראה הוא בוסה כמו שאמרנו רז"ל על בעבור חסונה
יראהו על פירכס זו הבוסה וזה יראוך עם שמש
שחיך חסלה השפוטת מלמעלה כמו השמש המאיר
ומשפיע אור וכן יעקב ויראה לו הכמש ומחשבה כי
גם לנעמו היה מעשו משר שלו ונחשפא . והוא סימן
לבניו כ"ל :

ויצב סם מנחה ויקרב לו כו' . דהנה איחא יעקב
הקן חסלה ערבות ידוע חסלה ערבות רשוא
איחא קושיא ע"י הלא יעקב היה מובחר שבאבות
וזכר יצחק ע"י וי"ל עוד דהנה אלהים פעל בחסלה
שחרית כלל הפעולה להמשיך לנו חסד הנס שבעינים
בה הרבה מאד פנינים שונים מובחר . וזה הוא
בכלל . ויצחק אבינו ע"ה פעל גם בכלל להמשיך
בחסלה מנחה הדיו על שונאי ישראל לא על ישראל .
וא"ל הדין חסד עלינו ולא על שונאי ישראל .
ויעקב פעל חסדיו חסלה אהם חסד עלינו וידן
על שונאינו כי יעקב מובחר שבאבות . והוא יושב
אולימם שיהיה . וזה רשום . ס' רשום לשון שררה
וממשלה . ולשון רש . עלינו טוב ורע לשונותינו .
זה וי"נ סם מנחה כי פירשנו על במקום גילה סם
הוא רשום כי סם הוא מיוחד . אך קלי על שונאי
ישראל במקום הוא הש"ס חס במקום גילה כשם
שמחה במקום ביה כשזה קס זה ע"ל . סם ס' ב
בהיפך בהס"ס חסיה רשד : זה וי"נ סם ס' ב
בהס"ס חסונה הוא דין חסונה . ויקרב לו אה ס'
חסד . אלקי ישראל ע"י זה נחלה אלקותיו יס' עלינו :
ויאמר הכוונה יעשה את האחושים . לנחלה חין לו
פירות מה השני על דבריו והלא לא שאל
אחם פעם על מעשיהם כ"א שאלם שיש משכ ככה
ר"ל ומה השני ע"י וכי מפני זה ראו חיו ליהרב
הוא וזה . ופירשנו בעזרת אל ב"ה דהנה כתיב
אמר לחכמה אחוסי את כו' דהנה יראה ס' היא
חכמה וזה אמר לחכמה הוא יראה אחוסי את כמו
שמעון וזה אה ד"ה שמעון עומם עלי ולא העיחו
אחיה לאחר שאינו שלה ומודע לבניה הקרא חודש
להעולם את הבניה הוא חסונה כמו ונלכדו יבן
וסב . והנה שורק היראה הוא משם אדני הוא מלכות

ביראה או בהכנעה כמו שפירשנו על בשעת פטירתן היו אומרים יופי לך מזבח ר' יהודה אומר לייס ולך מזבח ומסכים לייס אהנו מודים ולך אנו מקלסים ופירשנו כי בשעת הדניקות והתלבוזות אין חשש מרע כלל כי להכנס תלבוז רשעים משאכ אח"כ לרדף להתייבב ביראה או בהכנעה להיות הנוקבא על הקדושה שלא תבא אח"כ בללות או עלננות וזה בשעת פטירתן היו אומרים יופי פ' ההפארות שאפשר לבא מזה לך מזבח הוא ביראה לבנות ילדו ר' יהודה אומר לייס ולך מזבח כי לייס מרומם בענוה כי הלא עדיין אין טעם שלם וכל דור שלא נבנה ביהמ"ק בימיו כאלו נחרב בימיו וזה לייס אנו מודים לשון הכנעה ולך אנו מקלסים פיראוי לירא ולננות וזהו והנה הללו בטקבא מרומם מהקבל מהקדושה כ"ל ומרומם ביישנים כ"ל וזה יעקב איש חס כי ים מדרגת ההלבוזות ולרדף אח"כ ירא' וים מדרגת הכמחות ית' וזה מה לאדם שרונה הכנעה מלפניו ית' וזה יעקב איש חס בשני המדרגות ההלבוזות ומכחות ית' ע"כ וישב אהלים שני אהלים יראה וטעם זה וישב יעקב ושיבתו היה פ' המדרגות עקבא של בדרך מגורי אביו הוא ביראה כי אביו היס לו פחד וארץ מגורי אביו הוא ביראה מהקבל מהפחד ומחשק בו ומגורי אביו אטוף ופשוטו לשון מגור ויראה וזה בדרך וגם בדרך משן לשון הכנעה. אלה חולדות יעקב יוסף שעלד מה שהתפלל על ישראל וזה לשון יוסף מיוסף להם הכוזבא ב"ה חמיד כל טוב והנה ים לדיקים כשהוא במדרגת פחושה שחובב בעולם הוא ומתפלל על העולם (ג"כ) לשון נוקבא כמו שכתוב ואני חסלה) ובה ים דקדוק להמדרש למה למיכתב מה שפשוט או השבבים שישבו לכלל לחם מה חלוי בזה המדרגה ע"כ מפרש כמו שכתוב ע"כ כי פירשנו על וילכו לרעות אח אן אביהם בשם נקוד על אח שלא הלכו אלא לרעות אח עלמן. ולרדף ביאור. ופשוט הוא כי קשה הלא מזה גוררת מזה ואך בא מהלוח כיבוד אב שהלכו לרעות לאן אביהן שום חשא שיהי נער לאניו ע"כ פירש שלא הלכו (אלא) לרעות אח עלמן אך זה קשה מן הראשונה להיות הקדושים האלו הולכים להטענן לעמן. ופירשנו שהשבים כוונת הכל לנורד כי ישראל להמשיך להם שפע מל"ם שידעו שורש של נגיעת קפ ירכו כדליתא וכמו שפיון יעקב הכל לבניו אח"כ כידוע וכוונתו כמו שהולכי וירעו לאן אביהם להמשיך קן פירוש לישראל שנקראו לאן קדשי וזה לרעות אח עלמן בשם הוא החלק ה' עמו כי מהחלק המרומם וכן בא פירוש כמו שכתוב וחקם בעוד לילה וחתן מרדף לביתה ע"י זה שיש לבני ביהם מרדף ופירושם בא חוק לעשרותיה מקיימים המצוות מן המצוות חקיו יתבדך כשרואים שביב לדיקים בני ביהם וזה בשם: וזה וישבו שישבה שלהם הוא משל עקבא שלהם מדרג' קטנה שלהם היה להפסל ולעשות פעולות לטיבות העולם וזה נקרא אולם כמו עבירה לפי מדרגתם העליונה וזה וישבו לכלל לחם עבירהם של שנים זכרים. הוא לעולם חקיו הוא לעולם וזה לכלל לחם חלילה הן לעולם:

פרשת מקץ

לר"ש הפרשה דעה פירשנו על אשר הגבר אשר חיסרנו

שמים שהוא אדון הכל ומלכותו בכל משלה וזה הכוונה יעשה פ' הנורה ב"ה את אחותו היא ביראה שלהם החכמה היא מלכותו ית' ודאי לא היה כוונה פסורה מבעלה ודאי לא חסר מלכותו ית' מלהלחם עבדו: וא"כ ודאי אין חשש: והנה חסדו טוב: ויסעו ויהי חתם חלקים בו. דהנה פירשנו על שחמרו רחל קשים מזונותיו של אדם בקריעת ים סוף: והוא חמור ובי קריעת ים סוף ה' קשה לפניו ית' הלא בנחמך ברא העולם שהוא גם יותר ים מאין ולא יעץ ולא יעז כו' ועוד הלל ביישאח מזרים שוראי היה קשה יותר כמו שזרע לפחד חמיד ובימים הראשונים (של פסח) אומרים הלל מגור ולא בשביעי של פסח וזמן שכתוב או הגדה חלקים פ' משמע שיעקב היה ישיאח מזרים: ולולא טענה ית' לבד ולחזור ולחנות לפני פ' החירות כו' ולחזק את לב פירוש לרדוף אחריהם לא היו לריבים יותר (וזה גם כן הוא במחמור א' עם נוח לחם לכל בשר): והאמת ל"ל (מה) שנתן לי ית': דהנה איתא בזוהר קריעת ים סוף בעתיקא חלילה מהו זה: אך שכתוב מה חטעק א"י דבר אל בני ישראל ויסעו לשון הסיוע עמם מן האחרים וכן ויסעו עם הנדבחים. פ' יסעו דעת מה שלא יחשבו זה כי לא לסמוך על ית' יסו כפי מה שיראה הוא טוב. וזה בעתיקא כמו עתיק משדים: (ישעיה כה) וכמו ויעקב משם. ושי"ה היה קריעת ים סוף וזה היה כמו ים מאין וזה קשה מזונותיו אס קשים מזונותיו של אדם לרדף להמנהג בקריעת ים סוף שלא יראה דוקא כן כ"ל יתחבב כמו שיראה ית' הוא טוב וזה הפך על ה' יתברך וזה ים מאין כי אין מול לישראל מאין יבא לישראל מול בני חיי ומזון: וזה ויסעו ע"י זה ויהי סתם חלקים כי נתגלה עליהם הרעון עליון וע"י (זה) כל דנים מתכפין:

פרשת וישב

ויקנאו בו אחיו כו'. דהנה ידוע הקנא חסד הוא ורעיו ית' חמיד להיטיב הכס את חסר לפעמים לאדם הוא לפונד לבדו בחשונה: אך כשים לדיקים שמתנהגים בדרך שאין חלול הכס והס"ס מתאבב על ידו כדליתא בנחמך על ויאמר לי עבדי אהה ישראל אשר כך אחשבה כשאתם קורא וטובה וטובא וטובא בחשונה ודיבורו בנחת עם הנדבחים אומרים אשרי מי שלמדו תורה אשרי אביו ורבו כו'. וה"כ חוראים על ידו בחשונה וא"כ לריבים לעולם בשביל השוכה כלל כ"ל. וזה ויקנאו בו אחיו (פ' שהיו מקלסים בו בשביל שיהיה לדיק יוסף חלקים) זה הוא קנאה טובה ביראה ה' כל היום ע"י זה ואביו הוא פ' יתבדך שחר אז הדבר לשון קשה שלא חסיד שום דין על ישראל כלל: (כי כשים לדיקים אין לנרדף עוד לדין כ"ל):

במדרש וישבו לכלל לחם עבירותן של שנים זכרים הוא לעולם חקיו הוא לעולם לכלל לחם חלילה הוא לעולם ולרדף ביאור והנה חסיד וישב יעקב כו' דהנה ים השלם מיושב ותפלה וטעמו דאין מרומם בעלמא דקובא חסד בעלמא דקובא כי עקבא במיושב מרומם כמו נקיבה חלילה ולריבה לישב משא"כ דבר והנה ודאי שהנדיק כשהוא במדרגתו העליונה אין לרדף לשום ענין יותר משא"כ אח"כ לרדף להתייבב או

ספרנו כי דלחא שלש דברים אין חדש וזה כי
 ע"י יסורין וז' מהם עו"כ ויש אחד שמעטער נראה
 של ישראל או על שאין השם שלם ודאי זה טוב יותר
 מהלך יס' לו יסורין וכי בשלם שהוא זכר יסוד
 ביסורין (שלם) לכוז שמים ג' ע"י יס' זה אשר הגבר
 אשר יסורנו יס' זה הוא יסורין וע"י זה מחוררין
 מלמדו שיקדים ב"כ ע"י יסורין שהוא ח' מג' דברים
 כ"ל זה ויש מקץ אם הוי שלו הוא מקץ על הדין
 שמחמיר ע"י שמים ימים לשון השמים החיים יס' לו
 ימים כפולים עו"כ שלא ימחק ליסורין ועולם
 הבא שיקרא ביסורין אלו :

עוד ויש מקץ הוא היראה סוף כל המדרגות ע"י זה
 שמים ימים פי' יסורין להשקות על ידו ימים מרע
 לעולם כי רצון יראו יפנה וס'. הנה עין ה' אל
 יראו הוא המלך הנובע מהמקור שאינו נקרא יס'
 בשום שם לא בלחם ולא בקול לאי"ה שם שממו כוונת
 העולמות. ע"י נקרא שם לשון עין השמים שנובע
 לאי' מהמקור להקול של יד ומשם להוי' כסדר
 זה הוא ליראו בשביל המיחסים להסדו הוא מקור
 להסד (הסדו) ג' מלא שיהיה יראו יכולים להמשיך
 להמיחסים להליל ממות נפש ממיחס כפס' כי יראו
 גדולתו יס' : וזה שמים ימים :

ועוד פירשנו בעד משי' ויהי מקץ הוא הגאולה
 קץ הימין בשביל זה נרדף שמים ימים להשקות
 ימים כי אחד שאלו כראוי יס' שלו הוא נחם שלו
 הוא אם יס' לו עו"כ כי זה כל מגמתו משל"כ אחד
 מהלך בדרך טוב יס' שלו המחס שלו נקרא יס' והיפוך
 הוא לילה כמו יד לילה ר"ל זה שמים ימים להשקות
 ימים להיות ימים שלו נקראים קדושתו יס' ואורו
 ועבודתו והשגתו והוא השגתו כראוי ע"י ופרשנו
 חולם (פרשנו) פי' לשון ביטול כמו חפרינו אח העם
 חולם. פי' בגלות כמו בשב' כ' אח מיבנה ציון הייט
 כחולמים : והנה עומד. פי' מה שמחלל יקובל
 חסידו וחסידו שכל לו שמחה בלבו כדלחא בשפר
 חסידים : וכן שמעתי ממורי על ענין שהקב"ה מחלל
 פי' ששם נעשו ראו שיתפלל ע"י דייקים כי נותן
 להם חפלה זה ודאי יקובל (ואפשר זה הוא מה שאמר
 ר' חנינא בן דוסא אל שמואל חתנו דפי' יודע חס'
 שבוה מקובל) ושלחתי אותה מה הלימוד ושמחתם בזה
 חפתי. שכי' השמחה הוא הסימן שהוא והנה (הוא)
 לשון שמחה ידוע. עמדה הוא חפלה חס' הנה עומד
 עומד הוא המחלל בל' לו שמחה על היאור שפע
 קדושתו שנובע וכמו וזה יואל מעד :

במדרש ותכלה שבע ע"י השבע כו'. ילא מכולל.
 והוא נרדף ביאור. והנה כתיב ותעש הארץ
 שבעה ע"י השבע לקמים : לשון לקמים אינו מובן
 כלל וסדרות לאורם הי' לכתוב בן (נקרא) כי חוצין
 הוא לשון הקדש כמו יפנה הי' לך אח אלוהי הטוב :
 ופירשנו שצדקו יס' הנה כתיב אחס' כי חוצין ויזהר
 זכר וכן נמי נקראת חס' חס' הוא חסד
 וחפלה : והנה כל מה שבעה יס' החן לעורר מלמלה
 יס' בל' שבע יותר כי כל הקרוב הקרוב לה' יס' פי'
 למקום גילוי קדושתו השפע יותר גדול ודאי בשעת
 רצא אפשר לעורר יותר ודיקומו יותר כי אין מסך
 מבידל והנה אלו אומרים כתר יס' לך הי' אלקיט בזה
 לנו רואים אלו קרוב הגאולה להשגתו מלכותו יס'
 לעין כל כמו דרך משל המלך בל' כס' חס' יס'

מלכותו כ"ל ליודשו ונכתרו יס' לכל שהוא הארץ
 ובמקום עליון שאין שום חסדו ר"ל כלל נקרא כביטול
 כתר וס' הוא בהעלם גדול ולי' מחשבה חסידה בו
 ע"כ בשמו הוא כ"ל שהוא בכל מקום הנקרא הוא קמין
 לשון כחם ובחכמה נוחה שמים הנקודה פחה כי
 נפתח מעט. וזה ותעש הארץ הוא הקדושה שמועור
 מ"ן מחסל לעילא נקרא לגבי לעיל' ארץ בשבע ע"י
 השבע שלא הי' מסך מבדיל לקמים למקום שנקודת
 הוי' ביה הוא בקמין ע"י זה בל' שפע גדול והי'
 השבע גדול וזה פי' המדרג ילא מכולל כי השפע
 מלחם המקום יואל כן הוא שם השפע ע"כ נקרא לשון
 יואל מכולל מוכתרים :

ובענין זה נמי יל' הבוקר אור כי למסל' במקום
 הכתר מפני הענין נקרא חסך ואין בחכמה
 שמחלל להחבול נקרא בוקר כמו בוקר יואל מחסר
 של לילה ומחלל להאיר ובשמחשפט נקרא בוקר אור
 והנה אין מל' לפרטל מאין בל' מל' לפרטל בני חיי
 ומצינו כ"ל כמה פעמים וזה הבוקר אור והאשמים
 שולחו פי' ביום להיות דייקים הנקראים אשמים חסידים
 כי אין דבר סתם יס' מן השמים המס' יל' הי'
 ותמורהם חומרתם שלשם הם טעו :

פרשת ויגש

ויגש אליו יהודה כו' : פירשנו והסיום כי כמון כפרעם
 הוא מעט על מה שרצה שיעשו כן לטובה כן
 להיטב כי כמון למי שאי' רוצה להמשיך שלא יס'
 אסף הוא כמון כמו שכתוב למען אחי ורעי ולמי
 שאי' רוצה שיעשו דין הוא כפרעם. והנה שיהיה
 דבר זה ליוסף מעין הנרדף לו יל' פס' הי' כוונתו
 לה' יס' כמו ששמעתי כמה פעמים מרבי ז"ל ואמר
 על פסוק עס לבן גרתי וכו' : ויל' זה כוונת המדרש
 שהיה דברי יהודה נרדף לכל דל. ויל' עוד שהיו
 דבריו דביקומו יס' ממש כדבריו וכמו שפירשנו
 על כל דיבור שיצא מפי הקב"ה נכרא ממנו מלאך
 לבאורה מה חידוש אמרו בזה הלא כל העולם הי'
 אפשר לנכרות במאמר ח'. ואם אין רצונו למלאך
 בדבור זה. הארץ הוא נגד רצונו ח"ו ופירשנו שקלי
 על דיק שפי' הוא לה' משאר עולמו מה שאפשר
 מחשבות אסורות ומלמחא ואם מודמן לו (אחי חסד)
 כי אחד אין דיק בלחץ כו' חוזר בחשבה זה נקרא
 פי' הי' נכרא מדבריו מלאכים ממילא דבריו מקרימים
 וכמו שכתב ותנזר אומר ויקם לך לשון מלאך כמו
 חד מן קמייא כי נקרא עומדים : וזה דברי יהודה
 היו נרדף חס' יל' ולא יסורף להחלשק לכל האנשים
 עליו לבאורם חס' לו סירוס ע"י רש' יל' אין
 מדוקדק לעיל' רחא כי בדבריו נכרא מלאכים וס'
 פעלו שהוכרח להחיות להם שיעשו ממילא דבריו
 כ"ל חס' לכל הי' מלאכים הנקראים

עומדים כ"ל :

ויאמר אבינו ע"י זה שברו סח שוגל' ישראל. לו. (לשון
 ליה) אחס (חליט) מחוסך לאור : גם מעט חסד
 לענינו לא ע"י אמר או חסרון טוב : (כ"ח) כמו אחס
 המעט : ממעשים עומדים נחתי גדולה (לאברהם) כו'
 זה מעט. אוכל לשון דביקומו ומעין עו"כ בחיים
 כמו ויחזו וילכלו ויחמו : ועשה

ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם. לשון כסול
 שרשם כי איהם בשם הכריי ז"ל עליות
 מבטל השנה זה אל תעצבו ממילא אל יחר בעיניכם
 כי כי השני כי למתי' שלחי אלקים לפיכך.
לשום לכם שארית בדרך ולהחיות לכם לפיכך גדולה
 הנה לשון כפול וגם אינו מובן קודם משמע
 רק להיות שארית ואח"כ אומר אפילו לפיכך גדולה
 ולא ה' לו לומר כ"ה הכי להיות לפיכך גדולה וז"ל
 שהר"מ אלשיך ז"ל הרגיש בזה: וגם לשון להחיות
 לכם אינו (מובן) היה למיכתב להחיותכם. והנה
 כתיב ב' בשלח ויקח משה את עצמות יוסף עמו לבי
 פשוט מהו עמו אך היה איהם בשם הכריי ז"ל מי
 שבושה מזה שנמלא כבר זרים מהקדושים אשר בדרך
 הנה שטשו מזה גדולה כיו משם כל לו הנשמה כסוד
 עיבור גדולה שאלה הכריי ז"ל על צדקתם מדרש
 שמואל שראה עמו נשמת ר' פוחם בן יאיר ז"ל על
 שטשה חסידות גדול כמורו. כן י"ל גם כן לדעת
 הערב דב היו איהם שאל יוסף איהם וזה שהעלה
 משרע"ם עמו ממלכית ע"כ בזה הדין נשמת יוסף
 הנדק זה ויקח משה את עצמות יוסף הוא הנשמה
 לשון קצתם חסידים פ"י ע"י הערב דב זה י"ל כוונתו
 שאמר לשום לכם שארית בדרך לכם גוסס ולהחיות
 לכם פ"י מלשני מלכית יחיה לכם לפיכך גדולה הם
 הערב דב. וכן פ"י המדרש על החייתו נחתו לכם
 חיים בעצמם ובבא על שאל יוסף:

בניו ובני בניו כו'. דהנה כתיב ואת יהודה שלח
 לפניו אל יוסף כו'. פשוט דהלך כל החורב
 שמוחו יח' וסם המשפיע הוא יוסף: ע"כ איהם יוסף
 הנדק הוא משרש זה הוא המשפיע כו'. ויכלול
 יוסף כו'. יהודה נקרא כי שדרכו להודות לה ע"כ
 נקרא כן ומשם יצא כל בעלי הוד' גדולה. וזה
 ואת יהודה. יוסף הנדק שדרכו להודות לה' שלח
 לפניו קודם אל יוסף לקבל שפע להודות לפניו גושה
 ש"ע זה מתקדמים ונשנים אלו זה בניו יח' העובדים
 מאהבה כמו בן לאב ובני בניו דייטו גם איהם
 שאין להם איהם המדרגה רק שאהבים לבניו והם
 כמו בנים להנשים הנ"ל. אלו. עם הקדשים וקרובים
 להשפע הנה מאחור יח'. בנותיו היינו איהם מתקדמים
 לה' בשביל איהם האשרכות ופרם זה ג"כ אין רע כי
 בא המקור והעמין על איהם הוא איהם וכן בזה
 בניו פ"י המתקדמים אל הנדקים בשביל המשיך להם
 איהם האשרכות: וכל זרעו. שמשפיע להם ע"י זה
 בא להם אור ואהבה פ"י יח'. הביא איהם כו' פ"י
 בכל איהם לו דר ע"כ מלאך פניו הושיעם למען שמו
 וזה הביא איהם מרביעם פ"י מן דר כהל':

עיד פסוק ואת יהודה כו' החתול איהם בשר
 הקודם. והנמה נ"ל שאין כחוס סס. להודות
 הוא בני לשון הודת גבר: לפניו פירשו חיים כי
 באור פ"י מלך חיים. גושה הוא מצינו ופושט כמו
 התגברות ותרענה באחו בלחות שאין עין ברי' גרם
 בחכמה. וכן השם נבולך שלום כו'.

ועוד פירשו בעצרתו יח' דהנה כתיב ויאמנו בזה
 ובמשה עבדו אז יסיר משה כו'. לכאורה תורה
 מה לי אם האמנו במשה עבדו אם ביה האמנו די
 אך האמ' אינו כן דהנה כי ישראל ע"י להם יראה
 מהבורא ביה זה אין לך איהם שאין לו שעה לשון ואל
 קין ואל ממהו לא שעה. (וכן) לשון יסע' האדם אל
 אים

עושהו. וכן שמעתי מרבי כמגיד מרחוק ז"ל מל
 יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעוה"ז מל
 מ"י העוה"ב אך מי שחיו טוב כדלוי ואינו שלם
 במדות רק לה'. נראה לו בעצרת מזה ומזה ענינות:
 וכדלויא בספר שערי קדושה בשביל איהם (עליו)
 נראה לו שכן דלוי דוק והשגח. ע"כ מי שחמין
 בנדקים שהם עבדי יח' וכדלויא אין לך איהם שוב
 שבימך: שאל אלשיך ויגדו וכן לא חסור מן הדבר
 אשר יגידו לך כי בכל דור יש נדקים שמישרי' ומקדש
 את מדותיהם לה' ומזכים את הרבים ואין חסר בא
 על ידיהם יודעים מה האמת איהם מזה הוא לה'
 ואיהם הם בעצרת כ"ה (בשביל) איהם לעשות איהם
 נראה לו (שהם) מזה ע"כ כהנה החורב ואמנו ביה'
 ובמשה עבדו אז יסיר כי השני לרוב הקודם כי הלכו
 בדרך אמת: וע"ז פירשו הפסוק בלשני' שאלו אומרים
 בעת האיהם איהם איהם כו' כי איהם איהם לשם כו'
 בשביל איהם שבימך לעיניכם: וזה אינו מובן לשון
 לעיניכם ודלי שבי' שבוש לעיניהם. אך הסיבות
 הוא בעת האיהם כו' כי איהם לשם ולהנה כו' זה
 יהיה בשביל איהם שבוש להנדקים שכל דור הקדשים
 עיני העדה זה לעיניכם. וזה ואת יהודה שלח
 לפניו. הבורא (שלח) את היהודים אל יוסף הוא
 הנדק. להודות הנדק את העולם לפניו גושה האין
 ליגש לפניו יח':

ויברכך יוסף כו' לפי הכף. אינו מובן הויל למחבר
 ואת הכף. ומהו לשון כלכל ולא רוע חון
 ופרנס: דהנה כתיב או יחזיק במעו' יעשה שלום
 לי שלום יעשה לי לשון כסול בשמי' דהנה הנדק מעלה
 חסות ישראל וז"ל בחסותו וחסותו ומעשיו הטובים
 מעלה את העולמות לשורשם ומעלה בית ריחון לה'
 כידוע הסיבות. ומזה עושה שלל כל העולמות מתחת
 לעילא ע"י זה גורם שפע מאחור יח' מעילא לחסות
 עושה כללות העולמות הכל בשפע היורד למטה
 לחסות זה או יחזיק במעו' יעשה משלום לי פ"י
 מעש' יקשר העולמות ויעלה מ"ן עד החכמה יו"ד
 החתה הו"י ב"ה זה לי ליו"ד שלום יעשה לי ימשיך
 שפע מהמקור לחסות לע"י זה ויכלול יוסף שפע כל כל
 זעירא יו"ד של איהם יח' ויכלול יוסף שפע כל כל
 מעילא לחסות ומתחת לעילא. ע"י זה ון את איהם
 הוא הבורא ביה יש לו חסות מזה נקרא איהם כיו
 לחמי לשלם וכמה לחמי בלחמי: ואת איהם ש"ל להם
 לחסות עמו. ואת כל בית איהם. כל ישראל: להם
 לפי הכף. (לשון דיבור) דיבורו מתקיים להם ע"י
 לפעולה כמו ומגיד אומר ויקם:

וישב ישראל בדרך מלכית בדרך גושה ויחזק בזה
 כו'. כי לנקודת לשון כסול הו"ל רק בדרך
 גושה וכן מתחיל לשון יחיד ומכיים לשון רבים וישב
 ויחזק בזה דהנה כתיב אל חירא מדרה מרביעם כי
 לגוי גדול איהם שם משמע ולא במקום איהם בשלמה
 לעיל בא ע"ה יחזק כהן יח' איהם איהם לבנים כ"ה
 בא' משל"כ כהן הוא להיפך כי זכותא דמלכית איהם
 עמלה דווקא אינו מסייע יחזק מקדושת א"י. י"ל
 שטם דלחמית מצינו כן מקודם לא היו כ"ה הכל
 שטם נשם ואח"כ נשטם עד שראה יעקב שטם רבות
 יוצאי חליו' יח' שטם כו' מוקדמא מאלו והשטם
 שטם יח' כולל זכאי' וחסיד' בלי שום סוג לא ה'
 להם כ"כ חסות להסדרות הרבה ויודע לאדם דרך
 אים

בתרגום יונתן בן יצחק ישראל. ביוםא דמאליחא - לכאורה הוא בלא פסם מאין זה

כי לא נמא רמז מזה: וי"ל כי יש דקדוק ויברכס ואח"כ כתיב בך יצחק ישראל ומסיים בזה דמאליחא בזה כי יצחק ישראלי כו' ע"כ מפרש ביוםא דמאליחא וזה בך כי לא משיב שרש יוסף האדוק ודוק:

בזה שכתב ויברכס כו' בך יצחק ישראל כו' פירשנו לעיל פי' התרגום יונתן ביוםא דמאליחא זה הוא בך בתדרגות. וי"ל בדרך הלזה דהנה אחא זקני ח"ח כל מה שמזכירי' עתה מתוסף עליהם ובהם ביוסף ה' אשרים חשוב יותר מסתמא שאז יוסף ה' גדול יותר כדרך ח"ח כל זמן שמזכירים וזה בך יצחק בזה ש'אמרו ישימך כאפרים וכמשה אפרים ראוי להסבירך בך ש'אחא ח"ח:

אורסי לנפן כו'. דהנה מי שמחזקת בו יתבצר ואיכנו גם חושב ברומומוהו יח' לא מביא שהוא חושב לו לרצונו יח' אפילו לכל ישראל ממשיך התעוררות לו יח' דל ישראל קרא' אדם כמו אדם אפי' וכו' קראים גפן כמו גפן ממארים חסיע וזה אורסי ש'אחא ומתקשר ב' לנפן לכי' בזה התעוררות על ידו וזה עירא וכן נמי כמו שמדבק ב' יתבצר המיד הכס גדול' א"א כי' המיד ע"כ חוזק כחשבות כשחזקת ע"י זה מעורר עינא פקחא דלא נייס וגמיר חדירה ש'אחא יח' כי אדם כמו ש'אחא לו והשי"ה לפי יכולתו וכמו שפירשנו על אדם עותן לעני מלא עוממו בעולם הזה הקב"ה עותן מלא עוממו לעולם הבא וקשה בעולם הבא הליל כמו בעולם הזה פירשנו שאינו מדרג על שדר עולם הבא כי עין לא ראתה ובדרך כלל אמרו' ע"י עולמות רק הקב"ה עותן לו מלא עוממו טוב בעולם הזה לעולם הבא שיבא ע"י"י לעו"ב"ב וכל חס"י לו לא עיכוב עיניו שח"י מעביר על דעת קונו וכן עותן לו עושר ושלל חסיה ח"י שחור לרעוהו כי' שיבא עיניו לעו"ב"ב וכן בלא לפי יכולתו שמחזקת בו יח' בזה השפעה מעינא פקחא כיל. וזה עירא כמו עורה למה ש'אחא עינא דלא נייס. ולשורה: הוא עקף מכני העושה פירא שפ"יו עני' כי גפן קראת האילן וזה עקף ממנו הם הדבוקים עם הדבוק ב' כי אחינו פי' בלא לו השגה לברר לרס הדושי חורה כי הם רואים לנשות ממנו בלא לו להם. וכמו שכתב בשמח שדי חניני. והוא לשון אחונות לחורות שפי' על חורה: ככס ציין לבושו. הוא החורה שמשעה ממנה לבוש וחלוק דרבנן וג"כ קרא כניול לבושו יח' כמו שכתב לבש ה' עוז היא החורה הקראת עוז ובהה יח' לומד בעצבות ובלא דביקות הגם ששעה לו לבוש הוא שחור ואינו יפה ומאחזה ע"י הדביקות הקראת יין שהוא מעין עו"כ"כ שכל לו הארס ואמרו רז"ל שחור עין לא ראתה יח' יין המשתמר בעצמו וזה ככס ציין לבושו. ובדס עני' כו' דהנה אחא עיקר תקון האדם הוא הורס להבי' בדרך שיניה ב'איהם ובידאם ברחם ובדעה לפי גדולתו ופחדו יח' כמו דור דיעה ב'איהם פסק' האומתא מאבותינו והוא המובחר כי העני' הוא מסוכן שחיה דוקא ב'איהם לה' לבשו ובלא גילוי ובלא עצבות וגם הכת עתה נחמס מזה והנה הדביקות גדול הזה המדומה בשם יין כיל' הוא מדומה מין שהוא המובחר יין אלוס כיו' שכתב אל תרא יין כי יתאדם וזה ונדס

אם בלא לו תחזה בשמי שאין לךין לו תריך לקשר מחשבתו בהנורה ב"ה ולהעלות להתעוררות לו אהבה יח' לאהוב המיד הוא הבורא ב"ה וכן בלא וישב ישראל ב'איהם מזהם הוא עב ערות הארץ וקרא זרמא כורס זרמא: ישנו ב'איהם גוון המקורב לה' לשון ויגש כי העלה אהבה הגשמיית המעורר להם לאהבה להבורא ב"ה אפי"כ בגשמיית הועיל להם ש'אחא בזה ויפרו וירבו מאוד. ע"כ אח"כ כתיב לשון רבים כמו פירוד מעט וכמו שפי' הוזהר על הופיע מהר פארן:

פרשת ויחי

שכל אח ידיו. חינו מונן כלל כי פירשו הוא בשכל הכיח ידיו ואין כתיב זה. והנה כתיב ידך עשוי ויכונוני הביני כי' לשון כול עשוי ויכונוני בקולר דהנה כתיב ואלה המלכים אשר מלכו ב'איהם אדם לפי כו' ואינו מלך ישראל הראשון ע"כ"פ: אך הוא מלך הדר הכתיב אחרון דרך משל אחא ברוקא חין חוזק כחסייתו בהחלו דרך משל אדם המקבל ע"י בחוזק גדול ובכח גדול להיות רק טיב ובלא הדג' מפני גדול התעורר ש'אחא לה' ועיקר הוא המדומה לתקן להיות רק לה' ואלה לךין שכל ג"כ והנה (אח) רואה לעשות ב'איהם גדול מיכלתו אינו יכול להתקיים בזה וכן אח (הוא) ככסם גדול על הרשעים ג"כ ח"א להתקיים וגם התמדה בחורה יותר מדאי ח"א להתקיים וכן כל שאר המדות. וכן גם בשכל יח' יש מיעוט כי מה ש'אחא ב'איהם דרנה וישוב הדעה אינו בשכל כראוי: וכש'אחא האדם ש'אחא להתקייב כן לךין להשייב דגנר להיות ב'איהם ובהנאע כל מה ש'אחא: להלבי' רצונו בדרך כח"י קיוס. והנה גם ההסד שרואה לעשות והרחקת הרשעים לךין להלבי' בשכל והנה ידוע אדם יכול לעורר ב'איהם הטוב עד אין סוף ואדם הוא בדרך מל' עולם שבו ארץ וקרא כחר חס ידך' פירושו כהר כפי' האר"י ז"ל על אחא אחד וזה עשוי על התקמה שחשדו מלוכס בו. וכתיב בהכמה יסד ארץ לשון עש' כונו שמים כחשבות ע"כ עשוי ויכונוני ע"כ הבינו כו' וזה פי' בלא יח' כי נמה למצרך להניח ידיו על ראש הפהגנך וכן הכהנים וישא אהרן יח' א"ל ידיו כי כי מעורר מעולם הארץ המלוכס בשכל הם חכמה ובינה וזה ב'איהם אדם לשון כח גדול וחוזק בלא הדגה כיל' הדר פירוש על הדגה ש'אחא מלוכס ומסודר חס י"ל עסם על שדקדק בידיו אימר שכל אח ידיו כיון בידו על עולם הארץ ש'אחא מלוכס בחכמה ובינה והגם ש'אחא רשעים דלא מתבשרין וחדא נפקין וחדא שרין אפי"כ יח' חילוק בין ימין לשמאל וזקק כיוס: **דאליקים** אשר ההלכו כו'. י"ל הפלוגתא שבמדע מד אחר חדא ומד אחר חדא ולא פליגי כי שני פעמים כתיב אלקים: וארץ ביאור. אך הנה אפי"ה הרבה כבוד שמים וקירב הכל לה' יתבצר ב'איהם להבורא ב"ה ובחשדו ויחזק אבינו ע"כ נפחדו ש'אחא לפעול' לירא מדעו נמאל ש'אחא אלקוהו יח' במדות: וזה אלקים אשר ההלכו לפני' כשיא אלקים סולין לפני' לבדו כו'. האלקים הרועה את יעקב הוא הקב"ה בעולם האנוני כמו ברכת ה' הוא תעביר פולחן ב'איהם כי השגה קרמה לעולם למעלה מעולם חסד יגנה וקרא לשון וזה הרועה כו':

נפתלי י"ל על התפלה כמו שפירש רש"י ז"ל על נפתלי כ"י ולפון נופת לי ע"י (זה) יכול לפעול אליה שזוהי הראיפה שיבטל החציבה כאלה כי מים גזבים יתקפו : כי כשהם קם זה נופל וכן פירשנו אורכ שזוהי וירוף שזוהי שכן הרשעים להיות יתפרדו לא פועל און וכן בתקום גילה כ"י פ"י במקום ביה אם הוא הגילה עם פ"י היפוך מהקדושה הוא רעדה וכלי :

מאז אב"ד כ"י. דהנה יש דייקים שידע בעלמא שהוא מקצר בעבודתו יתבדק שמו ונראה

לו שהוא מרוחק ממנו י"י זה כל מחמת מעש כ"י זה מאל שגורא לו שהוא רחוק ממנו אב"ד מחזק לרבי הנקרא אב וימחק בכל מה שהענין כי הוא דבוק בו יתבדק על ידי האמת שהוא אלקים אמת ואם שר בדרכותיו ויבדק לא לשון שאמר לעולמו די לא מבט' שלא חסיה לך עוד ארס טקף ע"י יתחק הדיון וימחק ברכה ע"י לך כי הוא תשד המערכת לפיכך ברכות שמים מעל דהנה פירשנו לעולם השמים נכבונה כי שמים נקראים הרחמים הוא עם הוי' בים כידוע ע"כ בנמרה נקרא יתבדק רחמיה ואיפא שמים בינו לבינו וגם שלמה הע"ה אמר ארס חשמה השמים ולא כן השמים (ובן הוא בתקוה זוהר) והנה עושה נקרא גזול כמו עשה את למריה זה לעולם השמים שמגדיל הרחמים ע"י תבונה ממן ההעדרות השוכה לעולם ע"י יגדיל לו הרחמים כי כחב יבין ושב מבינה כל השוכה לו הרחמים שמים ברכה בהרחמים שיתרבו מעל. ע"י שידע שמועל לשון חמול מעל. הוא השוכה וכן פשוט ים מאין השמים (ובן ברכות חאס : פ"י להעלות נילונות מסכ"ל וכמו שפירשו באור החיים) באורו סדרה על מטרף בלי עליה רובות חתה פ"י הסכ"ל הנקרא חטאת רובן להיות חתה שאלה חטאות עליו באור החיים פ"י כן על כרע רבן יע"ש. ברכות שדים ורחם לדאב ואחא כסרגוס הוא שקל :

ברכות אב"ד פ"י דים דייקים ששוקקם להחזיר בתשובה ואינם חוששים על זעור ישראל.

ויש שם בזה דעת קוים שרלונו ית' להפיק. זה יתבר במעלה ע"י זה ממשיך עובד וחוזרים ממילא בתשובה כמו במדרגי מאלכיה הנם. זה ברכות אב"ד שיש לו רחמנות ע"יך כאב בגדו על ברכות אורי לשון אורים ומורים לשון השוכה לזכר קצקט שגול ע"י עד חלוא לשון הושר החלואה כי בא שפשו יתבדק ברוב קדושה גבוהה עולם ע"י ים לישראל עיקר השלם ההגברות ונכונה הוא כבוד שמים חסיה לראש יוסף הנדק שמהאור שיוסף ה' תמיד לישראל טובות. ולקדק נ"י חמק מיר אחי לכל הדבורים עמו להיות כמו מר וממלא לכוז שמים :

עוד ברכות אב"ד בגדו פ"י. לכאורה ודאי אין דרכו של יעקב להשפאר בפרט נגד אבותיו אך ידוע שיעקב הוא רחמן שאלכות ע"כ אמר זה לברכה שיהא מגלות קשה כי ח"א ע"ה בירר גלות ויחמק אביו אמר כאבא תירד כי ע"י אמר ברכות אב"ד כ"י בפרט על ימות המשיח כדליתא ביוזבד

ובדע ענינים הוא דביקות יותר מונמר להיות ע"י זה בליתא וזכירה כ"י. כוחה ע"י (זה) מכנס ויחשד ממנו הזוכמה הוא הליכר המסחר כ"ל : **לישועתך** קוים ה' דהנה אם אדם מתקבל וכוחו כד שלא חסיה שום (זעור) לזרע ישראל כי בכל דהנה לו זר ח"ו הוא כמו כל נסתר מסייעין לו ומה גם ש"ל להיות לענין על מה שרמזו להיות רלון הנורא ב"ה. זה לישועתך אם ק כוננו כניסול להיות לישועתו ית' קוים ה' להיות רחמים בודאי :

גד בחד יגודו וחסדך ותאמר לאה בגד ותקרא את שמו גד נרד (ביאור) על הכתיב חסיה ח' והקריאה כל גד דהנה פירשנו ח' מי יגור בחלק. **פ"י** (אם) נכס"י הוא מחזיק עצמו כמו ירד זה **באב"ד** עו"ה"י כמו וימססם כלואל לשמן גשבו פ"י שיעקר שכינתו שידוע לו הוא בדר קדשך הוא עו"ה"י זה יכול להמשיך ב"י ומוציא זה הולך שמים יכול להמשיך להשלים והולך השמים הוא ב"י שיקיים מלוח פילס שנקרא על יד שמים. וסעל זקק גם יתשך מוצי וימשיך ע"י (זה) מקיימים מלוח נדק כי אם לא היה לו (מוציא) במה היה פועל נדק. וכן ודובר אמת יתשך מלוח אמת הוא חיים. ולא קשה אלא כלו בלית מאין כי אין חזל לירכאם. לאה חמר בלבנו במה שמואל לפעמים בו שר לבנות נעשה כלון בענינו יכול להמשיך ע"י מאין כל היל. זה בגד לשון בגדיה ע"י נעשה כלון בענינו ע"י כל גד הוא סמל שמים ב"י ח"י ומוציא (גד) ר"ת גומל דלם אטילו לללים מן המצות כי לא בנכוחה תליא אלא במלוח ידוע פ"י הושר כי ודאי גם זכ"י מועיל כ"א גם כלל זכות אסר להמשיך משם. וע"כ האומר גד גד פ"י הוא דרכי האמורי כי שמש שכתבו במצותות שאפשר לפסוק כי אם היה כוונתו על המל שידוע נקרא בשביל זה מל שגול חמיד כלל הספק. וגם כלל זכות. זה גד ממזל שהוא גדוד יגודו יתשך גדודים הם ב"י יגודו הוא ח"י להיות אחרות גדו היסודות והשמה והסוף. ומאן דיהיב ח"י יריב מוצי :

מא"ל שמה לחמו ב"י. י"ל בקיור כי ידוע שולחן בלפון מלפון זהב יתאם וראו שורש הסחובי כי כמו התשובה הוא נורד לעבודת שמים שהוא העיקר כ"א אם חמא נרד השוכה וכמעט ח"א בלעדה כי אדם אין זקיק בלפון אשר יעשה טוב ולא יתעט ק נמי ח"א כלל פרנסה זה מלפון כי התשובה קדמה לעולם והוא מעולם טוב הטון והנה אם אדם מתשך שפע פרנסה טוב לעולם ממילא כל עבודה שמים כי אם אין קמה אין חורה וגם משרש כל השוכה כ"ל ועוד כי נפש יודעת מאין כל לו הסוב ומתקרב ע"י זה אל הדיק ממילא מרדכו בדרך ישר (ונראה ש"כ הושע בירך את ישראל והושיעם בתשובה על ידי זה) זה מאשר הוא השוכה המאשר את העם שמה לחמו כי כל ממש עושר מלפון זהב יתאם כ"ל ע"י זה וואו יתן מעדיר מלך פ"י ההקשרות לה' ית' זה מעדיר מלך לבון מעדנות כימה :

יחזק וקאי על ישתעל זה עד תחת גרמיו
עולם. לראש יוסף קאי על נשיא בן יוסף שהוא
יוסף בעצמו כידוע וי"ל קאי על האלף השני שהוא
גד יוסף ולקדקד מיר אחיו גי' יחזק סיפורם הדיו
מאחיו וכן י"ל על המין שהוא טפסים ב"ש סיפה
גי' קדקד לפסול מיר (לשון מזר) סי' שיתגל
אלקומו יחזקד כמשל מלך שמתוער בנחש יודעים
גם הרחוקים שלא הכירו אותו עדיין שהוא המלך
זה ולקדקד מיר אחיו :

מסר שהספין את ברכותיו הגדולות לעמוד לבניו
פ"כ אמר גברו על ברכות סודי להיות לו כח
יוצר על מה שגזרו : זה עד תחת גרמיו עולם
בן סרה ורעקה כמו מגבעות אשורנו שרעקה
השדלה שיקח יעקב הכברות שלא יפסול בו עשו
ולא בניו מישמעאל וסרה אמרה גרם כו' לשון
כסול כי כוונתה גם על עשו זה גרם האמה
הוא על הגר שהיה לפניה כי לא ידע כו'
ג"כ זה עס בני הוא יעקב קאי על עשו עס

סליק ספר בראשית בעזרת האל שאין לו אחרית וראשית

סוגיאנו לשון שערות אבותיכם ואת פי' הדיקדק מה
ערות וערי' לשון עריות ר"ל כניל :

במדרש' וחרא אחיו כי טוב הוא טוב שמו והד
אמר מבי' שמו וכו'. ולקדקד בראור מה
בשי ובמה פלגי ומה וחרא והנה כתיב אה' אשר
איה כי דהנה כתיב כי לא בחפזון תלכו בו' כי
הולך לפניהם ה' כו' : ולקדקד בראור דהלא גם בעצמים
כתיב וה' הולך לפניהם יומם כו' ואעפ"כ כתיב
בחפזון ילאתם מאדן מלרים. וכו' אל הכבוד לגר
מה לשון אהיה אשר אהיה ואח"כ כתיב כי חלקי
אבותיכם כי משמע שידעו מה' הוי' ביה וכלא זה
ודאי ידעו מה' ומה של מה שמו ומה השיבו יד
אהיה ואח"כ ה' חלקי אבותיכם : ונראה דהנה
משמע"ה השיב שאין ישראל כדאי לגאולה וע"כ כירב
כי נחירא מקטרגו ומחלול השם חלילה וכלא ישיבו
יוצר כי ע"י הקפיד אח"כ שאמר למה הרעוה כו'
ועוד נראה הרעוה עתה אחת רעים גרם שהספין
שדברו בדברים גברו ואמרו ירח' ה' וישפוט אף בחפז
לא נעשו על זה כי אין אדם נחפס על זמרו זה
של מה שמו פי' שם של הגאולה כמו ידע שמי יקרא
ואעפ"כ והס"ח השיב אהיה פי' אהיה ככל לשרא
אהיה לאב לשראל אשר אהיה פי' זה יסוב בהשבעה
אלי זה מרומה בזהכי שפי' אהי' טוב ע"כ הוא
שורש התשובה ושורש הגאולה וטורש של כל הוי"ה
וכן הוא כי בפסח ה' מלעילא וע"כ מה בחפזין כי
לא היה מזל משפטים ב"א מלעילא מהבבחהו ית'
לאבות ויהיה חפזון שכינה וע"י זה מאהבה הוב
והמפסח והגאולה חזרו בחפזונה והקדקדו אליו ית'
מתחא לעילא עד חג השבועות שהי' יחוד גמור הקב"ה
וכי"י זה אהיה אשר אהיה אף חז' אין רליו למר
לישראל וכדי שמעמם יסובו אח"כ זה כה האמר
לבי ישראל אהיה שלחני אליכם. ואמר ה' חלקי
אבותיכם נראה אלי. והכל א' פירוש ולא חלקיכם
עדין ב"א מאבותיכם כנ"ל וע"כ הולך חפזון שלא
סהי' קטרגו מבא"כ לעמוד לא בחפזון תלכו ובמטה
לא הלכנו (ישעיה נ"ב י"ב) כי לשון כסיו לא העברנו
לכסיו להיות הולכים מחיל אל חיל כי הולך לפניהם
ה' ומחפסכס חלקי ישראל ולא יצטרך להודיע שהוא
חלקי אבות כי נסוב לה' ית' זה ומחפסכס כי זרין
לחיות

דבני ישראל פרו כו' : דהנה הכסוק ים לו פירוש
בפי' ואיך הוא פירושו התחלה ובי' אס אינו
סייך לעיל : אך הנה ו' מרומה על הצדיק כי זה
הוא נקרא שורש בשלשן המקובלים אחריות קשר
שהצדיק מקשר ומחד קב"ה עס כנ"ל : וגם שנקרא
מלאכים לשון הרחב פ"ך ואמלאהו זה לשון מלא
פוס. וקאי על הצדיק כנ"ל. וכשנל שהוא לשון קשר
ואחדות מי שגזר את אשר ים לכם התקשרות ואהבה
רבה ביניהם ודאי פסג בריחו ע"כ הוא היסד מה
כי צדיק נקרא הטורר בריה. וזה ובני ישראל לשון
קשר עס בני ישראל אחת הם פרו וישרו כו'
ויעמנו במאוד הוא בני חיי והמלא הארץ ארצות אחת
הוא מוצוי :

ומעין זה פירשו הפסוק ששאלנו ותרבי ותגדלי
ותבואי כו' כי הוי"ו בנקוד פתח כוירו בעצמו
ג"כ מרומה צדיק על שגורם השפעה מהמקור האחרון
המרומה ציו"ד ראש וי"ו. וכשגורם השפעה מרומה
צוין שורק שהנקודה שגמיר כוירו הוא מרומה השפעה
מהמקור והנה כתיב בקוב רשעים יחושף אדם צדיק
להיות בהצנע מאוד משא"כ בחפזון של רשעים יכול
הצדיק להתגלות זה לשון וי"ו בנקוד פתח על שהוא
פחות ובגלוי זה ותרבי ע"י ו' שהצדיק פחות שאין
להשפיע חקומה גברו ע"י זה תרבי לשון פרי'
ורבי' ותגדלי לשון גדולה ותבואי בעד עדים פי' שהי'
נקרא בל ולא יוצא ע"י מה שלא טוב ב"א
שחזקה לעדים מהר חורב זה צדיק עדים. שדים
גבוע ליק ונמשך השפעה ובעד נמח להפיל סחד על

זהה השם אהיה עמם וזה אהיה אשר אהיה ע"י
המסופה בקיימו המדומה בזה"י ע"י זה אה"י עמם
וכדאחא על וירא חלקים את בני ישראל וידע חלקים
שביטויים עשו חסונה ונכבדו ונחבדו ונחבדו
חסונה וידע חלקים שחמד מחברו לא ידע חס אהיה
אשר אהיה אך ודאי אין לומר להם שכבר עשו כד
שיהיו כל ימיהם בחסונה ושיהיו נכבדים כי כן צריך
להיות הכעיה נכבד ע"י חסר כה חסר להם אה"י
שלחי שיהיו צדיק ונכסד ה' חלקי אבותיכם כי האבות
ודאי חיקקו הויה צדיק והנה כן שמעתי אומרים אין
לגבי משה מלחא זוערחה היראה קלי על דור דיעה
(שהיו) לגבי משה וכלי שיהיו מקבלים ממנו מבחינת
מקבל שלו הוא עוה : וכן מצינו ויחן שם ישראל
בלב א' בלוי אחד זה בא מנוול הכעיה בא אחדות
וכן שמעתי בשם הרב המגיד היל ע"י ים בין ילדים
קטנים אהבה כי אין להם גלות וכן ודאי גם במצרים
ה' כן כי כל מה שה' להם צדקת קבלת חסונה
בהדרגה ה' להם צדקת מזרים שלא בהדרגה וכן
מצינו לשעה קלה נאספו לרעמסס וכן לא גילו הסוד
זה בא מחסונה הבא מהכעיה של חסונה והנה
שמעתי מהרב מפינקס שיח' לאוי"ט שהיה רב בקי
ועלחוב על מה החדש ע"י מה יכול להיות ההחדשות
כי יש מציין זה ויקם מלך חדש על מצרים הוא הכעיה
אשר לא ידע את יוסף כי מהיראה בא יוסף להוסיף
מ"ס וחסרה ומצות שש"א"ב ע"י הכעיה (הפני)
שה' אחר ממילא הוא טוב וכה איהא משה ה' שובינות
דמלכא אחרן שובינות דמפרדחא כי משה המשיך
אורו ית' לישראל והמשיך שיחיד הקב"ה עם נכסח
ישראל ואחרן כיבר על ישראל קבע אהיה להם ית'
והפסל על ישראל חסיד ע"י משה מרומם בלח קלי
עליו ית' שבא מלמעלה ללח שובי ישראל וסוד
בא מלמעלה להודות לו ית' וזה משה בלח ואחרן
בהוד הכס שיש להם שורש עילוי והנה בגאולה צריך
להיות מחסונה קב"ה ויכנס ישראל ע"י ה' מוכרת
קודם לילך אחרן לקראת משה וישמח בו וישק לו
כי זה ה' כיבה שיחידו קב"ה ונכסח ישראל ע"י
השובינות משה ואחרן זה 17 פרטופים ה' הדיבור כי
ה' קשה ומתעורר כי בלחורה הדיבור לאחרן שילך
לקראת משה הוא ללח צורך כי במצרים יאמר לו
הלוי ע"י פירש שהוא בא ממילא מהדיבור האחר
למשה לך שוב כי הוא בכלל זה לצורך עיקר הגאולה
ודו"ק (וי"ע) ע"י ויפגשו בזה האלקים כי שם נגמר
עיקר היחוד וגם כי היה זה חושלה להגאולה כמו
שאמר לו יתנך בהוי"ח אה העם ממזרים חסדון
אח האלקים על הכר הזה :

מה שלא חסרה בשבט כ"א חס"ב בא לגבי הכס
שם לא ע"י עין חס"ב עיני סומם בפ"ע
בשני חלפי לנה כזה :

לפרשת וארא

וידבר חלקים אל משה ויאמר אליו ה' צריך
ביאור אך הכה כחב (תהלים ק"ה) עד פה
בא דברו אמרה ה' לרפסחא כי הנה כחב ואי ערל
שפטים ופירש הוהר כחב אכא פירוש דהנה כחב
(קבלת ח') באשר דבר מלך שלטון ומי יאמר לו מה
תעשה דהנה קודם בא להמוח המחשבה ומשם לקול
ומעקל

והלא היה יפה תואר ויפה מראה כי ביראה הוא
מקיים רמ"ח מ"ע וספיה מל"ח ממילא הוא יפה
בשמחו וכן איהא כל מי שיש בו חן צדוק שיש בו
יראה שמים וזה יפה תואר בו וזה בבעת פטירתו מה
היו אומרים יופי ליה ולך מזבח כי י"ה מרומם על
עוה שהוא עדיין חיו מתוקן כי הלא השם עדיין
חיו שם כ"א י"ה וזה ליה אהתו מודים שהוא
בעוהוה אין השם שלם ולך אה מקלבים כי להמחצה
היא היראה כי על ידה הוא מזבח יצרו אה מקלבים
שהוא טוב וכ"ל כי הוא סומי העוה : והנה עוה
בא מהחסונה מהביים ומכיר חסרונם כי כן בע"ח צריך
להיות נכבד וגם מהמחונן הכה ממנו ית' גורם הכעיה
מלפניו והנה משה רבינו ע"ה ה' חסם כמו שכתוב עיר
בצורים עלה חסם והכיר בחסמו רוממוהו ית' והוא
כאין נגדו ע"י ה' היה עניו מאד מכל האדם והיה
הקובץ שלו העוה בעת שלא ה' לו כ"כ הדביקות
הגדול ה' זוכר עוה והכעיה בא מהקדושה להעוה
ה' העוה מקבלת מקדושתו הגדולה וזה שאמרנו ר"ל
אל הקרב הלוס אין בקם חס' רבינו מלכות ולא נתן
לו ולמי נתן לדוד אין הלוס אלא מלכות ומה לנתן
הלוס על מלכות אלא קלי על יראה כי מי שיש לו
יראה הוא דבוק בו ית' בשמו חלי לנתן אהן לירא
ממנו ית' ולקבל אהתו כעבד שירא מהדורו ממילא
הוא אהן על הכל ע"י חסרונם ר"ל צדיק מושל יראה
חלקים וכן אחרו המושלים צדיקם קוראים חסם מושלים
על כי מושלים על הכל וכן אחרו במדרש מי שחיי"ר
מלפניו נעשה מלך וכחב במק"א זה יעזר בעמי (שמואל
ט"ז) על שהוא עוזר מלעשות כל חסו וליך כל מקום.
וכן לנתן הלוס לנתן גבול לעזר שלם לעזר זה הלוס
מלכות ובלחח שמעתי מהרב המגיד איה חלקים
מראוהא על אחרתי אהכמה והיה רחוקה ממני אחר
הוא ז"ל ממני היא רחוקה אהכמה עליונה כי אהכמה
מציין חסא והוא ה' מלך ומלך שמח על כבודו
אין כבודו מחול צריך ה' להסבג במעט גדלות
(ט"ז) לא היה יכול להשיג אהכמה עליונה שש"א"ב
לשאר ג"א ע"י משה רבינו ע"ה היה לו עוה ולא
מלכות וזה אל הקרב הלוס : (זה) של נעקך מעל רגליך
הוא היראה לנתן עוה סנירה על רגלים הוא
העניוה שאלה דש בעקביו) : כי המקום אשר אהיה
עומד עליו אהתא קודם הוא הוא העוה הוא אהתא
קודם סוף של קודם הוא אהכמה כנ"ל כי מהאכמה
עוה ומעוה אהמה כמו אהכמה מציין חסא והנה
שמעתי ויהי ביטורון מלך יל דהוא לגבי דור באי
האין שהיו דורו של יוסע כי הנה דור דיעה ה'
מבחינת עוה מקבלים מן משה שיה' מקבל שלו עוה
כנ"ל מחס"ב דורו של יוסע היה ד להם שהיו מקבלים
ממנו מבחינת יראה לבד וכמו שאמרנו ר"ל על שפחח
יראה עוהה לרשעה פחח עוה עקב לסוליה והנה
(כחב) ואחרו לי מה שמו מה אומר אהיה כי אהיה
אשר אהיה כה חסר לבני ישראל אהיה שלחי אליכם
ואחרתי אחר ה' חלקי אבותיכם אך הנה ודאי (ידעו)
משמו הויה צדיק אף ידש שם לא נדקו יחדיו לחקן
שם הויה צדיק בתי"ב מוח שמי עס י"ה שס"ה זכרי
עס ויה' רמ"ח ע"י כס' ואחרו לי מה שמו מה
אומר אהיה מרומם הו"ה צדיק יצוה כי לא קיימו
ע"י הציב להם אה"י הוא החסונה פ"י הכס שלא
היימי כראוי אהיה מן עוה וסוליה וכן הגאולה תלי

ממנו

להיות בה הערבות יאה"ר כלל . וזה והפליתי את
 ארץ גושן אשר עמי עומד עלי' לבחור כחות שם
 ערוב הערבות וזה ע"י פלא והפלא הוא בא
 מהתשובה . והנה האבות היו לדיקים מעיקרה ולא
 היו לדיקים לתשובה כי"כ וי"ל נגד אבות עשה
 פלא היסוד האבות כי עורר עליהם התשובה וכלל
 על פי' שמוח עיי' בארץ מצרים שדה עשן מה שהי'
 ארץ שדה עשן נחמ מהם ל' אהל כל יענן (ישעיה
 לג כ') ל' נחמ מהם כי"א היו קדושים :

עוד נגד אבות עשה פלא כו' . דהנה פירשנו על
 ושמתי פדות בין עמי ובין עמך כו' . לכאורה
 כל הפסוק מיוחד כי בעד כתיב קודם והפליתי ביום
 ההוא את ארץ גושן כו' . ופירשנו כי כתיב נחתי
 כפרך מצרים כוש וכבש תחתיך לשון נחתי לשון עבר
 ובמקום אחר כתיב ואחן אדם תחתיך ודאי פסוק י"ל
 הכי כאלו נחתי כבד : ונראה יותר כי ידוע אמת
 יש לו רגלים ע"כ מה שמדמן נעשה גם בהזכיר אותו
 בא עוד כו' וע"כ לא רצו לנשן את ישראל בזה ענינה
 כי מאבחינו ויכלו כיון שנעשה גם נקל לבוא עוד גם
 מעין זה לא גם אם אין כדאי כי אמת יש לו רגלים
 להלך ולבא . משא"כ שר און לו רגלים אדרכא לא
 הקום פעמים דבר כיון שפעל הכטיס מעשיו וכל
 ונחבטל בנער שסכלו ממנה : וזה ושמתי פדות כי
 איתא שכלו אחרות לבדא בזה את העולם בלוח ס"א
 לא רצה יח' לבדא את העולם אף שמרומו על פדות
 והוא מוב ורענו יח' להטיב (על) פדיון פירובו (שהוא)
 ניתן אחר תחיו או ממך ע"כ לא (רצה) ונראה בבחי'ת
 שפירובו נדכה להשפיע ולבדך כמו שרעט יתבדך
 להטיב ולהשפיע :

בפסוק שלח אחרות ומפסחים בחוכי מצרים כו'
 (תהלים קל"ט ט) יש לדקדק לשון בחוכי
 ה' לבחוב בחוך מצרים : וכן וכלל ענדיו הי מנייהו
 מפסח : י"ל דכתיב רק בארץ גושן אשר שם ב"י
 לא היה בדר לרץ ציבור . ופסוע הוא כי גם בארץ
 גושן לא בכל מקום היו ישראל . ונראה אפילו
 בנהיים היו בתי מצרים כמו שכתוב ופסחתי עליהם
 והוא פלא יותר להיות מקום ד' על ד' חלוק כלא בדר
 וכאן לא וכלל חקף ה' וזה רק בארץ גושן דוקא
 אשר שם ב"י לא ה' בדר משא"כ אשר שם מצרי ה'
 בדר וזה שלח אחרות ומפסחים בחוכי מצרים פי' בחוך
 ציחא חפ"כ היה בפרעה וכלל ענדיו גם בלוחם
 הדרים ביניהם :

וי"כ עוד דהנה כתיב וישלח פרעה ובהה לא מת
 ממקיה ב"י עד אי' ויכבד לבו הוא וענדיו ולא
 שלח כו' משמע לו למיכה שהוא טעם כפכיל שלח
 מת ממקיהם עד אחד . דל"כ ה' לו למיכה
 ויכבד לבו גם בפסח ההוא או ויכבד ה' את לבו :
 ונראה בעזרתו יח' דהנה ידע פרעה שהיו בין ישראל
 כושעים ואשפים וכלו ע"כ צוה הכבד את לבו : והוא
 לא ידע כי ודאי גם במצרים ה' שם אי' וכיוצא
 שלח ה' רחמי לאותו עונש כי"א שהי' פדיון לישראל
 כלל וזה שלח אחרות ומפסחים בחוכי מצרים פי'
 בדרך ישראל היו ג"כ מצרים פי' רבעים ע"י זה בפרעה
 וכלל ענדיו גם בלוחם שלח היו חייבים כ"כ (כי היו
 פדיון לישראל כלי) :

פסוע לפי דבריו שהוא רק ערמה : אך הנה איתא
 שכוונת פרעה היה שיעבדוהו בזה לעבדס עי"י
 תחיו ורצה להכניס עי"י לטון שערי טומאה ר"ל :
 עד שכלתם היו בזה"ש שערי טומאה ואם היו
 מתעבדים עוד רגע אי' היו מתעבדים ח"י ע"כ לא
 יכלו להחמיה . והנה כשראה פרעה שפדיון יש
 להם התשובה לה' יח' לזכות לו אחר גרפים כו' ע"כ
 אינם מתעבדים עודין כי"כ בטומאה . תכבד העבודה
 ויעשו בה ולא יעשו בדברי שקר להיות להם שום
 השקנה להחמיה ע"י זה לשון בדברי יוחא דוק ברש"י
 ז"ל . וזה ולא שמעו אל משה כו' . מעבודה קשה
 כלל עי"י זה היו מתעבדים בטימאה מאוד : וזה איתא
 ל"ל במדרש שהי' קשה להם לפרוש מעבודי כושבים
 הוא הטומאה : וע"י זה יוחא ק"ו און בני ישראל
 לא שמעו מזה"ש פרעה גוש' עיקר הטומאה . ומה
 עשה הקב"ה וידבר אל משה ואהרן להיות עיי' דבוקים
 בו יח' : וראו לשון התחברות ולוחא אל בני ישראל
 ולא פרעה שהוא מן מצרים כמו לכל המצרים : והוא
 יח' דבר עמם עיי' הם דבוקים בו יח' עיי' לכוזא
 את בני ישראל פי' גם כל העושות השייך לבני
 ישראל כו' :

במדרש ראה נחתיך אלקים לפרעה כו' . מלך בשר
 ודם אין נקראים בשמו וסי"ת קרא למשה
 בשמו אלקים וכן אין רוכבים על סוס כו' . וצריך
 ביאור מה בעי לפי' המקרא י"ל שמפרש לשון ראה .
 ונראה בעזרתו יח' עוד מעין זה יותר כי הנה פירשנו
 על שאמר משרע"ה מי אנכי כו' : והשיב לו יהבדך
 ב"ה כי אכיה עמך וזה קר האות כי אנכי שלחתיך .
 לשון וזה קר האות לפי פשוטו אין מוכן . פירשנו דהנה
 כל גלוה הוא שקר וכל מי שגא לו גלוה מהיום
 מדרגה או עבודתו ויח' השוב ידע שיש בו שום
 שפלות כי אחר הקדושה והאמת בא עשה והנה הבא
 ליסתר מסייעין לו ומשרע"ה שאל מי אנכי לא השיב
 לו יח' אמת מונבר אשים כמו שהיה האמת כ"א
 אמר לו אי' עמך ש"י אמת מי אהם כ"א שאל
 אהי' עמך וזה מה שאל בא קר גלוה מהגלוה שלך
 קר האות כי אנכי שלחתיך שהגלוה שלך הוא ממקום
 גבוה ובאמת נמלא זה פירוש מה שאמרתי מי אנכי
 וכן י"ל בארץ שאלך רואה ליתר הוליותי"ה בהכנעה
 ועמה וזה ראה נחתיך אלקים הנה שאין דרך מלך
 בשר ודם להקרא בשמו ממני אהלה וכן תפשה להחנה
 בעמה תמיד :

במדרש ויאמר הכפא"ר עלי למתי אעתי"ר כו'
 יעו"ש . נראה לשון למתי קשה לו ופי'
 לשון המוה כי הוא לא תחיה ברא יום אי' . ויאמר
 למתה פי' אה"י שאריות על מתה לבד ודל"כ כפי רש"י
 להפלה היום שפירובו למתה ודל"כ :

נגד אבות עשה פלא בארץ מצרים שדה עשן (תהלים
 פ"ח כ') . דהנה כתיב והפליתי את ארץ
 גושן אשר עמי עומד עלי' לבחור היות שם ערוב .
 י"ל דהנה הקדושה עליונה יראה שמים בקצה ארץ
 ישראל ארץ החיים והכטיס"א נקרא ארץ מצרים והגשמיית
 הארץ לאדם נקרא ארץ גושן כי על ידה יש כח
 להחזיק אל הקדושה ובזמן לשון קירוב אל הקדושה
 ודל"כ בזה נראה גושם הקרובות . והנה ע"י החשובה
 בא עזר וסיוע להיות בגשמיית ג"כ רק לה' שלח

פרשת בא

וידוי חושך כי וימש חושך מכו לשון וימש כי להפרישים הידועים איש מדוקדק וגם ולכל בני ישראל כי אור ודאי לכל כי הי מייסרו מפקח אך הנה פירשנו הפסוק וישלח פרעה ויהנה לא מה ממקדק ישראל עד אחר ויכבד לבו הוא ועבדיו משמע ע"י זה והוא חמוס אך הנה פירשנו על ושמתי פדות בין עמי ובין עמך כי הלא כהני קודם זה שלא חסי"ן כן כבדו ישראל מכו לשון כפול ולשון פדות: אך הנה כתיב נחמי כפרך מזרים כי ואתן ואתן תחתך כאן לשון עבר נחמי ואת"כ לשון עתיד ואתן אך הנה אומרנו גם שכתב נפתח המקור והשפעה עליו פעם אחד נקל לעוררו בכל עת ע"כ מחורץ קושיה אכן עזרה על גם ויכבד את ק"ל נקל היתה כי כבר נפתח גם זה ע"י שרם בזה ויחסי ואת"כ (לבוש עור) וזה נחמי כבר כפרך מזרים כי גם עתה מסתמא אכן אדום תחתך כי כי הנה במזרים היו פושעי ישראל שהיו מסתמיים עם מזרים בנחת ובגלוי ובנחת המכחו לא היוקו לשום בני ישראל כי גם במזרייה היו מסתמא חיצו טובים כמו הירא אח דבר ה' והיו המזרייה הטובים פדיון לישראל כי אהפ"כ הם טובים לה' ומזרייה טובים כי אהפ"כ בהשג ישראל הוא ויש לו אלקותו יח' עליו בזהו דברים משכ"כ מזרי אכן אלקים כל מויתוריו: כי"א הירא אח דבר ה' במכות שלא יעש כי ראה בפועל (הז) היום כי' ולולא כן היה נעש. והנה הקב"ה לא רצה לברא את העולם בפי' כי הוא ר"ח פדות ופדיון כי לר"ך ישראל עכ"פ פדיון מזרי והש"י רצה לברוא את העולם בפי' ר"ח ברכה: וזה ושמתי פדות ע"י זה הראה הכרם בין עמי ובין עמך מי העיקר ומי כפרו וזה כתיב במי' אחת וכוונתו יח' על כל המכו' כן ופרעה במה שרם בכח מזה וזה וישלח ויח' לא מה ממקדק ישראל עד ח' והוא ידע שיש בין ישראל רשעים שהיו מחזיקים עמו ע"כ ויכבד לבו כי זה פירשנו שלא אהבה ומופתים בנחמי מזרים כי גם בנחמי היו מזרים שהיו ראשים שהכחימו עמו וסיו רשעים כמיתח ע"י זה בפרעה ובכל עבדיו גם בלוחם שהיו טובים משם וזה ויחסי חושך על ארץ מזרים כי' שהיה גם על אותם מזרים שאינם כי"כ רעים ע"י וימש חושך מפושעי ישראל (לשון הכרם כמו לא מה ממקדק המכה): וכן כי ויחסי חושך בכל ארץ מזרים כי' ולכל בני ישראל היה אור:

במדבר ויאמר ה' אל משה כי בלחץ מזרים אחר כי מניח במזרים לא נאמר אלא בלחץ מזרים כמו שנאמר בנחם העמוד ואף משה עשה כן כנאחז את העיר דהנה כתיב וימלך הדוד וס' עירו פשו וס' אשחו כי' זה מענין זה מן זה"ל ש' שם עירו מיותר הנה כתיב כי"ל מבשרה בני כלן מפשו וכן שם אשחו (ג'כמיוהר) וכן זה מענין זה מן זה"ל כאלו היתה זה ש' בני אדם והנה כתיב הדוד הוא לכל חסדיו וההשבוה יקרא הדוד לשון הדדי כי' (ופסוק מהדד אח האדם מחקן האלם אלקי') וידוע שההשבוה זה אדם להכניסו זה לר"ך להשבוה וזה הוא מושל ביצרו הוא מלכות של ההשבוה (ע"י) זה יכול לשעול נסים ונפלאות כי (ה') אח דכל וסכל רוח) והנה כתיב הדוד הוא לכל חסדיו כי יח' השבוה מלהכנס ויח' מיראה וחסדיו

משינים ההשבוה עליונה הנקרא הוא והוא מלהכנס הקודם לעולם הוא נאמר לשון הוא זה הדוד הוא לכל חסדיו. וע"כ הדוד הוא מ"ה החדש שמעתי מהרצ הקדוש ממוסמק שהי' רב בעלחוב ע"י מ"ה הוא עטוה יח' ההשבוה וזה מ"ה הכד"ש ומ"ה בזה מההשבוה כה"ל וזה וימלך הדוד וס' עירו כי' השם המעורר זה הוא פשו ללשון נאקק לה' יח' כי בלולה נאקק וס' אשחו המקבל מבעל השבוה המעטל ע"י מ"ה ויטע אל להמקבל מבע"ה בזה מענין יכול להמשיך מההכמה הרחוקה מכל כמו שאמר שההש"ה אחרתי לחכמה והיא רחוקה ממני וזה בזה מענין הוא חכמה שמעיד את האדם הרואה להשיג חכמה עליונה בזה מן זכב הקבל מבינה שיש בזה חסדים מונים וידין ממוחזקים המיוחס בזה זכב וזה החודש הזה הוא ההשבוה וההשבוה הזה שיה' במזרים שהיה בנחמיים כה"ל בפרשם שמוח על ויחסי חושך ע"י ש' יח' כלם ראש חדשים ע"כ גם הדבור בלחץ מזרים לשון הכניסה וכן נמי משה בנס שמינו כשהיה לר"ך היה מדבר הוא יח' עמו גם בנחמי של פרעה הוא הכניס בנחמיים ואמר כלאחז את העיר שמינו כלאחז להיות פועל שם במקום עמא לדבר עמי יח':

וישמרתם את הדבר הזה כי מחיל לשון דברים וחסים וזהו יחיד דהנה חסא בנחמי כיון שדע שחשך בקר רחמים על עמא והיח' לו יח' לבקש רחמים כי' לא זו מנצח עד שהחזירם בהשבוה ולר"ך להיבן הארץ ע"י מה שברכן החזירם בהשבוה אך הנה ידוע היתה"ל נקרא נאמי ששורשו מלשון אחר חסות כי' והנה שורש לשון הוא עושר כי' מלשון זהב ויחסי כדאחז וס' שורש ההשבוה ג"כ גורם עושר וכמו שפירשנו על לית. עתה מחזירא פי' החזיר בהשבוה חסיד שבה משורש זה עושר והנה בזה שברכן המתיק שורש היתה"ל ונכל הרע וחזרו בהשבוה והנה קודם ההשבוה יח' פירוד הכנות רבות זה אהב מתון וזה כבוד ויחסי בזה משא"כ אחר ההשבוה הכל ח' וזה ובמרתם את הדבר הוא הדין לשון קהה הוא להיות דין כי' עושר שברא בפי' ע"י (זה) יח' הכל ח' וזה לחק לך כי' חק הוא דוחיות וגשמיות פרנסה כמו שאמרנו ר"ל מק להצי' דמזיו הוא:

לפרשת בשח

דריש הפרשה בקצור דהנה ההשבוה נקרא פרעה ובספר מאורי אור חסא (שק"י) על עוה"ב וכלל כיוצא והנה עוד פשו לשון פרעו ע"י ההשבוה שהיא מבינה כדכתיב ונלכדו יבן וס' נחגלה לו ס' שחשך ונעלם ממנו וכן הלזיק נקרא פרעה שנגלה כבוד שמים. וכן שמעתי מרבי ז"ל שד"ק נקרא פרעה ויח' זכר עמא. כי' כמה פירס בחורס וזה ויח' שכלל פרעה את העם ע"י ההשבוה נשלוו מספ"ה או ע"י לזיק: וכן נמי פסוק היתה"ל נקרא פרעה לשון הפרישו את העם ממעשיו שנגמל מעבודת שמים. ולא נחם אלקים כי' פי' העושים שהיא דרך ארץ פלשתיים שראוי לנאס כן על המלכים כדכתיב בעד אשה זונה עד כבר לחם וידוע שפלשתיים בלח מחלוק כי קרוב הוא להיות עוב כרלוי בהכניסה כמו שאוכב הכורא ביה כי' ע"י שפירות יח' חשך וס' נלכד כי' ודאחזא בפי' מלשין זיל שנוכח כוסר

עושר גדול מנסיון עוני כי אחר אלקים פן יאחז העם
 בראותם מלחמה בו וכמו שאיחא בספר הישר שמקרב
 הכורא הכעל השוכה כדי שלא ישוב לבורו ח"ו :
 וכן י"ל בכלל לשון ח"ו פ"י (שקל"ה) על ה"ה"ה"ר כי
 ים מי ששכ בהשוכה ועובד את הכורא ביה בהליות
 יס"ה"ר כמו למשל שוכעם על מבטליו וכיוצא בזה זה
 נקרא שה"ה"ר מלוה ארוח לעבודת שמים כשיחל
 ממנו ע"כ הוא חשש כיון שיש בו מעטין ה"ה"ר שלא
 יתקלקל עוד . ויסב אלקים את העם כי מי' דהנס
 ודאי בשורש כל אדם יש גם גבורות ודין מה עושה
 ית' עושה מהדין פרנסה דבא מכת הדין בגמחק בידו
 ויתקן בנפשו מנסיון זכר יאחז ויפרישו מעם לה כי
 שורש הדין הוא לשוב ולנצח החסד והוא כאמרוס
 דל"ה"כ"י הכל הספסמות גדול ולא כי' באפשרי לקבל
 חסדו ע"כ מנח ית' כדי להיות באפשרי לקבל החסד
 חסד הוא שורש המדות כי החסד הוא שורש חלש"ה
 ובהמנוס שורש יסחק אבינו ע"ה ואח"כ המיטע להיות
 החסד כהדרגה שורש יעקב אבינו פ"ה חסד להעלות
 דין בארשנו ש"ה לנצח הכנסה מתמסקים הדין
 וזה ממנו גם פרנסה כי הוא ג"כ כזה שיעקר
 הוא להשלים רצונו ית' כי' ל"ה נצ"ח לה פרנסה בריוח
 כי' חס אין קמח בו' וכן נמי עושר בו' נחא לנדיקים
 כי' והוא כ"ל . והדין פהיה רחוי נכח . בזה על
 שוואי ישראל . וזה ויסב אלקים את העם לשון הכנסה
 בשולחן וכן י"ל פירש הכעל פסוקים ומפרש ה"ה"ר דרך
 השפע דרך המדבר ים סוף כי מדבר הא"י על מזל
 שמש' בזה נ"י ומוציא שלא בזכותא תליא חלל במזל
 ופירושו גם (חס) אין כדאי כי ודאי זכות מועיל כמו
 צדקה מילי ממוח ומחסרון בניס שחשוב כמה וכן
 מערות שחשוב כמה וכן יש עוד מלות שמועיל זכות
 לבני חיי ומוציא כ"ל הכוונה הנס שאין לו זכ"י יכול
 להתקין לו ממזל בני חיי ומוציא ע"כ נקרא מדבר
 הסקר גם למי שאחז בו בזהו ויס סוף נקרא
 סוף המדרגה במחשבה או בדיבור שממשיך מלמעלה
 כמו כל ההתחיל הולכים אל הים והים אינו מלא כי'
 כי כל עוד שגא מוחין לאדם הוא ים לו חשק וחפץ
 יוסר : ומחשבים כו' בני ישראל כי' דהנס פירשט כמה
 פעמים כלל מזה שהיה כבר מובן יבאליס להמשיך
 עוד טוב כדאיחא בזהו בזה נ"מ על כיוצא נסס
 וכן שמעתי מהרב המבדיר מלפסבז ז"ל שבאחיות
 כסיור מעוררי השורש של הנסס כי הכל באחיות
 וכן פירשנו מעין זה על פסוק ואמרתם זבח סכח הוא
 בו' ים דקדוק שאמר בזה בני ישראל ואח"כ וזה
 בחיטו הילי שהוא מיוחד ושיגי לשון קודם נסכח ואח"כ
 לנחש עלינו פירשנו ע"י הפסוק ר"ס פרשת בל :
 ולמען הכפר באנוי בך כי' וידעתם כי' ח"י ה'
 הל"ל וידעו כי' ח"י ה' שקל"ה על בך וכן בך ולפי
 הל"ל יחא על בהסיור מעורר פיר' נסס וידעתם חסס
 נמי עוסף על בקלת האבות כי' ח"י ח"ה וזה בחיטו
 הילי ע"ה דוק כי' ח"י מקרב מאוד . והנה ב"ה"ה"ה
 מנרים נילולו אבותיו מהשנאים העמים והקשים ורצונו
 נקמה בזה וגם בזה לנו עובר רב מזה נקל להמשיך
 עוד מעין זה והוא כאלו ע"י כני מחומשים ומורס
 בכל כלי זין נגד כל שואל וכן לשון פרנסה כמו
 וחמש את ארץ מנרים כי עושר ג"כ העלו ממש משא"כ
 זרם שהיה לא הקום פעמים על שום נפש ישראל :
 ויקח משה את עלמחו יוסף פ"י פנימיותו ובהירותו

כחו עלם השמים וכן ארצו עלם : ולקח עמו כדי
 להמשיך בנפשו פרנסה לישראל במדבר ש"ה הוא משכר
 ומכלכל כי השבט בו ג"כ בשביל זה : ויסעו מסוכות
 בו' דפירשנו ויסעו בני ישראל מרעמסם סוכות
 דיראה נקרא סיוחם לי' פ"ה חס והאכ"י של החמימו'
 החמלה (נקרא) רעמסם לשון מתדורס כי ע"י אהבתו
 ית' הנוצר בלדס אינו חושש לנוס ועובד לו ית' נכרך
 בכח שכמעט מרוסם ומשכר נוסף הכס בלחמ אינו
 מזק וידוע חמלה עכ"פ נצ"ח יראת ממש (בא)
 לאהבתו ית' מחלבה שני אחד דבוק בו ית' נפשו לו
 שפרי חממה שני רוממותו ית' ע"כ לא בל לאדם
 גדלוה כי מחנייב מגדלוה ית' שחסי חס י"ל החכמה
 מאין חמלה בשביל חן שיהי' אדם פ"י כאין נגד ית'
 חס . מרעמסם סוכות לשון ראי' (והוא חממה) כמו
 ולכי יראת חממה . ובאן ויסעו מסוכות הוא חממה
 ויחסי חמלה לשון חס שחסי שחסי חס כי' נעשה
 ע"י חממה שכל בעיניו כ"ל והחכמה מאין חמלה :
 א"ש' בקנא המדבר הוא החזל כי אין מל לישראל
 דוק : וד"ה הולך לפניהם כו' י"ל כי ידוע שאהבה
 נקרא יומם ולאהבה נצ"ח השנה שיהי' נגשע שלא
 חבו לו גדלות חס בעמוד עין יומם כי עמוד עין
 פירושו הכנסה כמו הוס קבל וקיים וליה הוא היראה
 בעמוד חס להיות ביראה בעברה לו ית' שלא לגרום
 עלוה ממלחמה חס חס ללכת יומם וליה להיות נקרא
 הולך . ר"א יתים עמוד הענין יומם כו' לפני העם פ'
 הכס שאין זה לשאר העם אבל לפני העם הם הנדיקים
 ים להם זלח חמדי :

בכרוב בספרים הקדומים י' ילחם לכס י"ל ג"כ
 לפי הכתוב שם על כי עבדים אהבו וכן גם
 בזה וכמו שאמר רז"ל דוס לה' והחולל לו כו'
 וכן כאן הנס שאנו מעוררים למעלה (כמעטיו)
 משא"כ בזה חס אנו דומים וסומעים חרפה ואינס
 משיבים חס אנו מעוררים לשחוק ית' חרדנה הוא
 נוקס עזרנו חס ה' ילחם לכס ואחסי חמריסן :
במודרש דבר יום ביומו כמו שפוקסס בבוירס
 חמדי כי' פירוש שדקדוק לשון דבר יום
 לשון דיבר וי"ל עוד לשון ידבר עמים חס' יכולת
 להמשיך היום החסד של פרנסה ביומו פ"י בהחסד
 שכבר היה בהמן וכ"ל דוק :

לפרשת יתרו

וירא חותן משה כו' ויאמר חותן משה אליו כי
 נבול הבול בו' (הפסוקים) חס
 חמוסים יכחמו יתרו וכן חס וירא וכן אח"כ ויאמר
 אליו כי' (אליו הוא מיוחד) מסתפח דע שקל'
 אלעילי וכן לשון נבול נבול . כי אין זה דרך ארץ
 לומר לשון קללס ומחו לשון כל הבול החגרוס מלחא
 כי' כמו וילאו למלח הפחה . וי"ל דהנה יתרו הוס
 לו זכ"י שלא זכה שום אדם להיות לו חתנו משה
 רבינו פ"ה : מרמז הפסוק דהנה יתרו דרמים רבנן
 הו' ל"י בני רבנן דמוקיר רבנן הו' ליה חתני' רבנן .
 והנה רש"י ז"ל כי' וירא חותן משה כו' ויתרו מדוע
 אהה יוסב לנצח בו' חוסקס בעיטו שמואל בכוון
 של ישראל : ח"כ הוס כמוקיר כל הרבנן שכל ישראל
 ע"כ זכה להיות חותן משה ששקול ככל ישראל והחכמים
 והנביאים . חס וירא חותן משה : גם שמעתי שזכר
 לבנן

לא הייתי טוב אהיה כראוי שהוא עם התשובה וזה
 שהוא שמו ית' ויש לו פי' בשמי דהנה אין שום עבירה
 יכול (לומר) אהיה כי אין יודע מה יולד וים כי אם
 הבזרה יכול לשמר אהיה כי מי יאמר לו מה תעשה :
 והנה סדר התשובה קודם הוא לחקק מדותיו להיות
 לו רק אהבה א' לה' ית' ורק לשנות מה שהיה
 הוא שונה, וכן ליחבר מהתפארות שלא להיות יפה
 וחשוב בעיניו ולהתפאר עמו בעיניו להיות שכל דעתו
 כ"א לפאר את עצמו : וזה מדת יעקב וישראל אשר כך
 התפאר תפארת ישראל. והנה אם אדם שכל דעתו
 ואינו חשוב בעיניו ורואה חסרונותיו, ועל המעלות
 יודע שמה' הוא זה והוא מעלות גדולות יתברך רואה
 מעלת בני אדם זה צדור כשהוא רואה מעלותיו רואה
 חסרונות אחרים וכן להיפך כשהוא שכל בעיניו אהב
 את כל ישראל וזה בחורש השלישי לנאם בני ישראל
 מאין כי התשובה נקרא חורש שהוא התחדשות מרעה
 לעובד את אלהים בני ישראל בני אלה הוא התשובה
 שורש של יציאת מצרים והתחדשות ראשון הוא האהבה
 ופי' הוא אחד וישיבך האהבה ושלמי הוא התחדשות
 של התפארת שלא לפאר עצמו בעיניו ע"י זה ויחן
 שם וישראל שכל אחד אחד אחד כ"ל, והנה אלו
 עולמים יריות לאכילה וצדיקה ולהפלה למע דוקא
 הדידים כ"א מפני שהם רמוזים על שורש אברהם
 ויחן אבותיו כיודע חסד לאברהם וחסד יחן וחסד
 נקרא זרע כדכתיב זרע עם גבורה וכן נמי גבורה
 כדכתיב לפון וימין כפון הוא יחן שאליו לפון וימין
 אברהם ש"ל סוף וז"ל הנביא להדגם בשורש
 וכתיב כי ימין חורשך כו' ע"כ הם זרועות עולם .
 יודע שמהם היה אחיה להם"א כי אחיה ע"ה
 יא' ישמעאל ומיחיה עמו ע"כ זה הוא המעלה ידים
 ויעקב המזומן בכל היום שיעקב כי הוא מוכתר
 שבאצות וזה וקדשתם היום הוא על חסד שהוא היום
 כי עולם חסד יבנה ומחר על שורש יחן מרומז
 עובדי שוב הכפון כו' והיו נכונים ליום השלישי שורש
 יעקב לבא משורש זה החורש וע"כ יעקב יבנה
 ע"כ היה יושב ארבעים ומשה רבינו גרם יעקב לבוא
 החורש ממדרגה יותר עליונה משורש זה הוא דעת
 כי גם כולל הכל כי דעת לבון אהבה (לבון) מורש .
 ידעתי : וכן (לבון) גבורה (כמו) יודע בהם את
 אחי טובות (אכזרס ח) וכולל במלת אח שיהיה את
 לשלש ימים הפי' שלש של ימים פי' הכולל וחב"ד
 א' והוא וחכמה מאין חמלא אין הוא אהבה ונקרא
 חובך העולם וזה ים מאין חכמה מאין חמלא וזה
 ויהי ביום השלישי הוא תפארת ביות הבורך השורש
 הוא דעת הוא בורק אור מתחבך ים מאין : וזה
 מאחר ד"ל שלא שרחה השכינה עד צפרא דשנחא
 ע"י שהוקם משה מדעתו פי' מדעת שלו שהיה משה
 ע"כ נקרא חורש דור רביע והשנים ית' על ידו ולא
 שרחה השכינה עד מדרגה עליונה שהוא צפרא דשנחא
 בבורק ים מאין כ"ל הוא דעת :

לא תעשון אחי. פירשנו דלחיה בספר שהיה אומר
 אחד ויחן עליו מפני שקבלנו חסרה בקולות
 ונברקים והקדים פחה השמים ודבר עמו מהם ע"כ
 איך להאמין אם לא היה בתעמד הזה מה שהוא
 נגד ציווי וציווי משם רבינו שכתבנו כי יתברך וה'
 הכל על ידו זה : חס אהרן דלחיה כי מן השמים
 דברתי עמכם לא תעשון אחי פי' שיתוף ח"ו וזה
 על

אחם המעט וזה הוא מעלת משה רבינו ע"ה חס
 ומעט עולה :

במדבר ומשה עליו כו' . פירש משה עלה בעין
 וירד בעין חסות אברהם עלה וירד עמו :
 ואריך ביאור וסידנו בעזרתו ית' סכל לפון ומשה פי'
 מפני שהוא משה עמו מכל זכה עליו כו' וכן וירד
 משה : ולא חתמה הלא זכה לעלות אל ה' וד"ל למעלה
 אלא לבנו לא גלה משל"כ בירידה אל אומר חסות
 אברהם עלה וירד עמו פי' שחלה הפ' בזה חסות
קול ד' יחולל חילות כו' . דהנה כתיב ועשה אה
 שמוע השמע בקולי כו' ואחם חסו לי

מתלכת כהנים וגוי קדוש דהנה לפון ככול. אך הנה
 פי' חסרה יבא משה הבס שחיתא בזה פי' חסרה
 גם זה בא מהחורה ובגמ' איהא בפרש על פסוק
 פס כי יבנו בניו וכן כתיב כי לא תשפון האלו
 משום דש' לנו חסרה ואין פסל להשקיע בטומאה
 חילת כמו במצרים והנה ידוע שח"כ בקבו אבותיו
 דור דמש' שישוב ית' לדבר עמו כי חסרו מהשך
 אמרו דבר אהה עמו כשאלו ששכחו מה שקבלו
 ממשה רבינו ע"ה ולא אשר קבלו בפירוש עמו
 ית' והשיב ית' זה ית' אח"כ בביאת משה כדלחיה
במדבר וס' ומהם אה שמוע השמע בקולי אח"כ
 וגם ומשהם אה בירתי כי על ידי שאלו זרע ששכח
 לפו כ' השלמה על מ"כד גוללים אין להם כח לכלול
 אהי משה שקשה להם מאוד היה בירתי משה שחיתא
 העולם על ידינו ומקבלים וזה ומשהם אה בירתי .
 וגם ויחיהם לי כגולה מכל העמים אה חסו האוהר
 חס"כ יחן העיקר ואחם חסו לי מחל' כהנים לפון

שרים וגם שירות לו ית' וגוי קדוש כמו שח"כ
 שחיתא בירתי יעקב לבו כו' . וזה מלכי לבאות יודון
 יודון ויחיהם וזה ביה היה כנסת ישראל חסות
 של זה נמי קול ה' הוא החורה יחולל חילות גם
 אשר חסות גדלי להגולה המרומז בלידה כמו שח"כ
 חלה גם ילדה אין חסות ביה נמשל לחילה שהיזה
 קשה להם הם חסו להגולה וזה יחולל חילות
 וגם הרשעים יחזרו בתשובה וזה ויחשף יערות הם
 חללי סרק ויחשף הלבון שלהם כי יסיר הקליפה מהם
 ויחיהם הם הנדיקים כולו אומר כבוד :

מה שקדש חסות. ויבן משה את דברי העם כו'
 וחש"כ יבן משה . י"ל קודם הוא פסוק ואח"כ
 מסר באמרו רבינו : לראות מלכתי : הוא גדלות
 ויחזק אין מל לישראל וזה אז לא היו במדרג' זו
 סוף משה לעשר זה וזה יבן משה גם הוא מל
 עליון כדלחיה ולפון גולה דלים פי' גם אם חסו
 גדלי כדלחיה לא כוונתה חילת אלא במחל' הכס
 שחיתא מועיל כדלחיה כמה עמים . כ"ל גם בלא וס'
 אספר להמשך מה :

מה שח"כ וקדשתם היום ומחר כו' והיו נכונים ליום
 השלישי כו' ומשה רבינו ע"ה (אמר) היו נכונים
 לשלש ימים . ופי' ד"ל ידוע גם ע"י קשה לי מדעתו
 ולא מעטו כי הלא פי' הקים שח"כ חסות גמורה
 לומר זה היה דעת וסכל שלו. אך הנה פירשנו על
 בחורש השלישי כי הנה יציאת מצרים היה בחבורה
 כדלחיה במדרג על וירא אלקים את בני ישראל וידע
 אלקים שרחה חסותו בחבורה הנכונים והרשעים
 הברזו בהשגה ידע אלקים שח"כ מחילתו לא ידע וזה
 שכתב לו ית' . אהיה שהוא התשובה כו' אה

כמו לב האבן ולב חושב ולשון אכזבא ללכא ח' באגרוף כח: סי' מחסיוא במעשה. ולא ימות כי לא עשה להכעיס כ"א ונאל למשכב וכדלחיא בספר מנהג הסידים שב להכעיס בחשונה נעשה כשנאות משא"כ בלחיצות וצריך לומר שמפרס (מה שחמרו רז"ל בגמרא) כאן מאהבה (אם) ענינה ה' מאהבה נעשה זכיו ומיראש סליה"ר הוא כל"ל ארון עליו שאפי' עושה להכעיסו ח"ו חס ב"א מיראש רע שלא חסהלך (הסס"א) ממנו כמו שפשה אחאב ויואחז ש"ה כוונתם כדי שחלוק מהם הקדושה להיות ח"ו כח לספ"א עליהם ר"ל. ואי עשה בציורו (ואפשר זה ענין בפ"ע ולא פירש בגמרא. וקאי על תשובה מאהבה או מיראש ופיוול. בחון נקרא הסחובים שקדשם לשלם ולמעלה הימנה וזה על משנתו כי פ"ע ח' הוא נכנס ועשה כאן ויכול להמשיך ממנו כי ח' ומזוי כי אין מל לישראל כל כפה פטמים כחצני זה בשם דבי ר' בער ז"ל: וכמו משנתו על פ"י הנער שפירשו ז"ל על החיית המים שאמרו עתידים לזקוק לחיות מים על (פסוק) ואש משנתו בידו ומסחמא גם בני ומזוי מים: ופירשו פס' לה: כי מקום מל הוא מן המיר ומגדל הספס במקום מלומס הוא נשמן כניכול על הגדרים על שנתפס לחון וגדל מל כסוב לישראל: ע"ז וקרא המכה לשון גדל המסר נקי מנכסיו כי מולא ח' כללו מפיו כי ענינו נעשה כזכיו רק שבו יחן לשון חשוכו יחן יכסול ולא יסמוד על שש כי צריך להיות חמיד בחשוכו כי ראי' להיות כדלחיא ברמב"ם ז"ל ובספר החידושים ונ"י ורפא ירפא משורש הרפואות שמוצא בורפא לשון פס דבר ע"י ירפא לעולם לנפס וגוף וכן פירשו על ובז ורפא לו ולא כחיו וירפא כי הרפואה ה' לו להמשיך לכל מי שירא:

ובי ינו אשים. ידוע מה שאיחא בבורה הקדוש בדרתא מ"א ג"א ואל פירשו מנין זה בדיוק כי יש לדקוק למה אהמיל קודם לשון רבים וגמיו ואח"כ לשון יחיד עומס יענש. כאשר יס"ת עליו ואח"כ ונחא נפס לשון נוכח: ע"כ י"ל בפירושו ית' הכל שקד' על בית שני שחבר ש"ה בו חורס ובמילות חסדים רק צעון שאלת חס: וידוע שרזוניו לפשות רזנו ית' ח"א שאור שבעיה כו' זה ה"ה"ר המחמיר גם שפלות הוא כחיו כי גדל לעשות וכמו שאיחא בגמרא שמיני ח"ה כו' וי"ל פסוק גדל לעשות שפלות יורא מלשנ נפקד כי ככל להכיר מסייעין לו פסח משמע גם ה"ה"ר כי קאי על הכל. וזה כי ינו אשים לשון שאלת חס ומריבה ע"י זה וגמיו כו' ואלו כו' קאי על ציון עומס יענש המחמיר במיד כי לא לא ח' שיעבוד כי שאור שבעיה ומתן פלילי' ככא שפוטס ע"י וי"ל גמי ע"י תלמודיו מעלים ממד' מילור קדשים ומזו יעמוד פתח ויפיל פסח קאי על הפסל: ואח' אסין ית' כמו ש"ה בלחם פתח קאי נהרנו והת' פ"י מעלים ממנו כל הניעות של חות ספ"א ובעלים למעלה ואח"כ בל לישראל ע"י שרש כל הניעות הוא משרי"פ חס והת' נפס ט' עין חתח עין כי כל החיות מכל הניעות של הספ"א ונקדים ע"י זה וגד לישראל לאסוף קדושה ע"י שורש כל הכמות הוא מהם רבים פ"ה ין לנפס וכן לראש

על מדרגה עליונה שהיה לו שדבר עמנו ית' פל"ס ועל מה שנקשו לחנו דבר אלה עמנו כי משס זכיו לנפיוס והכמים ע"ז אמר אלפי כסף כו' לא תעשו לכם כמו שפירשו רז"ל:

לפרשת משפטים

ואראה המשפטים כי י"ל המוסף על ענין ראשון דכחיד לשל ולא חלה במעלות על מוצאי פסוק שלא ימלא לו האדם מעלות כשעולה על המוצא לעבור פס"ס או לחלה שבמקום חמדים הקטום כ"א יחלה כל המעלות שלו בו ית' ויפסס חכרונותיו חס אמרו אשר לא חלה ערוכה עליו ע"י אומר ואלה המשפטים כו' גמי כן כי הגם לבז בהוראס כו': וי"ל עוד דהנה כחיו מניד דכחיו ליעקב כו' י"ל מה זה לא עשה כן לכל גוי הוה ל' למימר לא עשה זה לכל גוי (כי) כן משמע שפשה אוחס אך לא כן ומה זה אמרו ויחוקו הודיעם ולעיל כחיו לא ידעום משמע דדכריו וחוקיו הודיעם והשפטים כל עשה כן על הכל: אך הנה מכל ישראל אינו פוסק יראת שמים וכמו שחבוז ח' שוכן בחון בני ישראל כי ח' הוא יראה כמו ראו כי ח' ח' הוא חס שנקב הוא רחמים שפירש הכינה בירפא כי יראה נקראה מלכות שמים והנה ח' יראה וית' יראה וגם עובדי כוכבים ית' להם יראה ממנו ית' אך יראה תחתונה מאוד קריאח עומס גמ' ויש עוד מדרגה שאנו משיגים שפשו ית' והשפטים אלהינו ית' עוד מדרגה שאנו משיגים עממי החורה והנה השפעה אורו ית' נקרא חוקיו כמו ואכלו חס חוקס וזה ע"י מילה כי נקרא בריית הדין מעלה חמים וכרית פחות שפרי אורה מעין זה שפעה מרבי שחי'. ומשפטים נקרא ע"י חורה כמו משפט שרואי כן לעשות משפ' פטמם משא"כ בעובדי כוכבים גם אם מתניירים שמיגים בחורו: שפט עממי החורה חיים משיגים: כי נקרא רק גר זקן ומשמתי' ואנלתי' און ראי' כי הם ה' גלגולים מלדקים גדולים כדלחיא בסי' גלגולים. וזה לא עשה כן לכל גוי פ"י גם מה שיש לכן הן דכריו הוא יראה כי דבר לשון קסה (הן חוקיו הוא שפשו פ"י גם אם מתניירים) אין להם כן כ"א יראה תחתונה מאל המלובס גם במדרגה תחתונה ומשפטים כל ידעום פ"י גמי ית' ית' ית' וזה י"ל ואלה המשפטים אשר חסים לפנייה:

ובי ירינו אשים. פירשו בפירושו ית' הכל לשון ריב כי ידוע שאלה שפל בעיניו ית' לו ודלות מה' שלא חסי' לו ביהם לשכחו ית' וכמו שפ"י רבי ז"ל על יתרו כי ביהם עשה נוחן גדלות לחמו לו. וכן פירשו על ולא חלה במעלות כי שלא חלה לו גדלות שלא ע"י הכנה ולא חלה במעלות אשר לא חלה ערוכה שח"כ חס חלה חסדוק קודם וחס' שכל בתי"ד ח' המעלות הגדולות והעליוה הם טובים ומלא מגדלות שוב שמיין ית' אהבנו בל לגח בניעות לפני ית' ולהודות משא"כ מגדלות רע וגדוה כ"ל ח' ל' ריב שחא בעיניו רב וכן לא ינו לשון נה' ונחמה: (וכן כל) י"ל כן ע"י מריבה בל) ומהם חס חס רעשו ית' האים און הוא ית' ח' ח' מי שחובס אורו ויח' שחלו. (כ"א שחלו) כמו רעשו (ג) ז"ל ח' באגרוף פ"י במחשבה רעה שמוצא בלחן

דהוא דרך מל מקום שפע גדול נחל מבתיים ממקום
שאפשר ע"כ מרומז כביכול בשער החפשות ע"כ
במלחמה שרצונו יח' לעשות נקמה בשונאיו כמו בים
מרומז בשער שחור שחלל שפע דין על שונאיו על
שמחשפט ונחל כמו שער שיוצאים מלחם חקן ונקורם
בסיה מלחבתו וחסד מלא רחמים וחסד עליו פי
שחל חסדים עליו מרומז בשער לכן והל' השער
נקרא חסדים שער וכדלחא בשם האר"י ז"ל גיל בל"ח
ס' חולדות יחא על פים אדירים והנה רחמים וחסדים
שורשם ממקום בזה ומרומז בשלש פשרה מדות ידוע
ולחמם מרומז בפי' חקונים ונקרא שם כביכול שחור
זה י"ל קראו בלדד ראשון לשון חסדים ראשון מחסדי
למעלה כר קוראין אורה בלדד שר נמאל סכל י"ב
ס' וי"ג: שורש ברכה כהנים שיוצא משם שם של
כ"ב אוחיות ושם מרומזים כל מיד ברכות וכוללם
בני חיי ומזוי כי יצברק הוא מזוי יאר בני' בלדד
פני מלך חיים: וישלך שון כח פכח' חל אנוסה
אחד וכן נשיאות פנים כי בללם חלקים עשה אח
האלה. חס י"ל בל' בלדד כנ"ל בלדד ראשון משמיעין
על השקלים שכתבי פי' ח' עוד כי חסא מפרסמין
אח החסדים כו' ופירשנו משין ח' פכח' חל אנוסה
כו' יבוצו רשעים ידמו לשלול (ההלים ל"א פסוק י"ח)
ס' ידעו הכל שרק רצונו לקבל כמו שחלל הכ כב
זה ידמו לשלול בעיני הכל פי' זה החלמה כר
זה משמיעין על השקלים לשון משקל שרונים חסדי
רק לקבל מפרסמין אורח ועל הכללים: הערבות
עושים כי משם גבורות בחמשה עשר זו פי' כנ"ל
ממקום שפי' בלדד כנ"ל העשה חמשה פירושם
ויחוד בשער פסירות כי מרומז בקוץ של יוד עם
הד' אוחיות הוי' ב"ה הם ס' ושם היא חל אש
הוא נחל לישראל כנ"ל כמה פעמים ע"כ קורין אח
המגילה בכריתין בהנכרין עמו ויש לשם אחדות עמו
פי' ממשיכין ממזל כנ"ל כי גי' שלם להיות ומחשין
אח הדרכים ואלה הרמונות הששובה שבה מרמונות
לפי דרכך ואלה הרמונות הששובה שבה מרמונות
ההכר וכן לעבודת יח' מחור הכהנה הגב ואלה מקראות
המים להיות כלים לקבל שפע חסדו יחברך ואלה חבא
שפע חסד לבתלם ומיניין אח הקברות פי' כמו און
שלא יבוא לשם כהנים פי' להיות הדין ומיחה לשונא
ישראל ולא לישראל הקראים ממלכה כהנים שלא
למות שום נפש ישראל בקצרות שנים חלילי ויזאין
אף על הכללים להיות אף ומיחה על הכללים הם
הנואשים וזה נקרא יצאה פי' שיקר רצונו יח' הוא
רק לסייב והדין שזכרין להמשך סחד על הנואשים
נקרא יצאה:

פרשת תרומה

ראש הפרשה דלחא במסכת צ"ה הרה"ה
שיחיימו נכסיו יעש בזה חלד
שגא' חלד במרום ס'. לבלורם חסוד ללמוד הכסוד
על ס' יח' על פנין עושי' ולדד ארץ י"ל דהס
חמור רז"ל משכנס חלד מדין בשמחה פירשנו מפי
שחאח בל' גניסן כ"ה למלכים הוא למלכי ישראל
כדלחא בל' חמור השעס דהנה הרשטי חסדים
היא בשם הויס ב"ה ב"ב לרופים ורית נסן הוא בכו'
במדין הויאל מהפסוק ימחמו השמים והגל כלת
דכ"ב

קדשהו יח' וכן לעשות מעשים טובים ולכן לרזן
לדבר מלחם חסד עין כנ"ל וכן חל:

פרשת שקלים

זה יתנו כל העובר על הפקודים כו'. וכן אח"כ כל
כל העובר על הפקודים יתנו תרומה ס'. י"ל
דהנה חסא חית' בזמן שבהמ"ק קיים כו' כל העוסק
במשה עולה כאליו הקריב עולה וכן י"ל כאן כי
השקלים היו מזהבים בזמן שבהמ"ק קיים לקדשות
אכל כהני הבהמ"ק קיים וזוהי האר"ה נחמד לו
דללו חסד שקלים לבשר כו'. והנה הבהמ"ק נחמד
פעמים דליו ידוע ע"י עונות וזה י"ל זה פי' הכרסה
יתנו לשון נס כי יתנו בגדים לשון לימוד כל העובר
על הפקודים פי' שעברו כולם על המעלה: מכן
עשרים שנה ומעלה כי חל לא כן לא היו נעשים
כי לא הגיעו לכלל עושין וע"כ כתיב פעם שרת כל
העובר על הפקודים כי נחמד הבהמ"ק פעמים ע"י עונות
וחס יתנו לשון לימוד תרומה ס':

במשנה בלדד ראשון משמיעין על השקלים ועל
הכללים בחמשה עשר בו קורין אח המגילה
בכריתין כו' דלחא עוד קראו אח המגילה בלדד ראשון
ומעשרי' השנה קורין אורה בלדד שני כו' פירשנו הכל
בעזרתו יחברך בקיור כי חסא הרה"ה שיחיימו
נכסיו יעש בזה חלד שחמור חלד במרום ס' ולבלורם
חמור גס הפסוק שחמור ופירשנו שפרשו היחא
והנכס' הם המלכות שיחיימו שיעשה מהם מלכים
ופקליט' כמו חל מן קמייא. והנה ידוע שבמקום
שבעלי תשובה עומדים לדיקם גמורים אין יכולין
לעמוד ופירשנו גס מעיין חסא כי נקרא מרי דרגליו
כי הבעל תשובה יכול לפעול יותר בחסלה כיון שיש
לו לב נכסר ולא יתגלה. ע"י זה נחן לו הקב"ה
שחמור חסא לנסים ונפלאות כי לא יתגלה ע"י זה
וכדלחא בספר הישר של ר"ל ז"ל וכן נמי שיכול
להמשיך ממזל בני חיי ומזוי כי משיג חסא יותר
מדיק מעיקרא ואין מזל לישראל כמו שכתבתי כבר
מעין זה ידוע כי המחפלה על חסדו והוא נרין
לחלו דבר וזה נגעה החולה ממיל' יש לו בני חיי
ומזוי והכל מרומז בעמידה. בני. כי ברה כרעא
דלדד חיי לשון עבדה כמו עמדתו ברה וכן עומד
לדין עמים פי' שיעבדו הרה בעולם כי יאריך ימים
וזהו וכן מזוי ועשר כי עומד של אדם מעמידין
אורה על דגליו. חס מקום שבעלי תשובה עומדים
כו' חס י"ל קראו אח המגילה מרומז בזה וכן
במזל כי מגילה גי' מזל. בלדד ראשון בהלדיק
מעיקרא שיש לו יחא הנקרא חלד ראשון ונחמד
כו' לשון עברה וחס כי לדיקם רחמים או ללודך
פרנסה או רפואה וכן נמי פסוק כי בעינור לדיקין
להמשך יותר ברפואה הוי' וחי' וכדלחא במדרש ואלה
ברית אקס אח יחא כי יחא השנה מעוברת הנרין
ברית שלא חסלו וזה ונחמדנה השנה קורין אורה
בלדד פי' הוא בעל תשובה כי יכול לפעול
יותר וכו':

ועוד פירשנו על זה כי ידוע שהקב"ה נדמה על
הים כהמור ועל זה כו' חקן וע"כ כתיב
דרך (משל) קוואתיו חללים שחורות ופעם ח' ועתיק
זמין יח' פי' כי זה למחמה וזה לישיבה וחורה וכו'

דכתיב בברכות דדיקים ישמח עם. ע"כ כשה' גדולה למרדכי כתיב והעיר ששון כלה ושמחה משמח אחי העובדי כוכבים כי ליהודים כתיב אח"כ היתה אורה ושמחה כו' וע"כ כשיצא מלכות ישימחו השמים הוא ר"ל למלך ישראל כדי להיות שמחה למעלה ולמטה מחמתה אם השמחה למטה בא מהשורש למעלה כמו לייסר יספור כו' וזה ישמחו השמים כו' למעלה ולמטה ומפני שר"ל חדר הוא שלשים יום קודם. ובהכל שלשים יום קודם דורשין מענינו ע"כ מרבין בשמחה ובגלל יוקר דהנה יחיה לטי סדר הגרוסים בלי בלדל החרוף להיפוך על דין מרומם ע"כ שמח המן הרעע כשנשל הגורל על חדר כדליתא שהיו מבשלים גדולים הוא ויועזר. והקב"ה היך לפיכך חזינו כ"ס כסדר ועל שוגל ישראל בסיפור דכתיב והספור סוף כו'. והס' הפי' חדר לשון חזק הפי' גבורה וזה מרומם על דין ובמחשבה הדיון בא שמחה וכן בשמחה הגורל ב"ס נמחק הדיון ע"כ לויס בשרין (ובשעת ניסוך היין) כי ע"י זה שהוא בחימות והתלהבות לו יח' נמחק הדיון וכמו שפירשנו על כל בעלי השיר יואלחן בשרי כו' פי' יואלחן מכל רע ח"ו פי' שירן ונמשכן לו פי' בשרין וזמין וליכס לשון מושתת כי כשגבורות נמחקים בא פירסה לעולם כשלא בא הכס מלפניו בא מלפניו חזב ושלחן בלפניו וזה זמין עליהם כסוס וכן על ידיהם וסובלין במקומן כי מנינו כשלא נכחל אליהם כן הוא כו' נמאי טבל אחרד לו בנורא כי עיקר ענינה בנורא בהתלהבות השיר הוא כמו בנורא (הגם שודאי אין לסמוך על זה לבבל משנינו עזרה) וזה וסובלין במקומן: ע"כ ויחזק מהרס וחד. כי מהגבורות כו' השמחה. ע"כ ברקיע מעון הוא הכרי שמח' וכמו שאנו אומרים שהשמחה במעוט שאורו רקיע מרומם בגבורה דכתיב אלקים במעין קדשו. וכן אלתי מעון אלה ה"א לו. וידוע ה"א אלתי הוא היראה וכמו שכתב ר"ל אדורם חזי חזי מורא: כי למטה מזה הוא זולל וכתיב הנם משמים כו' מוזול קדש ותפארתך הוא תפארת. ואחריו למעלה היא גבורה זו השמחה כו"ל. ע"כ משכנים חדר לשון חזק וגבורה כלי מרבין בשמחה. וכן עיקר נכסיו חדר הוא מפשים טובים (וכמו שמוזן בנצרות יסופע לשבט רלונן וגד בנכסים רבים שובו לאהליהם כו' הלא היו הולכים אז לביהם ומה ש"ס להם לא יחוסך בדרך דרך ריק הכוונה על יצאה מן העולם לביהם הגלגל) ובהם תפלות דברים העומדים ברומם של עולם: ובפרט כי עיקר תפלה הוא בלחם כדליתא (פי' נ"ס) וקרא נכסים לשון כיסוי והנעם: וזה ברומם יסח"ק"ו נכסיו שיקובלו תפלותיו יעני כן כו' כי יתקלו ע"י ב"ה חדר אל' יתפלה חדר תפלתו כדליתא חזי בחרים הוא תפלה העומד ברומם של עולם ה' נעשה רחמים. וזה דבר אל בני ישראל לשון קהה פי' הגבורה ש"ל מרומם על חדר. ויקחו לי תרומה תפלות הנקרא תרומה על שמועדים ברומם של עולם יקובלו חזי ויקחו. מלח כל חזי כו' כי פירשנו על הכסף יענה א"ל הכל הוא הדיק וקרא כל כי עושה יחודים בין קב"ה וכלי' וקב"ה נקרא בשם וכלי' ארץ ופי' יווחן כל בשמים ובארץ דלחיד כלםיא וארעא ע"כ נקרא הדיק כל. ובוא יסוד עולם ע"י שפוסה יחוד: וזה הכסף יענה א"ל הכל ע"י דקה גורם שהקב"ה עושה תפלת דיק. וזה מלח

כל חזי כו' תקחו את תרומתו. וזאת התרומה פי' זכר כו' פי' חזן חזק חייב אלא כשיעורו העשירי לפי עושרו וזה יבטינו כחף ועני אפילו נחשה (וכן להמשיך על להעולם). וחבלה. אפילו דין על שוגל ישראל וארגמן. להיות עובר השי"ת כמו מלאכים המרומם בתיבה ארגמן כידוע: וחולעת שני. פי' לחכות ללמוד חורס אחר חלוצו לילה אז אוריהא מודעה לי' חובל ולא בלורח דינא כ"ל חזר חזרה את האדם לשבט כחם לבנה כדליתא בנורא וזה חולעת הוא החורס כידוע על דוד המלך ע"ס על עדש העני. פי' למלוא לו האדם ענינות שמרומם בשני א"ס היו תפארתם כשנים. ופס'. הם מדות פוטות כידוע. ופזים מבח ועושר כמו עשיר יענה עזוס: בחרוב כספרים הקדומים. ועוד ויקחו ולא יחטו כמו שכתב הא"ס אשר פשיד עמו כו' ופשוט דליתא אין חדר מעני מן הזקנה. כי ודאי לא יחסר כל זו: וזה ויקחו: וכן פירשנו על חדר לשון מלח עומסו כו' הקב"ה טוחן לו מלח עומסו לפיכך. ה"ל כמולם כחא ולא לעולם הבא ע"כ מירשנו שמוחן לו יח' בעוה"ז מלח עומסו ליהוה לו חולעת לעוה"ב כי ע"י זה יעשה דקה ויקרבו אליו דדיקים וישיא בחר לח"ה ויזילא בזה וממילא יגל מענינות המעביר על דעת קוין ר"ל וכמו שפי' הרמב"ם וז"ל על תקוח ימות המשיח:

והדקדוק ויקחו לי כד' ואח"כ תקחו את תרומתו: דכתיב בית יעקב לבו וכלכה כו' פירשנו כנה הבא לפרס חסידיהן לו חדר מקדש עממו שפס כו' וזה בית יעקב לבו וכלכה ממילא לשון הליכה פירושו לילך חמיל אל חיל כמו מלכים בין העומדים באלו. וזה וכלכה בעזר משד ומספרו ע"י מה בלור ה' שימשך לו וזה דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה התרוממותו להדבק בו: ע"י מה. ומפרש מלח כל חזי אשר ידבנו בלחם מן הגשמינות כדליתא ברש"י ילקוט הראובני וע"י זה תקחו את תרומתו אהם והא"ס אשר ידבנו לנו:

ועשו לי מקדש. ידוע פי' האלעך על ושכניו בחוכם להיות בעצמם מרובו: וי"ל מעין זה ע"י מה שחשבו לי מקדש לשריו בו כי חבטו שניכס כדאי לשנות קדושתו בחוכם מחש. ע"י (זה) חזי שפלים בעיניהם וזה ושכניו בחוכם כדליתא חזי את דכא:

לפרשת תצוה

איתא בספר הקדום ועוד מעין זה כי אחס מרומם נחמד וכדליתא שם וי"ו מרומם על שורש החסד שהפסגה להחמד שמרומם ביו"ד וי"ד פי' החתלה של הוי"ו הוא יוד והתפשטות הוא יוד וכדליתא בספר לקוטי חורב על ויעשר יחזק. וכמו ימים ילוד ה' חסדו ג' מלח ימשיך מחסדו שורש החסד ויקורו בגדינות וזה חסדו ליוחס הוא חסד שורש כל החסדים כמו ביום ראשון נברא שורש הכל כדליתא חזי השמים וזה הארץ: שמים וכלהם הארץ וכלהם: ובכל יום ויום הוליד מלח אל הפועל. וידוע עולם חסד יבינה הנם שפסח ימים עשה ה' כו' כ"א בהחמד הוא השורש (זה) כדבראם בנצרכים) ע"כ גם אחרים (בזרם) כל הדיקים וזה אחד הים אחרים

אברהם ע"כ נחן לו ארץ הכנעני. הגם שהיה ארץ
שבתה עממיה וי' רש"י ז"ל ידוע. וי"ל עוד כנ"ל
כי עיקר המדות להיות האברהם רק לה לא לשום
ענין אחר וזה הוא מדה אברהם אברהם וזה לשונם
זה כי השבט אומות נגד שבעה מדות מחסד ולמסע
כן שמעתי בשם הרב ר' ישראל בעש"ט וכמו שהקדש
כולל יאלו מאברהם כי מדות שורש כל טוב כן
להפיק להכדיל יאלו כולם מכנעני ומדמות בלשונה
רעה וחלוא (רעות) לשון כנען וחגור שטחן הקדושה
בעד חלוא רעה לפי שעה ר"ל. וכן חתי לשון
חמת נגד פחד: וכן אמרי. נגד תפארת לשון
לח"י האמרה כי וכן כולם פירשנו בעזרת אל ב"ה.
ע"כ כשנא א"ל ע"ה לא"י מאמר והכנעני אז בלרץ
שלא אכזר ע"כ הכנעני יח"י שיון לו ארץ הכנעני.
ובשעת המריבה עם רועיו של לוח נאמר והכנעני
הפריזו אז יושב בלרץ כי שניו בלחץ לשון יושב וגם
הפריזו מוסף ולפי הכל יוחא כי הפריזו מדמות
בגלח רע שהיה דוקא לגלח את חנידו ומהו בא
מריבה: וזה והכנעני והפריזו אז יושב כי ע"י
מריבה חללה מהנכר ויש להם רעה שיניה. והכנעני
כנ"ל כי הכל ממנו ע"י. חלוא רעה שהיה רק לה'
לגד. ובקדושה. א"ל ע"ה: וכאן. אומות אהב
דס. (וגד נחש משפחה פניו וכלל ולא נחשקם):
עוד ואהב תלום כי. י"ל דידוע דבמ"ק נחשב
ע"י שנאח חנם ממילא ראו להחזיק בהפך
מה דוקא בזהב רבה: וזה עכ"פ העובדי ה' ב"ה
יראו וידקדקו להיות ביניהם אהבה גדולה ואם ידעו
לאדם א"ל בזה על חנידו מפני שלא טוב עשה לו
יחזיר מזה הוא מעשה יד"ה"ר לעבדו הגדולה ח"ו
כנ"ל והנה זהו נרדך הכנעני ושלפניו נדעו כי שני
באים א"ל לזהב וכדא"ל ח' את חנידו. ועוד
ע"י הכנעני ח"ו מקפיד ומדקדק דוק והשכח:
וזהו א"ל בלחלה היה צדקת משה רבינו ע"ה.
זה ואהב תלום לשון התחברות כמו לזוה לא.
לזוה הכנעני ושלפניו שיחזיק א"ל כל ח' לזוה בעלמא.
ועוד תלום ע"י תהנה את בני ישראל הוא הכסף כבוד
שורש ופומחוסם של ישראל שהוא מחסד כ"ה וזה
כביכול שניה עמם כי הקדיש שובן ככסף כבוד:
תלום את פירוש אשר עם בני ישראל להקדיש: ולפי
ראשון גם משם וכלאם ע"י שימנהו בדרק. ויקחו
חליץ פירוש מה שגוי"מ מפני חליץ יקחו גם הם ממני
ע"כ לא כתיב ויהיו: ומפרש מה הוא שמן זית כי
שמן יאל מזה ששקט לשכחה: ושמן מדומה על
הכמה שיש בה בהעלם אור אשר מאיר על ידי
הדלקה וידוע כי טובלת הכמה המעלה חורה אור
וחכמה מאין חמלא ואין לא נחשם בו מחשבה נקרא
שכחה וזה ודאי טובע למשה וכן להפכהבים בדרכו
זה שמן זית ע"י עוסקם בצורה כפי אומות.
אין מי פשוט כי מכל עולם יש חכמה ומפרש ע"י
שמואל ענין: ועוד כתיב שיכחה ב"ה את שונאי
ישראל: למאן' כי שהאירי אתם ברכיב (אפיה ב)
הכרתי ג"ס שמו טעוהם אמרתי אף חידאו אחי תקאו
מוסר. וכן לן חכה ופסי יערים. להעלות עד חמיד
ע"י תפלותים חעול כי כי תפלות נגד חמידן חקוים
וכן בצורה ב"כ מדומה בחיזר על שכחיב והגיה בו
זכום וליה.

וידה על אהרן לשרת ושמע קולו כי. הנה פסוק
זה בפס' ללחורה אף לו פירוש. ועוד מה
ושמע קולו צבאו ובאלהו הלא בקדש הוא הילל
בהלכותו שמע קולו: ופירשנו בדרך מוסר דשמע
מדי ז"ל הלא קרוב לדרך אחת על וכבר אמר
הלא סמס ושמע קולו כי פירוש ודאי נרדך לאדם
באנש משא"כ אם עשה תשובה כבר זמן רב ומרגל
באמת אף חשם אפילו בגלוי וזה יזכר אחר הלא
הסם שבקם רחמים ע"כ ושמע קולו משא"כ אם
מקרוב בא: והנה פירשנו על בשעת חמדתן כי
אומרים יוסף לך מצבה ר' יהודה אומר כי' כי כשאר
במדרש עליוה אי אפשר לבא לו בזה ח"ו חס"י
יראהו וקדושתו כי אם אח"כ כשידע מעם. שלא
חמקד מהגלות והתלכות שום גדלות רע צדך
לחשוב ביראה או בענוה ושלפניו: וזה בשעת חמדתן
היו אומרים (אמרה בלב) יוסף אי אפשר לך בזה ח"ו חס"י
מזה לך מצבה חס"י הוא היראה זכות יצאו מתפארת
למלכות שמים הוא יראה לא ליהסר ח"ו לנפלה ר'
יהודה אומר גם עתה וזה ל"ה ולך מצבה כי יס'
היא עתה שחבור שפדיון אף השם שלם בעוהו
כי דור שלא נכבה ביומי כו'. וכן פירשנו המדרש
ומשה עלה אל האלקים עלה בעק ורד בעק וזכות
אבות עולה ויורדת פמו. והוא חסוה. ומה כוונתו
ופירשנו שם' ומשה ויהי למיכאן ועל משה וכן
וירד משם הלא בגוי' משפטי היה לו לכבוד וירד
ההר ע"כ אחר ע"ה בעק הוא הכנעני כמו הוא
קבל. ויהי העק והשך. וירד בעק ע"י כענעם
הגם שבשעת עלייתו וירדוהו אשכר לזכור המדרגה
שעולה לה' ויורד ממנו ה' שבהוהו לפניו י' נמקם
גילוי שכחה א"ל לבוא שום בזהו ככל משא"כ
בפסוקו לזה אמרו זכות אבות עולה ויורדת פמו
ע"י שחלה הכל צדקת אבות. וזה ויהי על אהרן
לשרת לשון שחמה של שחמהו יחס רק לשרת
לפניו יתבדך ואז ושמע קולו גם צבאו ובאלהו ולא
ימות שלא הבא לו בזה כלל:

ועישית יין כו'. לשון מין שיכחל להיות זכר מהיר
בלי חשם שום אבק גז כי רובם בגל
וביחוד נרדך הכהן' לזר כי. וי"ל עוד ועשית יין
לבן ויין יין יראה בשכלו בעזרתו י' להתשך פוסר
לישראל ע"י זה ופתח ענין כי' קודם לה' וכחמה
לקמן בסוף הפרשה בזה הדבר. ופתח אותו על
פחיל חבלת פ' על התפספות הדין כי ימחק הדין
יבא מזה מזוי ועושר וכחמה לקמן בחזק ד"ס חס
הדבר. וזה על המלכות פ' על הדביקות חעלה
לדביקות (ולאנה ורעוה כמו וחרענה בזהו שלון)
עין ברי' צרה (במחברתה וכמו כהם בגולך שלום):
אל מול פני המלכות יחי' כמו מורה שבת השלון
כי תפלו זכר הוא ביה מבין דבר מחזק דבר הוא
הלפון בו וגדל חכמה שמונה מדומה בו ומשם בא
הדביקות כי אין יראה ה' היא חכמה:

במדרש וזה הדבר אשר חשמה להם לקדם חוהם
לכן לי כי' והאורש הוא ע"י מורה זכר
לכבוד שמונה צד"ה חסם שם חלום ולא חכר כבוד
אלא ביצבן וזהו נכדו ע"י חורה וכן בלחמן על
שחורה אחת הייה בפרו כי' זכה לכבוד ועשית כדור
קדם כי' לכבוד ולתפארת ללחורה מה ענין בזה ועוד
למעלה היה לו לומר זכר על פסוק ועשית כדור קודם

חפזם חפזי'ן בשמעת ומחמלם הקדים בתי'ם אז חפזם על זה שחפז' אחי' חפ' כשידע מהפסוק כתוב זאת ועשה הכנה למפלה המן והשועת ישראל. והנה ידוע מדרש' כי בדורו ניזון משם. וזה יזין משה מזנה פי' בנה והכין לזנות את המן ויפאלי ישראל וזה מזנה ויקרא שמו סי' נבי פי' הכס של המן נבזה חמשים אמה להיות למנוחיו למנוח מדרש' ניזון שלו. וזה אשר הכין לו חמל לו פי' להיפך על המן הכין מדרש' פי' משה שורש אז :

פרשת כי תשא

וביום קרי ופקדתי כי יל' דהנה בחדש שבחשור במה שיתיר לו עון העגל יכולים להשיך מחילה עוונת כמו בחדש חלול עד אשר יוסי' וכן חמדי בזה וזה וביום שבחשור היום מחמד ע"י פקדי לשון חסרון פון העגל ופקדתי עליהם חסאחם פי' חסרם חסאח שעליהם :

בפ' ראה אהה אומר ויאמר הראשי נא את לבדוד ויאמר כי פירשנו כבר. ועתה פירשנו פשוט. דשמעתי בם הרבי ר' אלימלך זל' על עטני בלחם ישע' : דהנה כל מה דעבדי רחמנא לפניך אז חנו מחללים להשי'ת הלא הכל יכול להיות הטובה ע"י טוב וזה ברוב חסדך עניי מה שחל מבקש בלחם ישע' להיות הטובה האמתית שאתה יודע ורואה אעפ"י חסדי ליוצתי ג"כ כי אהה הכל יכול וזה ברב עת רצון ורוב רחמי. וזה הראשי נא לשון בקשה את כבודך פי' עם כבודך להיות בקשתי ג"כ כלי' וזה ויאמר אתי לעביר כי וחתמי כי' אעפ"י שחמי כדאי. פי' שזה רצונו לפעול ק. ועוד יל' כמו שחמיו רצ' שאל מ"מ דקד ורע לו כי יל' כמו הראשי נא הבקשה לפעול ולהמשיך את כבודך להיות טוב לכל דיוק ורע לרשע ע"י השיב לו יח' אתי לעביר כל טובי כי פי' זה הראשי לך חלל שורש הגבורות להמשיך רע הנקרא פי' לשון אף לא חסד לראות כי רק בימות המשיח שיתגלה יוס נקם שכלל וזה וראית את אחורי לשון הפאחריה על היין הוא כשיבא משיח וזה בלחמי גדול מאד אשר דיבר עמו :

שם שששת ימים השבור וביום השביעי. כי' לבלחורם אינו מובן לשון חשבור. ונראה דהנה חקקו למ רצ' לומר בהגדלה דחוקן דעתם חזינו מלכו הכל עלינו הימים הראים לקראתנו לשלום כי ומדובקים ביראקד דהנה בשבת הוא עולס החשבור וכן ביום טוב וקרא שבת וכן פממה והוא לשון חליות חללי יח' הוא חסדכי ב' אחד ובחול החשבורות ביראה הכס שגם ביראה הוא חסדכי פי' הוא החשבורות יראת הרוממות פי' חין מלך בלא עם לשון מלכות חזון וחיוב וחס חלויים חזי ח' מורא פי' המציא את העולמות משם וזה והאלקים ששם ביראו מלפניו וזה בחול ומדובקים ביראקד ביראה הרוממות והנה יראה לשון עבדות כמו חס חלויים חזי ח' מורא חזון וחיוב ימים השבור וביום השביעי השבתות לשון העונות כמו לשבת יארס לשון חיוני ע"י (זה) יכולים להמשיך חסדים טובים כח"ס להחלי אכזבי יח' הוא חסדכי חזון המלא חס יח' חזון הוא לאהבי מים בא חסד אל שהוא משרש מים וידוע כי' להחמל שיתקם ע"י כהנים ע"י חסד כל בחדש כל מיליוני בחשתי כדאיתא

ד'ל' שמעתי יחור לשון הדבר פי' לבחון מה אשר חפזם להם ע"כ מפרש בבביל החורב הוא הדבר דברי חורב. ואנו פירשנו בחקך ענין גדול שחמרו במזרחו יח'. בא בחדך ענין. כי ע"י המחקק סדן בלא מנוחה כמו שפירשנו כמה פעמים לקרב אל הסכל מה שאיתא מ"ן בא מחליות מלש"ך שמתחייב וכן חשדון לפני שולחן נגד יורדי כי שולחן נאמן וכן חשדון וזה יראת ידוע שהיה"ר נקרא לשון. על כי העיקר הוא היצט שמביא לרצונו יח' דהיה"ר הוא חפזת לעבדו יח' בחשקות וגם חס חסדבר ע"י האדם נחח רוח לפניו ויחברך יחור. והוא כמו פל אל העיקר כמו ימין הוא העיקר והשחמל הוא פל ויד כהה וכן העיקר הוא לשבדו יח' וליך פרנסה לזה להיות חפזת לזה בא משורה סדן שתי ג"כ פל להחמד כד שיהיה יכולים לקבל החדש כלי' כמה פעמים. וע"כ מה יכולים להמחיק סדן שלא יח' כח על שחל ישרא' למשדן מה חפזת לישראל כמו שכתוב הכרתי מלס כי' (אמני ג') וכן על השוואת הדוים לבבל מרצונו יח' ומה בא גם פרנסה להיות חפזת להעיקר רצונו יח' וזה חמדין חזון עשיית רצונו יח' אל חסר מה שרבי' כי' חס חזון חזון חזון והללל מענינו המעביר על דעת קומ ר"ל. ועוד הכנס מרגיש מאיזה דרך בא לו טובו אס הוא ע"י חפזת והמשכה חסד מחשבתו חזון דוק וחשבת חמילא ודריכו בדקך טוב (וב פסוק כמו שפי' רש"י זל' על ריש דברים אחרי הכותו כי'). וזה ואתה להמשיך ל' לך אתה כדאיתא בספר הקדום חפזן זה בארץ אשר ע"י זה חפזת את בני ישראל כי' : וזה יל' וזה הדבר פי' הדק שמונח דבר לבן קפה חפזת ממנה זה פי' פרנסה חזון פי' חזון העולם הנבדל ב' ע"י זה חפזת להם לקדם חוסר כי' : כי כמה פנים בזה :

דפרשת זכור

זכור את אשר עשה לך עמלק. דהנה חס טיה כדאיתא פי' לנו בזה"ז ג"כ מאין כי הי' חרות על הלוות והנה ע"י חפזת עמלק הי' גורם שאין כדאיתא וזה זכור את אשר עשה כו' פי' לא משכחה כ"א המזכירה כלי' דו"ק.

ויי' עוד דהנה כתיב יד על כס כו' וזה נקרא זכור כי הוא בחכמה כלי' רק אז רשין דלא מחפשיין דל' כו' והוא בחז"ג חס שורש חס"ס עמים מרומן ביד ימין ויד שמאל ב"ס יד הוא כח והשכחה הי' לחדות גם בחז"ג חמיד וזה' העמים רעים רק על בולא ישראל ויהי כבוד שמים וזה חממה חס זכר עמלק פי' לא חס כח לא חסי חסות כח"ס עמים פי' חסי' חס רק לטובת ישראל כלי' :

ויבן משה מזנה כו' פי' ניסו : הנה לא נזכר קרבן על המזנה דליתא בחגילה על הען אשר הכין לו. חמל לו הכין לבלחורם חזינו מובן. אך הנה ידוע כנולח משה רבינו פי' הי' במראה ולא בחידות ידוע עיקרן ב' פירוש וגם מה שחמדי וחק עתיד לחסד. והנה דרשו רז"ל מוסק כחוס זאת זכרון בספר. מקרא מגיל. ודאי ידוע משה רבינו ע"ה זה הכס שחמך כך הוירך להחלל הוא למעלה ומדרש' למטה. ידוע זה אז כי חפזת ובלשך חזר חמ"ס חס דפי'

בשעת הכהונה : ובקראו והנה העיקר הוא לעבוד אותו ית' ללמד תורתו אך אם אין קמח אין תורה וכן נמי איהא עמינו הוא מעביר עליו דעת קוט ע"כ מובן ומה מוזנת ברייתו ואם' פשירות לעבוד אותו ית' מתוך הרהבה בלב ע"כ אמרו רז"ל הניו כ"י והעוול נאם ללדקים כ"י . וז"ל ודאי שאין זה עיקר כי כל מה שבדא הקב"ה לא ברא אלא לנכדו ולקילוטו אך זה נמי טורד ומועלת לרצונו ית' עושר לענה אותו ית' מתוך הרהבה בלב והנה כמו אלא האדם העיקר הוא ימיו והשמאל היא יד כסה כ"ל להיות הוא להימין וכן נמי עושר הוא סיוע אל העבדות והנה דרשו הוא נקרא ימין ונאם שמהל כ"ל אמן וימין ע"כ משמע וזה יאשה ע"כ פי שמעלה את הדין לשורשו פמחיק אותו שם ומוסר לו להיות פריסט ברייתו ועושר גדול כמו עיקר הכריאה ה' כ"ל לסיס כ"ל הגבורות כ"ל בשורשם כ"ל להיות נאמס ויעושר אלא יחפסס החסד שלא להיות יכולה להגדיראם לנכדו ולא חבור חפלו יחנך לסיסב מכא אל הפועל ממילא ה' הדין עזר להסדדים כן נמי טיפל ע"כ שורש להעלות לשם הדין לסיסב בעיקר לבוא חושל אל החסד ולבוא אל האדם עושר ופריסט ברייתו וכן יכול לפעול לבוא הדין על שוגרי ישראל להיות תועלת להעיקר הוא בני ישראל וכן נמי הגבורות להחנך על יצרו ולכנסו על המומעים מלפניו ית' אך בלא חשבונו סב"ל חלילה חס י"ל ועשים כפורה הוא התשובה והנפורה זה מרומם בגבורות על שורשם כ"ל אך סהור ואפסר פירשתי וזה מהור באופן אחר כי עשה חזי זוכר כראוי כלל . אמתים וחזי ארבו ית' להיות אורך התשובה כ"ל עד שאש' יאזב ויחחרם על שורשם שלא יבנה בית המקדש עדיו השם הוא רק י"ס וזה י'ס לרמו בנאמרים וחזי הס ע"י פשחים על סם הג"ל : ה' הס ששוב בנאמרים והנה ית' י"ל מעדיין חסר כמו חס חס וחזי ח' פשחים ואין דבר שבקדושה פחות מעשרה :

שש ועשים שנים כדרכים . י"ל קאי על האבנים ויראה ואיזי זכר פתח פתח פתח למע נקרא כדרכים וגדלה לי עשה מאסר שעל ידי האבנים ויראה הוא דבוק בו ית' ויכיר פלולותיו והוא לפניו כילד וזה כדרכים כדרכי . והיו הכדרכים פורשי כנפים למעלה כי המלות נקראים כנפי וזהו והנה מלוא בלא דו"ר לא סלקא לעילא משא"כ ע"כ אהבה ויראה והיו הכדרכים פורשי כנפים הכנפי יונה למעלה סוככים בכנפיהם על הכפורה כי ע"כ הקדושה אדם נעשה שכל בעיניו ומחנכים לקלם ולשבתו ית' וזה הוא עיקר רצונו כמו שאמרו רז"ל לא ברא אלא לקילוטו אך ע"כ המלות סבוליים ע"כ דחילו ורחימו קדשו במלצויו כשנא לאדם קדושה ממילא משבת אותו ית' וזוכה אל התשובה ושלמות וזה סוככים בכנפיהם על הכפורה . והנה פרה אדומה כל עיקרה הוא מרומם רק בשמות של גבורות כדאי בשם הא"י י"ל והנה ידוע מזה רבינו ע"ה ס"ה כולל כל שמות ישראל מלך החסדים ואלהיו ז"ל מלך הגבורות והנה למע רבינו ע"ה גילה ית' עמי הפרה הנס שהיא שורש כל הגבורות כי הוא שורש חסדים ימחיק אותם ויעשים מזה פריסה ועושר חס ואלא חסדים חוקה הוא שפט פריסה כמו ואלוה את חוקם :

סליק ספר שמות

כדאיחא בזהר משא"כ לויס בשיר בחרתה קול ומשם בא דין על רשעים וזה בחרים לשון שחיקה . הוא חכמה בא חסד וקציר להמשיך גבורות להכרים שוגרי ישראל השבות תהיה להם חסונם לשון שבת הוא זיווג כולל :

לפרשת ויקרא

י"ל מה לבן אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם האין עושים דברים הוה ל' למחבב אלה סמטעים . וכן נמי חשפה מלאכה משמע מעלמו : וזה שמעתי קושי' הלא צוה ה' על השביחה וכו' אך ידוע צוה לעשות הלא הניי (הוא) שלא לעשות בשבת כי בחול ודאי אין חיוב לעשות . אך הנה איהא בספר חזקוני חיים על ויקרא כוונתו להיות אחדות י"ש ידוע שחביב האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אחסר בלחמית הימים אה להם על המחלוקת כן ל' איהא במדרש י"ל ע"כ זה ואגידה לשון המשכה בגלגלה וזה את אשר יקרא אחסר בלחמית הימים כדאיחא בשביל שאלה חס חרב בית המקדש ועדיין את מרקד ביריבו כי לרין היקר אחדות כמו ביניאח פגרים וכמו שמעתי בחסן חורס שהיו בלב א' מסתמא גם ביניאח מלרים ה' כן כי אם אז מן השמים וזה"ל כ' במדרגתם כדוע כ' גם לעשרי כמי אלהך מארץ פגרים . וזה ויקרא כ' להיות בלחמית ויחיר להם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם שהיו ישראל בלחמית ע"כ זה שבת ימים חשפה מלאכה מעלמו ע"כ אחרים כי היתה הגלגלה ורעו זרים נאמס :

וי"ר (עוד) אלה הדברים כי הנה מליו עבודה שהוא בלב הוא חפלה וקרא עבודה על כי כנגד קרבנות הקטט ידוע כי קודם חפלה עוב לקבל עליו ואהבה לרעך כחך וזה אלה הענינים להיות אחדות הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם היא חפלה כי הנס שקרא העבודה שהוא : לב (אע"כ) לרין להוויא בשפסיו וזה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם הוא חפלה כדרכים שם עשה עבודה כ"ל ל' אהבה : ראו קרא ה' בשם בלגאל כ' י"ל דהנה כחב הנה הגדר לא ימים אלקים מעויו ויבטח ברוב פשרו . וקאי על דואו ודאי אף הכוונה על עושר גשמי שלא מליו זה שהי עשיר גדול אלא על עשרו בחורה ועל זה קאמר ואי בית רעון בעמתי בחסד אלקים הוא עולם ועד וזה ראו קרא ה' בשם בלגאל פי שהוא בלא אל שניעם ב' כ' כמו שכתוב בספרים סקודים וק' פ' סקודי נכתב בספר הקודם בזכרון זאת

לפרשת פרה

במדרש ויקחו חלד סרה אדומה לך חזי מגיל עמי פרה ולאחרים חוקה : וי"ל בעצמו ית' הכל . הנה פירשנו על ועשים כפורה וכן יעש כפורה קאי על התשובה : וזה מהור י"ל דהנה מלפני זה יאשה קשה הלא חס הוא עוב להעולם והאיד בל מלפני . אך הנה הקב"ה ברא העולם רק לסיסב ולא י' גם מזה הדין הוא ב"כ לרין לחסדים להסיל על שוגרי ישראל . חל על דמחכחין עשה

בעזרת האל . אשר הוא משגב בצרה דעתות .

פרשת ויקרא

(גדול) מלדק גמור שכל זה ע"י מחשבות עליונות
דנקוהו יח' : זה מרומז בפרשת ושלח וימלך הדר :
שלא מח' מרומז הכונה : מ"ה החד"ש כן שמעתי
מבני הרב גאון גדול רב מפוסק מ"ה החד"ש :
ע"י מה והכונה יכול להיות ההפך שיהיה נס
בעולמות עליונים שי"ך זה . ולא קודם כי היו
רוצים להחגל ולקבל הכל כי היו נראים להם שראוים
לה וגם נקרא הדר לשון הדרי כי לשון חשונה
והכונה שפסגה בעיניו שכל כמו מפרע"ה אשר ונחש
מח' . זה אין בין י"ם לבנת כנ"ל על בעל חשונה
כי הבעל חשונה יכול מאוד להמשיך בני חיי ומצוי
וכמו שפירשנו על מקום שבעני חשונה עומדים כו'
כי בני חיי (ומצוי) מרומז בעמידה : בני ברא כרעו
לדבוק : חיי (כי) עמידה לשון עכבה כמו ואזכר עמדת
בהר . וכן עומד לדק עמים לשון עכבה להשתכב
הרבה בעולם ולהאריך ימים ושנים : ומצוי . כי
ממנו של אדם עממדין אורחו על רגליו וההפך כל
על חנינו והוא נרדף (לאורו דבר הוא) נשנה חחילס
פ"כ מקום שבעני חשונה עומדים כו' הוא בני חיי
ומצוי שיש לו יוסר מלדק גמור : זה דוקא בעלמו
לכ"ל . זה אלא אולם נפש בלבד : ויום טוב נקרא
לדק גמור שהוא חמדי טוב יום טוב . ואולם נפש
ומי מרומזים בו בני חיי ומצוי אכילה הוא מצוי .
גם כתיב הלאה אשר הוא אולם . וחיי נמי מרומז
באכילה כי השתמש גם למעלה הוא חס כ"א הכונה
על הנוף במה שהוא דומה לבהמה אולם וזוהי
בהמה זה אולם נפש בלבד . זה אדם כי יקריב
מכס קרבן לה' פ"כ מכס משם . ומפרש במה מן
הבהמה להמשיך לה' דבר שהוא דומה לבהמה להיות
חיים הרבה בזה עולם ובריאיהם להיות להם חיות
אכילה להיותם בריאים לעבודה שמים) מן הבקר .
הוא עושר ומצוי כי פ"כ שור מהשחל ויקרא נפון
כמו נפון וימין וכתיב שולחן בנפון מלפון זהב יאשה :
מן האלן הוא בני להרבות את ישראל כיו שכתוב
ואתן לאני אלון מרעיתי : ע"י זה הקריבו את קרבנם
כי ע"י זה יתקברו אל פ"כ כי הפסג מרגיש ממ' בל
לו השקט ומתקרב אל סדרן ממילא מדריכו בדרך
אמת . זה שמחלל אדם מי שהוא מדרגת אדם
מעולם המחשבה בו יח' כי המחשבה הוא חשבו מה וגם
לשון בעל חשונה כי מ"ס הוא כמו מ"ה החד"ש
הדר מלך הוא לשון הדרי כי . זה אדם כי יקריב
כו' כי גם ביהושע יכול להמשיך בני חיי ומצוי
המרומז בבהמה בקר ואלון כי בעל חשונה וכן מי
שמחלק בו יח' במחשבתו שכל מרומז מעלה אדם
כנ"ל משל"כ מי שאינו כן (כ"א) כמו הכס עושה :
(רק) על גברים יכולים להמשיך זה הקריבו את

אדם כי יקריב ב' טבם כו' מחלל לשון יחיד כי

יקריב . ומס"ס (לשון
רבים) הקריבו את קרבנם . הנה אחא אין בין י"ם
לבנת אלא אולם נפש בלבד דפירשנו י"ם נקרא בענין
עבודה ה' מי שמחנה ע"ם חורה לבד לקיים מה
שכתוב בלל לב . וכדאיתא בחו"ס שיש שני מדרגות
א' הוא מי שמקיים הכתיב . ושני הוא גם חונת
לבבות . זה נקרא שבת יעו"ה בספר הכ"ל וכל
שבת כחצית מציין זה בספר הקדוש כי מי שאוהב
את הבורא ב"ה ומחנך בגדלותו חמדי ומחלק בו
יח' דרך העולמות נשנה בעיניו כלן נגדו יח' וכמו
שאמר אליהו לחיוב שבענו שהוא גדול בעיניו
ומתעטס על מדותיו ובאמת היה לדיק הם וישיר וירא
אלקים וסר מרע ומה שהוכיחו אורחו לא היה כראוי
ואליהו אמר לו שור שחקים גברו ממך . כי כשאלם
דואה ומסחל כלפי מעלה ממילא נכנס ועש' כלן
זה הוא מחונת הלבבות : זה מדרגת שבת עליוה
העולמות ונקרא קודם הוא חכמי . וי"ם נקרא רק
מקרא קודם לשון יום טוב כי המקיים החור' נקרא
קו כי חור' אור ויקרא לאור יום . טוב נקרא החורה
כן י' נומר לשון מוסר והמקיים מה שכתוב הוא
גדול בעיניו וממלא קסם לו להמשיך דברים החלשים
באין נפש שגדול בעיניו כ"א בנבור שאל בניר לא
ימאס : זה אין בין י"ם לבנת אלא אולם נפש בלבד
להמשיך אולם נפש לבד בלל גבור כי המדרגת שבת
עולם המחשבה שמדק בו יח' ע"י העולמות ומסחל
בגדלותו יח' נשנה כלן בעיניו וכמו שאמר אליהו
לחיוב שור שחקים כנ"ל יכול גם לבדו להמשיך ממזל
שחל"כ מי שאינו כן (איתו יכול להמשיך) רק בנבור .
ועוד המהדק בו יח' בלבו משיד שהוא עיקר כי
רחמנו לבד בני הוא דבוק בו יח' ואוהב אורחו
יח' ממילא אוהב את ישראל ואוהבים אורחו כי במים
מים אל פנים כו' נקרא בעלמו נכור וכן שמעתי
ממורי ז"ל ע"ה כי גם הוא כולל הרבה וע"כ נקרא
רב כי כולל הרב' וע"כ יש לו רחמנות גדול על בני
ישראל ומבקש רחמים עליהם כמו כרחם אב כי
הוא כוללם בבורחם . זה אלא אולם נפש בלבד .
וי"ך עוד וכלל הוא א' שבת נקרא בעל חשונה כמו
שמעתי ממורי הרב המגיד מל"סאבוב ז"ל
שבת הוא תשוב' ל' שבת לה' וכלל א' כי המהדק
בו יח' חמדי ומחונק בגדלותו יח' משיד שגלוהו
והסירו והאריך ראוי ליהא מלכ' הגדול הזה וגם
מחונק חמדי חסדו יח' עליט לפי גדולתו והאריך ראוי
לשבת לו יח' גמולו זה נקרא בעל חשונה שהוא

שם נפ"ש כי החטא כו' כנ"ל דדוע מי שגיד
יח' במחשבה הנקרא אדם ונקרא בעל
חשונה כי משיג חמדי האך ראוי לירא ממנו יתברך
והנה בשלן מחלק בו יח' כן . הוא אלא חסא כמו
שמעתי מפרשים אשרי אדם לא יחשוב ה' לו עון מה
שלא יחשוב ה' במחשבתו נקרא לו עון ולא חסא מ"א
עון : זה : הקלס נכבד . שמפרשים רז"ל מי
שחמורות דומות עליו לקלות במי שקלות דומות עליו
לזמירות : זה נפש כי החטא מי שח' איש חסא
נפש על כ"א בנפש לבד הוא חסדן מחשבה בנפש :
ובחמס

ושמעה הול אלה שמעני שמיעה רוחניות כרח של
גיורה קשה ר"ל. והוא עד פי' לפעמים פעל ה'
יח' ע"י נסים לטובת ישראל הנקרא עדות כמו
שפירשנו ר"ל על פרוכת העדות א נר מערבי עדות
לישראל כי שהיה נס: או ראה שליט מדרגת שמיעה
שסורשו בענין זה או ראה: או ידע שמעני ברות
הקודש והכמה כי חכם עדיף מגבול. אם לא יגיד
לפי' להמליץ ולנפק רחמים ושא עמו וכחצי בוריו
אם לא יגיד: יחסיך לה' הנער בכל צרכם לו צר.
זה אם לו יגיד ושא עינו מעלה העון שגרם זה
למקום הנקרא נושא עון ונתקן הכל.

לפרשת תהודש

במדבר משנחר הקב"ה בעולמו קבע בו ראשי
חדשים ואשר משנח ביעקב ובניו קבע בו
דוח של גאולה שבו נגאלו ובו עתידין ליגאל ובו מולד
יחזק ובו נעקד ובו קבל יעקב הכרבות ובו רמז
השועה שנאמר ראשון הוא לכס לחדישי השנה. דהנה
יח' לפרש ענין הפסח לסימני טהר גם בזמן הזה
ברוחניות טעם פסח דהנה ידוע יעקב אבינו נקרא
שם וכן כלל ישראל כדכתיב שם שפורה ישראל כי
גדמו בשם מדרגת יעקב עלי' עד אן סוף (כי ש'
ג') לפרש ענין הפסח לסימני טהר גם בזמן הזה
ברוחניות טעם פסח דהנה ידוע יעקב אבינו נקרא
שם וכן כלל ישראל כדכתיב שם שפורה ישראל כי
גדמו בשם מדרגת יעקב עלי' עד אן סוף (כי ש'
ג') לפרש ענין הפסח לסימני טהר גם בזמן הזה
ברוחניות טעם פסח דהנה ידוע יעקב אבינו נקרא
שם וכן כלל ישראל כדכתיב שם שפורה ישראל כי
גדמו בשם מדרגת יעקב עלי' עד אן סוף (כי ש'
ג')

שפירך וכן לנפש מלדקס להפסח עלי' זה הוא עיני
כי בזכרו ה' אינו עושה עולה וא"כ השפיר ראוי
להיות רק משפיע לפעול רצונו וזהו וזהו על אהבה
זה כולל הכל כי אז אין צורך לשבוע על כל ההנהגות
שפירך לשבוע כי זה טעם הכל וזהו נקרא זה דבר
משפיע וזה החודש הזה לכס ראש חדשים של כל
החדשות של המעשים טובים והנהגות טובים בזה
שחזר בחשובה ויש לו החדשות על זה דבר להיות
רק זה משפיע חטטנו בכל לו יח' וזה הוא ראש
חדשים. ראשון הוא לכס לחדישי השנה כמו בראש
השנה מחדשים לפסח פריסה וכן ברם וכן חיים בן
לנפש וכן לגוף גם בשי שחזר בחשובה בן כנ"ל
יש לו כח לפעול החדשות לטובה כמו שנה חדשה
וכן גמי חולעת להשנה לחדש בחורב ע"י החשובה
הוא שיהי חודש לחדישי השנה: הוא לימוד: זה שם
המים הקדושה צריך להיות בלא גאולה בהכנה שלא
להיות בעל מוס הוא גאולה חיה חיים וזר כנ"ל
משפיע השפיע ויח' בן שנה לטוב בן להיות כבן
שנה בלא חסד. מן הכנשים וכן הענין הקדוש פי'
הקדוש והוא מליקים גמורים או מבעלי חסובה וכמו
שפירשנו על מלאך אשר גדיא יח' ומנכחא אמרה
אמרתי יח' ג"ל ששפיעי מהרב אים האלקים רבי
ר' צמר שהיו חסוכים אים לדיקים גדולים אים שג"ח
גדולים והוא זכר האלף והאשר כי אמרתי לשון
אמירה רכה וכן גמי כבש הוא טוב והולך בנחה
כמו צדק מעיקר אל כל בעל חסובה צריך להסתגב
בגבורה גדולה נגד יח' ר' שחגגנו עלי' והוא לשון עז
כמו עיני קוסמים וכן לשון גדיא קשה כנדין וכן
כאן מן הכנשים וכן הענין גמי לשון כבש ומדרגה
כי צדק הולך ממדרגה למדרגה משא"כ בעל חסובה
יכול חמדי להשיג כל המדרגות כפעם אחת כדאיתא
בזכר. וה' לכס לחשובה. וזהו אל ביאור המדרג
שהוא כולו מקשה הא"ך קבע ביעקב ר"ח של גאולה
וכן הא"ך רמז השועה בו בזה שכתב ראשון הוא לכס
כי ויגרם הסטק ידוע וכבר כתוב או בספר הזה
אז בשאר הכתובים מהם שחמתי בעזרת. אל
ב"ס דכתיב לא חקוק פעמים צרם משא"כ טוב מה
שה' הוא שיה' אדרבה מה שכבר נעשה השועה נקל
לשפירך דבר זה עוד ובפירוש הכס מחשבותיו עוד
נשים כאלו וכמו שפירשנו אז יסיר משה כו' פי' ע"י
לאמר את הכסירה הנחת יסיר משה פעם שניה על הכס
שה' ע"י זה ידוע כי צדק שכתב הוא נקרא משה
כמו ששמתי מרבי ע"ה על משה שפיר אמתה.
וכן שפירשנו על ולמנן הכספר בזמן בן כו' וידעת
כי א"י ולא כתב ידוע כי קאי על בן וכן נקל
אלה הסי' ע"י שפיר שחזר להיות עוד נשים כאלו
וידעתם מחדש כי א"י כ'. וכן שמעתי בשם הרב
המדין מואלחשוב כי השלם נכרה ע"י הכתוב שהיה
אחיות וכן חיות בעולמות הן בהנהגה כמו שכתב
וזהו חסד א"י כולל לשון ה' וכן מחדש בטובו
בכל יום חמדי כי לשון ה' וכתובו הוא הכתוב
כי אין טוב אלא חסד וג"ל זה הוא משה הכ"י
ז"ל (נראה שג"ל מהל"י ז"ל) וכן בשם שגשג
נשים והשלמות נקל לפעול בו נשים עוד וע"כ הסו'
החדש שגשג בו נשים לאחיותיו ומה שלא נחרו
בעת שסי' נער ר"ל ג"כ בשכל מלא חקוק פעמים
גרה

על מוקדם פי' אם נכנסו בעומר בלנו עולם החדש
הכל על הכנס שמי עובר על החדש כמו לקח'
וכיוצא בזה זה הוא כימן שהולך בדרך בזה לקח'
בזכר על חלו לכס מן האדם אשר נכנס בלנו :
שם והוא על המזבח חוקר בו קודם כתיב אם
המזבח וכל על המזבח פי' לבשר בו כאש
על המזבח בלנו כי חרס. וכן כי מדרכי היסודי כו'
(נ"כ יחיא) בספר הקדוש רק זה (טקף) נכנס למלך
אל נמי לשון משנה למלך כו' יכול לבטל גזירות קשות
כמו דרך מושל יראת חלקים :

לפרשת שמיני

כתיב אחי יכנו דרכי לשמור חוקך : דהנה פירשתי
כבר אח"כ במעשי אומרים זאת משם כרס
רבי בער זל' : על דרכי ה' בכל דרכי כו' כי ים
לדקדק סגיל ה' דרך בכל דרכיו וקא' ה' על שיהיה
לדקדק וחסוד. או אח"כ (יאמר ה') וסירטני כי כנס
ים מי שכל השל ורצונו לעבודה שמים וכל מה
סגולה להחיות חיו חושב כ"ל לילך בדרכי ה' כפי
אבל כשעוסק במעשיו חיו דבוק בו יח' כ"כ וסוכה
הדכיות : ויש מי שדבוק בו יח' יותר ואינו סוכה
אח' ה' גם כשהוא במעשיו החיניים לו כמו מי שסוכה
אח' בן יחידו בכל ענינו זכר אח' בט. זה נקרא
חסיד : זה דקדק מי שהוא דקדק ה' בכל דרכיו וזל'
בכל מעשיו וחסוד ה' בכל מעשיו ב"כ. זה אחי
יכנו דרכי להיות דרכי כ"כ יכנו לשמור חוקך לא
מצי' בכל מעשיו כרס אסילו בשעה אבילה שמוכרת
לחם חביב עליו מאוד כי הוא חייו. להיות רק
ל' ודבוק בו זה לשמור חקך לישא דמונא.
זה קח לך על בן בקר הוא עגלה חלטה : לחד
פירוש. שיש גדולו : והוא חביב לחם הטהר אבילתו
דבוק בט' להיות שולחנו כמזבח מכסר עליו
זה למחשבה :

וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם כו' ויבוא
משם ואהרן אל אהל מועד ואלו ויברכו את
העם וירא כבוד ה'. מצי לשון נשיא ידים יאמר
העם ויברך את העם ורש"י ז"ל פירש ויברכם יברך
יאר יא"כ לכבוד המועד. יפסר בקיזור ברכם
כהנים. ונס לשון וירד מעשות החסות והעולם
והשלמים מצי לשון וירד. י"ל דהם כתיב למחנה
בנגיעות ממונר שר דגס (אחא) בנמלה למחנה
ממונר לדוד אמר למי שמעלות אורו ושמה כאו
כתיב למחנה בנגיעות כו'. דהנה יש שני ענינים שדקדק
יכול לעמוד לבטל גזירה ה' להמשיך טובות על ישראל
וא' להפיל כחד על שונאי ישראל לזרז טובות ישראל
והנה ענין ראשון ים שמחה לפניו יח' מלכ' ענין
שני מי חדי הקב"ה במעלות של רשעים כ"ל אם
אחרים משי' זה למחנה הוא ענין ראשון. מי שיהיה
אורו ושמה בנגיעות לשון שזירה כמו שאלמו דר"ל
על אברהם נגיעות שמשכר אם שונאים ע' זה ממונר
שר (וי"ל נמי ממונר על כימיו וסיר על ענין שמאל)
וקאמר אח"כ חלקים יתנו פי' יתן לו חן בעיני פי'
שדריך וכשעט בגלות מוכ שישן לטק בעיניו יח'
וסרים ובעיני אשר כח לכס : וי"ל נמי כח
והנה שני ענינים ראשונים ודבר ה' טקף זאת הדר העולם
שלימה אשר חת חלקים את עבדך וי"ל

דבר כ"ל : זה החדש הזה לכם ראש חדשים פי'
להיות החדשות לחדש שה' לא מוב להיות כמו
דבר חדש וקבץ מנוח כמו שהיה בזה החדש שילאו
אבותינו מצי' שפרי מומאה למי' שפרי קדושה ים
להמשיך להיות מוכ ולשוב בהשכחה כמו יליאח מזרי'
ראשון הוא לכס לחדש השנה פי' להיות החדשות
להשכחות מרעה לטובה כו' להיות פנה טובה בן
לשנה המל לטובה על כי בו ראש המזלות שמרומם
ביעקב אבינו מה שזורה ישראל ושרשו הו' ב"ה
כבודו שמרומם ברי' ישמחו השמים וחגל הארץ
ונבארו מרומם המל חן מל ישראל כי נקרא יתברך
פי' שמחה כל העולמות והוא ים מאין מרומם בקולי
וזו המל שלמים בו בני חיי ומאזי וע"כ בא' בניסן
ר"ה למלכים פשוט הוא שהמלכות ישראל דומה לירח
כדליאח טק' בימי שלמה שה' י"ז מהאבות ה'
במעלה עליוהו וכן אמר חסיד רחמי חסד השמש
הוא ירח כדליאח בזכר הקדוש וע"כ מלכות נקנית
בשלמים מעלות כמו חודש שלמים יום ובשכיל שנים
ראש לחדשים טק' ה' בניסן ר"ה למלכים ועוד פשוט
על זה גופא דהנה שורה ר"ה כרס בכם הו' ב"ה
אשר ברי' ישמחו השמים פי' וידע שהם כתיב
בברכות דקדים ישמה עם ל' פליאח זה במדרש על
גדולה מדרכי כמו שכתב בפסוק ומדרכי יא' והעיר
שישן אלה ושמחה ע"כ בא' בניסן ר"ה למלכים כד'
שישמה פריטים טובים ולדקים כמו שמרומם בישראל
השמים כו' כמו ישמה העם כי גם על אומות הסה
שליש שונאי ישראל וענין ים שמחה בגדולות דקדים
כמו שכתב והעיר שושן אלה ושמחה וחל"ה ליהודים
היה אורם ושמחה חה ישמחו השמים וחגל הארץ
כי האומות מרומם בלחץ שם רק בארצות חה משבחר
הקב"ה בעולמו קצת בו ר"ה ופריש שורה להחדשו'
האדם להיות שנה טובה כמו ברי' ומשבחר ביעקב
וציו' ל' כ"ל כי בניסן חל פלה הורשט שם הוה
בסדרה וכן יעקב קרא חל ושרשו שם כו' ב"ה
כמו שכתב והנה ה' נכח עליו הפי' על יעקב וידע
זה בפסוק אל חלקים ה' דבר ויקרא ארץ הוא שורה
אבות ודוד זה קצת בו ר"ה של גדולה כי יסין שורשו
שם כו' ב"ה כ"ל שבו גדולו כו' ובו מול יתכן
פי' זה ים כח להמשיך דין ופחד על שונאי ישראל
טקף על גדולתו כי פחד יתכן ובו נעקד והוא שורה
המחקה הדין ידוע שלא יבוא הדין כ"ל על שונאי
ישראל ובו קבל יעקב בברכותו ים כח כח להמשיך
ברכות לנו וכן רמי השופע כו' כמו שכתב ראשון
הוא לכס כי כ"ל לחדשי השנה להחדש מרעה לטובה.

דפרשת צו

צו את אהרן הנה י' לשון ע"ז כמו לו ללז. דהנה
פירשנו ונחשט ימחתי אמי כי
השונה נקרא (אח) כי ע"י נשחט האדם כמו שגולד
פנה גרי חרש ידוע בלדך חקך גדול לעבודת
שמים והחשק בא מלך הוליהר חה ונחשט ימחתי אמי
מה לי חמוס לה' יד' לטובדו בהלהבות חה לו את
אהרן ואת בניו כו' לבן זריות וחשק שנה מיה"ר
קרא לו. ויאמר יח' זכר :
איתא נכסאי הקדוש' ודבר ה' טקף זאת הדר העולם
פי' של יס"ה להיות דבוק בו יח' הוה העולם

והומצות וירא כל העם ויראו י"ל כל האברים ע"י
 זה משנחם לפניו ית' וזה י"ל בלתי לגני כו' ארצי
 מורי עם בשמי קאי על חורה ומע"ם (שנחם)
 ר"ח מונ' אכלתי לשון שריפה יעיר עם דכתי' י"ל קאי
 על שפלות כי יער הוא ארץ עושה סירוס: ודכתי'
 כל שאור וכל דבש לא חקיקרו ממנו אשם לה' פ"י
 זה אכלו רעים להיות דבוק בו ית' בחכמה וביסוד
 הנקראים רעים שמו ושכרו דודים הם המדות מע"ם
 ודבורים טובים הנקראים דודים (שנחם) הא"ר אמרתי
 ששם על שנקראו קד):

וישבעו בלשון ויסב בעיניו (פסוק) זה אמר בשבת
פיה דליחא אשרי הדור שגדולים
 בשמעים כו' קל וחומר כו' הם בשמיעין משמע
 שהקטנים שומעין להם שדברי הגדולים נשמעין כן הוא
 עוב ורואי משא"כ להפוך להיות דברי הקטנים
 נשמעים לגדולים מה מעלימות להיות גדולים כמסופים
 להקטנים אך הנה ידוע פה גדולה מכולם והמחמא
 מי שהוא גדול בלחמא הוא עניו ושל בדעתו משא"כ
 מי שאינו כדארי נראה לו שהוא גדול ואין לו ענוה
 כי כידוע משרע"ה רבן של כל החכמים ושל כל
 הנובילים הי' עניו מכל אדם וכן (דוד) הסמיא אחר
 מכל מלמדי השכלתי וכן לא נזה לני כו' זה אשרי
 הדור שהקטנים ב"ס ים להם ענוה שדברי הגדולים
 נשמעים להם מחמא הגדולים הם עניים יומר
 ולומדים מכל אדם זה וישמע משם שהי' עניו ויסב
 בעיני המקום הגם שמשם הי' גדול ורואי להיות
 עניו מל"ס א"ס הם הקטנים שומעים סיה יותר עוב
 בעיני דוק:

תלמידה רוח נחם גדודים נרביצים חמוגגה כו' דהנה
 כתיב זאת החי' אשר חבאנו כו' סתם
 נח"י ומס"ס בזהמה. ודרשת רז"ל ידוע. וי"ל עוד
 דהנה מצינו נחמוי במעגל כשהתפלל על הנשמים אחר
 כמה פעמים לא כך שאלתי (וכן נמי חס"כ הגם שאין
 מהתפללים על רוב טובה הוא התפלל ב"ל בחכמה:
 הוא משני שכתב ואני חס"ה: אזי פירשו סיראש:
 כמו שכתב ר"ה עשה כי ית' אלו הוא שגבור ואמר
 אני הוא ויש לירא מסרי ומי שיש לו יראת שמים
 יש לו גם שורש התפלה וידע הא"ר להתפלל ולגרום
 כדארי. כי הכל יכולים להתפלל ויש שאינם יודעים
 הא"ר לפרוט כי לאמל אס לריבים בשם הרבם
 מחסללים ויכולים ח"ו לגרום הרבה עד שיסמוק הנהר
 שדוח הרבה ויפוצא בזה משא"כ מי שיודע הדבוק בו
 ית' כ"ל. וזה י"ל זאת החי' אשר חבאנו כי ודאי
 אין הכוונה ביראש ודביקות לידע הא"ר להתפלל
 כיא שפוט לשמה כיא זה בא ממילא. זה זאת היא
 סיראש נקרא זאת כידוע שממה בל"ס נלכסה היא
 עיקר העבדות והוא סיראש עובד מקבל האהבה
 כי ע"י יראש בא לו אהבה לקלם לפניו א"ס הוא עיקר
 הכריאה בלחמא (הכל ברא לכבודו) ולקיימו וליח
 פלחמא אלו רחמו. זה י"ל זאת הוא (סיראש).
 החי'. הוא חינת ממנו ית' ואמר אשר אכלו ע"י
 זה פ"י תכלול חטונ מכל הבחמה אשר לו בארץ
 ומקבל חטונ מאתח אלו ידע לפרט בתפיליו להיות
 עוב בל. עק וכל: זה חתמים רוח מלוען להיות
 נחם ללדו ולל"ס בלחמא בל להיות ב"ב לו ורע לו
 והא"ר ית' זה על זה קלמר בלחמא בלחמא בלחמא.

בשפוט ברכה ופוער ומצוי: יאר עניו אחט סלה הוא
 חי' בנור פני מלך חיים לדעת בלחן דרך שידעו
 ויראבו גם אשר בלחיות דרך אס חתונה אחרו
 במוב בכל גוים יפועדח ע"י הון שחמון לנו בעיניהם
 ומה שאמר לשון נביאת ע"ז אמר יודוך עמים אלקים
 פ"י ארון סוגיא ישראל שאין סועלה במה שחסי' לו
 חן בעיניהם כי יתקאלו בנו יותר להם נרד אלקים
 שחטיל דיק עליהם ותשבר אוחס וזה יודוך עמים
 אלקים ע"י אלקים דין ע"י זה יודוך עמים כולם גם
 סוגיא ישראל: והנה גם בברכה הכנים ים לרמו כן
 יברך ית' הוא ברכה ופוער ומצוי וישמך פסוק
 של לבא שפער לבסיל ופלא יגונב וכן כמו שחמא
 וישמך מן הפדוקן יאר הי' עניו אלק הוא חי' כ"ל
 כי בנור פני מלך חיים ויתחן חן כ"ל: ית' הי' עניו
 אלק יסס כעס: ויסס לו שלם הוא בני כמו שכתב
 והיו לבשר אחד וע"כ נמי כתיב קודם ית' הי' עניו
 אלק כמו שחמא בנור שכל נורס ולס בשעת צוה
 ללם אלקים זה עניו זה י"ל ית' אסרן אס דיו אל
 כס סירוס סגיה אס ידיו כח המקבל של המרומ
 בידים למעלה ליפול שפע לבדך אל העם על ידי זה
ויברכס וירד משפוח החמא י"ל קאי על בני שהמשיך
בברכה ית' כ"ל: וכמו שכתב בחסא יתחמי אמי
 וסעולה כ"ל ח"י כי ית' ע"י עלי לעולם עליון יותר
 משם בא אריכה ימים וסלמים הוא שובע וסירסה.
 מצוי הוא בברכה יברך וח"י בברכה יאר זה פ"י
 רש"י ז"ל ויברכס יברך יאר ית' וי"ל עוד וירד מעשי'
סחמא כו' כי ירד כחשכמה מהתקטנות הנשמות מעם
זה פ"י שמיין נרבי ישראל וסחמל פיעס זה וירד
משפוח החמא פ"י בשביל עשוח סחמא כו' הוא בני
ס"י ומצוי כ"ל: ריבא משם ואסרן אל אסל ע"י
 ויבא משם ואסרן בא למדרגה משם עניו כי כשרא
 חסרון ישראל הנה בעלמא הוא בשביל שוטחו ע"י בא
 אל מדרגה אסל מועד הוא למעלה מוזמן אסל לטון
 מאיר כמו שחמא ברכ"י שבת על ומסס ית' אס האוהל
 זה אסל מועד המאיר להעולם נקרא מועד חמן ע"י זה
 ויאלו וירכסו אל העם וירא כדור ה' אל כל העם ויותר
 שכתב ממני החידושים:

באתי לגני אחוסי כלס דהנה כתיב וסאל אס מלמי
 הי' וסחמל על המזבח אס העולם וסחמל וסחמל
 כו' ומצינו לטון מלמי הי' וי"ל הנה ים ארס שחור
 בחשונה א"ס טוב א"ר משני שחמא קודם הרבה ע"כ
 אספ"כ חס"כ יכול להיות שיכסל ח"ו ככו' דבר וסחמק
 לוס להחיות העוונות בכל השפער מכל ארס וגם להיות
 אסכס אל הכרית ומקרבס לחורס ולטומה שסחמא
 רבים פ"י זה יתקן רבים וכו' משני בלחן הכין
 כ"ל לחמא זה בלחן בססר תא דבי אליהו ומעין
 זה מצינו בדור המדבר. גם לזכור בחשונה וכן נמי
 מצינו בססר וסחמל בנור שכתב חור בחשונה (וי"ל
 על גלגול ראון) וכן אסרן וד"ק היסב א"ר שרדך
 להיות טובס החורס בכל ארס וכל זמן ע"כ אסרנו
 כ"ל. וסחמא ארס כ"ל משני אור שבת מחשונה
 מלוחס אס סחמרה ומעלה כל מעשיו סקובים וסרורו
 וסרור אס הרע ממנו לו להסב חלסס רשעים בלחמא
 להיות זה וסחמל אס מלמי הי' הוא סחמרה סקודס
 תהיות כדרי' סיות סקודס זה וסחמל הי'
 סחמרה וסחמל חלסס עולם י"ל קאי על
 סחמרה על סחמרה סחמרה

פרשת תזריע

חושלת לחממה כי סיג לחממה שחקה (עוד כי
הכמה וז' נורם לחממה כי חממה מלחן חממה) ונח
פירשנו הפסוק דם לם' והחולל לו סי' דוס והעניד
על מוחד בשביל סי' זה והחולל לו הים כחן
שולד בלא חסא כמו שפירש רז"ל על בן שנה שאל
במלכו זה והחולל לו כמו שרם החוללם: אל
מחולל. הם ותלמידים יום כי חז"ל קרא שנים
כי אל"ף ציוס וכן אל"ף חממה וכן נמי דעם כי
אל"ף פירשו לימוד הלומד יודע וכן נמי סלמ"ד פירשו
כן חז"ל כנ"ל לסי' זה. וכן נמי פסוק כי אין דבר
שנקדשה שמו מעשרה ושנים בשרי מרוח בשנים
יום לשון יחיד כי הכל אחדות ועי' זה וזה להבנה
ידי וסמך ופסל ליוציו חם ותלשח ימים כי כול
שפירש שנים ימי בראשית חשד בדמי לשון דם לם'
ספרם סי' שחקה והעברה על מדויו בשביל ספרם.
זה להזכיר חם נשחיתו סי' כמו שפירשו על ופסלם
שנים ימים שזכר חסרונותיו וזכר אל"ף מה שזכר
ממנו זה להזכיר חם נשחיתו מה שזכר מהו לשון
לא חשמי: ולשון נשי חלקים חם כל עמלי: חם
י"ל כוונת המדרש סל"ד סן חלק לשנים סי' כי
להקדושה שיד חלק סי' וקאמר סן חלק לשנים ימי
גדה כו' גם לזה סן חלק להזכיר מה שזכר במדויו
השנים שמהד ממנו וגם לשמונה מפרש גם חם
זכה לבן סי' סגס כי כול זה הוא השוכן מונה ע"י
זה חסד להשוכן מיונה אשר יא' מהשנה כי מהשכל
שמישי רוממותו ית' ויטונו הגדול גורם להבנה יחבר
ומלא השכל נקרא אז שמו"ד סלסגס כולל כל מוח
מנוח כמו שפירשו אחד הים חכמה וירש חם האל.
ונקרא להשנה כן שולד מהשכל ע"י (זה) בלא מעשים
מובים כי מדות שורם סל"ף ונקרא מ"ס בלא חם
זכה לבן סי' להשנה וזהה על לשמונה סי' מל בשר
עלה כנ"ל זה וציוס השמי ימול כו' :

ואי"ש כי יערם ראשו קרם הוא סהור כול דהס
שערות מרומם בדין וכן נמי מרומם על חסאם
כשכל שערות סגס מוחר מנוף חלוד שאלו מרגס
בסס כן נמי המחשבות שאלים לורך גבוה מרומם
בסס כי בהמות סס מחשבות והשערות סגס מוחרות
הגולגולת והסוה: הוא משל אל מוחרות מחשבות:
והס קסה להיות מחשבות חדס רק לגבוה יחבר
חשבות ועל על מחשבות שאל סובות וזכה מעליס מן
השמים המחשבות וכו' כאלו נמרס ראשו לא מפלגו
והוי כאלו לא הים לו מוחרות מחשבות חל חס
וגלגולת לבד כס מחשבות מנוח כנ"ל: חל וחס
מרומם בהדיקם סי' לו מחשבות מנוח וספוד ממלא
מרמס מן השמים ע"י שובותיו ועור ע"י חס כי ימרס
ראשו קרם הוא שאל חסיה עליו סוס דין סהור הוא
בלא חסא: סי' שיהיה סוב וסהור לא ע"י עמר כלל:

פרשת קדושים

דבר כו' ואמר אליהם קדושים חסו ים לומר לשון
כסל ולא הוא דבר אל כנ"ל הוא כמלוא ואמר
אליהם בשלון רכס ולשון חמירה נעמיה קדושים חסו
ע"י מה שחששו כמלוא כמו שאלו חומרים אשר קדשו
במלואו כי קדוש כו' ועי' שערות רעו יחבר
דנוקים בו יחבר בלא קדושה ממס ית' אליה:
אי"ש אלו כו'. דהס סל"ף נקרא חס נגברות
כמ"ס

אשה כי תזריע כו'. במדרש סל"ד סן חלק
לשנים וגם לשמונה סן חלק
לשנים חלן שנים ימי גדה וגם לשמונה חלן שמונה
ימי מילא חס חסא משמר ימי גדה חסא זוכה לבן
ימי נמול לשמונה סל"ד וציוס השמי ימול בשר
עליו וקודם נמרס הפסוקים וגם עוד נראס
פסוקים דבר אל בני ישראל לאמר להזכיר חם
שחיהם: ולשון חס מובן חס לא נמרס שהוא שמו
וכמו להזכיר גדולים על הקמים: וקסה לעשו' עמי
להזכיר במקום להזכיר: ונמרס בעזרה חל דהס כחב
מובן אלי ואשובה אליכם וחבני במקום אחר השביט
סי' חלן ושובה חלן יתקיימו סי' הפסוקים דחורייא
רס"ק. חלן סמונה שביטו סי' חלן בדרך ושובה
סי' בדרך לאמר הכל שחן כסלעס סהור השוכה
בלבט להיות חשורחא חסאנו למסל חסור ללדיקם
למסל נס' ונמלאות להחזק האמונה ולהעניד לב
ישראל לם' ולהחברות לדיקם המדריכים בדרך
יחסי ויכול גס זה השביט בדרך ושובה להיות
שכוחה כמו שחמר מובן חלן כי וסס ודלי מה
שכוחה הכורה בים להיות מחלט הסעוררות כול לשוכה
גדולה וכו' שחב חסא כי חזריע כו' בדרך משל כי
הקב"ה נקרא חס וכו' חסא ע"כ בגלגול מרגס
ססה מ"ל לבד כי לולא סס' חולילא כו' כי חלן
וגינו שפוענדי' וע"כ סרב מסרס"ל כי ידע שאל
סיו כדל ליגאל חלן ה' עסה ע"כ סי' כמו נקיס
סיה חסס משלכ בגלגול אחרונה ית' זכר שיר
חס דבר סי' חס י"ל נס' השוכס וסי' כי יבול
עליך כל סדנרים האלס הנדרי' כו' והשוכס חל לבקר
כו' וסס עד סי' כו' וסס סי' חלקי כו' סי' סרן
נגלולת מרגס סס' קודם ברכס ולא חס"כ כי סי'
סיה עקב בשביל סיהס החשורחא חלממלס והשוכס
חל לבקר וסס חסא כו' להיות חשורחא חסא.
חם דבר אל בני ישראל כו' חסא כי חזריע וילס
זכר שיר חס דבר חס חומר וסמל שנים ימים
סי' יטונו חסרונס בשנים מדות כי המדות סס יסוד
לרעו ית' כדליחא בססר שער קדוה סס שסס
סוה חרפס סס שנים כמו שפירשו כסס סעמים
ידוע כי סעיקר לידס חסרונותיו וליות בוס מלפניו
וכמו שחמר רז"ל כלס חסא מנקה חל לומר חסאנו
חם וסמל סי' בעמיה חחיק עמיה לשמל חסותח
לסר סי'. סימי גדה דותה סי' ימים חלן הקדושה כמו
בא בימי' סי' כמו סעיקר לרלוח חזקו מדויו חל'
ימי סננין כן נמי דרין להשיג חסרונותיו חס כימי
גדה דותה סויד ממס כדוי המדות רעו ק חסמל
סנן חסרונותיו. וציוס השמי הוא השוכס הסעיונה
אשר הוא מחסבה נקרא יום השמי כי שוכס
קדמס לעולס אשר עולס חסד יכנה וסנפס ימי
בראשית והשוכס הקדמס לעולס נקרא יום השמי
חם וציוס השמי (קדמס) ימול בשר ערלנו סי'
ליות החומרות סנא מנכר לם' מילל לא חסכו
מסיג הקדושה חם בשר ערלנו שאל חסמס חורו
כבשר שלו וע"כ כחב כלן לשון זכר כסהשוכס
מחסבה הוא רק להסיע חסנוג לפניו ית'. וכחב
ושלס יום כו' כי הנה עוד סוב להשוכס להיות
פוענדי' על מדויו מעניקין ממנו כל פשיו ונמי

במחש' ה' אלהי מלחמה והוא ראוי להחזיק הדין שיבא רק על שונאי ישראל וזה בלא שגשג בשמים שרבו יח' רק להטיב והצמח שורש הבריות הוא להוסיף יכלול החסדים : והוא השורש הכל נקרא בדרך משל אם זה אדם הוא ראוי יחברך לשון רצון כמו ולא אדם הוא ראוי יחברך מכה אל הסוּל להטיב לבניו. זה חירא חסלנו כמו יראוך עם שש : ואח' שחזרו כי אשכ"כ חספה אל הנאולה לבא מסוך הכחמה הלב למען שמו הגדול וזה ואח' שחזרו כי לקיים השמיות שמרו חסדו כמו ואביו שמר את הדבר :

לפרשת אמור

גדול כבודו בישועתך הוד והדר חסוד עליו דעה כחיד ובהן כי יקנה נש קין כספו כו' יל' דעה אחת תורה קין אחד אברהם קין אחד ישראל (קין אחד) שמים וארץ קין אחד כי יל' ע"י האדם לבא למדרגה אברהם להאכה הבורא בים וזה אברהם אחדות כולל קין אחד ע"י אחדות וכן ישראל להיות צמדגת ישראל אשר בו הוא יח' יחסד וכן שמים וארץ הוא מדות טובות ומע"ט המדות בשמים וארץ כדוע וכן תורה. ויל' עוד אחד גי' יג' מדות אם ממשיך למטה ע"י זה ממשיך וטועל שיחברם האכה בלב ישראל להטירה בים : ויחבר נשכה האך פירשתי. וזה וכן כי יקנה נש ע"י קין כספו ממשיך כסופו ואחורו אשר לך יל' ע"י זה כי זה החברות עמו הוא יאכל בו פ' ע"י דבריו נשכה בלדק יסיה לו הענוג מחורו יחברך שגל להאריך וממנו נשכה להדקיק בו יליד ביחו אחסר העולדים ועש"ס לדיקס קטן שולד ע"י ביחו הוא ירחיקו כמו שחיתא שירא נקרא דירס סס יאכלו בלחמו הלהם שגל לו מן השמים הענוג סס יאכלו עמו. וזה גדול כבודו של הדק בישועתך עמך ישיעה הוד והדר ע"י הוד שמוה לך ע"י זה סדר לשון הדרי גי' חסוד שחזרו בחסוד ע"י זה חסוד עליו לשון שיה ודומה לו כלי יאכלו בלחמו : כי לך ה' הוחלית אחסר חסוד ה' אלקי. דעה כחיד אלה מועדי ה' אשר חקראו אחסר מקראי קודש אלה סס מועדי. דעה יס אלה המחזיק נקמות בשונאיו שלא יכללו אחסר מעבודת שמים או שחזרים אחסר החסלה על זה סוב הוא להיות עיקר מגמתו לראונו יחברך והוא להיות סוב לו ולרחם עליו שלא להיות לו סוב נער ומחילא יעשוך הדן על שונאיו וזה יל' אלה כי אלה פוסל : אלה הראשונים כי עולמות עליהם סס אין דין וזה נקראים הראשונים כי נאלצו קודם לעולמות שלמטה והדן נקרא אלה שהוא פוסל את הראשונים שאין סס דין וזה אלה אס חזק לזון על שונאיו מועדי ה' הראה להוד לך כי רחמים זה אשר חקראו אחסר מקראי קודש מעולם נקרא קודש. וכן כדי לעשות רצונו יח' שלא יהיה לך מועד וזה מקראי קודש ע"י זה אלה הדין סס מועדי שמועך אשך בדין על שונאיהם כשילכס חס' יל' כי לך ה' הוחלית. כי ל' מתי וא לשון אס : לך ה' הוחלית : עד אלה חסוד אדני הוא בלדק דים הוא להראות אדעמו וחספ' יראתו. אלקי. וזה חסוד חסוד :

במדרש והנאחם את עומר אר"י לעולם אל חסי מטה עומר קלה בעיניך שחרי ע"י מטה

מרומו על כ"ז חיותם הכורה :

פרישת בהר

ובכל ארץ אחרונתם כו' דהנה כתיב אלה חקוקים
 חרסם ליון כו' כי ראו עבדיך כו' ולא עברה
 יחוינו מה פעם הוא זה ודלי אש מחללי מסתמם
 ראו זה . אך הנה כתיב וימאסו בארץ חמדה וישא
 ידו להם כו' ולזרוסם בארצות בשביל שימאסו בארץ
 חמדה . ע"כ אנו אומרים אלה חקוקים חרסם כו' כי
 ראו עבדיך כו' . זה ו"ל מרומו בפסוק ובכל לשון
 כלמה להשפיע כו' וכן וימאסו נפש דוד . ארץ אחרונתם
 במה שמשחקים על ארץ ישראל ע"י זה גאולה
 חתנו לארץ : עוד י"ל דהנה גדולה חסונה שמקרבם
 אש הגאולה וזה בא מלחמה ותומדות חורר על זה
 בתשובה וזה ובכל ארץ אחרונתם ש"י בארץ חסם
 אחרונה ודוקים בה ית' בתשובה ע"י זה גאולה חסונה
 לארץ . וזה ובכל ארץ כי יש חריות שזין בו חסם
 כ"א אש חסונה וכל ארץ ודלי חסונה וע"י חסונה כל
 הגאולה (לכל ישראל וכדליתא חסונה שגב מוחלין
 לו ולכל העולם וכ"י נקרא ארץ חסן) :

ע"א ובכל ארץ אחרונתם כו' דהנה איתא ביוזר
 בזכות החסלה חסיה הגאולה והנה נקרא חסן
 דרגליו . וזמן הגאולה נקרא עקבות משיחא וידוע
 שמדאורייתא יולאין באיזה (תפלה) שמחלל לזרכו
 להשי"ת חקוקים ולעבדו בכל לבבם . כי נוסח התפלה
 הוא מדרבנן וזה ובכל ארץ דהנה כלל ית' נקרא
 כל שהוא מקומו של עולם כו' כולל הכל וכו' נקרא
 ארץ ארץ חסן ובהפלה פועלים יחד כ"י עם כ"א
 וזה לשון חסלה ההפלות וזה ובכל ארץ בהיחוד
 כל עם ארץ אחרונתם בשביל שאלהם רוחם לאחז
 באיזה דבר ע"י זה גאולה חסונה כ"ל :

לא חרדה בו בפרך כו' דהנה שורש יראה בא מחדת
 מלכות שמים והשם הוא אדני לשון אדון ומושל
 ובה חקון מדה זאת הוא של להחמיר ברבנות של
 לרצות לייסר מושל כ"א לנבדד שמים והנה מי
 שאינו עובד בפרך בעבד עברי מחקן מדה מלכות
 במה שאינו משתמש בה לעצמו ע"י זה בא לו יראה
 שמים שלמים וזה לא חרדה כו' ע"י זה ויראה
 מאלהיך . ו"ל נמי לא חסרך לירא כ"א מה ית' .
 עוד נראה לי דהנה בהמתקת הדין בא פרנסת
 לעולם זה פירשנו כמה פעמים מלחא בנשענים וזה
 שילח בצלון מלפון זכר יראה וכן אמרנו בלשם
 מלימתי מזכירין גבורות בשמים כי שורש נמי נראה
 מהמתקת הדין ע"כ (נקראים) גבורות וזה מלימתי
 שיש איזה אימה מזכירין גבורות בשמים להחמיק
 הדין ולבוא פרנסת ובשמים נשענים ממש בעת האורך .
 והנה פירשנו עושה מלאכיו רוחות כו' דהנה נראה
 לפעול שני דברים כן לשמש ית' במה שיש לו נחם
 רוח כל מה שגבר ית' לכבודו וקילוסו וזה ראוי להיות
 בהתלהבות הלב וגם לבקש רחמים על ישראל ובה
 נקרא כמו מלאך ושנינו ית' להמשיך טובות ישראל
 ע"כ (כתיב) וישלח מלאך ויזיגנו ממלכים וזה
 עושה מלאכיו לענין שליחות להמשיך טובות ישראל
 רוחות הם נשמות . וי"ל רוח הקודש שזמן לזה
 לידע מה לרץ וכל מה שצריך והוא נקרא לפעול
 משרתיו הוא לשבחו יתברך ולפעול ית' :

אש

בנחם עם הכרית ומאסו ומתנו באימה עליו כאמר
 וימאסו לי עבדי אלה ישראל אשר כך אהסא שפוסה
 כבוד שמים משא"ל : להיפך עושה חילול השם חלילה
 לזה קדושים יהיו לאלקים ולא יחללו שם אלקים
 כי אלה הם אלה אלקים כי הם מעלים מן
 הגבורות המרומו בשא לה' רחמים ע"י זה להם
 אלקים מחשיך שפע קדושה שיראו גדולות הגבורה
 שכן ויחלל אלקותו וזה להם אלקים כמו שאמרנו
 שכן ארץ ורעה אמונה ע"י שחיה שכל בעינין שכן
 לארץ הפעול נסים ופלאות ע"י זה ההרבה אמונה
 כלל אלה רועה וזן ומגדל האמונה וזה ורעה אמונה
 וכן כאלו אלה אלקים הם מקריבים והיו קודש אש
 חסונה כי שביע קדושים ולא יחללו שיראו שלא ית'
 חילול השם על ידם ע"י זה והיו קודש וזכו כן
 שהוא יורה הקודש שמחיל קדושים וזכו ארץ
 כעין נקרא כי לשון כנענים נכבדי ארץ לשון הגר
 הקונה ומוכר כן ע"י הקדושה וסיראם יכול לעבור
 מין להמשיך שפע ע"כ נקרא ארץ כנען (והנה כתיב
 לדיקים לעולם ירשו ארץ) ובעומת חקון הכרית
 כ"ל וזה ע"י המלות עומת וזה א"ל לירש ארץ כנען
 כי עיקר הוא האהבה שורש המדות וזה מרומו בח"א
 והוא מלות עומת וד"ק ויורה נסח :

בקיצור במדרש ויקחו אליך שמן זה כו' ר'
 יחשיב דסכנין כו' שיר גבורים עלה חסם
 ויורד עיד מנחמה גבורים מקום מלאכים שהם רק
 גבורים עוז ה"א חסונה מנחמה כו' עד רבנן אמרו
 שכל העולם בה בטוח הוא שגורו והארים מקיימין
 אמר הקב"ה למשה אלה יעצם בחירה אלה גור
 וישראל מקיימין הדין ויקחו אליך שמן כו' . והוא
 חסונה כלל זה ליוי ה' כמו כל הכורה ולא גזירה .
 ואינו יוצר כראוי אך זה הוא שורש הכוונה הפירוש
 כי בטוח בטוח מעורר שורש חסן חסונה חרות
 על הלוואה חרות מעבוד גלות גם הוא גבור
 לאחיד אש אין כאמר חסונה ע"כ יכול לגזור גזירות
 על רשעים שנקיים גזירות כי אש לא קבלה חסונה
 לא היה עליו ולא היו היבדדי כוונתו וע"י מורה
 מקיימים העולם וזה גורו והארים מקיימין ופירשו על
 שהם מסתרא אחרת וזה אהרים . וזה אלה גורו פי'
 על העובדי כוכבים שלא היה להם בה לבטל אש
 ישראל חסונה ומלות ע"י זה ישראל מקיימין ולא
 דוקא משה בעצמו כי בכל דור גאולי משה מתפשט
 בשמים רבוב הכמים מ"ש אולם הדין : חסרונם
 ושלמים בדעתם הגם שהוא בזמנן כן וזה ויקחו
 אליך . כי הוא להיבטח וימנו לך נכח מפרש שיקחו
 בטובה לבטל כל גזירות קשות . ע"י זה ויקחו אליך
 שמן וזה כו' כי הנם שהכל מקיימין מלכותו ופועלים
 חסונה אש"כ להיות עולם כראוי של כל א' בעלמו
 א"א כ"א בהמתקת חסונה ומלות בשל לדיקים שזה
 בדחילו ורחימו כראוי כי מלא מין אש חסונה ויעורר
 ד"כ המבזה רבנן היינו לדיקים שכל דור אין לו
 הלך עוה"ב כי נקרא אפיקורס . כי מי יעלה הח"ס
 שלו אש א' לו שייכות עם המדיקים . וזה אליך שמן
 וזה ית' כחשן שמו ית' בו שור ע"כ הוא דולק כן
 הוא יורה ומלות כה דברי כלם וחורה אור גם של
 פשוט בני אדם יש בה אור כמו בשמן כהנען כמו
 שאמר ר"ל החסד שבה וזית על שיש בהם הקשה
 לשכחה הע"כ יולא ממנה שמן שביב לזכירה וזן

פרשת במדבר

אִישׁ או אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ כֹי' לַמַּעֲשֵׂה מַלְבָּד בְּה' פִּירְשׁוּ
 דִּידְעוּ בְּזוֹכֵר בְּחַסְאִים שׁוֹרָה עַל הָאָדָם קְלִיפָה
 ר"ל וּמַתְנַחֵם עֲלֵיהֶם דָּבָר נָשׁ כֹּי' : נִתְנָחַם שֵׁשׁ לַעֲמִים
 בְּאָדָם בְּגִבְהוֹת הַלֵּב בְּלֹא מַעַס זֶה בָּא מִמֶּה שֶׁחֲסָא
 (ע"כ) שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם כֹּי' כִּנ"ל. וְהִנֵּה זֶה גּוֹפֵא הוּא
 שְׁפִלוֹת גָּדוֹל שֶׁאֵין עוֹלָה לַמַּעֲשֵׂה מִלֵּד הֵיכָל בֶּס שֵׁשׁ
 בּו שָׁקֵר וְחָמָן יִכּוֹל לַחֲמֹן אֲחֻזּוֹ כּוֹלֵו רִיל וְכֹל הַמַּתְנַחֵם
 כִּלְיֵו בָּא עַל כָּל עֲרִיזוֹת כּוֹלֵם וְכֹל הַחֲשׁוֹנוֹת הַרְעוֹת
 אֲשֶׁר הֵם בְּגִבְהוֹת יַעֲוִין בְּשַׁע"ק. וְהַחֲקִיקָה לִזְכּוֹר זֶה
 שֶׁבָּא מִן הַחֲסָא וְלִהְיוֹת שְׁלֵל בְּעִינֵיו לַהֲחִיזֵק עֲלֵמֹו
 לַהֲשׁוֹא. וְזֶה י"ל אִישׁ או אִשָּׁה כֹי' מִכָּל חֲסָא הָאָדָם
 בָּא זֶה לַמַּעֲשֵׂה מַלְבָּד בְּשׁוֹן בְּגִבְהוֹת בְּה' וְהַחֲקִיקָה וְהַשְׁמַח
 הַנֶּפֶשׁ הֵיכָל כֹּי' יַחֲזִיק וְנִפְשׁוּ לַאֲשָׁמָה כִּנ"ל וְהַחֲדוּ
 כֹי'. וְהַשִּׁיב אֶת אֲשָׁמֹו בְּרָאשׁוֹ פִי עִי"ו שִׁחֲזִיק אֶת
 עֲלֵמֹו לְאִשָּׁם יִהְיֶה נִכְנַע בְּעִינֵיו וְיִשִּׁיב הַכִּמָּה אֲשֶׁר
 מֵחִין חֲמָא יוֹרֵד מִמֶּקוֹם גְּבוּהָ לַמֶּקוֹם נִמְכָּר וְזֶה
 וְהַשִּׁיב אֶת אֲשָׁמֹו בְּרָאשׁוֹ לִהְיוֹת לוֹ מוֹחִין וְהַכִּמָּה
 בְּרָאשׁוֹ. וְהַמִּשְׁמִיתוֹ יוֹסֵף עֲלֵיו דִּהְיֶה הַדִּבְרִיּוֹת מִרְוֵמֹו
 הוּי' חֲמַשׁ מִדְּרָגוֹת לְרִיךְ לְהוֹסִיף עַל זֶה בְּדִיקוֹת
 יוֹחֵר וְגַם יוֹעִיל לוֹ הַכְּשׁוֹמוֹ שׁוֹהִי עֲמֹו ה' לְהוֹסִיף
 בְּכָל פַּעַם. וְנִתָּן לְאִשָּׁר אֲשָׁם לוֹ כִּי גַם בְּהַדִּיקוֹת
 לְרִיךְ לִזְכּוֹר שֶׁהוּא לִכְבוֹד שְׁמִים שֶׁהוּא רָלוֹנו יַחֲבָרָךְ.
 וְאֵם אֵין לְאִישׁ גּוֹאֵל פִּי אִינוֹ יוֹדַע הֶאָדָם לְשׁוֹב כִּי
 הַחֲשׁוֹנָה הוּא גּוֹאֵל שְׁמִינִי גּוֹאֵל לַעֲוֹלָם כֹּי'. הַאֲשָׁם
 הַחוֹשֵׁב לֵב' לִכְהֵן פִּי יַחֲקִירָב עֲלֵמֹו אֵל הַלְדִּיקִים :
 שֵׁשׁ וְאִישׁ אֶת קִדְשׁוֹ לוֹ יִהְיֶה כֹי'. דִּקְנָה יֵשׁ מִדְּרָגָה
 שְׁלֹשׁ רֹאשׁ לִהְיוֹת עוֹב לַהֲקִדֵּשׁ הַמִּיד וְיֵשׁ עוֹד
 מִדְּרָגָה בְּחוֹבֵב אֶת הַבּוֹרָא ב"ה וְחֲפָצוֹ וְרָלוֹנו לְהַשְׁלִים
 רָלוֹנו יח' לִהְיוֹת נֶחֱם רוּחַ לַפְּנֵי יח' נִתְנָחַם הוּא תַּמִּיד
 מַשְׁפִּיעַ כְּבִיכּוֹל לַפְּנֵי יח' תַּעֲנוּג וְזֶה וְאִישׁ אֶת קִדְשׁוֹ
 לוֹ יִהְיֶה אִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן לִכְהֵן שְׁכוֹנוֹתוֹ לִיתֵן לוֹ יַחֲבָרָךְ
 שֶׁנִּקְרָא כֵּכָן לוֹ יִהְיֶה דִּידְעוֹ (דְּכִתְבִי) אֵם דִּקְנָה מֶה
 חָקֵן לוֹ כֹי' לוֹ אֲחֵר לוֹ יִהְיֶה אֵלָּא שֶׁהוּא אֵלָּא רָלוֹנו
 יח' וְאֵם דִּקְנָה שְׁקוֹדֵם כִּחִי לְשׁוֹן רִבִּי' שֶׁח"כ לְשׁוֹן
 יַחֲדִי יִהְיֶה י"ל שְׁקָא עַל הַכֵּהן. לוֹ יִהְיֶה הַכֵּהן הוּא
 יח' יִהְיֶה עֲמֹו וּמִקִּיָּים גִּזְרֵתוֹ יח' שְׁמוֹ מֶה שִׁינְזוֹר הוּא
 יִיבְטֵל גִּזְרֵת הַבּוֹרָא ב"ה אֵם יִדְלָה זֶה לוֹ יִהְיֶה כְּמוֹ
 מַלְבָּד לוֹ :
בְּהַחֲבִירָתוֹ כֹי'. פִּירְשׁוּ כִּי כֶּה פִּירְשׁוֹ גְּבוּרֹת כְּמוֹ
 לֵא שְׁמַעַת עַד כֶּה. וְכִדְאִיתָּ בְּזוֹכֵר מִכָּה מִן כֶּה
 כִּי יֵשׁ כִּי אֲחִיּוֹת מַתְנַחֵם הַכְּבוֹלֹת וְכֹל ח' כִּלְבֵּן
 מַכְּבוֹלֵה

בְּאִשָּׁר צוּה ה' אֶת מוֹשֶׁה וַיִּפְקֵדֵם כֹי' דְּאִיתָּא
 בְּזוֹכֵר אֲשֶׁר לְשׁוֹן
 אִיתָּא הוּא הַחֲשׁוֹנָה הַמַּאֲשֵׁר אֶת הָאָדָם בְּדִרְךְ יִשְׂרָאֵל
 וְזֶה לֹא יַחֲבָרָךְ לַמַּשָּׁה לַהֲעַמִּיד מִדְּרִיכִים בְּדִרְךְ יִשְׂרָאֵל
 אֶת הַעַם כְּנוֹנָה לְעִילָא בְּחִמָּה וְזֶה כִּאֲשֶׁר הַמַּאֲשֵׁר
 אֲחֻזּוֹ לֹא ה' אֶת מוֹשֶׁה וַיִּפְקֵדֵם מוֹשֶׁה הִיךְ מִמֶּנֶּה עַל
 כָּל דּוֹר לְאִשָּׁר אֶת יִשְׂרָאֵל בְּדִרְךְ יִשְׂרָאֵל :
אִישׁ עַל דְּגָלוֹ בְּאֻחוֹת כֹי' דִּהֵב פִּירְשׁוֹ בֵּן פּוֹרֵם
 יוֹסֵף כְּדִאִיתָּא בְּסַפְרִים שְׁקוֹדֵם זֶה וּבְקִיּוֹנוֹר
 נַחֲזוֹר הַלְדִּיק הַנִּקְרָא יוֹסֵף שֵׁשׁ לוֹ עוֹב עִין וְהַמִּיד
 מֶה שְׁכּוֹב לִישְׂרָאֵל הוּא בְּעִינֵיו מַעַס וּמַכְשָׁן יוֹסֵף ה' י
 זֶה בֵּן פּוֹרֵם עֲלֵי עִין הוּא עִין ה' אֵל יִרְאֵה לְשׁוֹן
 יַחֲדִי קָאִי עַל עֵינָא פְּקִיחָא שֶׁהוּא כָּלל אֲחֻדָּה לְמִטְבֵּה
 וְאֵין שִׁיךְ שְׁמַל ע"ו זֶה בְּנוֹת פִּי הַרְוִיָּים לְקַבֵּל
 נַעֲמָם פִּי מַחֲקִירָבֹת לִהְיוֹן הֵם הַלְדִּיקִים הַאֲחֻזְנִים
 אֲחֻזּוֹ יח' כֵּכָן לְאִזְבוֹ עֲלֵי שׁוֹר מִלְשׁוֹן רִאֵה שְׁרֹאִים
 שְׁכּוֹב לַהֲלִידִיק וְזֶה אִישׁ עַל דְּגָלוֹ לְשׁוֹן הַכּוֹר שֵׁשׁ לֵהֵם
 אֲחֻדָּה עֲמֹו בְּאֻחוֹת לְבִית אֲבוֹתָם כְּמוֹ הַבְּחֻמוֹת
 שְׁנַעֲשׂוּ לְבִית אֲבוֹתָם יַחַד כִּנ"ל מוֹשֶׁה מִיִּמֵּי לְבִנְיָ
 מִנְּגֵד לְשׁוֹן הַמַּשְׁכֵּה שִׁמְשָׁכֹו ע"ו אֵם סְבִיב לְאִזְבוֹל מוֹעֵד
 יַחַד כֹּי' וְי"ל עוֹד אִישׁ עַל דְּגָלוֹ הוּא (כִּנ"ל) מוֹזִי
 וְעוֹבֵר כִּי אֵם יֵשׁ פְּרֻסָּה יֵשׁ אֲחֻדָּה וּקְבוּצָן וְכְמוֹ
 וְהַרְעִינָה בְּאֻחוֹ (כְּתַרְנוֹנוֹ בְּחֻחוֹ) וְכֵן אִיתָּא בְּנִמְרָא
 בְּחֻחוֹת י"ל בְּנֵי שִׁחֲחֹם אֶת בְּרִיתוֹ יַחֲבָרָךְ בְּשִׁשְׁרֵם
 לְבִית אֲבוֹתָם הוּא חִי כִי אֲבוֹתָם הִרְיָכוּ יִמִּים וְכֵן
 פִּירְשׁוֹ וְחֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ עַל מַחֲטִיכּוֹ הוּא חִי כִי
 מַחֲטִיכּוֹ פִּירְשׁוֹ אֲבִירֹו שֶׁל אִשָּׁם הוּא הַשְׁמַח
 וְכִנ"ל וְעַל דְּגָלוֹ מוֹזִי לְאֲבֻחוֹת הוּא בְּנֵי שִׁחֲבָרְכוֹ
 בְּנִתְחֻמוֹ :

לפרשת נשא

דִּקְנָה כִּשְׁלֹשׁ חֻמוֹת הֵם הִיךְ דְּבּוֹק בִּי יַחֲבָרָךְ
 כְּרִאִיו ח"א לַהֲעַנֵּם ע"כ הִיךְ גּוֹרֵם שֶׁלֵּא
 לִהְיוֹת כִּי בְּדְּבּוֹק בִּי יַחֲבָרָךְ כְּמוֹ וְיִגְרֵם אֶת הָאָדָם
 וְאֵם יַאֲמַר הַלְדִּיק שְׁדוּקָא שִׁיעַנֵּם ע"כ אֲחֻרָּה לוֹ יַחֲבָרָךְ
 כִּשָּׁא אֶת רִאֵשׁ בְּנֵי גִרְשׁוֹן גַּם הֵם לְשׁוֹן וְיִגְרֵם אֶת
 הָאָדָם : לְבִית אֲבוֹתָם כֹי' דִּקְנָה דְּרָךְ מַשֵּׁל אִדָּם
 הַרְוֵא לִהְיוֹת עֲשִׂיר וְכִינֹאָה הִיךְ זֶה אֲלָלוֹ הַשִּׁיעָר
 הַחֲלוֹת אֶךְ לְרִיךְ גַּם בְּרִיחָא הַנּוֹף וְגַם בְּנֵי לִהְיוֹת שֶׁל
 קִיָּמָא וְכִינֹאָה זֶה לְבִית אֲבוֹתָם פִּי רָלוֹנוֹ כְּמוֹ וְלֵא
 סָבֵב וְלַמַּשְׁפָּחִים דִּהְיִינוּ בְּהַר בְּנוֹת דּוֹק :

מכלהו הוא כ"ה. והנה הכן לירך להחזיק הדין
בשרו כי שורש הדין הוא האלוס הראשון כי
בראון להשיב הוא שורש חסד והאמזם להיות בא
הדין מכה אל הפועל דא"כ לא היה אפשר לקבל
נמאל השורש הנבזר הוא לנורד חסד. וזנה ממחיק'
לחם להיות הדין רק לנורד חסד וספד לחסד להיות הדין
רק על שואליו לפונתיו וכן נמי משורש זה בא
פרנסה כמו שהדין רק היה לנורד העיקר החסד
שראנו ית' להשיב בן בא פרנסה שהוא לנורד העיקר
עבודת השם וכבוד שמים כי העיקר הוא עשות
רצונו ית'. וזה כה חכמה אל בני ישראל כי הדיקים
האזהבים לישראל והם כמו בנים להם משייעים להם
בה לפעול בברכתם וזה כה חכמה שברכו כו' עי"ז אמור
לשון הוא שואל מה מילא הברכה קצתו כי יל'
שכמה פעמים כחבזי מעין זה :
(עוד לפסוק זה) כה חכמה אל בני ישראל .
במדרש אל הוא נזיר וזכה
לברכה כו' יע"ש נראה רצונו לפרש לשון כה חכמה
כמו מנא כיבא קאי דקמני מלימתי וכן כאן קודם
ה' לכתוב לנורד אל ישראל ולא להתחיל בשון כה
ע"כ אמר שקאי חסמיות למעלה אל התנבזה כה
כו' ויש עוד פירוש ש"ל בזכות אברהם אבינו ע"ה
שנאל לו כה יהיה זרעך ויש לפרש יותר הביאור
דהה הכאן אמור ולא אמר בסגול או אמור. אך
הנה הכאן הנה לנורד. קודם ויחשוב לקיים מצוה
ית' ואל"כ יזכור אהבתו ית' בלבו לאהוב את הבורא
מאוד בכל לבבו ונפשו ומאודו ע"י השמחה בזכרו
שמקיים את שנטפסו שלשה מצוה עשה בזה ויזכה
בזה לנורד את בני אל חי וכשיאהוב מאל את הבורא
ב"ה לאהוב את כל העושים רצונו ית' העולמות
עליונים ומשרתיו ית' ואלה בני ישראל עמו וכו'
שיאהיב מאל את בני ישראל עמו ואל"כ ממילא ינורד
אותם וזהו מרצונו בנחלם כה שקאי על הנזיר כי
הרואה סוסה בקיטולקו ית' ואלה בן שורש הנזירות
סיוק של יחלוק את חלונות רעות פירושם חסדים
רעים כי האהבה נקרא חסד והוא אוהב ומחאוס
ומשפיע למקום של טוב ונזיר הוא היפך מזה ע"כ
נקרא קדוש היפך של יחלוק ע"כ הנואפים שואלים
אל העובדים ית' מהאבה בשלל האהבה רעות שבהם
וזה כה חכמה קאי למעלה הקדושה של הנזיר
והאבה טובה היפך האבה רעה וכן אהבה לישראל
וזה אמור להם לשון ממילא ע"י אהבה :

ע"ר ריש הפרשה בהעלותך את הנרות כו'
לחם במדרש אמר דוד בחר
מי מלך חיים אמר ר' ישכר דברי יוסי נמנעם
השמחה מהשעשים ונמנע לישראל שהנורד הקב"ה
לישב עם בשר ודם בנר שאמר להם יאירו שבעת
הנרות והמדרש הזה אמר דמני. והנה רש"י ז"ל
פירש על לשון העלמה שלהם מולא מל"ל ורמז
לחם עשה על זה והאנשים אמר באלקדוק. ויש
לדקדק עוד (הלאון) שבעת הנרות מיותר למע קודם
אמר ס"ס בהעלותך את הנרות ומכ"ס לפי רש"י
ששה היה לכתוב. וכן ויעש בן אהרן מיותר. ורש"י
פ"י שלם שנה וסוף ה"א אהרן ישה. והנה כבר
פירשנו על דבר ואמרתי כי איחא פנים אימות למקרא
פנים שחוקות לאנשים וידוע כי אגדה נקרא סוד
כידוע מזהר הקדוש וזה דבר ואמרתי כי דבר הוא
קשה פנים אימות על פסוקות המורה ואמרתי אמרתי
רבה פנים שחוקות לאנשים הוא סוד המורה. וזה
ויעש בן אהרן פסוקות העשים כאשר נזהר ה' בן
הוא סוד. ונראה כי הנה איחא הדין להחכים
ידרים להעשיר יאצין וסיומן שולחן בלפון מנור
בדרוס נמאל מוכן שמורה רומז על שורשם הוא הכחם
שממנה מורה ויחא כמו שאמרנו ד"ל נובלם הכחם
שלמעלה מורה וכתוב מורה אור. וידוע כי תשובה
מביאה כמו שכתוב ולבנו יצין ושב רמב"ם לו. ומכאן
בינה הם רשין דלל מחפשיין וכמו שאיחא הכ'
בחכמה וחכם בבינה נמאל כי בינה הוא שורש
חכמה. וסנה ידוע כי אהרן היה מקרב את ישראל
לה' כמו שאמרנו ולבנו יצין ושמתידי על אהרן ואל
שלוש כו' אוהב את הבניות ומקרבן לחור. והם
כלל ישראל שורשם הם' נפש וזה אמרנו בהעלותך אל
מנזים

(עוד לפסוק זה) כה חכמה אל בני ישראל .
במדרש אל הוא נזיר וזכה
לברכה כו' יע"ש נראה רצונו לפרש לשון כה חכמה
כמו מנא כיבא קאי דקמני מלימתי וכן כאן קודם
ה' לכתוב לנורד אל ישראל ולא להתחיל בשון כה
ע"כ אמר שקאי חסמיות למעלה אל התנבזה כה
כו' ויש עוד פירוש ש"ל בזכות אברהם אבינו ע"ה
שנאל לו כה יהיה זרעך ויש לפרש יותר הביאור
דהה הכאן אמור ולא אמר בסגול או אמור. אך
הנה הכאן הנה לנורד. קודם ויחשוב לקיים מצוה
ית' ואל"כ יזכור אהבתו ית' בלבו לאהוב את הבורא
מאוד בכל לבבו ונפשו ומאודו ע"י השמחה בזכרו
שמקיים את שנטפסו שלשה מצוה עשה בזה ויזכה
בזה לנורד את בני אל חי וכשיאהוב מאל את הבורא
ב"ה לאהוב את כל העושים רצונו ית' העולמות
עליונים ומשרתיו ית' ואלה בני ישראל עמו וכו'
שיאהיב מאל את בני ישראל עמו ואל"כ ממילא ינורד
אותם וזהו מרצונו בנחלם כה שקאי על הנזיר כי
הרואה סוסה בקיטולקו ית' ואלה בן שורש הנזירות
סיוק של יחלוק את חלונות רעות פירושם חסדים
רעים כי האהבה נקרא חסד והוא אוהב ומחאוס
ומשפיע למקום של טוב ונזיר הוא היפך מזה ע"כ
נקרא קדוש היפך של יחלוק ע"כ הנואפים שואלים
אל העובדים ית' מהאבה בשלל האהבה רעות שבהם
וזה כה חכמה קאי למעלה הקדושה של הנזיר
והאבה טובה היפך האבה רעה וכן אהבה לישראל
וזה אמור להם לשון ממילא ע"י אהבה :

עוד לפסוק זה) כה חכמה אל בני ישראל .
במדרש אל הוא נזיר וזכה
לברכה כו' יע"ש נראה רצונו לפרש לשון כה חכמה
כמו מנא כיבא קאי דקמני מלימתי וכן כאן קודם
ה' לכתוב לנורד אל ישראל ולא להתחיל בשון כה
ע"כ אמר שקאי חסמיות למעלה אל התנבזה כה
כו' ויש עוד פירוש ש"ל בזכות אברהם אבינו ע"ה
שנאל לו כה יהיה זרעך ויש לפרש יותר הביאור
דהה הכאן אמור ולא אמר בסגול או אמור. אך
הנה הכאן הנה לנורד. קודם ויחשוב לקיים מצוה
ית' ואל"כ יזכור אהבתו ית' בלבו לאהוב את הבורא
מאוד בכל לבבו ונפשו ומאודו ע"י השמחה בזכרו
שמקיים את שנטפסו שלשה מצוה עשה בזה ויזכה
בזה לנורד את בני אל חי וכשיאהוב מאל את הבורא
ב"ה לאהוב את כל העושים רצונו ית' העולמות
עליונים ומשרתיו ית' ואלה בני ישראל עמו וכו'
שיאהיב מאל את בני ישראל עמו ואל"כ ממילא ינורד
אותם וזהו מרצונו בנחלם כה שקאי על הנזיר כי
הרואה סוסה בקיטולקו ית' ואלה בן שורש הנזירות
סיוק של יחלוק את חלונות רעות פירושם חסדים
רעים כי האהבה נקרא חסד והוא אוהב ומחאוס
ומשפיע למקום של טוב ונזיר הוא היפך מזה ע"כ
נקרא קדוש היפך של יחלוק ע"כ הנואפים שואלים
אל העובדים ית' מהאבה בשלל האהבה רעות שבהם
וזה כה חכמה קאי למעלה הקדושה של הנזיר
והאבה טובה היפך האבה רעה וכן אהבה לישראל
וזה אמור להם לשון ממילא ע"י אהבה :

לשון נתיבות חכמה. וזה י"ל גם כן בהעלותך את הנרות החפופים הנ"ל בגרות ואח"כ להחמיה כנ"ל וזה אל מול פני המזרח הוא חכמה כמאמר רז"ל הרוצה להחכים ידרים וסימך מנורה בדרום יאירו שבעת הנרות. כי השיקר פשטו במעשיו הוא לעיין במדותיו אם הם טובות וכו' ית' כי הם שורש לכל בעדות כדליתא בכפר ש"ק וידוע שהם שבע ושורשם בפסוק לך ה' הגדולה כו' כמו שפירשו כמה פעמים בזה שכתבתי לזכרון וזה יאירו שבעת הנרות : עוד פירשו על המדרש יאירו שבעת הנרות אמר הקב"ה בשר ודם מלך נר מנר ואני ואחרי מחור חושך דכתיב וחושך על פני האדמה כו' ואחרי אלקים יבי אור. אינו נריך אלא להעלות אהבה להעלות נר חמדי. והוא המום להעלות אהבה להעלות נר חמדי ואינו מביא הפסוק כי ה"ל (לומר) דכתיב להעלות נר חמדי. והנה לשון הכתוב דבר ואמרת פירשו וגם להגיד שנהו של אהרן שאינה פירשו דכנה בכל מצוה יש בו כוד וידוע פנים חיות למקרא פנים שהקוה להגדה ידוע אגדה הוא הסוד. וזה דבר וחושך על פני האדמה חיות להמקרא גופיה המצוה של מלורה פנים שהקוה להודיע לו הסוד. וזה ואמרת אליו לשון פנים שהקוה. וזה שכתבו של אהרן שלא שינה גם מהכבוד והיהוד שבה. ונבוא אל ביהמ"ד המדרש בנדר מה שפירשו על והקרבנה את הלויים לפני אהרן מועד והקבלת את כל עדת בני ישראל כו' דכנה פירשו הפסוק (הכלים ק"ז ל"ב) וירוממוהו בקהל עם ובמושב זקנים יכללוהו. דכנה יש מדרגה בעבודתו ית' שכולל את ישראל הוא היראה כגם אהיה יראה ואיה יראה ע"כ יראה נקראת כנ"י שכוללת כל ישראל ויש שטובדים בהאבה ויש שהולכים בחיל וחמדי נראה להם שמענו ביראה ואהבה ישיב"ו בחשובה חמדי להיות להם יראה ואהבה ית' חמדי ויש מהדברים בו ית' וחושב"י רוממוהו ית' חמדי וזה וירוממוהו בקהל עם ליקבל את העם ליראה היושר עליונה הכוללת הכל. ובמושב זקנים הם חכמה ובינה הוא חשונה כנ"ל וכמו שכתבו יבין וכו'. והם נקראים זקנים כי החשובה קודמת לעולם וחכמה ובינה רעין דלא מהפרישין וזה ובמושב זקנים יכללוהו האהבה ג"כ וע"כ אהבה ושרה זקנים כי אהבהם מרומם בחכמה נקרא החשובה לשון שררה חירות. וזה והקרבנה את הלויים אהבה שיש להם כבד היראה ואמדות לפני אהל מועד כי אהל מועד נקרא היראה ל' כינוי וזויה הושר ואהל לשון אור כנ"י רש"י על ומשה יקח את האהל במדבר שבה (דף פ"ח) וזה לפני אהל מועד הוא האהבה שהוא קודם ליראה באלימות והקבלת את כל עדת בני ישראל כנ"ל על וירוממוהו בקהל עם. וגם י"ל פשוט מראה להיות אחדות בחור בני ישראל וזה והקבלת בני ישראל וכן בקבל עם ואח"כ והקרבנה את הלויים לפני ה' הוא החשובה שכולה בשמו ית' אה"י שקודם אלימותו להיות העולמות שמוי בכו"י וזה לשון אה"י והוא שם החשובה אה"י טוב וזה לפני ה' כנ"ל. והכונה בני ישראל את ידיהם על הלויים שיש שיחיקו בני ישראל את הלויים ודקדוקים ולויים לוי ודקדוק שיש להם אחדות לעבודה שמים וזה ויסמכו בני ישראל את ידיהם על הלויים כו' וזה יאירו שבעת הנרות

הנרות כדרכך והנרות פירשו נשמת ישראל כי נר אלקים נשמת הדם כשהעלה אותה לשורש העלה הוא אל מול פני המזרח פני המזרח הוא חכמה והמול פני המזרח הוא בינה וחשובה כנ"ל. יאירו שבעת הנרות הוא שורש וישראל הע' נפש מרומם שבעת. ופירשו שריך להלך פ' להלכי' את לבם לה' עד שהם להלכה עולה מאלהי לה' מהם להלכה ית'. ויעש כן אהרן כי זה קאמר אל מול פני המזרח העלה נרותים ולא קאמר הנרות כי קודם המשיך להם ממקור השמנה והנה ע"י נרותים של המול פני המזרח ודוק. וזה מעשה המזרח מקשה זכב שריך לו שיהיה ויחמך ויפיר על זכב להמשיך להם שפע שיהיו יכולים לעבוד את ה' כי אם אין קמה אין מורה. עד ירכה עד פרהה כן הגדולים והשונים והן לקטים ע"י מקשה היא מה שנתקשה על זכב הוא מתקשה ומפיר על המזרח גופה שיהיו כי זה תלי בזה :

(עוד לפסוק בהעלותך) בקיור דכנה פירשו

על אמרו שלשה דברים כו' והעמידו תלמידים הרבה. כי ראיתי בכפר מדרש שמואל חזקוני את התלמידים הרבה : ואנו פירשו חמין זה לפי עניינו כי הנה ראונו ית' להטיב לבירות גם בעוה"ז כ"א לפעמים אין זה טובה לאדם שהוא ית' ידוע שחמיק לו לשכוח אורו ית' וינאל בזה משא"כ להתשמשים את הרב ממילא יתיחס אותו והרב יש לו שיעשה דמיון ש"כ כתיב שלל הביר כו' וכן לא חסור כו' כי ודאי ה' אהו ואיהא המזה את הרבים אין חטא בל על ידו ע"כ לאורם מצוה לעבור עליהם לשכוח להם כל טוב גם בעוה"ז לעבוד את הבורא ב"ה מחור הרחבה הלב. וזה והעמידו תלמידים הרבה להמשיך להם כל שפע טוב מרומם בשורש השפע הנריך וטוב הוא בני חיי ומזוי. בלשון העמידו ית' ברא כרעה דלבוש ש"ך לשון העמדה וכן חיי לכן עכבה הרבה בעוה"ז וכמו עומד לדן עמים וכן עמדות בבר וכן מזוני ועושר כי מזוני של אדם מעמידין אותו על רגליו כי ע"י זה יש להם להרבה דעת והסנה בחורה ע"י שמחה ושורש הנריך לכל הוא מזוני ועושר. וזה בהעלותך את הנרות הם הנשמות ישראל כדרכך לקרב כנ"י לה' כדליתא בספרים שכתבתי בעוה"ז כי אהרן שושבנא דמפרויתא. וכדליתא הוי מתלמידיו של אהרן אהבה שלום כו' ומקרבן לחורם. מראה אל פני המזרח פ' לעושר כי הרוצה להחכים ידרים להעשיר יאמן וסימך שולחן בלשון מורה בדרום וזה מול פני המזרח הוא עושר יאירו שבעת הנרות כי שורש כל ישראל הם השבטים נפש והשבעה רביעם. וזה ויש כן אהרן כו' להגיד שכתבו כו' שפעל כן שהמשיך עושר ומזוני ג"כ לכל :

עוד לפסוק בהעלותך) נר לגלי דנריך כו' פירשו

בעזרתו ית' הכל. דכנה הלך חמדי שני דברים א' לעיין שפלונו ולפ"ש במעשיו בפרס עבירות שאדם דש בעקביו לריך עיון והפיוס יותר ולריך ג"כ לעיין רוממוהו ית' והכל הועלת על ידי החורה כדליתא הפוך בזה והפוך דבר וכו' וזה נר לגלי לשון רגילות עבירות שאדם דש בעקביו הם דנריך ל' לנר לחם בנר אהבה שפעל כתיבה מהמח גילתם דעבר ושנה נעשה (ל) כתיבה ואור לחיובי

כי כולל כל ישראל הם הצענים נכח וכללם הם שבעה
נרות כי נר אלקים נשמת אדם והנה נורה אור
המורה ידוע מרומם נחמיה כ"ל והכמה מחין
המלא אין הוא חושך ואפסית וזה מאיר מחוך הכושר
להעלות אהבה ואורם בזה מעולים להעלות נר חמיד
כ"ל להיות בהשפעה חמיד ליתר מחיל אל חיל וככלל
בפסיק וכי תבואו מלחמה בארצכם על הארץ כי
והרעות בחצונות כי' והוא

כולו מוקפה ה' לנחוב ובי היום מלחמה תבואו משמע
אדם הביאו וכן על הארץ הנה פירשנו עוד בהחלח
הפירש על נהעלוך כי' כי לנחוב היה לנחוב העלה
אח הנרות אל מול פני המורה כי' אך הנה ידוע
אחרון שובינה דמטוריהא בזה מקרב חמיד כ"ל
לה' ומקטם אורם וכבר עליהם וההפלה עליהם ע"כ
קרא בהרבים וימת עמוד לנחוב דמטוריהא : ומשה
שובינה דמלכא אחרון קירב את כ"ל לה' והמה
רבינו ע"ה הוריד את ה' לגבי ע"כ אמרו שקולין
הם שלל קם כמשה אך בענין פעולה זו היו שקולים
שני' פירש נמר עין א' : וזה לשון (שקולין) הם ולא
אלו שקולין (הם) והנה שמואל היה שקול כמשה ואהרן
יל בענין זה שבעה שנים בהפלותיו וזה ובמול
בקורא שמו : ומש' נמי ה' יכול לפעול הכל כ"ל
בלא ר' לבדו מפני עויתותיו ידוע וזה בהעלוך את
הנרות הם שבעה כ"ל דרכך לקרב כ"ל לה' אל
מול פני המורה הוא פירש כי המורה נוכח השולחן
יאריו שבעה הנרות כ"ל הנרות להם פירש
בריוח כי הם אין קמה אין מורה וכדליתא בזה
ראש הפרשות חקון הפרנס וזה הוא באשים אשר
חפלים בהאמת או עדים שחסימים עם אלה האמת
ויימים להם כי לולא בן אין נכון כי להנרות להם
עושר שלא חסיד לרעם להיות בלוא ולשכוח את
הנורה ב"ה ח"ו וכמו פירשנו על והעמדו הלמידים
הרבה פירוש ח"י נמי העמדה לבן עובדה להיות הרבה
ברא כדעא דלבוה וכן שמו של אדם מעמידין אותו
על רגליו וכן ח"י העמדה לבן עובדה להיות הרבה
עושים אדם עמדה בזה להלריך ימים ושים וזה
תלמידים הרבה משא"כ ללמידים יימים יש חש להרבות
להם כ"ל משא"כ לתלמידים טוב להעמידם הרבה לעבוד
את הש"י מחוך הרחבה הלב וזה י"ל דהנה שמתי
מרב' ר' אלימלך ז"ל על פסוק ע"ל לך שתי חצונות
כסף וארי יודע את שמו ממנו אל בזה הרב המיד
רבינו מרדכי וז"ל החלה בזה הרב וסוף משמו :
עשה לך שתי חצי נורות להיות מחזיק עמך לחי
נורה וארי השלימי הוא עם ה' ית' ח' כסף ע"ל אהב'
ירא' לה' ית' כי כסף לבן כיסוף ונכס' הוא יראה
וכמו שאלמד ד"ל למשן חסיד יראתו על פנים זו
הכונה וכן נמי לבן נכסוף נכספת לבית אביך לבן
אהבה לה' : מקשה העשה אורם לא החוש את ויהי
קושי' ע"ל. וכן י"ל פסוק להיות בקרב ובחזק גדול
והיו לך מקרא העדה אלה מקרא להעדה חסיד יכול
לפעול להם השועה ולמסע את המחנות הם הקליפות
מש' וכמו שכתוב את חסידה עלי מחנה לא יירא
לבי : וכן י"ל כאן ובי הנאלו לאותה מדרגה מלחמה
באדם על האר הנורר האהב כי בשאיהם לנס ארצות
בריוח חסיד להם חושלת נגד הוי"ה וכ"ל כי יהיו
ייקים ורועים רק לעבוד את הש"י והבא לעבד

מסייעין לו ומה חששו להיות הארצות בריוח והרע
לבו רשיות בחצונות נחמי נורות כ"ל וכמו שח
לקבל קודם חפלה שמהדבק בו יתב' מ"ש של וזה
לרע כחך וכן מי שחובב חמיד את ישראל יכול לל
חמיד וזכרם לפי ה' אליהם ונושעם מחורבים
יקום אלקים יפוצו אויביו כי' (סהלס) מ
פירשנו ע"י

פירשנו על כל הכתוב את הש"י שחין לו נחמי
מזרים. בקיור וזה להעלות העולמות ממילא
לריבים לנפסם ואורם שכל להם למטה במקום
קודם כי למעלה יש להם שפע עליהם יותר וזה
נחמי אור שלמעלה מהם כי בלם למקום שלם
וכן שלמעלה מהם שלמעלה מהם חסד רק ישראל
נחמי לישראל עבד : והנה כשים עליו העולמות
לישראל לבד ששורשים הוא יעקב שיש לו נחמי
מזרים יכול לעלות על ח"ו סוף (שקולין) דק דוהא
יתב' וקום העולם משא"כ במקום שיש אחרים להם
כוכבים ואין חסיד להם עלי' שלא חסיד' להם כח
להחריב העולם) וזה גס אהרם ויחזק לעין
שאלו יעקב יש להם ג"כ ע"י עד ח"ו סוף ולא נח
שם אחרים לערים ששורשים כוכבי' וזה טעם לו
כלי מזרים שאלו המזרים הם מקבלים שפוט שח
מזרים שאלו להם כח לעלות : וזה ויהי נכסות
הוא הדיק (בשגיל) חסיד בני נקרא חרון כח
מחיל אל חיל רועים להגר לו ח"ו. וזה ויהי
ויאמר משה להכלל ע"ל קווא' לו ויהי גם לה
הדבור בזה עלי' והקומה ע"י זה ויפיו אויביו
ויצק משה אר ד' לאחר אל נא כי' לבן
לר' ביור פ"ה כ"י

י"ל עוד. דהנה פירשנו על קרב' לל קורא' לל
יקראוהו נאמת לבן כפול: דדך המלך הוא את
ממנו נותן כי בלוא פני מלך חסיד וכן הוא נחמי
להיות נדיב: אל ח"ו דרך ארץ לומר אדם למלך
האך לבקש ממנו משא"כ את הוא לל לאינו שרוא
לו אלו שם שאלו ולא יקבעו שונאו עליו כי
במשפט ישימד ארץ יחא את משפט ממנו להוד
האך יקבע ממנו בשלל שלא חסידה עליו
במשפטו מלפניו אל להיות הכונה משפט כבוד
כי הוא בנו ולא משיראם לקערג על כבודו
או כבודו בזה : וזה קרוב ה' לכל קורא' ולא
זו הוא קרוב לכל קורא'ו שחיה לכל אשר יק
באמת בלואן שחשמה הספס : וזה י"ל ויעש
אל ה' לאחר פ"י שודיעו מה למחר כ"ל ענין
בפיו הספלה בזה וכדליתא אל נא רפא כי' הוא
ה' של י"א חותום :

לפרשת שרה

בר כתר ועוד משפט בשגיל מה שחשמה
נכבד פ"י להיות עלי' להחזקת
באופן להיות משפיע ולא להיות הכונה בשגיל
כ"ל להשפיע לו יתב' הענין. וזה פ"י זה מש
ויל עוד להחזקת אל הדיק הנקרא זה : וסיר
לר' להמשיך שפט להעולם וכמו ביוסף הנדון
מפרנס להנדים בלילע וכמו שכתב ויוסף הוא
לכל עם הארץ וע"כ נקרא לכלל : וזה זה ז"ל
(נזר) העולם הנדון כה"ל. וזה עלו זה
משפט

מרומו בארץ עליונה ארץ הים והחירה הוא שפלות גדול קרוב לאשקודסה שמסוקת אם טובה לו וזה בא ע"י עונות שחטא ונפשו לא מסוירה ועשה לו מכר והתקנה להם לשוב מעונותיו ממילא לא היה"ר כפך ופזרם ההפוכה הוא התפשטות מבינה : ידוע בן ארבעים לבנה על בן נקרה הבינה ארבעים יום : יום הוא הקדושה כהא מלכרבעים והתפשטות ההפוכה למטה הוא קץ ארבעים יום וזה וישנו מהור הארץ מאותה שפלות זה בא להם מקץ ארבעים יום וזוה :

לפרשת קרח

ויקח קרח כו' . פירשנו דהנה יעקב אבינו ע"ה אמר ואנכי איש חלק כי לשון איש מרומו על גבורות כמו איש מלחמה. ויעקב אבינו ע"ה המתיק הדיון הוא וגר' רחמי' ודין על שוגאי ישראל וזה לשון מחוק : ידוע כי שערות הוא מרומו בדיון כי הוא מוהרס כמו דין . שיעקר כוונתו וחפלו יח' להסב : וזה ואנכי איש חלק החליק את האיש והקרה אותו וידוע כי יחלק אבינו ה' מבורש דיון ואובד את עשו זין לזיו' : וזה בן עשו אחי' שער ואנכי איש חלק. אך הש"י חפן חסד ואכבב בצידי את יעקב בכל הברכות. וזה ויקח קרח (מי) הגורם : ים האיש חלק לוקח (לו) להיות בן יסור לשון נהר להחיר להיות :

ועוד רפסוק ויקח קרח כו' . דהנה חנני קושים ההוספות על המדרשים

ר' יהושע בן קרחה הוא בן ר' עקיבא שה' קרח כמו שאמר בן עזאי כל חמני ישראל דומין לפני קלליפת הכוס חוץ מן הקרח הזה . ואין נראה להם לזכר בגמ' לדיק וכן עזאי שחב אוהו ואמר כמו שאומרים על חינוך נהא הוא כזי . ונראה שהוא לשבח דהנה אמרו רז"ל על קוונותיו חללים על כל קוץ וקוץ של תורה חלי תלים של הלכה ומה אוהות הוא גוי' הררס וכמו שליחא (בגמרא מגילה) כאל בגוים שליו (שקל) על האסיות . והקולין הם המותרות כמו שערות היואלות מן הגוף והנה ר' עקיבא ה' דורש על כל קוץ וקוץ חלי תלין של הלכות . ימאל עשה מהקולין הלכה גוי' ועשה קרחה ע"כ קרחה קרח לשבח : והנה אמרנו פעם דרך הלכה על אחרי מנכר גאולה חס' לו כי אחרי הוא מופלג אם למון מופלג מנכר לספ"א גאולה חס' לו מן היה"ר : אחד מחסיו יגאלנו מהמדות שמאלות אוהו לה' יח' : או דודו הקדים בעמנו חס על הרחוה אשר בו . או בן דודו הדיק : או משא' בשרו כו' או חל ים לו במסכתו קרוב שמקדש את גופו ממילא מעורר השוכה בשאר בשרו : או ההינה ידו פי' ההכור השוכה וגאל . וזה ויקח קרח פירוש אשכר לקח גם את למון גדול כמו הדורש על כל קוץ חלי תלין של הלכות כח"ל שנקרה קרח . לוקח אותו ים מי שגאל בן יסור . כי פירשט על נר לרגלי דבריו ואור לתיבתו כי לריך האדם הרואה להחניג באדם להחניג חמיר גשוי דברים ח' לפשט במעשים חמיר לבקר על שצירוח בלדס דש בעקביו הגיל כסס כי נעשה על כהיתר כיון שעבר וזשה עליהם : וליבוס מהס שעבר ככר כי הנע"ה לריך חמיר להכניס וגם ממה ששכוח ממנו ול' לעיין ולהכוב דוממותו יח' וכמו שכתב שאל מרס

מלמו להתחבר עם הדיק הנקרה זה ולא היה הטובה בשביל להכניסם וזה אמרו בנבנל חממה ויראה כמו שליחא הרואה להכניס ידריס וזה בנבנל ועיניהם את ההר שהיה לכם עלי' עם ההר היה"ר להיות לך חסותה לעבודת שמים לעבוד בחסותו ובמחש' ע"י ההעוררות היה"ר : ויראיהם את הארץ מה היא פי' הקדושה העליונה הנקרה ארץ הים הרלו מה היא שגורס הכנעה המרומו במלת מ"ה כי אם בא לאדם גאולה מעבדות או מדרגה ממכתא ים חסרון בעבדות כי מהקדושה הגמורה בא הכנעה וזה הארץ מה היא וזה העם היושב עליה החזק הוא הרפה פי' המרס עמלם שירלה לכאורה סיורו חלשים במלת הם חזקים ע"י הקדושה וכמו ששמעתי פירוש כס הרב ר"מ אלשיך ז"ל על לו עשה וחס' כו' פי' אם מקיעים לו נראה חושיה לשון השות כח חלי בינה וזה שני גבורה : וזה החזק הוא הרפה . וכן המעט הוא אם רב פי' אותו שהוא באמת רב הוא ממעט עמלו כמו שליחא על חס המעט מכל העמים חס ממשיין עמלם נחמי גדולה להבדלה אמר אנכי עפר ואפר למשה אמר ונחנו מה לדוד אמר ואנכי חולעת כו' . וכן השמינה הוא אם רזה פי' איה יודע הרז והכור על הכמים הוא ימשיך לו אפי עושר ועוב ושמן יום בה עץ אם אין פי' אם מחזיק עמלו לאין ים בה עץ פי' עץ חיים . וההחזקה ולקחת מפרי הארץ כדליתא בזוהר מלך דמספלי על פרנסה בכל יום הוא גדל המימלל דלשכתה על ידו ברכאין בכלהו עמלן : וחפלה לריבה חיוק וזה וההחזקה ולקחת מפרי הארץ :

ועוד רפסוק עלו זה בנבנל ויראיהם את הארץ מה היא פי' עורה (וע"כ נקרה אשכר ארץ

בענין לשון הכנעה וע"כ אורח מחסין כי חממה מלין חמלל מתקום גבוה למקום נמך) כו' וזה הארץ . הטובה היא אם רעה פי' אם מואל לו חסרות ועצירות אז היא טובה . ומה הערים פי' השגולים כמו ויהי ערך : ומלחו פני חבל ערים . הבמחנים אם במצבים פי' כמו במצרים כל מה שאמרו פן ירבה הסיב הרות הקודש בן ירבה בן כלא הבמחנים להיות נחדבה הקדושה מחנות הרבה אם במצבים שרונים השגולים למעט לשון צורה לה חדא כו' והימי' ימי צבוי עניים עיקר הימים הם מה שצודים בהם את הגורל צ"ה באהבה ענין לא רחאה זה יין השמורר בעניניו הוא דביקוהו יח' וההלכות כמו יין הכשתת וזה והימים ימי צבוי עניים :

ויערו ויחורו את הארץ כו' ממדבר זין י"ל כמו שליחא ביואל בענינו במדבר ממוקם מגל ופירוש וכן במדבר הפקר לעניים כמו מדבר . ויש הפקר לכל הוא טוף וכנ"ל לוקח על פשו וזה ויעלו ממדבר זין לשון קר ולא חסות לעבירה ומרומה בשולל היראה כנ"ל הפקר לכל ומי כדרך וכן פי' הש"י ושלל חס' ה"ל ממוקם מגל ועריות וכן פי' הש"י ושלל חס' ע"כ כתיב זין כמו זין את הזכר : עד רחוב משם באו להלכה הנקרה רחוב והתפשטות : לבא חסות לעבור בלבו האהבה להבדל ביה או להפיל פחד ויחמה על שו"י ישראל : ויעלו בנבנל ויבא עד חסרון פי' הגב בא עד שולל היחוד כי העלו אותו בעליהם אל החסד :

וישיבו מחור הארץ מקץ ארבעים יום : דהנה הארץ

מרום עיניכם כו' : וכן כי ארצה שמך כו' וזה נר
 לרגלי דברך כמו חסות צדקות ואור למחייתו הוא
 מדרגה שני' לחסות רוחניותו יח' נקרא חסמה וידוע
 כי לבי רחיצות חסמה הם וזה אור למחייתו. הכל הוא
 בזה חסמה. וזה נר לרגלי לשון רגילות הם עבירות
 שאדם דל בעקריו כו' וזה כן יסיר לשון אברים
 ולשון אבר חסמה לחיבה. וכן כן קח מי שהוא חסיד
 חס ישראל ממילא מתקבצין אליו כמו יקח עמים
 וכן לוי מי שמחזק בו יח' או עושה יחודים לפעמים.
 הם יכולים ליקח את הלאומן שמהרחק מה' לקרבו לו
 יח' ולפי זה הפסוק שייך בכל עת ובכל אדם ולשון
 העבר כי דבר הוה הוא פעמים לשון עבר ופעמים
 לשון עתיד כדליתא בפ' רש"י ז"ל :

ויקומו לפני משה ואמרו מבני ישראל כו' ויקהלו
 כו' לכאורה אין פירוש לפסוק.
 וגם לפירוש ר"מ אלשיך ז"ל לשון ויקהלו אינו מדויק.
 ל"ל שעשה בחסמה לרע כי קודם עמד לפני משה
 ואמרו כו' א"ת. סיבה גס הם שומעין פעמוניו :
 וזה ויקהלו כי אמרו פעמוניו עמו : ולחיות זה ה' **כי**
כדי לימחק אחריו צדקות כי הדינים עומים הסכימו
 עמו ונתסו עמו. ומהא"ת א"ת (לא) ה' קודם הנבלי
 דיני וק"ל :

במדרש למלח על שוטרים לבני קרח כו' אמר קרח
 הקב"ה רוצה להקריב לפניו במתחיות זה
 וכסף משל למלך שנקבו לעשות לו עמרים ולקבוע בו
 כל מיני אגנים טובות אמר המלך איני חפץ בכל אלה
 אלא בשל שוטרים אמרו בני קרח אלו שוטרים אמר
 הקב"ה נלחמם ה"ל למלח על שוטרים לבני קרח :
 ולרדף ביאור ונעזרנו יח' פירשנו דהנה קרח אמר
 שהוא טוב יותר מאהרן כו"ל והוא משבט לוי בלא
 טעם בעלן ואהרן הנס שכחוהו יח' לשמים אשפיכ
 ה' לו חלק זה וידוע מה שילחם בזה אמר חסיד
 א' לתלמידיו אלה' שחשתי היותי מחזיקא ממה שקשה
 מעבירי ואמרו מה הוא ואמר בואו וכן ה' כהן
 כי קרח ה' מתנחל (והנה ידוע) צדקה כי קרח ה'
 כולל הלוים וע"כ ה' עשיר גדול בשביל מה שלא
 חסא ואהרן הכהן ה' ע"ז זה בוס ונכנס גדול וכדל' **כי**
בחנו דבי אליהו וכן שמעתי ע' למה אהה בוס לכך
 נבחרת וזה יש לפרש דקשה הלא לא היו כ"ל של
 נחמה כדכתיב בשמו מהם יצאי למחנה אך הפ' הוא
 כך של זהב וכסף בדרך משל דריקים מעולם שלא
 חסאו קן שעובדים להכהה או ביראה : יח' חפץ בשל
 שוטרים משל על בעל חסובה שטינה ממעשיו ומעלה
 רוח טוב ונעשה דל הלכז כשוכה ואמרו בני קרח אלו
 שוטרים כי גם הם הסכימו לחלה עם אביהם והיו בעלי
 חסובה ואמר הקב"ה להם נלחמם :

במדרש כיון שילחם אלה חס יודעה אמרה הפס
 אורה אלה ה' ה"ל וקח באתם משה
משה לבית אב .. נכחה ממנו ומה שאמרו
 (אחיו) בקיבור דהנה יש לדקדק מהו האיש אשר
 אהבה אשר נבחרת מבני' לכבוד וגם מהו והשכיות
 מע' את חלונות מבני' אשר הם מליצים עליהם הלא אף
 לא היו מליצים אך כנה כתיב בפרש' בשלח לא עלינו
 חלונותיכם כי על ה' ובאמת איהא ב"מב"ל בשמנה
 פרקים שלא הקפיד הקב"ה על ישראל כלל במה
 שהתעצמו בענין לרכה אכילה ושחיה אך הנה כתיב
 (חלום נה כנ) השלך על ה' יסבך והוא יכלכלך מהו

בו ית' וע"כ אמרו רז"ל כולם בלש"י והוא באצק
לשכ"ר עד שיהלך וזכמה הנחש שבי' מלש"י ואמרו
על הנחש טלעין דלי' הם הנרעם שלו וזה ויואל פרח
יואל לחזן מהם שיחלק מהם ויזן יזן ראי' רוחני'
ויגמול שקדים פורעניות על שונאי ישראל וכמו וישקוד
כ' על הרעה וע"כ רש"י ז"ל: והנה יחזק חיוב
בנחש ואי"ה כבוד ע"כ משה ואהרן מרומם בנחש והודו
כי משה ממשיך הוא שפע ומקרב אותו ית' לכ"י
ואהרן מקרב את כ"י לה' כ"ל' ונחש מרומם על
המשיפ' בנחש שונאינו ע"י אהבה לנו ועליו להודות
לו כן להחיות מרומם בנחש לפנים על חטא והן
להודות לו בזהבה: והנה יהודה נקרא כ"י כידוע
וע"כ הוא רגל רביע וזה כיון שילדה להם את יהודה
אמרה הפעם אודה את ה' ה"ה וקח ממחם מטה
משה הם הטיפים וכל' וזוה היסוד:

במדרש המטה אהרן על יהודה ה' וי"א משה על

משה ומעמנו פרח שנאמר ויואל פרח:

והוא תמוה ודאי שמעמנו פרח לא יתקבע ועוד מאי
ראי' מיואל פרח והנה כח"ב וא"י הנה נחתי לך
משמרת הרמומי כי יחזק בפסיקתא והוצא בילקוט
הראובני כל קדשי בני ישראל זה כולל כל הממנות
לך נחמים בזכותך למחשה לגדולה ולכבוד בזכות בניך
לחך עולם שיהי' הדבר נוסב לדורות וצריך ביאור והנה
ידוע שפסח רבינו ע"ה שצביעא דמלכא ואהרן הכהן
ע"ה שובינא דמטרויחא כי אהרן העלם החשלות
והמעט' של כ"י לה' ית' ומשה המשיך קדושתו ית'
למשה ודבר זה ה' שמואל שקול כמשה ואהרן הנם
שלא קם כמשה כי שמואל ה' יכול לפעול שני סדרי'
לעשות (יחוד) קב"ה וכל' והנה פעולה אהרן מצינו
צו. בשמואל שנאמר (שמואל א' פסוק ב) ויבאו בני
ישראל אחרי ה' ופעולות משה לא מצינו (בו) אך הנה
משה רבינו ה' כל עם שרפה ה' הקב"ה מדבר עמו
כמו שכתוב עמדו ואשמע מה יאמר ה' לכם וכפ"י
רש"י ז"ל ובשמואל מצינו שה' מוכתה בחשלתו שיענהו
כ' כמו שכתוב אקרא אל ה' ויחן קולות ומחר כו'
זה משה ואהרן בבכאיו שפעלו יחוד זה נקרא כחול'
שמוע ושמואל בקרובי' שמו ה' שקול גם כמעשה (זה)
ג"כ ע"י יחוד שפעל' והנה י"ל משה רבינו ה' יכול
לפעול מריווי' כל שביקש צעמנו על אהרן כמו שפירשו
שלה וא' ביד משלה ס' ע"י מי שמעלה את כ"י לך
השלה שפע קדושה והביט לו ית' הלא אהרן אחיך
הזוי לשון נוי' מקרב כ"י לה' ובשם שבר פירשו
לשון הלא אהרן כו' פ' בלא זה ה' מעוהד לה:
וי"ל גם אהרן ה' יכול לפעול מריווי' כל לא בלאו
דור דיעה וגם עורך יליאח מלרס' ומ"ח שירד הקב"ה
צעמנו בזבילי': והם י"ל שפ"י נחל' לאהרן ולרשו כ"ד
מחנהו הכונה על כי המין הוא טיפיים מהמ"ד כידוע
חין טיפה יורדת מלמעלה עד שטיפיים עולות כנגדו
ידוע בזהרתיים הוא שם הוי"ו ית' י"ב צירופי
הוי": ובשם אדני ית' כ"ד צירופים. וזה הטיפיים
ופסוק נגד הוי"ו של היתמים לר"ך טיפיים כ"ד. וע"כ
בשביל שהקריב כ"י לה' נתן לו כ"ד מחנהו הכונה.
זה הנה נחתי לך את משמרת הרמומי להרים את כ"י
לה' וע"כ הרומה הרי ממחא כי הקדושה אינו פחות
מעשרה וכל ה' כלול מעשרה בקרא משה הרי הטיפיים
ממחא בשביל משה: ולא ה' לי אז לבאר יומר
מעין הרומה: וזה לכל קדשי בני ישראל לך נחמים

כי הנה העלמם מין הוא שמעלה את המעט' והורם
וחסלה של כ"י לה' ובמה מעלה בזכותו שכונתו רק
לשמים בדחילו ורחמינו כראוי. זה לך נחמים בזכותך
מעלה: ולכ"יך בזכות בניך כי בניך אלו האלמדים
של אהרן כדאיתא אהרן שלום וירודף שלום אהרן את
הבריות ומקרבן לתורה ידוע כי אורייתא וקודשא בריך
הוא כולל מד' כאלו הוא אהרן ומקרבן לה'. וזה
בזכות בניך: לחך עולם שיהא הדבר נוסב לדורות
כ"ל' משא"כ על הממנות בשמיות לא יבא אלא בזמן
שיבא ח"י ובנין הבית. ובגוף אל הביאור י"ל משה
מטה בנחש א"כ כי לרבים תמיד להיות נמשך בני
חיי ומצוי והשפעה היא המעשה וקראים משה וכעין
שלאחר רז"ל על איש שמענו בידו כי שיחיו החמים
על כי מקור החיי הוא שפע גדול וכלי' זר עליה
וזהו שם צלעוהו (זהו זקן מלא רחמים) וע"כ אם
יקוב והתהלך בחזק על משענתו ופירושו על בורח
וכוחו כ"ל' חס משה משה הוא לנורך פרנסה שהוא
לנורך לכל פ"י חקבל סמ"ל זה משה לבית א"כ הוא
לנורך כל פ"י לבוא מהם משפחות ובתי אבותיו י"ל
נמי על ח"י כי הכחות ע"ה חיו הרבה: מחלל כל
נשיאיהם הם אשר משא"כ משמיות עב. איש את
שמו וכו' כי השפע או מע"ה של הבלים ית' לו זורם
של אדם העושה וגם שמו נחשב שם. ואם שם אהרן
הכתוב על משה לוי אהרן י"ל יחיד כ"י ע"ה ואין
להקשות הלא ליחוד לר"ך גם משה. לה (אמר) כי
משה אחד לרש"י בית אבותם ית' משפיק שפע ח'
לפעול מריווי' להעלות את כ"י ולקרבנו ית' לכ"י
כמו שמואל כ"ל' וי"ל עיקר ה' המין ושקרב
ה' המ"ד. וזה י"ל משה של יהודה ה' הוא כ"י
כידוע והוא פסוק. וי"א של משה ה' הוא המ"ד ה'
העיקר: וקשה כי פרח אורחיו רפח' ילוי'ם שמענים
צמין ואם ה' המ"ד מהו פרח. וזה אמרו מעמנו
פרח. ולפי ה"ל נמי פירשו (חל"ס ק"ב) משה עורך
יכלה ה' מצינו כו' כי עוז פירשו רז"ל על עושר כמו
עשיר יענה עוזו וידוע הנער בריה זוכה למלכות וכו'
עושר כמו שפירשו רז"ל על שולחן זר וזה הוא כתר
מלכות ידוע הרואה לבעש"י יפיו וסימנך שולחן בלשון
ופסוק כמו יוסף זן את העולם וזה ישראל העשיר
ונתן להם לחמה וזה משה החפצנות של עוז ועושר.
יסנה ה' מצינו הוא מוחס' בריה: וי"ל עוד לשון שערס
המלוי'ם בלילה אורחיה הכלה מחייתא מלכא (וי"ל)
עוד כי אורך ימים בימיה ובשמואל עושר ונבדל
וע"י' רדס בקרב אוריך כי מצוי ועושר בא מדינים
המתחלקים ולשון נחמה ולא נחבטל כי הדן הוא פל
שונאי ישראל. וזה פירשו שחרוך לפני שולחן פד
צורכי. וזה רדס בקרב אוריך: ובזמן אחר כרמבו
הדבר בזה:

והנחתם באהל מועד כו' דמנה ידוע חבלי משיח

מפני שהה' גאולה גדולה

וגפלה חס"י קודם ההבלים: אך שי חקור דליתא
כיום ללדיקים נחא להם ונחא לעולם והנה נחא הוא
פ' תפארת מנ"ר ממילא ילל מחבלי משיח. וזה
וכנחמה חמשה להם ניחא באלה הוא האור (כמו שפי'
רש"י ז"ל שכתב שנת דף פ"ח ע"ה על ומשה יקח
את האהל) מועד בזה כיום אנדריקס. וזה חס"י לפי
העדות הם הנסים הגדולים שהיה נעם הקד' ונסים
נקראים עזרה כמו במערה נד מערבי שדור לישראל:

כמו בימי מרדכי ואסתר קימו מה שקבלו כבר :
וכן פירשנו על כימי נאחם מל"מ ארלנו ונלחמו
וזו וגם לרבות אהנה האמונה ע"י אמות לשון
מאנה ההתבוננות בל בל אבי הוא חכמה להמשיך
נעלמות כי פליטות חכמה כנ"ל וחכמה נקרא אל
כי כולם בהכמה פשית וכמו בן (הוא) בנה בשורש
המחז אב ומחז הוא בהכמה זה בל אבי אך לא בל
אמי הוא חכמה כי אל לבונה חקרא : פ"י זה
וחכי לי לנשח כנ"ל מאהבה הנם זה וינה משה אל
המחז לפני ה' באלה העדות ע"י נסים ונעלמות
המחמה כנ"ל :

(עוד לפסוק) **וינח משה את המחות** כו' לנאורם
הוא מיותר הל"ל רק ויעש
משה כאשר נאור ה' ע"כ נראה רמז : דהנה משה
לשון גבורה כמו בפרעה במדרש על המכה וכן
במשה הוא שביד אלה חייב לנקות : והנה ידוע חשב
קדמה לעולם כי לולא בן א"ל להקיים אל ח"ו לא היס
מועיל והנה הוא רחמים גדולים אעפ"כ מרומז בה דין
אל לא ישובו רק השורש הוא רחמי' כדי שישובו ויכופרו
ע"כ ההשונה שורש הדין הנם שבעמ' הוא רחמי' כנ"ל
והנה חשב' מבינה בדכתי' ובלבדו יצונוש קדמה לעולם
חסד יבנה וחיאת הן בהכמה כו' כי הכל רשין דלל
מהפסין הוא שכל והנה חיאת בסי' פליטות חכמה משה
בל פלי' פלמות (וכדל' בם) שפירא אורה) וזה חיאת משה
אל המחות הם הגבורות לפני ה' הוא שורש ההשונה
בהקדמה לעולם אשר יחב' נקרא היום על שמהו
העולמות באלה העדות הוא החכמה האלה לשון אור
כדליתא (גרש') במהבט שבה על ומה יקח אל
האלה העדות הוא פלא כמו ברכת העדות על הנם
של נר מערבי : וי"ל וינה לשון וינה כי כשהגבורות
נמחקים בשורש ע"י פלא כנ"ל לא מנעו שאין דין
אדרבא הדין על רשעים וגם נא פרסם בריוח
כשמחק כלפון בל מלפון זהם שלח כלפון ונפתח
הרעם על רשעים וזה וינה משה אל המחות כו'
כנ"ל :

ויבא משה ואהרן אל פי אל מועד : לשון פי
פשוט הוא למחז כידוע פנים במחז אך
מה מרמז בזה : אך הנה פירשנו על משה ואהרן
בכסיו כו' שאינו מובן לשון בכסיו וכן לשון בקוראי
שמו ולשון קוראים לשון רוס. פירשנו דליתא משה
שוכניא דלמלא אהרן שוכניא דמסריוותא משה
המשיך יחב' לישראל ואהרן קירב אל ישראל לאביהם
ששמים והנה הנם שבמה (גרזי) גס (כן) ויואל
משה אל הנם לקראת האלקים כו' וכן אהרן נקרא
עמוד לנחמות ודל' המשיך ג"כ רחמים (אלך הוא
עיקר שלו זה והוא עיקר שלו זה) והנה מי שדרכו
ורולה בן לקרב כנ"ל לה' יח' וכן ליח אוחז יח'
בכנ"י בל לו צדור הטיבור נילולי משה אהרן.
וזו משה ואהרן בכסיו כי הם נקראים כהנים
משרתים ליח ושמואל בקוראי שמו הכונים להמשיך
הטיבור של שמו יחב' כמו בשמואל אלק אל כי
כו' וכן מהפליטות בעד הדור כמו שמואל גס אלקי
חליה לי מחטא כו' מחדול להפליט בעדם בל
שמואל לו להמחנה בן צדור הטיבור כידוע ע"י זה
קוראים אל ה' והוא יענם במחז עין הוא ענוה
כמו הוס קבל וקיס שפיי שמונה להם אין בל להם
גיוה ח"ו וזה במחז עין ידבר לשון הנסגה כי
זכ

זה לפי המדות אשר אועד להם שמה פי' קודם
הנאולה מהיה ע"י זה וינה והכלל מהכלי משה :
וכיס האיס אשר אהרן מהו משה בן דוד וכמו
שכתוב ויבחר בדוד משה ויפרח משה לשון
ממשלה כמו משה עין ישלח ה' מליון אז והשיבותי
מעלי את חלונות כו' שמהרעמים על מיעוט כבוד
שמים כי אז חב' יסופה מוחלפת :

שם ודחה האיס אשר אהרן בו כו' דהנה מליון
כי יעקב בחר לו ים כו' וכן משה בחירו
כו' ובעקב מליון ויעקב איש הם כו' פי' שהיה מקיים
כדליתא וענוה דקם למד מורס בלא גלוס ח"ו אשר
על דם נמשח האדם בעל מוס כדליתא על הרים
בכוונים וכדל' הכר ר"מ אלשך ז"ל על חמים הכי'
עם כו' ויעקב איש הם יושב אלהים למד בענוה
ע"כ יעקב בחר לו ים ובמה שמה בפרץ כו' נקרא
בחירו והדליתא וזה וכו' האיס אשר אהרן בו מטהו
לשון ממחלה ופרח הממשלה שלו יעשה הירוח לפעול
גדולת הכורא ב"כ ע"י זה והשכוני מעלי כו' אשר
הם מלינים עליהם שיראו גדולות הכורא ב"כ
וכ' עמם :

וינח משה את המחות כו' דהנה כק"ס הראה
למשה דור ודורשיו כו'
למה זה אך כדי להמשיך עליהם אור מורששו והנם
שהראה לו גם דור ומחיריו ולגיון לימשך משה אליו
נילוות הקדושה בלא היתה להם כח כ"כ להרע.
והנה ידוע כי מ"מ שפירי בינה נחמו למשה והוא
עניו ונקרא חכם : וזה וינח משה את המחות הם
המושלים בכל דור פרנסי הדור לפני ה' הוא הבינה
שורש ההשונה כמו ולבנו יצין ושב ושרשו משה אהר'
שהוא שורש להפגלות שם הוי' נקרא על היותו
העולמות אהר' לשון להיות היותו ע"כ הוא שורש
השונה אהר' טוב כי הוי' לא שקיים חרי"ג מות
שמי עם וי"ד ה"א כו' : ומי שלא נשלם בכו"ל נרץ
בשם אהר' למקן להיות שם בכו"ל : וזה וינח כו'
לפני כו' באלה העדות הוא חכמה ג"כ כי הוא נקראת
אל לשון אור. העדות נסים ונעלמות כנ"ל : כי
חיאת פליטות חכמה ע"כ משה הוא שורש הנעלמות
שיציו יכולים לפעול תמיד נעלמות :

ועוד פירשנו את המחות (נראה) שמיורח הם. כי
הנה כתיב כי יקרא קן פפור כו' דהנה השכינה
פמח המיד בגלות להבן עלינו ולחוסך עלינו בנכני
השכינה מהרשעים והנה גלות נקרא לפור כמו כלפיר
ונדח מן קיה כו' כי לכל מקום ישראל נוכעים
ובכניהו מקום מחשבים השכינה תנינה עלינו וזה
כי יקרא (קן פפור) כי בדרך הוא קן לארץ בכל
עין הוא בני מורס עין חיים או על הארץ בעלי
משמים. אפרוחים שיש להם נכסים הוא אהבה
ויראה. או בנים שעדיין אין להם אלב מעותדים:
והנה רבנות הוא שיש להם רב מהדורכס כו'. לא
חק כו' שלח תשלח אל האס פי' הדין והכס"א
שם האס וזה לשון את האס כו' : וזה וינח משה את
המחות הם אשר הם האדוקים המושלים ביצרים הם
הלמידים. לפני ה' באלה העדות כמו שפי' על וגם
אמם כדליתא בוצר על סימא דיתודא. כי הנה יש
שמהפליט רק על השונה לדור אלל לא זה הוא
האמת כי מעורר דין ח"ו ודרך הנכון הוא להמשיך
נסים ונעלמות לעומת ישראל וישבו מאהבה הנם

זה נקרא עמוד דבוק ב'ה' ש' את (האדם) שדעתו
שפלה עליו. שצדו עדותו פי' כמו ואביו שמר
חלשים עדותו לפעול בפלואה להרבות כבוד שמים
ולקרב לב ישראל פי' זה לאביו שבשמים. וחק נ"כ
מופיע לקיים את החורה וכן להפיקה להעולם כמו
ואכלו את חקם. יתן לעמו יחב' מה שמלפנים. וזה
ויבא משה ואהרן אל פני כמו פני הדור הם הנדיקים
אכל המאמר בכל זמן זה לשון מועד בל להם משה
ואהרן כנ"ל כדי להיות כח יותר לפעול כל מוצ
כנ"ל :

ונחשב רבם תרומתם כו' דהנה תפלות כנגד
חמדין חקנים מסתמא מוסכים
כנגד מוסכים ויש לרמן זה כבאן דהנה תלמלא
מעמדות כו' חסר הסיום :

לפרישת חקת

פסיקתא הוצא בילקוט הראובני להא נאמר פרשת
פרה אדומה אחר כ' מהלוקת קרה כו'
והוא לא ידע חק פרה אדומה שהוא כפרה גדולה
לישראל וכו'ו מוקפה מה שאמר נסכרו לשאת בכתף
כו' ומה השונה היא מפרה אדומה. דהנה הטעם
שקרה היה עשיר כ"כ ידוע בזוהר שקרה היה שורש
ועיקר של כל הלויים. והנה ידוע שחלק בלפון מלפון
זכר יתה ע"כ היא הוא הכולל כל הגבורות עשיר
גדול ובשביל שלא יהי' מותרות גבורות שקפה מלד
ע"כ הוגלתו משער שהוא מותרות. וע"כ הוצרכו
לשאת בכתף ענין הנדיר כח ונבירה. והנה קרה לא
חפץ בגבורה כיון שכ"כ קשה שצריך להחליל מותרות
וגם לשאת בכתף להחליש בגורמם מעט ע"כ אמר
הוא לא ידע שפרה אדומה ששורשה בגבורות קדושים
והעריפה היה להדק אהרם שלא תהיה בהם שום
חומריה ועניוה שלא יהיה אחיה לשום חילון והוא
היה כפרה גדולה לישראל נחלא גם בזה נתפעל
הרבה ראונו יתבאר :

וזאת חקת התורה בקיצור גדול דכתיב וזרקתי
עליהם מים ספורים כו'

ומכל גילויים אשר אחכם. צריך בציור י"ל דהנה
המלום ית' שורש כל הגבורות והבינה לצורך חסד
להיות יכולים לקבל חסדו הגדול וגם שהיה בחירה
ע"כ לטהר מכל טומאה צריך לעורר מקור הגבורות
שחש להקרב במים חיים פי' הזאב בורחים הזפספות
שחש בל הטומאה. וכן פרה כי פה שור מהשחל.
וכן פרה ע"י שריפה ואפרה ומים חיים מעורר
המקור וזולת פחד על הסכ"ס ונסתר אדם ומהמקור
הזה נסתר ג"כ האדם מכל חסא וסכ"ס בשורש
מאוס זו. ע"כ בכל זמן מקור סכס קורים זה כי
מהנוץ אור ויאת מלריה חמיד לכל א' לפי מדרגתו
ללאח מסומאה לטהרם ומי שהוא סבור (עולה)
לפועל עליון יותר. ע"כ צריך קודם גרומותיה שיהיה
פרה בקריאת פ' פרה וכן בל' חודש קרבן פסח.
וזרקתי עליהם כו' כי מים ספורים הוא מקור
החשיבה ומחילת העוונות שהוא. מהמקור הכולל של
החשיבה הוא המלום כדי להקרב זה ומהרבה כו'
ומכל גילויים כו' כי קהיב ענינו לא נחא אל גלוי
בית ישראל כי. (יש) קהיב גבורות שמרגלים בהם
ואין יוכר שהוא עבירה כי עבר וזנה נעשה לו

עוד שם ומשם בארה דהנה פירשו במקום גילה
שם חסא רעדה כשישראל שמים עם הבורה
ב'ה' נולד אחד על רשעים וזה במקום ב"ה גילה שם
היה הסכ"ס צ"ל רעדה כי כזוה חס כו'. והנה גדולה
השונה וסיומן חשונה הגמורה שכל לאדם הכנעה על
ידה כי הכנעה ועונה בל חשונה חשונה כידוע
קשר של הפליין שחל"ה החתמים ובל לו ע"ה נאור
חל"ה חס לא בל ע"ה וכו' הכנעה חל"ה הוא חשונה
גמורה. ונשאה הכנעה יכול להשיג בחורה כי הכמה
מאין חמלא. וזה ומשם הוא סכ"ס שיהיה בו עד
הנה כנ"ל לשון שמחה ופשוט שמחיר דרך נסתר.
וגם חשונה נקרא כן כי הוא נסתר בקדמה לפועל
כמה (שחית) בזהר ועבד הלוי הוא פי' חשונה.
בארה לשון בציור בלר החורה לפשר החורה כרלוי.
היה הבאר כו'. אשר אמר כו' אסוף את העם ואתה
כו' פי' שמשוי השנה אמויות שהוא בשורש קבלת
החורה כול' שכתיב ויהן שם ישראל ב"ב א' כו' וזה אסוף
את העם כו' כי מים פי' חורה. אז כי חל"ה הוא חממה
כמו ואלאך חממה וכן חל"ה (הוא) בינה וכן דעת כי
א' נורחו שני יודין וי"א ח' גי' כיון כמיון שם
היה ב"ה הוא דעת הוא שם היות ב"ה ודעת לשון
התחברות חו"ל כי שם כו' ב"ה מדת רחמים ר"ת
גי' יתחן מ"ם חסד לאברהם. וזה אז להמשיך
השנה מחממה בינה ודעת לו' (ספר) החורה כי
ז' ספרים יש כי ויהי כבכוע ספר ב"ה וכן חורה
שבע"ס אשר בדרים והגמלה הנה ז' ח"ה צריך
להיות לפשר בענין שמשמע מליצה למופת ישראל
(כמו לא ינחא למרייהו למיחר הכי הכס שהיה דורש)
ולא כמו בדרושים בשביל גלות והתחלפות שלהם
מפרשים ודורשים ללמד חוב ח"ו וזה ומורה חסד
על לשונה. וזה אז יהיה יסיר ישראל לעורר רחמים
וסובת ישראל בזה כמו דרך המדרש ודרך החסידים
האובנים את הבורה ב"ה וחס בניו וזה יסיר ישראל
להיות ע"י זה על מה לזיר להמשיך טובות וגמים.
את השירה הזאת פי' לא ישראל לבד יסיר זה
עולמות עליונים שמשום טובות ישראל וזה הזאת
הוא שורש ישראל כנסת ישראל הוא כסא הכבוד
שנשמת ישראל חסא כסא הכבוד. עליו נבאר עני
לה פי' חס חרנו לפשר כבוד ומן המותרת לשון
עלי' כמו מעלי' חס שמעתיח עניו לה לשון הכנעה
כמו לענות מפני כי הכמה מאין חמלא :

הוא ער מואב כי' מאב בא זה יצא את צעלי
במות הנשים ע"י זה חרונן יחי' מה לרנן כי נחבד
רשעים רונה :

בבדריש אמרו חכמים קשים היה סיחון ועוג ויחזר
מפרעה וכשם שאמרו ישראל שירה על
מסלתו של פרעה כך היה ראוי לומר על מפלתו
של סיחון ועוג אלא שאמר דוד למכה מזרי' בבכוריהם
כי לעולם הסדו למכה מלכים גדולים כי לעולם הסדו :
והוא קמח הכה כבר פירשנו על פסוק על כן יאמר
בס' מלחמות ה' כי' על קשיים האבן עזרה הלא יוכבד
אז יסיר ישראל ומה לשון יסיר להבא . דנהה חימה
בהרמב"ן ז"ל על קשיים האבן עזרה הלא יוכבד
היתה בה ק"ל שנה ולמה לא נזכר גם זה יומר
בהורה מנס של שרה ויחזר הרמב"ן דעיקר
גדול הנס של שרה אמו היסה (כ"א מה) שלא
יורה כלל עד שהיה בת השנים משא"ל יוכבד טילה
קודם חין הנס כ"כ גדול טילה גם ככה וזקרה
ואפשר לומר עוד דידוע דאמה יש לו רגלים ושקר
חין לו רגלים והנה רגליו יח' להיטיב וזה עיקר
הביאה וקיום העולמות והרעה הוא מהקליפות
וכשהחברה הקליפה דהינו כשונשים משהם לרה
אז לא הקום פעמים לרה כי חין לו רגלים ואינם
עושים פירות כידוע . כי אז והבטל הרע משא"ל
דבר קדושה וטובה הוא מחין סוף ב"ה וכשנעשה גם
אז כבר נפתח השער הכוה ואז נק' לפעול גם כזה
וכמו שאיפה בינאם מלרים כי ע"י סיפורינו מעוררים
לפעול עוד נסים וכמו שפירשנו על ולמנן הספר
באזי בך כי' וידעה כי אי' ה' ולא כחיו וידעו
פי' בך וכן בך אלא פירשו ע"י זה הפעול עוד
נסים ונפלאות וידעהם אלה מחדש כי אי' ה' וזה
פי' הפסוק יסיר ישראל לשון להבא ע"י זה שנפחה
שער אווה נס . וזוה נכון הפי' הפסוק למכה מלרים
כי' וכן לעולם הסדו : ולבואר ה' לו לומר לרה
מלרים אך הפי' חמוד מכה מלרים פי' המלרים
לישראל בבכוריהם פי' ששריהם כמו אף אי' בבור
אחיהו וכמו באביתמר ויבא אלקים אל (אביתמר) פירושו
על שר שלו ע"כ אמר ואחשור גם אחיזי אוהך החטא
לי פירושו לשון מחס כי ה' קשה לו כמחם בבשר
הכי החטא שלו כי היו מעשיים אווה בשביל אווה
שלו וכן במלרים פי' כן שר של מלרים מה . וזה למכה
מלרים חמוד בבכוריהם כי לעולם הסדו שחבדו
הוא לעולם מה שפעל פעם אחד משא"ל הדין לא
הקום פעמים לרה וזה למכה מלרים גדולי' כי' וזה
הכל נכון ודוק :

לפרשת בקר

דנהה (כחיו משלי' ס' פסוק כ') הולך את חכמים
(יחכם) . והיושע עמם לא : אך הפי' הוא
כי יש מי שיש אלה חכמים ואינו רואה את האמת
כ"א שידע שדיוק יש לו חן ע"י מעשיו הטובים
הוא משני רק ללמוד הנהגותיו להנהיג כן להפאפר :
וזה הולך את חכמים מי שזהו הולך שהוא בלמה שיש
לו רגלים וזה וירא בלך לשון מבולקת הרוק מכל
סוב ומנהיג בחסידות שאורשו הוא מאברהם אבינו
ע"ה שהי' יחיו כמו וישאם אברהם בבוקר וזה כן
מפור לשון זריאם כמו ויפאור מחר נלעד : הנה
רונה :

בגד הפרוה שרים פירשנו וי"ל באר על הכורה
שבע"ל הפרוה שרים פי' המושלים כנזכר
לקמן משנים להעמיק ולהבין דבר מתוך דבר כרוה
ל"ל לשון סעודה כמו ויכרה להם כירה גדולה לדיני
כ"ה פי' זריבים להחזיק אותה ולהאכילם וכל זכרם
פי' הכל מרומם בזה וזהו שאריך להבין על שבת קודש
כדליתא בזה :

ובמתנה נחילאל כי' דנהה יש בני אדם דיוועים
הסרונם ומשיגים מעט מרוממותו והבדך
שאינו חייב לשום נכרה וכל מה שיש לנו ממנו איזה
טובה הוא ודאי לא מפני שראוי לזה כי מי הקדימני
כי' ובינא וזכ"ש מי שמשיג שחטא . והנה כל מה
שמגיע לנו טובות מהנורה ביה הוא רק שטחן לנו
מהיה וזה הולך בדרך אחת על ידי זה נחילאל פי'
יכול להשקיף השפעות מאל ב"ה ומנחילאל במיה
פי' למי' שמשיגים השפעות מרומות כי בהשפעה
יש בה קדושה להביא את האדם :

ער בן יאמרו המושלים כי' לשון ע"כ אינו מוכן
על דבר שדרשו רז"ל הנס שבדרך רמז
חין מדקדקין כ"כ אפי"ס אם אפשר לפרש יומר טוב .
וי"ל דנהה שן לדיק שדוה לדיק והנחלה לפניו
יח' כמו חיוב שנאמת היה איש חס וישר כי' אך
גלות היה לו . וכל מה שהוכיחו אותו חביריו לא
הועילו שנאמת לא היה בו נחלל כ"א שהיה לדיק
גם צניו . עד שאמר לו אליהו א"ר שחקים גבהו
ממך כי כשרואה האדם הרקיע נעשה קטן צניו
וכמו שכתוב כי אראה שמך כי' עד אלוה כי' וזה
יח' ענהו מן הכערה ג"כ מפני זה מה שנעשה קטן
צניו : והנה לדיקם גמורים וקראים מושלים כהם
פל שמושי' ביארם כי על שמושים ביארם שזה
מחוש הנבונה כי למשל ימין הוא עיקר בלדס
והשמאל הוא כמו טפל להיות סיוע ימין כן הו'
העיקר ההדק כי ברא יח' הכל כדי להיטיב לראוי
והנחמם הי' לקבל מהדק וזה הוא שורש כל הדין
נחמל הנחמם הוא ספל להבדק כי גלגלו לא הי'
אפשר לקבל רוב הסדו וזה שורש האבחה ההדק להיטיב
מרומם כבדרכם והנחמם בינאם אבחה שזה מה
להשפיע בדרך שאפשר לקבל מרומם : יעקב : והנה
הי"ס הוא העיקר והי"ר הוא רק טפל שלא לשמוע
אליו וזה מהנהיג על יצרו גורם שיכנע הדין תחת
הסדו למעלה ע"כ מושלים על הכל גם לבטל גזירות
רעוה : וזה על כן לשון כן בנות לאפחד דנבנות :
ויבשרו לא כן פי' שהיא לדיק צניו יאמרו
המושלים פי' ההולכים בלמה בואו חשבון הטובות
שעשה יח' עמנו וגם נגד כל מעשה ה' שהכל לכבודו
ויבדל נחמ' (נחמ' וירא כי טוב : כל אשר עשה והנה
טוב מאד . כי חין המקרה יולא מידי פשוטו : נחמל
שלהדיק גדול כמו שאפשר . הוא בשום עם שום
מין דלמ"מ שמה יס להבכור נחמ רוח וזה"ל אם
אדם לא הטא כלל בשום פעם ומכיר שהטא ומכ"ס
שהלא אינו כ"כ כמו שראוי ואם ע"י זה האדם נעשה
טפל צניו אל יתיאש בדעתו כי ע"י הנהגתו
ידועתו האמת נעשה גדול כי' אהו וזה הנהגה
והכונן עיר היא הקדושה לשון התנבירות כן ראיה
בשם הרב המגד מראוונא ז"ל סיחון פי' המסיה
דעתו שרואה שמתעם א"א לו להיות כראוי כי אם
יולא מחשבון כ"ל . ומקרים סיחון אכלה השונא

יראיו יעשה פי הראון יעשה פעולה שמקיים חשבו וחס והרעות מלך בו .

כי לא נחש ביעקב כו' דהנה אחאב דבדרי ר"ל וזה כסף נחושת כנגד האבות נחושת כנגד יעקב שמצאו שאמר לו לכן נחשתי ודאי לא זה לבד הוא הפעם . והנה יעקב אבינו לא מה כי הוא אילנה דחי וע"כ שם הוי"ו ב"ה נקרא עליו כמ"ס והנה כ"ס נצח עליו הכס ש"ל האלה הדורווי חד כי שרשו שקאי האפלה שמוצא אלה שנגלה ממעט גשמיים רפואה ופרנסה וכיוצא . ויראשו מניע השמיים הוא שורש עד אין סוף . ע"כ חקנו ק"ד זקרים ובהם כמה נביאים : דא"כ סימן יכול לקח בלבו יפה יומר . כ"א שהוא נבואה : והנה חפלה נקרא רחמים ויעקב אבינו הוא רחמן שכלובת ברחם אב קאי עליו ושורש השלם : ע"כ כולא חד . אי קאי חפלה ואי קאי חפלה : דא"כ יעקב : וזה כי הוא שורש של עץ חיים ע"כ יעקב זה לעומת זה של חסא א"ס ע"ס נקרא שופרי' דיעקב מעין שופרי' דאס"ר כי חקן . ע"כ לא מה שבה מהנחש וזה נחוש . ע"כ שם חסא בדיעו ע"כ מה נחוש הכסות וחי . וזה כי לא נחש ע"כ אם לריכס שלא חסיה מיהא ביעקב חפלו . זה ולא קסם פי' שלא יסיה נזירא מליא מלך כמו שפי' רז"ל קוסם הוא מלך בישיעו פוד כחיי קסם על שפתי מלך : וזה ולא קסם בישראל שהוא נגוס גם שורש מלך :

עוד (ל') כי לא נחש ביעקב כו' דהנה שמעתי בשם רבי ר"ל עשה לך שרף פי' להיות לך הסלחנות בלבד להשי"ח ויחזק לא שמעתי ממנו וי"ל שיש אחרו ששרף על ים לומר שלא בזהה למדנה ו מעשה ע"י מעשה כ"א בחדל אל ונחש מחלו לא שאלה דכאי ר"ל עוד דהנה פירשנו נחש ליראד נס' נחוש כו' פי' הנה המקור הכסם נחש בידם שיאיו יכו"י להמשיך ולפעול נסים חמיד בכל (זמן) וזה נס' להפלותם להפעיל נסים מפני קוסם שלה שידוע חמיד האמת וזה וסיס אחרו ית' על נס' לך שהפעול ע"י דביקותו ית' חמיד נסים והיה כל הסנדק מספיק וראה אחרו וחי להיות נעשה דקים חי ויעש כו' נחש נחוש על מה שצריך חמיד הוא חי כי זה שביח וזה סיפק על הנחש שגס . והנה זכר וכסף נחושת נחושת מפורש האבות ונחושת נבד יעקב אבינו לא מה כי הוא מפורש עץ החיים סיפק הנחש . וזה נחש נחושת להיות נחושת נחושת : ושימחו על האם כו' וזה כי לא נחש לשון אם לא נחש אהה ריהה שלא חסי' נחש כ"א חיים הספיל ביעקב ולא קסם בישראל כי אמרו וחי' למה נקראו בשפיס שמכחישו מליא על מעלה וחי' להפלותם כ"א הפי' מליא של מעלה שמכחיש' וזה הכחשי' ולא על מקס : וזה ולא קסם אם חסיה שלא חסי' קסם בישראל הספיל וזה :

מה טובו אהר"ק יעקב כו' לאן מה איט מובן לכאורה דמשפט שגגה כמו מה פי' חלקך שאל מעדך דמשפט דרורא מלהא זמרחא כוס ליש להחליל סונו חוליד כו' או מה מחד ופירשנו דהנה נחש כחיי בן (כי כחיי) בלחך אביו ויולד בן (יקרא) שמו נח' כי כו' ב"ס יס' לו פירשו ב"ן אפשר הי' מליא שורש (ע"כ בא מנול גימיו ד"ל) והנה בן (משפט) שהוא בן חס' ויש בו ממש ע"כ נח סנדק המהנה הישר סיה געציו שכל מלך כו' פי' נח

רואה חס כל אשר עשה ישראל הנדוק הנקרא ישראל : לחמורי : בשביל ההפלות המרומז באמורי כידוע מרבי"ם ששבע עממין הם שבע קליפות חקבוליה לשבע מדות המרומז בפסוק לך ה' בגדולה כו' :

לא הבים און ביעקב כו' . דהנה יש מדריגות בני אדם שאלוהים מאד אה הבורא ב"ה ומפני אהבת הבורא ב"ה אהבים את ישראל ועל כל פשעי' חסכה אהבה רואה מעלותו וישראל הם המדרגות הנס שיש לקח עבירות גלוים ש"א להכחיש כ"א ללמד זכות עליהם : אך אינו מדקדק עבים לעיין בהשפלות מש"כ השיגה העורר מדנים גם כל הספול שובל כו' . וזה לא הבים און ביעקב מי שמחסי' בן ולא ראה עמל בישראל הוא הנדוק . ע"כ רוב נראה ממנו כמו מחסרה מהמורה ומקלח מלוח . האדם הטוב נראה לו שפין בו שום עמל מעייפות כי אינו מהרהר על דקדק ולא ראה מי שיהיה בן ה' חלקיו עמו כו' ע"י זה תרועה מלך בו : פי' הדבר בידו להסות לב מלך כמו שפירשו על סלי מים לב מלך ביד ה' כו' מה חידוש אומר ודאי הכל ביד ה' . הגם זה אפשר לומר הגם הכחירה של חיד ביד ה' : וי"ל זקאי על הנדוק נקרא יד ה' לאון מקום . שה' הברך שורש עמו כמו איש על ידו : ויד תהי' לך בן , פירשו על הקול קול יעקב מורה או הפלה אז אין יודים פי' אותן מקומות ידי עמו מקומות של עמו שלא יבא לשם . וזה ה' חלקיו עמו נקרא יד ה' . ע"י תרועה מלך בו הלוי :

עוד לפסוק זה) לא הבים און כו' לאון כפול גם בסוף ותרועה מלך כו' למה לשון מלך . דהנה מי שהוא אהבה להבורא ב"ה זה בא משגיג שפלותו וחזרתו ומה שמקלר סובחיו ית' אלינו : והנה מי שמעיין הסרונותיו פגמו שאינו רואה הסרונות אחר' ומכ"ס חזר בו לו אהבה גדולה להבורא ב"ה שמאריך אפו ומחסי' הגם שאינו דכאי וחי שהוא אהבה לבניו אהבה לבן ועל כל פשעים חסכה אהבה : והגם שרואה איזה עבירה דן לקח זכות : אם מולא (זכות) אינו מדקדק חולי אינו בן : וכמו שפירשו על הוי דן את כל האדם לקח זכות דקדקו (מאי) הוי . כל"ל דן את כל האדם כו' כמו דון מניה וליקי באחרת או דון מניה ומניה (בבא קמא דף כ"ה ע"ב) ולא לשון מוחר שני (אוחיות) ועוד ובי מבנת חסידים הוא כל רז"ל דרשו בן מספוק בלדק הספוס עמיחך : כל הכס יס' מי שאינו מולא לכס זכות . וזה מפני שאינו רואה שפלותו רואה הסרונות אחרים . וגם מפני שאין לו אהבה לאבינו שבשמים מש"כ סיפק רואה זכות : הכס שולמדן יומר ממנו לא מולא זכות . דוק ונחשבה בן : וזה משנה חסידים ויד דן כו' פי' שהי' בן בעמך שחמא זכות לכל אדם . וזה לא הבים און כו' פי' מי שאינו מכיר און הוא מפני אהבה והכנסה דן לקח זכות . ולא ראה עמל בישראל : דהנה ס' שאלים כשלין לכס דבר על לדיקים אומרים (הסם) מבטלים מהורה . וזה ולא ראה עמל בישראל לומר שהוא עמל ועוף שחמל אחרו חסם שהיה בן ה' חלקיו עמו . ותרועה מלך בו פי' ראונו הוא כראון מלך שביח מקוים וכמו שפי' ר' רלון יראיו יעשה כי עבד מלך ויורהה בנא מפורש שם אדני כמו שכתוב אם אלוים אני איש מוראי וסם גלדי פי' פלכות ואדון והיראה נקרא עבד מלך ע"כ רלון

דבר האדם לחקן מדותיו כשמינים לא טוב (נרד)
 להחזיק בקנה האחרון וכדליתא בשמונה פרקים
 להרמב"ם ז"ל ומדרגה יעקב אבינו כהיום היום משם
 בוי ג"ס במלי מ"ה ע"כ ה' צנינו כללי אלו ה' ה'
 בעלמנו שכל צנינו מביא האמת כי כל גדלות הוא
 סקר : זה אמת יעקב ע"כ יעקב אבינו לא מה כי
 ה' מורש הירקון דשם מ"ה (כן ראינו בספר של
 רבי ר' בער ז"ל וז' שופרי דיעקב מעין שופרי
 דאדם ה' מ"ה זה מ"ה משם מה טובו אהליך יעקב
 י' להפוך להיות העם ההולכים בין העול' מובי' בזה
 שיהיו כמו מנין על ה"ה מפי האומי' כמו אהל מנין
 משמורת ישראל המדרגות ישראל להיות השמיים שורה
 עליה (בבראשית) ה' אה מ"ו מעורר טוב חולי
 גשיות על דשעים כמו בפי חקם ואחד הגמלים לשון
 נד קצר ביום נחלם (ישע' יז) אשר נעה ההולשות
 לבטח ער פי' טוהא כמו אהלן אהל התחדד כי'
 בגלות הקרן לשון בלשתי פי' בגלות להיות עלי
 נהר כמו יעקב א"ו כל הגוים כי י' מי שחזק
 שכל צנינו אהל י' לו עננות זה סימן גלות משא"כ
 פי' דשעו שכלם כשמי' השמורות שמה בדבוק בו
 ה' שאלה אמת ועיקר אמת דהיה הוא ומתן והללם
 לפעול דעו ית' ולזה י' הסתברות ומחשבים א"ו
 ב' עמית : זה כנעני ע"י נהר בארדרים לבן אור
 כפי' רש"י על ומשם יקח אה אהל ב"סכסכ סנה (ד'
 פה אהל בלו נרו : ירמלא אורם זה כהלים לידע
 שזה נסח ה' לו מדרגה שלו כ"א נסח עזר משי
 באריות אולם כהם בארש עלי מים להיות שומעים
 לח"ה ומחזקים אולם :

ובמדרש מה טובו אהליך יעקב י' מצינו אהלים
 שלמה מאהלים של מעלה הכל נכבדים
 דהם י' שטוב לחמה וללכנס וים לכוכבים ולמלות
 ולחלות של משה א"ן אדם נכנס לבס"כ ולבס"מ וחוטא
 והוא סמוך מאוד ונכנס אל ית' הכל (נכון) דכנה
 פירשו שמשא א"ן ב' י' לבס"כ אהל אהל נכס
 בלבד דש פי' מדרגות בעבודת שמים ה' שמים מי
 במקיים מה שכתוב ועוסק בחורה לבד זה הוא טוב
 ויש מדרגה עליונה יותר מזה וכמו שפירשו על ארבע
 מדות הולכי לבית המדרש הולך ואינו עושה שבר
 הליכה בידו מה מעלה בהליכתו אם אינו עושה אך
 הוא כי יש מדרגה שמדבק אדם עמו בו ית' ומחזקו
 ברומו וצנינו ולשמות עליונים זה מקרי הולך שהוא
 כולך מחיל על חיל פי' דביקורת בו ית' משיב פי'
 זה שאין הוא נגד מולמות עליונים ומכ"ם לפני ית'
 שכל כללן נגדו זה הולך ואינו עושה ויש עושה
 ואינו הולך הוא מדרגת כהונה שכתבו זה אינו הולך
 במל' אל מל' כי כהן משיב אמתולן כיום וכן יורה
 נבי' למחר וכן שמשתי הלכה משם הרב משיב : וז'
 על מקום שבעלי השנים עומדים דברים גמורים אינם
 יכולים לעמוד בפני השנים הם הולכים מחיל אל
 חיל וקרא בזה השורה שמי' בל עס מה ע"י מדרג
 ודק נמר (קרא זה) שכבר נמר שלא יציג יותר כי
 טוהב במדרגה אחת כלי' והנה (ומתקן פירוש א' וברא
 ה' כתוב הדיק) ההדקנן בו יתנדר קרא שם
 חזק ומדרגה שמי' קרא יוס טוב יום ע"י החורה
 הדיקא טוב ועין' נחונת הלבנות איהא זמי' המדרגות
 שם : זה לבד הוא טוב אך זה אינו שכל בדשמו ואינו
 מיל' לו האלים משא"כ המדרגה שמי' כלי' זה א"ן

בין י"ם לבנה בין הוא הכנסה הוא נפח מני
 בין שר המדרגות והנה שמשתי משה קדוש רבינו
 סרב המניד מראותא ז"ל על מה שחזק שמי' ע"ה
 נחמילם מיד לחמה ואח"כ ללכנס כי מד שמי' חז'
 שמי' סמי' חסד גדול יעשה זה (הלל כסמיה חז'
 הגוף אינה נראית כי המה' הוא דוחמיו ועלי'
 חיות המשימות ומכ"ם ח' העולמי' ואחר שמי' הוא
 כן וכמו שחזק בשלם המה' ויהאם מכל אדם
 ומחמ"ס מצינו אהל חזיב מכל אדם אהל שחכל
 לקח לו שלמה חכמה . זה וחבר חכמת שלמה וקאמר
 משה נהרבה מחכמת בני קדם בל' לו עזר שחכמה
 לבנתו וכן מחכמת מצינו כי' כן נמי כלן מחמילם לקח
 לו עננות השם מחמה פי' שמש הבין רוממותו
 זה מקרי גנאי וכדליתא נחונת הלבנות על מי שחומר
 אר' משנה לבטל הכבוד וכן ע"י הלכנה ור' כן שמי'
 זה י"ל פי' המדרג שמשתי הלשון ככול אה
 יעקב משא"כ ית' אהל קאמר מובי' אהל
 שלמה' אהלים פי' אהלים שלמה' פי' שיהיו אהלי'
 שלמה' מצינו דרשו' וקשה מה חסדים אהלים שלמה'
 בלא דביקורת ית' פי' אהלים של מעלי' הם העולמות
 (וכמו) שמי' נבמי' וימחש בלכל לזה קאמר הכל
 נכשלים בזה י' שטוב לחמה כי' כלי' בשם הרב
 ז"ל פי' מקרי נכשלים כי אח"כ שמי' יותר יודע
 שמי' מקמין קדוש הדכיות והשגת רוממותו ית'
 ומקרי בשל חסותו כלי' זה נכשלים בזה משא"כ
 אהלים של משה א"ן אדם נכנס לבס"כ ולבס"מ וחוטא
 וכל' א"ן בין י' לבס"כ משא"כ אם י' לו שמי' המדרג
 י' לו דביקות ולמוד חורה ועוסק במע"ם מה טובו
 אהליך יעקב הוא למסע פי' משמורת ישראל ה' של
 מעלה ע"י ית' אהל זה שמי' בשמרה' זבולון
בצאתך לבן זבול הוא דביקותו ית' בלחץ פי'
 הסתברות מן העולם לעולמות עליונים ומי
 הכי יסבר באהליך י' שמה לך וטוב לך דקה היטב :
דפסוק יקום אלקים יעזר אויביו וז' דקה חזיב
 והיה אדם ירש וז' ירש שמי' אויביו כי'
 לבן ככול ונשיני . אך ל' האמר לעלי' : דקה
 חזיב ויהי נכסוע הארון כי' ויטול אויביו כי' נמי
 ככול . אך הנה כלי' וקרא ארון על שם המורה
 צנינו וידוע כשזו קם זה עמי' : והנה בגלות אלו
 נקראים נע ונד כי א"ו : במקומות זה ויהי ל' ו'
 נכסוע הארון ויחמר משה החפול קומי' ה' פי' הקב"ה
 עמו בגלו' פדו ונאלמו ומה' כביכול קימה ל' שלא
 להפוך ליכס כביכול פדו ג"כ כדלנו ית' להיות
 עמו : ויחזק הדיק' הוא שחמסה הם יסוד שמים
 ודש' . ויעזר משא"כ קח על שר' הוא משא"כ לשון
 שמי' כי' גורם שחמסה ומה' כי' הוא י' דקה זה
 קאמר ויעזר משא"כ מפני' ממי' שיש לו פסוק י'ם
 אלקים שלא להפחית אותו אדרבה יום שמי' : והנה
 י"ל הסר על ששורש למעלה מהשחמל הוא דין :
וידר מיעקב כי' . דכתיב אמרו רי"ל המקיים שלם
 שטובות בשבת יי"ל משל שרעיות
 מחבלי משה וממלחמות גור ומגור ומדרגה של גיהנם :
 והנה שמשתי ממי' מה קודמים לטענות שליחתי
 שלם שטובות שמי' הוא כולם מקיים כל הסעודות כי
 הראשונות גם הוא רעב ויש לו האכל הגם שהוא מזה
 וקראת לבנה עיני' : אך שטובת ש' ודאי מנהל שמי'
 כי אינו האכל ממילא מתקן הכל שאל' ה' ה' האכל
 אהלי

ומי שנדנעו בשמים נרץ ליהרר מאוד כי בחושי
 עינים רובם וזה וידבר משה אל ראשי המטות שיש
 להם כח שלא להגות ולומר חורב ברבים כ"ל לאוהב
 שאוהבים לישראל ומחמת אהבתם מנדיים ברכות וידוע
 באוהב למקום נקרא בן כמו בן שאוהב לאביו וכן
 באוהב לישראל וזה לפני ישראל אלהי ישראל
 לישראל כן לאב לאמר חורב ברבים ולא לאוהב
 שמים בני ישראל והדברים סתומים כי אין לגלות בו :
 עוד פירשנו כי הגבורות נקראים מטות כמו משה
 שמנה וכמו שתיאר משה בידך במדבר מזה
 בנידן חסד חייב ללוקח על הס"ר וראשי המטות
 נקרא בורשי הגבורות למעלה וזה ראשי המטות לפני
 ישראל לאמר לבן דכה וחבה להמתיק אותם בשורשם
 (כל המטות וזה ונס הפסוק שאמר זה ד"ס אולי הגדל
 עד דוק חסד כח יד ש"ל המדבר ז"ל :
עוד בפסוק וידבר משה אל ראשי המטות לפני

ישראל כי זה הדבר אשר עשה
 ס' נקדים לבאר הסבוכים שיש במסורה טלול בני אדם
 אחד נחמו : ונחמו מה : נחמו נעבור ונחלים לפני ה'
 ארץ כענין ואהבו לחיות נחליתו מעבר לירדן . הנה
 ידוע דברי רז"ל על פסוק וידעו לרוב בקרב הארץ
 וידעו חז"ל מה דני' שנים המים מכבים אותם ואין
 הדי הרע שולט בהם אף דעו של יוסף אין עין הרע
 שולט בהם וכמ"ס האור החיים דלכך הוצרכו דנים
 לברכה שרו ורבו מחמת כי פגע המים לאן ולקרב :
 ואולידי נרץ חיוסם . לכך הוצרכו לברכה שהם נחיים
 יולידו וידעו ז"ל וידעו לרוב בקרב הארץ ר"ל שירבו
 כמו דנים שפרים ורבים אלהי נחיים : מכ"ס דעו של
 יוסף שם בקרב הארץ שם ראויים לפירות וברכות .
 ובמדרש דעו של שם אביו ככה דן הוא יחיל את
 הארץ . זה רומז על ידוע שן ען וחדרונם על דן
 הוא ען וראו יחיל את הארץ . וכדי להביך דוקא
 מי שהוא מבחין ען יחיל את הארץ . אך ידוע דברי
 חז"ל חסדים שיערי ביהם נבדלו בעולם וכלם יחיתו
 למטה את אחת . שאלה והחברו כי וזה מה
 מאלו ראוי לאלם לאחוז בדרכי ההשוכה להיות כל
 ימיו בחשוכה כמו שאמרו חז"ל עשיו סגור יספסם
 במעשיו וי"ל יספסם במעשיו : ואלו ואלו דברי חזקיה
 חיים . דמפס קאי על חזקיהו בעבורי להשיב
 ולתקן את הפסג וקלקל : אלמנאם במעשיו קאי על
 פה"ד לנא להיות טובה מזה שם המעט שפסג ידיו
 מחוקקים בלי פוס פני רק לש"ס וזה נודע הוא בן
 טוב"ז : וגם שלם שפסגה נקרא וזה הגב שפסגה
 שלם הגב חמיד ממו . התעוררות השוכה להורן לבוח
 בני אדם כי הכרח יולא חמיד שובו צנים שובנים
 וזהו הכרח נכרח מאלף וזה דוקא חמיד נחיר לב
 ב"א ומשורר להשוכה חס קול דוד דוקא פתחו לי
 כי וזה ע"י אדם דבוק בעולם החשוכה דואו
 עוש"כ וזה הדי שיערי ביהם דואו רחובות הכרח כמו
 דחייב וזה יולא מעקל להשקות את הדי וזהו הוא
 מלפון אור לא מלפון אשכ"ס כמו אמרו אלהי כי דעם
 הוא הכרח ואם של כל השולמות דהשוכה היא קדמה
 לעולם דעולם מחסיל עולם חסד יצא והשוכה
 קדמה דעם הוא הכרח אשר מעט מחסם כל
 השולמות זה הכרח יולא מעקל דואו החשוכה אשר
 הוא הטלול ומקדמה הכל כי הוא מחסמה עליהם
 וכלם נחמסם עינים דעם סירד רחובות חס הדי

י"ג נגד י"ג מידות הרחמים וזה יקרא ראשי גשם דכוח השורש והרחש של המסות ר"ל כל בני ישראל לאמר ר"ל למשך אמירה רכה דהוא דחמים והבדים לבני ישראל למשך מנ' ראשויות להבדל י"ה ז"ה ולחקן בכל ז"ש זה דכבר זה בני' י"ג דהוא צנח' י"ב לרופים על אשר כזה ר"ל משם דהוא שפט רחמים לעולם ודוק סיפיה וד"ה:

בפסוק אנשי הכנע כזו חיש לו דנדיקוס נקח' חשוי הכנע דהם מזוי' דמקבלים בכל שנה סעדי' מהר חורב' אשר נמלס משה ומחזיר' בכל שנה והם כזו ר"ל מבזין חיש לו שמי שסוב' בדפשו שהוא חיש ויש לו נבכות וגלות יפסוק חזקתו את ימי החול וזה שמת' נעבור חלונים לפני ה' בלור שאנו עומדים לפני ה' ממש שאנו דבוקים בו כגור פני מלך חיים ולא יכ' ח' שום הכשרת פנים מעל כנ"ל כמו דכתיב ישא' ה' פניו אליך וגם שיו' נזכר לבוא לירך ישראל דכוח ארץ כנען ולאנו אחוזת נחלחיו מעבר לירדן ר"ל שש' ז"ה נזכר להקשר ולחמול הכחי' של משי' אשר מתבר' לירדן וז"ש וידבר משה אל ר'שי המסות דשנים פשר שבטי י"ה דהם נגד י"ב לרופי הוי' וגם לו כל מה דעביר לגרמיה ל' הס' חוכני' ב' וסופו רפ' כי מוטבס ה' כל נגה ל' י"ל דלחשי הכנע ה"ל כזו לשון גזילה חיש ר"ל ה' חיש מלחמה דהם סגנונות ר"ל סגנונים מישכין סגנונות מתקב' לזה העולם ר"ל כנעני כגור כש' להיות דשים על הרשעים ודוק.

במודש שגך בעד הקלונות מעלו מן הכהנים מדבר במלחמות מדין שלל גשם שום ה' מהם לבנות חטילין של ראש קודש לבל יד שגמלם כן לא ה' ממש רביון משבתן ולא היו מוזרים לשלום פ"ל כי רוחו משה כי למע להם לחמו' בם' שגין נפשו של אדם חומדן לשון ולהיות חטילין של ראש קודש של יד ולי' בלונם יודמן כן מה הקד' הלא חין קבירה בל כפריותו על ב' יוחיו וטוד (ריבן מלחמה) זס כשעלו מן הכהנים דעס קלחמ' זס כהמדרס והנה כח' ב' נהנו נעבור חלונים לפני ה' כו' דהנה פירשנו על מה שמתר' רז"ל שבת וינפס כיון ששבת וי' אבדה נפס ושעמי ממש ריב' שסוקסס למע' חנו אומרים זס חקך במחלת שבת בשבת שיש לנו לשמוח וידוע מה שחירן כוא' ז"ל וי"ל נוד הסו' כן הוא דלמרו רז"ל כל המבשר שבת כהנפסו חשי' עובד כוכבים כדור חטוט מוחלן לו: וכן אמר' המחשפול ואומר יכילו שני מלכא' הכרס חטילין לו ללמד מיתחין וידעים על רלשו ומומרים לו ובר עוקר ומבא' סופר והנה יש לדקדק ה' לו לימר וי' נלכדה נפס וזמו שדקדק בזהר כוס חך הכי' הוא כיון ששבת וי' אבדה נפס הנפס' אבדה חס' הוי' שאין עוד וי' נלפס כי נמחלו כ' עונותיו כנ"ל חס' יחא' שאנו אומרים זס כהנפס שבת והנה ששמי מברכ' שחיי' ששבת הוא שרס' הכשיב' לשון שבת שוב וזה י"ל נחנו ע"י כהיה שג' נעבור חלונים נפמי' הוא הכשוב' ששורש הוא ש' הקקרה לפני הוי' ושורש כו' הוא חס' כנס שכלל' הוא חס' וכמו' שפירש' על דרשו' ה' כהנפסו הוא המקור שס' כו' כנ"ל וזה לפני ה' ארץ עובדן הוא הקדושה עליוס' כידוע ונשון פוחר כמו ג' נכדי' ארץ כי פ' כ' כירחם שמים יטולים לפני יחודים ולהפלי' מ' ומורס

ס' אשר נכרה ב' אלו הים כדי לפסות הסד להשיב לכנ' ומחלו הכנען זוכר ומשפיע חסד להכנ' ומחלו ה' ממש מול לישראל טובה להם ששם בני חיי מזוי' כיון שהם דבורים כחין ובעינא פקחא' אשר לא בניו וכן אמר בנפס' ה' אלקיו עמו ומרועת מלך נ"ו איהא במדרס פירס' שיש לו שומר חין ב"ל יכילו להיוק' יאן השומר יכילו ליכנס ולהיוק' אכל ישראל השומר שלהם חינו יאן וכתיב לא ינוס' כו' וכתיב והרועת מלך בו ר"ל דהריון של המלך הוא בו דידוע דיקר' כרלון של הכורס ב"ה אשר עלה כרלונ' הפסוק לבדו את העולם לא ה' אלא כדי להשיב לבדו חיו' וד' לקרוא מלך ולהתננות מלכותו על ישראל כי חין מלך בלא פס וז"ל כנ' נחנלה רלון הכורס אשר זה ה' רלונ' לבדו העולם ולקרו' מלך כדי להשיב לישראל והכנ' הס' אשר עלה במשבתו ורלונ' כסוב' כי הס' נמלס מכל המזונס דהם דניקוס כחין דכוח השורש של כל היות דכוח מלח' יעקב שהוא מלח' בלי מלריס בהתפסות ולכך כתיב בשבת והכחלחין נחלה יעקב אביך דכוח השורש של כל היות: ולכך מי ששמו דג הוא ממחיל את הארץ דמי שהוא אחוז בבחינת דג דכוח הנון שערי בינה הוא ימחיל את הארץ דהיא ארץ ישראל דהיא ארץ אשר עמי' ה' בה ודורס' אוחס' דיש ארץ כהחזון ולכך עליון שהם כב' היות כמו שפי' הוזהר על ומלכיה שחיו' וגם עוד ממש מי ששמו דג דכוח הנון הרומז לבניה הוא ימחיל את הארץ ש'מכר' כה לבכות חס' הלא' מלכיה וכתוב ח' בינה לו גבורס וזה י"ל הפירוש של כולנו בני חיש ה' נחנו דהנו ר"ל דכוח רומז על שבת דכוח יוס' מטהס דר"ל דע' שאנו נוחין ושומרים שבת אלו לנו גורמין להשיך ולהשיג מדרגה כל בני חיש אחד דהיא הכחי' על יעקב ויע' אברהם אברהם דפי' בזהר דקחי' על יעקב. וגם נחנו מה דפי' שמירת שבת חנו משיגים כמ"ס דהיא מדס העולם דהוא עולם החיוקן שהיא פ"י מ"ה הכד' כמו שפי' הרב כהנן דק"ק בגרדיסבוק שפי' מ"ס בל' התחדשות לעולם וז"ל נחנו נעבור חלונים ר"ל ע"י שמירת שבת אלו עובדים כפי' עובר' לשון דלקדומי' הוא שאנו מקדימין לפנינו חלונים הוא מייניגס כי אנו דבקים בעולמות עליונים ע"י שמירת שבת שאנו יא' עליוס' עולמות ואנו מקבלים סעדי' מהר חורב' אשר יוסל מאהנו וכולס נסן משה אכל הוא מחזירין סעדי' זה לכנ' כיום שבת למי שהוא גניזון משה רבנ' הוא מחזיר הכהנים ה"ל כמו שידוע מהננות ישמח משה וחס' ככלי זיין שלנו וזה חלונים נעבור לפני ה': וזה שאנו אומרים רנה והחילנו יא' סכנה וחק' שנוודל' כלל' מחזירין סעדים זה לכנ' כיום השבת מל"מ חס' פקשסי' אלא יפסוק מאהנו חק' כל ימי החול וזה שמת' נעבור חלונים לפני ה' ר"ל שאנו עומדים לפני ה' ממש שאנו דבוקים בו כגור פני מלך חיים ולא יכ' ח' שום הכשרת פנים מעל כנ"ל כמו דכתיב ישא' ה' פניו אליך וגם ע"י נזכר לבוא לירך ישראל דכוח ארץ כנען ולאנו אחוזת נחלחיו מעבר לירדן ר"ל שש' ז"ה נזכר להקשר ולחמול הכחי' של משי' אשר מתבר' לירדן וז"ש וידבר משה אל ר'שי המסות דשני פשר שבטי י"ה דהם נגד י"ב לרופי הוי' וסופו רפ' כי מוטבס ה' כל נגה ל' י"ל דלחשי הכנע ה"ל כזו לשון גזילה חיש ר"ל ה' חיש מלחמה דהם סגנונות ר"ל סגנונים מישכין סגנונות מתקב' לזה העולם ר"ל כנעני כגור כש' להיות דשים על הרשעים ודוק.

לא זכרתי עמך ב"כ כראוי ויש בהדברים שכתבתי
ענינים עמוקים למחין :

לפרשת מטות

אָרְחָה מסעי כו' דהנה כתיב ב' ז' וזו חלה
לכם לחקת משפט לדורותיכם בכל מושבותיכם .
פירשנו בעזרתו ית' ידיעות דקים נקרא זה אמרו
מסע כי דקים נוצר כו' והנה כשכל למעלה דבריו
וחסיונותיו ומעשיו המונים שמקובלים בלי קפדונים
הכל שואלים כליו מי הוא שפועל כ"כ וזמורים זה .
הנה לפי זה לדקים רבים נקראים חלה מסעם הא"ל :
ועוד פעם שלדקים נכללים בל"ו דקים שכל דור
חלה נ"י ל"ו : והנה דקים מחויב להמשיך מסע
להעולם כמו יוסף הדקים הוא המשכיר כו' ויכלכל
יוסף כו' : ומה שבדורות ראשונים ה' בפועל עשה
הוא בכח כי הם היו כמו נשמות לנו ומה שאלל נשמה
בפועל חלה ה"ק נבחר . ע"כ עשה דקים מחויב
להמשיך כידוע שפע להעולם שכללותו ומחשבתו הטובה .
והנה ידוע כשהדיון נחקק בא ממה פרנסה כאשר
פירשנו כמה פעמים וכדרכו בספר זה ב' וחמשת
פירש' . זה וזו חלה פ' הדקים לכל לחקק הוא
פרנסה כידוע חק לישאל דמיוני . משפט פ' הממשק
עושים פרנסה . וכן נני כי לרץ נגוד זה לדורותיכם
הוא נני בכל מושבותיכם גם בגלות . זה חלה מסעי
בני ישראל פ' הדקים המחשיבים להעולם פרנסה
וכל יסוב ע"י (זה) גורמים לבני ישראל להיות כוללי
ויוספים מחיל אל חיל כמ"ש מכללים בין העומדים
האלו וקאמר ע"ז אשר ילאו מארץ מצרים ע"י מש
ואחר' . דהנה פירשנו כי רואה ה' בפעמי יסאך ענינים
ביבשה פ' ויבית שרואה ה' בפעמי או כי לשון יצירת
פעם בשביל שרואה ה' בפעמי לקרבה אליו ע"כ יסאך
ענינים בישועה פ' בישועה הרואה ית' להושיע לישראל
מביאה ע"י הענינים ע"י (זה) ויקרבו להענינים וילמדו
מאש' . ויבית מביא . וכן ויבית קרן לבוץ לבוץ
להיות חסד לכל חסידיו ע"י זה לבני ישראל עם
קרובו : זה שיהא מארץ מצרים ביד מש ואחר'
הכל ה' יכול ית' בפעמי לפעול בלעדיות אלל ע"י
זה יסוד דברי מש ואחר' נשמעים להם ויבית מביא
כלם על ידיהם :

וַיִּתְּבוּ מִשְׁכָּנָם כו' דהנה חלה ב' ח' ח' ח' ח' ח'
מדרגות כובדים פי ע"כ החורג
משיג הדבקות גדולה זו יתברך כמו שבא' ח'
והדבקות נקרא חו"ם : ויש מדרגה יותר גבוה מזה
שעקר שלו הוא דבקות זו יתברך ע"י זה משיג החורג
כמו ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
כ"א בגלות מצרים ומצאנו אנוניו חלוצו לקבל את
החורג להשיג הדבקות זו ית' . זה ויבית מש
ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
לדבקות להיות כוללים ונפשיים מחיל אל חיל כנ"ל :
על פי ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
שכתב וכמו פירשנו ר"ל על פי הדברים האלה כרתי
חלק גרים קאי על חורג שב"ע . ואלה פ' מוסיף
על ענין ראשון מסיים למואלים שיש להם דבקות
עמם שכל ידי הדבקות משיגים החורג :

והורה ומע' לה' להמשיך שפטו ית' למסע הוא ל'
הנה זה ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
שמדומה בלתי ה' והוא ע"י נחנו שנה שלנו כנ"ל
ולו עבירות יעשו כזכיות וזה וזהו אמונה נחלתנו
מעבר לירדן פ' גם עבירות שאלו ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
אמונה נחלתנו והנה חלה על וקשרה ללוח על
ידך לך ללוח וגם לחברים ללוח וכן אמרו רז"ל
על ורלו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך
היה ר' אליעזר הגדול אומר חלו הפלין שבראש
ויערבו כדליתא בספר הקודם ובקילור כי בראש
יבא אחר' ח' הקודם הוא היראה ואלו ממשיכין
מוחין ואורו ית' ליראה ושכל חלה הוא ח"ב וזהו
לוח לירא מפניו ויראה מלכוד מיראהו והוא באלהות
כי בעולם היראה עדיין אין המדרגה שיהיה ור"ק
לכיון ככלע זה ח' ללוח ע"י זה מקשרים ח' ח'
שחל שמדומה על שרשו שמשורשו בא היתה ל' לשעבר
אמונה ל' לו ית' ושכח כריכות לקשר שנה מדומה
להעלות למעלה וע"י זה ח"ב ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
ל' היבדך ש' זו ד' בחיות ח"ב ואכנה ויראה
בנ"ל זה הוא בההפסות והתגלות יותר כי מעולם
עליון אין מחד כי שכתב הוא מדרגה עליונה יותר
ע"י זה משיג רוממותו ית' וכל זה עמו וכו' קשר
ש' ד' לשון לו וכנה מלפניו ע"י זה ית' לו קשר
כי ה' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
אכנה וככמה ע"י הוא הועיל להיות ח"ב וח"ב
לחקק המדות יותר ולזהר ביראה יותר והנה הירא
שמים ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
חמה על מחנה לא ירא לבני אש הקודם על מלחמה
באש ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
מראה שאלכס ויבית ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
פשוט ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
הקפיד ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
על מחנה לא ירא לבני ומהיכן בא זה שאלו מחיר
וזה שיש לו יראת שמים וכל כן ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
אדם עומד ע"י ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
אדם ושלם לירא מפניו ממילא הוא אדם ושלם על
כל זה ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
לני משום שיש לו יראת ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
דבוק בשם אדני שבח מהלל אדנותו על הכל ומלכותו
בכל מש' וכו' נחשלין של יד ביראהו ית' ממילא
בא שאל לירא משום שיש ונחשלין של ראש מוחין
של אכנה בא המדות אהבהו ית' חליו וכלל פחדו
על שואתו בגלוי משא"כ של יד עדיין לך ללוח
כו' זה ורלו כל עמי (הארץ) כו' וירלו ממך חלו
הפלין שבראש : והנה היראה הוא השער שממנה
באו לאכנה משא"כ מי שאל ח' לו שזכר פועל יראה
ודו אהבה ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
ראש קודם שאלו כן לא היו נולחין כו' ולא כ"י
משם משכחן שכי גדלות ומשם דבוק ע"כ כו' ענין
דו"ק זה ע"י על שאלו ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
נקרא רחילה כי על יד רוח האדם בשיר מעבירו
ומחוות והאכנה נקרא עלי' למדרגה זה שאלו ח'
סכנה שאלו ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
כו' קאי על המדרגות כנ"ל ודוק היסוד כי קרתי
מאד כי כנר כחתי ענין הפלין בספר הקודם וגם

כלוק ספר במדבר בעזרת האל אשר לתבונתו אין מהפך

פרשת דברים

ראה נתן כ' אלקד לפיך את הארץ עלה רש סי
סירטו בעורו יח' דליחא שנה שרשה בחילחה
שחשעה כסופה. לכאורה אינו מובן ובאמת הארץ
חיה': וסירטו דליחא בזוהר על המקיים את החורש
מעני סופו לקיימה מעשר ס' סוף המדרגות שחמלם
נחמלא מהמקור לקיימה מעשר: כי סוף של מעלה
הוא חחלה של מסה. וכן יל' מה שאמר כל כח'
שהיא לש"ש סופה להקיים כי נחמלא מהמקור שפע
להפיל פחד על המונעים וליתן שפע לאנשי כנסים
להקיים. וכן כאן יל' כי שנה ג' ספירה וכן עולם
שנה שנה הוא רמז א' ודוק. וזה שנה שרשה מחילחה
מחשעה כסופה כי בהשערותא דלחחא נקרא החלח
ובשפע כנה זה מלמעלה נקרא סופה סוף המדרגות
ואח' ס'. ועוד סירטו שנקרא שנה כי אמרו אין
סיפס יורדה כי עד ספיסיים פולח ובמעט מרבי
זל' הוא אהבה ויראה ר"ל הסירוש כי המקבל ביה
לאיכסול' כי הוא יראה כמו שאמר רז"ל יראה א
הנוטה ומסמחא ים להמקבל אהבה להשפיע וזה שנה
כמו עבר ושנס: זה שנה שרשה כ'. וזה ראה נתן
כ' לפיך כ'. פלה רש פ' בהכענה לשני ית'
כ"ל כי הכענה גדולה מיראה וזה אל מירא ואל
חחא לא נירא' ולא כשחד כי ענה גדולה מכולם:

לפרשת ואתחנן

רפסוק ראשון פסוק ואתחנן בעת ההיא לשה
מוקדא הוא עקבות משיחא לאחר
לסיום אהוב ומקובל מדרגה זאת של חנו (ובדליחא)
במדרש על שנה אל הפלה כ' ולא בזה את שפלהם
החבד זאת לדור אחריו שזין להם אלה הפלה בזבד
וכן בזוהר מרא דרגאין בזכות זה יבא משיח ב"ב'
דח"כ הספוק בפי' אין לו פירוש וכן יל' לאחר
שסוף לשון אהבה וחשיבה כ"ל פ' לסיום אהבה
בין בני אדם (כאן חסר איזה חיות) וכן לאחר לסיום
אהבה בין קב"ה וכו':

חננו ד' חננו כי רב שבענו כח. דליחא בזוהר
ברע"י משיחא שביקם מסה מאליה
להחלל אל ה' שלא יסיו סח"ה מבחיס בעיני העולם
וידוע כי היתה הם לנתי משה: והנה עשרה לשונות
של הפלה ים. ודלי (ים) משה על כל לשון. יל'
ששמקם חן קאמר לשון חני: וזה יל' משה ב' חננו
מן לו החינה להיות לו חן בעיני ההמון וכן לישראל
בעיני

ארה הדברים כה סירטו העוסק בחורש לשמה
זכה לדברים הרבה ולא עוד כ' ו
זמור זכס כ' סירטו כמו ולא זכתי סירטו רז"ל
לא נחתי חס זוכה מנח לדברים הרבה מבטל נירר'
קסוח ומסיר עלות רעוה של הסירוד וזה אלה הדברים
סלל הדברים (הוא הדין) ע"י אשר דבר משה:
בפסיקתא הובא בילקום הראובני ארה הדברי'
טוב לשמוע נערה חכם מאיס
שומע סיר כסילים כ' ומה הוא החוכמה שהוכיח משה
לישראל אלה הדברים: וכווא חמור וסירטו בעורו
ית'. דנה כתיב קמו עמכם דברים וסונו אל ס' כי
כשאלם רולם לחזור בחסובה כשאינו כדאי נראה לו
כסוח טוב הענה כסבא לפשפש במעשיו קודם יס' על
דבוריו יסחיים (כי ברוב דברים) לא יחלל פשע ופסוק
על לשון הרע פ'. אשך לשון הרע שיהי אדם יולל
מסס כידוע. וזה בא מחוכמה נחם שיהי בלשון הרע
סדיבר עליו ית'. ע"כ אין אדם יולל כ"ז שלא יתקן
זכמת נחם וסכח אדם הראשון וכסמחו סיהס כסח"ר
בשעת חטא ובה סוחה שער החסובה וסיהס וסכין
יחבר כל חסרונותיו. וזה קמו עמכם דברים וסונו אל
ס' והנה במעמד הר סיני יתקן לגמרי חטא אס"ר
ואס"כ בעגל חסרה: וזה אלה הדברים כאלה הוא
סחא עגל דליחא בנמרח גם אלה שסכמה: הדברי'
ע"י זה באים דברים יסחיים:

עוד שם אין מעמידן מוח של מעלה אלא חוכמה
של מסה ואינו מובן לכאורה. ונראה
דליחא בזמן דליחא חוכמה בעולם איהא שלום בעולם
מובס בל לעולם וסחא רוח בל לעולם כ' ואיכ' אס'
אס נגזר לרעה ר"ל מהכסל. וזה אין מעמידן מוח
של מעלה ס' הנצירות המלכות למעלה אלה חוכמה
של מסה ר"ל לשון ריב וסחא מוח של מעלה
הספרונים כי בזה נעשה שלום כ"ל ובל לעולם.
יל' חרמו בזה כי ידוע מולמות סעלונים סעלני קודם
לכאובספסיות קודם וכדו למעלה ואס"כ בל למסס.
חס אלה סלל את הראשונים הנגזר בעולמות הראשונים
זמי סעל זה לפסוק איהס הדברים דברי חוכמה
סועלים אלו:

כבר כחוס בהספרים סכסכתי וזה חס ויכרן אהכס
כאשר דבר לכס כ"ל קודם זה כי כסמחא
סדין בא סרסס וסער וזה סולחן כספון מספון זכס
זלסס וזה ויכרן אהכס כאשר דבר לכס לשון קסס
יסחיק סדין ע"י זה ויכרן אהכס:

של אלו וסורס הענוה ממש הוי' ביקוד חלקים ע"כ
הזכיר אותם שתי שמות :

ונשב בגיא מול בית פעור דליחה כרב יוסף
שאלר

(עירובין נ"ד ע"א) לפרס הפסוק ומתדבר מחנה (ב')
אם מנבים ח"ע הקב"ה משפילו שאלמר ומבמות
הגיא ואם חוזר בו מנאוו יבא וליחה היו קבל
וקים זה ונשב לשון פיוכז כמו וחשבו בקדש ואנכ
זהר פי' להשתכב הדבה בעולם כמו היו קבל וקים :
בגיא (לשון הכנעה ע"י שים לאדם הכנעה יכול להשתכב
הדבה בעולם) :

יעוד כזה מול בית פעור כי זה לעומת זה מי שסופר
סיו על אשתי אחת בא עניניות וקנאה ומהתנהגים
בענוה הם היסוד מהרשעים זה מול בית פעור היסוד
מהצדדים פיהם וכן מול לשון כריחה לברואים לכן
וכן לשון בית פעור כי המלעג על דברי חכמים ידון
בזאת רוחתה כמו עבודתו של פעור נקרא בית פעור :
עוד לפסוק ונשב בגיא מול בית פעור ונשם
הרבה בעולם :

אח"כ מתחיל לשון יחיד ומסיים לשון רבים ישראל
שמע ואח"כ לשון רבים (מלמד אח"כ) : והנה יש פסוק
היפך מזה (הוא) יחא ובקשת' ממש אח"כ אלך אלך
כו' פחה לשון רבים ומסיים לשון יחיד (ומאלף) כי
קודם מהתדבקים בו יח' יש פירוד נקרא לשון רבים
משא"כ אח"כ וזה שיש לדקדק שקודם כתיב חסם
ובקשת' לבד ומאלף ואח"כ חרשנו בכל לבנך ונכל
נפשו דוקא כריח בעצרתו יח' דהלא צריך (להבין) מה
מלאה שייך בו יח' הלא מלא כל הארץ כבודו ואין
לו דמות הנוף אך זה הוא המליצה לדרוש אותו בכל
לב ונפש ומאלף האלהות לך כמו שכתוב ובקשת' מי
הי אלוקי : וזה ומאלף שיהי לך קדושתו יח' להיות
לך חלקוקי כי חרשנו יח' בכל נפשך משא"כ כל
הוא לביסך קודם לשון יחיד ואח"כ לשון רבים
ואפסא"ה הי' להיות והפירות בעצרתו יח' ויפסא"ה ר"ל
ומבמות הניע כידוע לשון שפלות וכל יח' יבא יח' שיש
שב והנה פירשנו נתעקף הקב"ה כש"י יסך מלאה ש"י
צריך להשתקף ואי שפאל הלא באמת אינו חיוז ואח"כ
הי' להיות חיוז דברד ועוד מה אם יעשה כמדר
פזה ופירוש העולם ידוע ופירשנו כי ש"י צריך להיות
אובס הליבור כי אם מכוין שאל להוציא השואל גם
אובס אינו יואל וזה נתעקף פי' בנבי ישראל כניסול
כש"י ואחר כ"י שבי יעשו כמדר הזה להיות להם
אחדות (אחד) גי' י"ב ע"י יעוררו י"ב מדות של
רחמים ומואל עונותיו כמו שכתוב בהם נואל עון כר
וכן דלי אס מזכרים י"ב מדות מעוררים אותם אך
זה רבואה יותר : והנה המדברים על דלקים ודלי
(זה) בא מגלות וידוע חסידים (הוא) המלעג גל
דברי חכמים ודלי שכל דור מיון בנאוו רוחתה' וזה
ונשב הוא הכנעה ע"י זה יש אחדות מעוררים הי"ב
מדות ופ"כ לשון גי' י"ב וזה' שאלר הסיבה ר"ח אחד
שהוא ע"י אחדות : וזה הוא מול בית פעור הוא
הקליטה של העון שסופר פיו על דלקים וכן נמי
מדון בנאוו רוחתה' כמו בית פעור שעבודתה' נבך :
ועתה ישראל פי' הארץ כל כל דור שמש לאו ושמע
שאל פי' אמוק והפסא"ה אחדות נשם ישראל : לא חסוקים
כו' פי' שאל חסיו קשר רשעים ב"א חרונה אל
החסוקים לסיוס נמון לזכר מלאה כו' :

בעני המבוא כי רב שבעט בזה . וזה ואחחקן אל
ה' בעת ההיא בזמן הפסחא הוא זמן עקבות משיחא
לאמר לשון האמת להיות חסונים בעניי ההמון וכן
ישראל בעניי הרשעים :

הי חננו קך קוינו ה' זרועם כו' קאמר קודם ואח"כ
לנכה עלינו . ונכריים לשון נסחר
הי' זרועם כו' : דהנה ידוע שבעלמא חס חרב
בסת"ק ועדיין הוא מרקד ביינו הגם שגראה שיבא
משיח קודם ביה' שלום גמור כי אליהו בא לעשות
שלום לעפ"כ אם הי' שלום קודם הי' בא משיח קודם
זה אפי' כנישתא חדא לשון אחדות יח' כנישתא
אוחס שהם כהנורה אחת חס' אחדות בייניהם וכמו
דרר דרשב"י כדליחא בזכר . והנה הר"מ אלסך ז"ל
כהן מעט על מה שאלמר ר"ל דורו של אחאב כו'
מפי ישראל יש להם שורש גי' ספירות ושמות . זה
בגבורה חס בחדש וכוילא בזה וכש"ש שלום ביינו
ועתה שלום בשורשם למעלה נמחקין כל הדינין ואין
שמן ואין פגע דע ומחבליים כל השמלות : וזה הי'
חננו חן חן כל א' על חבירו ע"י זה לך קוינו פי'
מה שקוינו יח' לך מקובל לפיך הי' זרועם כו' דהנה
ליחא כפי' הרואה הכולל מבשר שור (בחלום) מתעשר :
כי ידוע פיר שור מהשאל ואם הגבורות נמחקים
לא מבני' שאלך דין על ישראל כי אילו בא פרנסה
מזה בריות כמו מ"ן משלפ"ך שהמחיק משרעיה
כדליחא : והפירוש הוא כי הקב"ה רצה להטיב לברואיו
ומפני שלא היה אפשר לקבל מפני רוב שפע הי'
צמיטם כדי לקבל האחד ואח"כ הי' הדין מפל להחדד
ובזה שמתחיקים הדינין בשורשם בא הדין על רשעים
להיות לא יסועה מזה שיאבדו שונאיו . וגם בא
פרנסה שיהא ג"כ כזה שפיקר הוא לעבודת שמים
שהוא עיקר . וזה שולחן בצלון נמון זכר יחא .
הרואה בחלום שאלוק מבשר (שור) מתעשר כי משמע
שמתחיק הדינין שעליו ממילא מתעשר : וזה הי' זרועם
הגבורי' והנה שיהא פי' של שונאי ישראל לנכדוס
לשון נקר כמו שכתוב אח כל השמים לנא עובד . ואף
ישועה'טו בעת צרה כי חבא כי שונאיו חס ואחחקן
אל ה' בעת ההיא היה עקבות משיחא לאמר לשון
חסיכה להיות אהבם ואחווה וריעות ביינו :

דריש הפרשה הי' אהיהם כו' י"ל לזה אמר
אוחס שני שמות דהנה

ידוע שמשורש משה לא הי' לו לבא לא"י הוא דוד
ידוע : כי א"י הוא משורש היראה ע"כ חורא דא"י
מחכים כמו שכתוב כי יראת ה' היא חכמה ויראה
לגבי משה מילחא ופירשתי כי הי' לו ענוה וכמו
שפירשנו על אל הקרב היום לשון מלכות הוא יראתו
יח' כי מפי מלכות מידרשים חס לשון היום גבול
וימאוס כמו זה יעבור כעניי וזה של נעך כו' לשון
סגירה וימאוס מפני יראתו : כי במקום כו' חלמה
קודם הוא מדרגה תחתונה מנייה חזקה אשר הם
אחא וקרבא קודם וזה חלמה קודם היא הוא מדרגה
תחתונה ש"ך כמו מקבא : וזה נקרא לאה כלאר
שאלרנו בחקוק אחר מעינים אלו : ובאמת הקב"ה
שכל יכול להיות משרע"ה גם בא"י והי' טוב ומחוקן
ככל אך לזה צריך גם כמו במדרשי שזכו לגם שלא
יחבלי' שורש גם אח"כ כדליחא בשם האר"י"ל ואם
פעל הקידוש בשם אח"כ וכן לגם זה ומפני שלא
(פעל) קן ע"כ לא נפעל זה והנה שורש יראה ממש

טוב אלא הורה טוב מתן והארה אע"פ לרצן למנוי
 שידוע אם ח"ו לא ה' כן היינו עובדים בידועינו
 שהוא רצונו ית' וכמה מלות שמועין שאלו מרגישין אור
 ועוב מהם כמו מקור וכיוצא בזה חמירה בשעת חיוב
 וזה וירשם את הארץ כי קדושה היא קרא ארץ לנדה
 למעלה ממנה כפירש' ז"ל על אופן ה' באלף אלף
 החיות הריקע קורא ארץ לגבי למעלה ממנו :

(עוד לפסוק) ועתה ישראל דנהה איתא במדרש

הפינו אשר דברו

חד אשר כהעצם הגדול וחד אשר בקמורה. פי' כמה
 שרצו וקבלו לזיוה את משה רבינו ומסתמל כל דור
 לחכמי הדור יכול להמשיך עליהם חיים מהמקור כי
 ה' חכם והכמה חמ' וכן עושר מזיוה שמיטה למשה
 וידוע הרו' להחיים כי' ויטמך מורה בדרוש ויוצ
 קמורה מעשרת וזה מבורר : והנה פירשנו מי בכס
 בקיבור פי' הכבוד השונה (בכס) העולה היא יראה ה'
 וגם שומע בקול עבדו. וזה ועתה היא חסונה ישראל
 שמוע פי' השמע להלדק כי' למען חסיו וימשיך לכס
 חיים ורביהם. ג"כ כי' כולל : עוד מוכרי בס' לך
 אומר להם כי' פירש' ז"ל במס' שבת פי' ר"מ מדבר
 שאלון שפרו ודבר בס' לך אשר להם כי' כל אחד
 נחשבים הרו' וספרו זכר וזה יומר מבורר בספוק וספר
 ישראל כי' חסיו חיי' ורביהם בני ונאחז וירכזה
 את הארץ מווי וכבר כחיו, מה למעלה ב"כ ז"ל
 הדיוק שנחשבו בן זכר מדבור לכס פי' להחזיקם
 להעביר כיוצא בכס מבורר שסע על דברי רש"י
 ז"ל ה"ל :

ועוד ועתה ישראל שמוע אל החוקים אשר איבי
 מלמד אהבם לעשות למען חסיו כי'
 ההתחלה לשון יחד וסיוס לשון רבים. אשר פירשנו
 הכבוד כבר. י"ל עוד דבנה (פירשנו) על מתן
 זבולון בלאחך ויפבר בלאחך ד"ש אדם שפוגד את
 השי"ת בזה שיושב על הספר חמדי. ויש שידוע נמי
 להחזקת בני ית' ולהטין בחיובותם ובעולמות כי' פי'
 זה ממשיך קדושתו ית' ואהבה ויראה מעולמות
 עליונים ופי' אחר דוד המע"ה כלל את ד' מן השמים
 הללוהו במרומים כי'. לכאורה יש בזה יסוד ארצה
 היה די שיאמר בקיבור כללוהו כל מס שגבר וייר
 כי' אך הכוונה שרצה להמשיך מכל מה שסוכי' מאהביו
 ויראנו הכדול' שפוגד את הכבוד ב"ה בכס אשר הם
 רוחניות ואין מעכבם בהשפיות להמשיך עליו כמה
 שהזכיר. (וכמו שפירשנו על זכר ד"ק לברכה פי'
 שוכרו בל' אלדס ברכה קדושתו ית' מהלדק ורצו
 להמשיך קדושתו שמהללס אותו ית' והנה הדיוק
 שיש לו דבקות בו ית' גם בחוק קהל ועוד ובחוק
 ובשפוק בנעני עולם יכול לעבוד אותו ית' משפ"כ
 העוסק בחורס לבד בשעת שאלו עוסק איתו עובד
 האור ית'. זה שמוע נשנות לשון חסיו חסיו : לשון
 ביה זבול לך. בלאחך גם בחוק. ויפבר בלאחך
 רק באל חורס זה אשר איבי מלמד כי' הוא הדיקיות
 שמועו בלאכי כדוע ליודעים פי' קאמר למען חסיו
 פי' גם כשהיו שדורו לשון רבים חסיו שונים כ"ל
 שמוע זבול בלאחך :

ואתם הדבקים כי' . דנהה פירשנו על וינחם פי'
 חלקים מן האדמה כל מן נחמד
 למראה : דנהה כל מה שגבר ית' הוא רק להסיר
 לבדוהו הם ישראל בעיקר הכריזה סוף מעשה הוא
 נעשה

וי' קוד כי פירשנו על מי בכס כי' ההשונה נקרא
 מי אדם נא הכבוד השונה לאדם העולה הוא
 להיות ירא שמים ולשמוע ולקבל מנציקים וזה מי בכס
 את הכבוד השונה בכס העולה הוא ירא ה' וגם
 שומע בקול עבדו כי' אשר ה' כי' איה עבד
 לשמוע אשר ה' חסיו' שהלך ממנו החסיו' פי' שזה
 כמה מספר עמנו ואין ירגע לו פי' אין טובה עמנו
 בענינו כיון שאלו לא נאיה שחוק' עם האמה ה' אלו
 זה י"ג גם כלן ועתה ישראל שמוע פי' אם עסק
 חרצה להיות טוב שכל לך הכבוד השונה ישראל שמוע
 השמע לדק' שנקרא ישראל אל החוקים כי' :

ועוד יוס' אדם שגדלה לו או להם לרבים שהם
 טובים ויש להם אחרות טוב וגמור ובאמת עדיין
 לא כראוי אם יפספס בנעשו ומדוע ישראל
 שמתקין עמך לישראל לטוב ואחרות שמוע פי' כיון
 אל החוקים כי' מלמד אהבם שהחוקים שאלו עדיין
 באחרות גמור כי' עדיין לשון רבים :

ועתה ישראל ומס' ומהלל לשון רבים ועוד
 מהו למען חסיו כי' כאלו הוא חיוב ע"מ לקבל
 סרס כאלו אומר שהי' דוקא הכוונה בבביל זה :
 ומתו לשון ובאדם וירשם ה' די'. דנהה פירשנו
 מי בכס ירא ה' שומע בקול עבדו כי' כשכא לאדם
 הכבוד השונה יש מהענין או מדברים על
 דיקים או כיוצא בזה שומרים שמוע' מלוא בזה
 ונהפוך הוא. והנה מי פירשו השונה וכמו שפירשנו
 רז"ל דע מאין באת כי' הכל מרומז בביתנו מי שרצו
 והסתמלו זה מאין באת ומי יסיו שנינו הם רמה
 ולעולם זה ולכן אהב הולך כי' ומי ישמע אותו זה
 ולפי מי אהב עמיד כי' זה מי בכס אם יש בכס
 הכבוד השונה העולה הוא לנהוג כי' ירא ה' גם להיות
 שומע בקול עבדו ומסרם איה עבד אשר ה' חסיו
 ממנו ואין טובה לו שהוא שפל בענינו כמו היה קבל
 וקיס. וזה ועתה לשון חסונה כדאיתא במדרש במקום
 אחר פי' באל לכס הכבוד חסונה ישראל שמוע פי'
 חסונה כל שאלו הקראת ישראל אל החוקים ואל
 המעש' כי' דל"כ מי שלא חקן מדותיו אפסר
 לעשות בהחוקים ומשפטים במלוא ענינות וכן להיפך
 אך אם אדם מתנהג כמורה ודלי א"ל שאל ידברו
 עליו בני בלעל. אך זה אינו מוסיף אדרבה מזהר בזה
 אדם עול מכל דבר זוכה לאריכות ימים : כמו הוא
 קבל וקיס : וזה למען לשון מענה אלוהי שמדברים
 עליו ע"י. זה חסיו ובא' כי' כשאלו חסיו מתנהג כמור
 נקרא ואלו להיפך בזה וזה ובאמת ואל חסיו וירשם
 את הארץ כי' הקדושה עליונים נקרא ירושה וזמן
 שפירשנו על שהקן עמך ללמוד חורה שאיה ירושה
 לך כי' חורה כללית כל העולמות וזה מליון מכלל יוס'
 יון הם אלוהים הכורה לשון אלוהי יון איה שורס
 הכל ואין להאריך שכבר הארכנו כמה פעמים בזה
 ובכל מד בדחילו ורמימו מקשר כל העולמות עד ארץ סוף
 בל' לאדם אור מעולמות עליונים שבעל למעלה וזה
 בקרא ירושה מוחין של עולמות עליונים והעולמות של
 מעלה עד ארץ וכן בזה קודם שבידועה וזה נחלה
 בני מנרים פי' זה המנרים נחלו ששק ארץ לו רגלים
 זה גאלו יעקב ואם אדם לומד ואין בן יצחק עדיין
 לחקן עמנו ללמוד חורה וזה שאלו ירושה פי' כל עוד
 שאלו ירושה לך זה חורה אור בל' אור לאדם ארץ

יבשה אדם אדם קריים אדם הוא תחלת התחשבה
והשמות ישראל מתחת כסא הכבוד וזה לכבודו. וסנה
עולם התחרון אנו שעה בעולם השל נריכים אחד
פוכותיו הן בגשמיים וכן ברוחניות משא"כ עולמות
העולמיים רק לריחיות. וכל"ז כשמשפיע לנו זרכינו
בא ויורד ממנו ית' דרך כל עולמות עד לנו ונתגשם
הרוחניות לכלל ובעברם דרך העולמות והנים מאורו
יה' ורלונו ועובו העובר דרך שם תחלת הכל
שה' העולמות להשתלשל עד שימלא פולם שכל להיות
בחירה ובעלי חליות וגשמי' שלא ה' אפשר בלא
השתלשלות וממילא גם לענין השפעה הוא כן שייך
לכל העולמות עד שנתגשם לנו זרכינו ד"ל. וזה
ויתחם מן האדמה מ' אדם בא שגמיות כל עץ (פי'
הכולל הכל הסיבה הוא הכתר) נחמד למראה הוא
חכמה כמו ולכי ראה הרבה חכמה. ופי' לכלל הוא
בינה כי שולחן בלשון הוא בינה להבין דבר מתוך
דבר הוא בלשון בהדבר: והנה חכמה חיים נקרא
כמו והחכמה חח' בעלי' וכן בינה והחכמה הכל
אחדות כמו בספר יצירה הנה חכמה והכס בבינה
נקרא חיים ומהו בא הדעת ע"י שהכל יודעים ואוהבים
אוחו ית': וזה דעת לשון אהבה נק' כמו ידעו
ע"כ נקרא הדעת עץ החיים שגורשו בחיים הוא
חור' ב: בחור הנה הוא ג'ן סדרים דלוריות שורש
חירה שבע"פ בהם הוא עץ החיים הוא דעת ועץ
הדעת הוא היראה שגורשו בה הדעת מזה בא ללמד
יראה מלפניו ית': והנה יש יראה רוממות ויראה
עונש: רוחני וגשמי: וזה עץ הדעת טוב ורע: והנה
מה רבינו ה' לו עזרה והחכמה מאין תחלה ומ"ס
שערי בינה נתנו לו ע"כ לפעמים כתוב ה' חלקינו
ופעמים ה' חלקים. וזה' חלקים פירושו האהבה
ויראה שמים. והנה גם ביראה הוא עבדות וחס'
לו שכן משא"כ האהבה (כאן יותר גדולה). וזה
ואתם הדברים ב' חלקים הוא האהבה עץ החיים
ע"י חיים כולכם אפילו היום בעוה"ז מעין עולם
הבא ומ"ס ואחם בוי"ו וכן הדברים ב' י"ל שמרזמו
בוי"ס של הוי"ו ב"ה ושמו שמרבה כל אשר יזנה כן
וי"ו מוסיף עליהם כל הדברים ב':

ונשמרתם מאד נפשותיכם כי לא ראיכם כל תמונה. ידוע
שדרשו רז"ל מזה לשון בריאותו וצריך להבין הנהיגה
שם ע"כ כי לא ראיכם כל תמונה: אך הנה (ידוע
שם ביראה ית' כחורו ונב"ח צוקן שמעתי משם
הרב המגיד מראוונא רבי ר' בער ז"ל שדלי חין לו
גוף כ"א ששם היו עדיין כמו נער ובחור בדביקותו
ית' נראה להם (כחור) ונב"ח שבו כבר כראוי
בדביקותו ית' נראה להם (צוקן): והנה אם הש"י
ה' נראה להם בדמות ה' משמע כמו שהוא ית'
נראה להעולם בהם שיש בהם עולם בדמות כן כש"ל
מתדבק' בו ית' צריך להצדק בו כמו בעולם עליון
בלא גוף כלל ה' משמע שלא לשמור בריאותו כי טוב
לעבדו בלא גוף כ"א ברוחניות כמו בעול' עליון משא"כ
לא ראיכם כל תמונה גם לעולם עליון בדביקותו הוא
כמו בעולם הזה בגוף ולא דווקא כמו בעולם עליון
ודוק. ומה שכתוב קודם חלק דברים אדם שומעים
התמונה הייבך רואים חלקי קול לכאורה חלקי קול
הוא מיותר אך דכנה כהי' ר' א"ז הקולות פירשו
ז"ל ראיכם את השמע שרואו האומות ירה לא ראיכם

שמע ישראל כי הנה חלקינו נקרא התשובה
שמשמעו ממשיך חלקותו ית' עליו
ע"י תשובתו ועוד כי בן נח אזהרתו זו היא מיתתו
משא"כ ישראל מתירין בו חלוי ישוב וזה חלקינו נקרא
התשובה וזה שמע ישראל לשון ושמע שאלו וקאמר
ראה המעלה של האחדות ה' חלקינו ע"י התשובה
נראה חלקינו שחלקותו עליו כ"ז שאין עדיין אחדות
גמור אבל אם ה' אחדות משגי הקדושה שאין נקרא
עדיין חלקותו עליו כראוי וזה ה' חלקינו ה' אחד
אם ה' אחדות משגים שהוא ה' ואין רלו' עוד להיות
נקרא חלקינו כי צריך שנהי' טוב יותר וגם ואהבה
אח' ה' כו' בההנה שיש בינינו בא גם אהבתו ית'.
וכמו שפירשנו על את משפטי השם ואח' חקותי שמשרו
כו' חתי ה' אליהם ושמרם את חקותי כו' חתי
פי' אשר יעשה וחי בהם בחיות ודביקותו ית' לא
יחזיק עצמו לעבוד ה' להיות נקרא חלקים כ"א חתי ה':
והדרת את כל אויביך מפניך כאשר דבר ה'
קשה היכן דיבר שיהיה
אוחם והמתי את כל העם את דבור אחר: ועוד
ודאי יקיים מה שדיבר ולמה לזה הבטחה מי נרע
מהבטחה הראשונה ע"כ חיות במדרש על ריש ס'
עקב כמה פירושים ע"כ ושאר ח' חלקין כל את
הכרית כו'. וי"ל דהנה ה' עם הכדק ולא מנעיה
דבריו פועלים אפי' מתחברו כי רלון יראיו יעשה
וזה להדוף את כל אויבך מפניך לשון זעם. פי'
בשביל זעמך שתכעוס עליהם הפעול כן ובשביל
שכתוב כל אויביך משמע נמי מיערל ע"כ כתיב
לשון להדוף ולא יחזר כ"א שלא יוכלו להצר לו ולא
לבגלו. וזה כאשר דבר ה' פי' כמו כללו דיבר ה'
זה הקיוני ע"כ לשון דיבר קשה כן תפעול אתם
במשך עולמים:

לפרשת עקב

ברוך תהיה מבר העמים דפירשנו עד יעבור
עמך ה' כי עובר
לישא דאקדומי עד לשון עולם יעבר' פי' יקדים
עמך להרחמים והקדושה וזה ה': עד יעבור יקדים
עם זו ח' י"ב שיש להם כוח לזיקים וזה קנים
כי הם כמו קן לו יחב'. וזה צריך הריה מכל
העמים פי' עיקר שפע שהוא לך רק התחית לכל
העמים כן הוא אם עושים ראונו של מקום: לא יסי'
בך

רצונו וכמו ח"א פ"ה השיג מהבנתו ודביקתו בהבורא
 ב"ה לעשות רצונו קיים כל החורה כדוע ו"מ בין
 שני המדרגות כי מהבנתו יד' לפעמים משנה לפי
 אשר נראה לו זה מקרי הוראה שעה וכמו שפירש
 הברנבאל שאליו שהקריב בבמה בשעת איבוד הכתום
 לא היה פ"ה הוציר ע"כ הולך להחלל לעוולו בזה
 כ"א שהיה נראה לו לכבוד שמים מותר לעבור על
 איזה מצוה זה היה עבירה לשמה משא"כ מדרגים
 שניה שאינו עובר מה שמכיר לא כן הוא ועוד ב"ה
 כי מדרגה ראשונה הוא כאין בדעתו לפני הבורא ב"ה
 כי זוכר בו ומשיג רוממותו ית' ונוראותיו משא"כ
 מדרגים שניה כדוע זה פירשנו על חן בין י"ס
 לשבח כי דייק נקרא טוב כדכתיב אמרו דייק כי טוב
 ויום הוא חורה אור יום וזכת נקרא הדבור בהבורא
 ב"ה ומדבק עלונו בו ית' מחזה לעילא לבין שבת
 משיב נפשו למעלה לשורש זה חן הוא בין י"ס
 לשבח זה הוא חן בדעתו ולא זה זה כל המעשה אשר
 חנני כי (יש) דקדוק מחליל לשון יחיד ומסיים
 לשון רבים אך לפי דברינו נכון כי מדרגה הדביקות
 אין נמצא כ"כ ב"א ביחודי סגול' וכדלחצות חרובת
 הלבבות אך צריך העולם לייסר אותו דייק זה אשר
 חנני כי' דביקות כי חני הוא ירא' כמו גבור אומר
 חני חני הוא מי עזר וסכ' שבאנוי הוא מרומנו על כבוד
 כחך שמוכר רוא' גדולות גם כהו טוב הוא עשה:
 מגדלותו מביישים וזה יראה רוממותו ולא ההבנה
 ודביקות זה אשר חנני מזה היום כי יש עמי' שצריך
 להמנהג בזמן אחר כמו הורא' שעה כ"ל זה לשון
 יחיד קאי על יחיד סגולה שממרון העולם לעשות למען
 החיון כי פ"ה שחסיס אחוזו עם אותו דייק וסא
 בעיניו כאין כ"ל יש לו כח להמשיך ממנו עליון הידוע
 ב"ה חיי ומזוי כמבואר כמה פעמים בשם כבוד ר'
 בערים מראונו ז"ל אין מל לישראל מי שהוא בדעתו
 אין זה למען החיון הוא חיי ורביהם הוא בני ונבאם
 ט' הוא מזוי וזה כי י' חלקי כי ר"ה כנסת ישראל
 אם שחכסים להצדיק הגדול הנקרא ישראל אשר כך
 אהפך שאין מתאמר עלונו בדעתו כלל כ"א חס הבורא
 ב"ה ע"י' ה' חלקי מניחך כי' ארץ טובה דנהה כמו
 בנבמות י' ארץ ובמים הארץ מקבלת ממים למען
 השמים השקה מים נקרא ארץ המקבלת בשביל התבואה
 כן ברותיות י' ארץ החיים ארץ ממנו יא' לחם של
 חורה הוא היראה והקדוש זה ארץ טובה כמו שאני
 אומרים לעובד ולבנה"ל נמי כן לעורר מין משמים
 שמים שלני כי נקרא טוב משמים והאפשר כדכיל
 שאנו משפיעים נחת רוח לפניו ית' בשעות רצונו
 בגומרי' השפעות טובות כרצונו להביט נקרא טוב'
 ובכ"ל השפע' מעילא להחא זה ארץ טובה ורחבה
 לעורר מ"ן גם בתחבובות טובות כי הרביעות ומעלה
 מלומדים משא"כ מחשבה ברגע ח' יכול לחשוב כל
 העולם כולו ע"כ נקרא רחבות זה ורחבה קאי על
 ארץ ה"ל ארץ נחלי מים הוא שורש החסידים מחילת
 עוונות שהוא ית' מנקי לבשים גור' להשפיע יתבדך
 ממקורו רצונו להביט הנקרא מלך חסד שולח ונחמה
 לעשות חסד וזוהו זה ארץ נחלי מים כי זה המזל
 שנות משם חסדים הנקראים מים בני חיי ומצוי שורש
 כל טוב ויח"ל להוסיף כי הם הוא י' מחין עינות
 והחומות ויח"ל בנקטתם ובכר עינות הוא עינות מתקן
 הנובע מים חיים (כי הכל נקרא חיים כמבואר כמה

דך עקר כו' פירשו במדרש לא היה חפלתך עקירה .
 נראה שדקדקו לשון כך פירשו כ"ב אלוהים הוא החפלה
 (ולפי האר"י ז"ל לחם מורה ג"כ יפרש כי כ"ב אלוהים
 ההורה) ויש לדקדק לשון עקר ועקרה נראה כי יש
 חפלות לנורך בשמה ולנורך הגוף זה נקרא חפלה
 שר' לקבל משא"כ צורך הנשמה ועבודת הבורא
 להשפיע נחת רוח לפניו ית' זה עקר ועקרה :
 ובנבמהך כי אם דעתו שפלה עליו חפלתו נשמעת
 ובנשמה בשמיות יחיה פן האכל ושבעת כו' ורס לבדך.
 זה הנשמה ובנבמהך שכהי' עוסק בנבמות ג"כ
 חסיד חפלתך רצונו כי יהיה דעתך שפלה עליך מפני
 רוממותו ית' :

כל המעשה אשר חנני מזה היום כו' לשון היום
פירשנו דהנה (כתיב) כי הוא חלקינו ואנחנו עם
מרשיתו כו' עם מרשיתו הוא שאלתם ישראל מפריסין
לנביאם שבשמים הוא הכוח רוח שיש לו ית' ופסוק
מ' זאן מרשיתו שהוא ית' רועה וזן אותנו ולאן
ידו היום כו' דהנה ידוע שולחן בזמן פירשנו כמה
פעמים דהנה שורש המאכל עולמותו הוא להסי'
לנדרתו ולהשפיע כי חסן חסד הוא וזה כי' ורס
ית' להשפיע בלא נמצא ח' אפשר לקבל ולא היה
בזה הכוון מכה אל הכותל הולך ית' לנחמה : והנה
המאכל הוא שורש הדיון היקר חסד אך הוא טפל
לחסד סיוע לחסד ומזה יכולין לפעול המתיק הדין
בשורש שהוא לנורך חסד כן גם למטה יבוא הדיון
רק על שונאי ישראל לנורך קיום העיקר הם ישראל
כמו בשורש הגבורות הוא רק לנורך העיקר הוא
החסד ומזה השורש בא פירסם כי העיקר הוא לעבודת
שמים כמו שאלמו חו"ל כל מה שברא לא ברא אלא
לעבדו וכדכתיב כל הנקרא בשמי לנכבדו בראשיתו
כי הכל ח' הוא פ"ה זה יהיה השפעתו לנשמות
פונה שנית' בלא נהמל דכפופא זה חסד חורה
וחכמה אשכ"כ טוב לזה עושר לעבודו מחור הרכבת
הלב כי שמתחא בעי צילותא וגם הוא כבוד שמים
להיות טוב ליראי חלקי' כן בזה (העולם) וכמו
שאלמו רז"ל הנוי ונכה והעושר נאה לזדיקים כו'
וכוא כמו הגבורות שהוא רק לנורך חסד כנ"ל ושלחן
בזמן מהאי' פעמא כי הוא טפל להעיקר כמו שאל
שמיים יומין כי יומין הוא העיקר בערך זה נקרא
למעלה יומין ושאל העיקר והטפל והנה ההשפעה ג"כ
איה העיקר כ"ל אם יתאף צריך תשובה לקיום
העולם והנה מין שחור תשובה מעורר זה בא לו
עושר זה מרשיתו ולאן לשון עושר כמו ששמות
שמעשרות חס בעליהן ידו פירוש שאל כנ"ל וכמו
שכתיב חף ידי יסדה ארץ וימיני פקחה שמים פי'
ידי שאל זה ולאן ידו היום אם בקולו שמענו פי'
אם בקולו שמענו פי' אם חסדו של הייחוד טובים
וחסידם הנוי טובים זה י"ל כל המעוה כו' היום
שמענו לעשות פי' הנס של הייחוד טובים עד היום
הזה למען החיון פי' הנוי טובים ורביהם שבה ג"כ
מעורר זה כי צריך חסד להביע לפרות ולרבות ובאחם
ורשעם חס הארץ הטובה הוא עושר :

כי ה' אלהיך בביאך כו' הפסוק בפ"ה י"ל דהנה
פירשנו הפסוק ה"ל כל
המעוה כו' דיש שני מדרגות ח' דייק המקיים החורה
לפשוטה ויש ח' מהבנתו להבורא ב"ה כן לאז מלפני
לעשות רצונו ע"כ מקיים הבורא ומלומדים כי זה ודאי

וזו ראה אנכי כו' ברכה וקללה גם הקללה הוא מחנה להמשיכה לשונאי ישראל כ"ל :

רא תעשון בן דה' אלהיכם הוא פסוק בפני עמנו וליריד ביחוד

בלא למעלה. דהנה פירשנו על שמים לא זכו צעיריו במלאכי ישים מהלם. כי שמים נקראים הרחמים כידוע. דהנה רז"ל אמרו שמים ביני לבני קראו אותם ית' שמים כמו שהע"ה אלה תשמע השמים וג"ל קראו ית' רחמנא כי פירשו הרחמים וס' הוא לשם הוי' ב"ה מדה הרחמים. והנה הכורה ב"ה חפץ חסד יהוא ונראה לו שרחמיו אינם גדולים כראוי על עמו מה עושה נותן אורו הגדול ללדיקים וע"י אורו הגדול משיג רוממותו ית' ויודע שאינו עובד

אם הכורה ב"ה כראוי לא הם גדלו גם הם שחופם הורד הוא גדול לעבור על רצון מלך הגדול מלך מלכי המלכים הקב"ה ונעשה צעיריו כאין יכול להמשיך לישראל בני חיי ומוצוי החלשים במזל כי אין מזל לישראל: פי' מי שהוא אין בדעתו היום מי שיהיה גם אם הוא באמת לא טוב אם יודע באמת. וכמו שפירשנו על לא בזה ולא שקץ עונו עני (תהלים כ"ב כ"ד) פי' הכנעת עני בדעת עונו לשון הכנעת כמו לענות מפני ולא הסתיר פניו ממנו ביום פסעו ונכשיו אליו שמע גם על האחרים כי אמנו הלא אינו מחסדך פניו.

וזו שמים הרחמים לא זכו צעיריו ע"כ במלאכי הם לדיקים ישים מהלם אורו וקדושתו ית' כמו פסיוטיו חבל אור וכן יהלו אורם: פי' זה נמי פי' השם חבלו לבון גידוף שמשיגים הסכונם ומי שאינו באמת חסדו משיג מה שצורך: וזה לא תעשון בן לה' אלקיכם לשון בן בנים אלפחד דבורות כי אם אל המקום כו' אשר יבחר ה' מכל שבטיכם הוא הכנעת ע"ד לא מרובכם חשק כו' כי אדם המעט ממשיגים עלומים. לשכנו חרדו פי' להקים השכינה מעבר ולהיות שוכן בליון בגלוי ובאמת שמה: ומעין זה פירשנו הספוק לולא האמנה לראות כבוד ה' כו' פי' ע"י לולא שמבין שהוא אינו פי' זה האמנה לראות

רק בבר את נפשך תזבח כו' דהנה פירשנו על הא דאמרו רז"ל

סעודה שהנאסף משוך ידך הימנה. כלל דבר וכו' לירד שיאלץ דוקא (דבר) שאין לו הנאה כלל דבר שאינו מקובל לו עובר מהם בל השקטו. ועוד לשון משוך ידך הימנה ה"ל למימר אל תחללה. אך לירד לזכר להיות כוונתו לשמים בכל. ואם רואה שמחנכו עליו הנאות ולא לשמים: ימשוך ידו עד שישיב האותות כ"א שגרה לו שראוי שיאלץ לשמור אם נסעו. ועוד כוונות כפי שגרה לו יחזור ויאכל.

וזו משוך ידך ועוד י"ל שבאכילתו יחיו להמשיך מהמקור הכל דרך העולמות הנקראים חיד וגרון השפעה לעולם כי הכל נקרא בשם אדם ואורש ישראל הוא למעלה בעולם הארץ ד"ל: כן הכנינו מדברי רבי ז"ל. והוא אמר שבאגל דוקא יהוד בלכילם פי' הקיוונים: הכנינו כ"ל ד"ל וזה סעודה שהנאסף משוך ידך הימנה כי ידך מרומים השפעות שורש הכל חכמה וזויה שמונשים בהם הו"א של עולם הארץ וחו"ג. וזה שורש השפע. וזה בכל אות נשך חזות פי' השבר החאוות ואכלת בשר כ"ל: כנרעה ה' אלקיך הוא גם ה' השני להמשיך השפעות

כלל

פעמים) והחומות הוא חושך על שואי ישראל זה יוצאים בבקשה לשון ובקיענה אליו לאחוס שמסכימים עם האמת. עינות (עליהם כ"ל) ובהר לשון קשה שהם רק ית"ר שנקרא הר החומות עליהם ויהיה שלום על ישראל:

עוד לפסוק זה כי ה' אלהיך מביאך אל ארץ טובה כו' לשון כי

בלא כהמך למעלה כי כל פסוק אפשר לפרשו בעצמו י"ל דהנה בהמ"ק נחבר בשביל שאלה חסם: (ע"כ) לירד סיפק האנה וריעות וזה כי ר"ה כנסת ישראל להיות אחזות בישראל פי' (זה) ה' אלקיך מביאך אל ארץ טובה כו' :

ירד עוד דהנה ית' בני אדם הם נותן לו ית' טובות עו"ה אינו מכיר טובה לה' שהוא נתן לו משא"כ מי שיועד בטובתו שהוא מן השמים גורם אשלו גם זה שחמדי לו הטובה ולהטיב יוחר (לפ"י) י"ל הודו לה' כי טוב ע"י זה כי לעולם חסדו ולא הפסוק) וזה כי ה' אלקיך מביאך אל ארץ טובה שאלה יודע זה ע"י זה הוא ארץ נחלי מים הוא חסדים יואלים בבקשה ובהר פי' כן בעת רצו כמו בבקשה שיה ונבקיע' אליו ובהר אפי' בשעה שקשה כמו הר כמה קשה אפי' כן לך יהיה טוב כל טוב כמו עינות והחומות:

בעת הדוא הגדיל ה' אלהיך הגדיל כו' אינו (מובן) לשון עד היום הזה כי אינו מזה בגלות כן שעתה להקשות וי"ל לפי ענייניו דהנה

איתא בזמן שהקול קול יעקב בבתי כנסיות ובבתי מדרשות אין הדים ירי עשו ומה יעשו אם לא ייהו הקול יעקב נרד לומר זה אין לו כח כי הק"ה עוזר לזה שלא לגלגל והנה איתא על עקבות משיחא והאמת קאים נעדרת פי' תשעה לה עדרים עדרים והולך לה פי' יתחברו אנשי האמת לעצמם כמו עדרים לילך מחיל אל חיל וזה י"ל בעת ההוא לשון טובה עת שחמסה סוף עקבות משיחא הגדיל ה' פי' מחוך ההמון

אם שנט לשון מחשלה לוי לשון דביקות וההתחברות ביניהם ודביקות בנורה ב"ה להיות המחשלה גם בזה שלא יוכל שום כרי' לגלגל לאדם כדי לשאת את ארון ה' להעלותו פי' לגרום קירוב הגאולה ולעמוד לפני ה' להספיל בטוב כדאיתא אין עמידה חלה חפלה לגרמו פי' לעשות יחודים אין לשון סירה לומר לפניו שירות והסתחות ולבדך בשמו עד היום הזה שיהיה היום שגמלם זה ה' קיוע לו כו' :

לפרשת ראה

בפסוק ראה אנכי כו' דהנה איתא שמשו כי נגידים אדבר מה נגיד ית'

לו כח להמים ולהחיות כו' למימימים בה סמא דחיי כו'. ה"י דהנה ית' בחורה עינים מחסדים וגבורות וכו' שפי רבי ז"ל ראה לזכות את ישראל כו' ה' חפץ למען דאקו יגדיל חורם ויאלדיר נתן בהחורה גדולה וגבורה. וכן פי' דברי החנא ע"ל בנא קמא אית דוכתא דתא הן כו' פי' כשלומד ענין חסדים איתא הן שרצה בזה בלבות חיוקן לא תא הן שלא יתפון ביה כ"א אדרבה לדחוקן לשונאי ישראל: וזה למימימים בה המחשיכים בה הימין בשם סמא דחיי כו' : וזה הורה שכתב פי' אלה שפי' לאומה ע"ש כי לירד לראות הכתוב :

בכל שערך כי משם בא פירוש ופשוט שאלתו
ה' אלוקך את גבולך להיותך לך תלמידים לזכות את
הרבים ואין חטא בא על ידך : וע"כ איחא בנח"ס
ז"ל לנביא שאלים את משא"ל בנח"ס : כי אין להרבה
כו' מוכח כי ודאי השי"ת שומרו. וזה כי ירחיב
כו' ואמרו אכולה בשר הוא גבורות להמשיך לאשר
נראה לך לכבוד שמים כי בן איחא מעט על גבורת
לחם מרומז בנח"ס' ובשר מרומז גבורות ואכלתיות
מראה כן וזה אכולה בשר להיות לך הנאה מהמשה
זה להכניע שולאי. כי חלוא נפשו כי בנח"ס נפשו
לשמים בכל אור נפשו כי מוקדק להיות רק בכל
אור נפשו חלל בשר מותר לך.

כל הבכור אשר יורד כו' י"ל לשון הורד היה
רמז (ליחזקאל) קודם דהיינו

כל הבכור זכר אשר יולד כו' דעתי לא משמש קחי
על הבכור י"ל בדרך רמז לפי ענינו הדיק כל הבכור
קרא כי דיק מושל ואיחא בדוד המ"ח חף חזי
בכור אמתו. וזה כל הבכור אותו דיק אשר
יולד במה שממשיך לך חיי ומוזני ועושר כמזמור
למשי לפעול רצונו ית' ונקרא משפיע ולא מקבל.
זה אשר יולד בנפשו במה שממשיך חיי שמרומז
בבקר לשון ביקור הוליס וכן מלך שנבחרה שור
כי שורש בנהמיות הוא בריאת הניף וכן איחא
האכל מנשר שור בנלוש מתעשר והבין לזרז ית'
משיס כי פני שור מהמחלל ושלחן בלפון מלפון
זהב יאחז ולפון נקרא שמלל דכתיב לפון וימין
ולאך הוא בניס להחברות אל קדשים הם ישראל ולא
מי י"ל עושר כי נקרא עשירות שמשפיע להם בנפשו
זה יולד שהוא הזכר : ובמה יולד לך זה בבקר
ולאך שממשיך לך קדשים לה' אלוקך החזיק אותו בקודש
(ל' העבד כו') :

עוד איש במחנה ידו כו' דכנה מליו שר' הניח
ידו כו' מהחלל על החוליס

כו' וכן אברהם אבינו ע"ה ודאי אם השי"ת לא ראה
א"ל לפעול כמו שקרא לא היה יכול ר' הניח רק
שירע חשכ כי לך הפלג דיק וכמו שאלמר' יוחנן
אלמלא הסיח בן זכאי כל היום כו' זה חמלה למלך
סיבות' לשק' וזה איש חיל הדיק כמו איש כ"ג
כמתנת ידו כן נראה והוא כדברת ה' כו' אשר נתן
לך : (וכן פירשו כי רואה ה') בעמו יפאר עמים
כלאו הם פועלים וכן וירש קרן לעמו חלה
לכל השדיו ע"י ישראל עם קרובי כי על ידי זה
דגריהם נשמחים) :

לבריית שופטים

צדק צדק תרדוף כו' דכנה ר' שמעון בן יוחאי
היה מלפני תמיד שלח יוקד
עלמא כו' בלדק. והנה ע"פ הגולה הוא פירוש
רחמים. אך פירשו דכנה כתיב דק לנביא יהי' כו'
והלא במקום אחר (כתיב) לשון נקבה דכנה היל
ממות : אך בכל מלות קדש פרקלים ח' נקרא מלך
ושמו כשם המלה ודוע שחלשים נק' גברים כמו
שפירשו רז"ל עיר גברים עלה חכם לבן גברים
שלין שם נקבה והמלך נקרא דק ומי שנתן דק
המלך נקרא דק לנביא יהי' כו' זה דק ע"י
שמה' מותן דקא וכנ"ל ע"י וזהו נ"ל מעני' מרודים
כו'

בכל שערך כי משם בא פירוש ופשוט שאלתו
ה' אלוקך את גבולך להיותך לך תלמידים לזכות את
הרבים ואין חטא בא על ידך : וע"כ איחא בנח"ס
ז"ל לנביא שאלים את משא"ל בנח"ס : כי אין להרבה
כו' מוכח כי ודאי השי"ת שומרו. וזה כי ירחיב
כו' ואמרו אכולה בשר הוא גבורות להמשיך לאשר
נראה לך לכבוד שמים כי בן איחא מעט על גבורת
לחם מרומז בנח"ס' ובשר מרומז גבורות ואכלתיות
מראה כן וזה אכולה בשר להיות לך הנאה מהמשה
זה להכניע שולאי. כי חלוא נפשו כי בנח"ס נפשו
לשמים בכל אור נפשו כי מוקדק להיות רק בכל
אור נפשו חלל בשר מותר לך.

השבר קך פן תעזוב את הלוי פ"ס שפירשו

השבר לגופך לך בשביל נפשו פן תעזוב את הלוי
ע"י הסרח בריחוקך לא תהיה אפשר לך המדריגות
דניקוח כ"ל שדקדק ביראה לבד לקיים מה שכתוב
ויחן בחירות.

וכן פירשנו בעקב לא בלדקק וביזר לבדק כו'
לכאורה הוא מותר דברים שמחלל
אל חמור בלדקק בלדקק הכחיל ולא חמור כלל
ביזר לבדק. אך הנה יש מדרגה גדולה שלפעמי
דקס סומך על אהבתו לו ית' להקל ביראה שעה
כמו בחליוה בבר הכרמל לפי הכרמל שאלה הם ע"י
נבואה ח"כ הולך להפלה. וכיוצא בזה : ומי שלי
לו בבידור אורח מדרגה יזר שלא לעבור במלך נמא
זה לא בלדקק שמה חמור מחמת המדריגה גדולה.
זה ולא ביושר לבדק וכנ"ל ברמז כל הכול מהמחל
כבר כתבתי דברים אלו לעינים אחרים :

כי ירחיב ה' אלקיך את גבולך כו' דכנה
פירשו על

וה' עקב כו' דכנה בנח"ס' שזי מרדכ בעון שאלה
חנם כו' לך להחליץ להיות אחדות היקף שאלה
חנם בפרט כיוסם ללדקים. והנה בזה מעוררים
שורש האחד ג"י י"ג זה וזה עקב הוא בעקבות
משיחא שמעון לשון אכיסה וכיוסם כמו וישמע שאל
כו' שמתרם כו' פ"י יעזר לכם השי"ת : ועוד ושאר
לך את הנבים יעזור לך להיות נוסר בריה בדקא
יאות. וזה הסוד דכנה פירשו (ובזה) הפך נערמו
מים כו' דאיחא בפירוש אחר אחד על כי מלך
היה מנוחה מלח' ה' הוא כהר וכן בלדק ברוח לשון
רצון אף הוא כמו אפוסה הוא מלחא דרעוה
כמנהגה כים נערמו מים גס ההכדים נעשו נרמה
וכוסים שלא לילך על שוגלי ישראל כי בגד שיקן
מלך רחמים היל' אחר' ככא בנביא פחה בניה
כי שם גבורות חזק' חמל' אב שאלה מלך חם
בין הכס שהאב הוא טוב מגולל אהבה בנו הוא כועס
ויקם לגורל בנו כן הדבר הזה מקור הרחמים הוא
דין על שוגלי ישראל וזה נערמו מים. ולנו הם
ישרת מלך דרפין ג"ס שמהגברים על ישרם הם
מוכלים בירם כמו ג"ס מלח כמו נד מוליס בא
לם כמו כרי דברים הנמשכין מהליון מל לישרל
כ דוע ודברים עתיקין. וזה ושאר ה' לך חם
הסוד שלא יתפסע על שוגלי (אשר נשע לבחור)
בשע מקורם כי בשעני כו' וירש זרעך את שער
שוגלי כו') והנה נ"ל (ויחא) ביעקב ויראה את גבולי

כי ככל דעתם כי' וגם כבוד שמים להיות לצדו
ועדו שם : וזה ופרה בשם ה' אלוקו וי' מוסף
על הראשונים להיות הטובה בשירות ביהודיו והחלואיו
בשם ה' אלוקו ככל הוא ככל אחיו הלוי הדנוקס
טו י' שמואלים שם כי אין עמיהם אלא חסלה כי גם
שם שמואלים כדליתא באהר :

תמים תהיה כי' : דהא י' חר"ג מזה כנגד
רמ"ח אברים ושם"ס גידים של אדם
גוף וזהו ולא לא קיים הכל הוא חסר ואם הדנוק
טו י' הוא דנוק כהכל כי שם הוי' ג"ה כולל הכל
וכדליתא באהר הקדוש שם שם"ס ט' וזה שם"ס
הה' כשאלה שם ה' אלוק :

יאמר ד' אלרי יסירו אשר דבר לשון אלי הוא
לכאורם מזהר דהא סלח ה' יחד
שוב אם היינו מקבלים רק מהאליהם וכן יחיה שרוא
שכחו מה שקבלו ממשה רבינו חזרו בהם אחר י'ם
א"ל ענה עד לעתיד מעמי הכורס : וא"ל יחד יסירו
ובאשר חרץ מסי' שמי' ביראה ובהנחמה : אך כנס
ליתא אם לא ה' אדם שוכח לא ה' גורם חורס
חמיד : וסנה העוסק בחורס לשמה משמח אם המקום
כ"ה : וזה אלי כמינו שיתמחו אורח ע"י ז' : וזה
ואח הדבר אלינו השם כוחו כניקיה כי שכהם בל
משולם הנקבה :

עוד לפסוק הסינו אשר דברו : נמדרש י' אומר
כהפכה הנרות ויש (אומר) כהפכת
הקמרות : ודרך ביאור : י"ל שמדקדק מזהר ויחמור
ה' אלי : אלי הוא מיוחד ע"כ מפרש שמועש אלו
ז"ל : דהנה כחבנו כנר אשר כחה פתחים על כשפת
פסיתיו היו אומרים יחד לך מזהב כי' : ובק"ל
כי שורש עונה בא מבינה שמכין ושב נעשה נכנס
זה קצר של ד' לשון ד' ועני כמו לענות משר
לשון שם כעירי : וזה חסילין לשון דכיות כי
השובה בא מבינה דכתיב יבין וכן ובינה וחכמה
הוא רעין דלא לחסרשן כדליתא בספר יצירה הכן
נחכמה וחכס ביניה וזה לשון חסילין : וסיראה בא
נחכמה כדכתיב כי יראה ה' הוא חכמה ונאמר
אבא יסד ברחא : וסנה מפרש"ס זכה לשיטה כי
נקרא חכס ויגון כי זכה לגון שער בינה הכר ח'
ושורש המורה הוא חכמה כדליתא ברנאה להחכים
ידרים כי מורה בדרום הקמורה מבינה (ועל ק'
משמרת כי שולחן בלשון משלשן זכב יחאה וישון הוא
בינה להבין דבר מחור דבר הוא הלשון בה) והנס
בזה ה' לשלח יראה מה' יסנדר וגם פנהו שמחזיק
עלמם לשלח המדרגות נבואה שיער הכרונס : וזה
כהפכת הנרות השפעת חכמה עליהם (כי טוב נקרא
השפעה כמו דרך כי מוב וצריך משפיע כי יוסף
הוא המעביר) מיראה משיגים השפעה שרש חכמה
ומהעטס בינה שורשם מכל זה להפכת הקמורת
ושיטה כמשה ע"כ נאמר אלי למה שנינו :

דפרשת תצא

כריש דפרש"ה יל לשון חלל ולא כי תה' למחמה
אך דהנה פירשנו על מי לא ידאך
מלך הגוים דשמעתי מן סרב ר' וזשא יראה' על ירא'
הטא ימאשו פירש שמואל דהנה יראה' כי פירק
העבדות מאהבה והנה מה שפירק העבדות סיה
מאהבה

שמו שמי' רז"ל זכה הלא פרוס לרעב כי' ואם לאו
כי' חשכ' נחשב ללדקה שנאמר ונוגשיך דקה : אך
מוסר דקה : כראוי לבני אדם מהגונים משרל
זה ע"י דק : דק מרדוף פי' שלא חסרך ליתן לגונם :
עוד לפי פי' הוזהר דהנה הכדס דר"ל לכדוק
פנמו לשפסם במשעיו אם רוחם בלוי דק
יטוב ע"י הקב"ה חינו מתנבט דוקא בגלל כי א"ס
להקשים עולם אם ח"ו לא יתנבט למים משרש
דק ופי' שזכה מועיל זה דק ע"י (שאלוק
פנמו כד"ל) דק מרדוף כ"ל למים משרש דק
פי' חסילין כמשהם שרוא רחמים כמ"ש ושמואל וסליו
פירש רז"ל במדרש על השופט כל הארץ לשון חמי'
לוחו החבל בשני ראשים יט"ס וזה לא חשפה משפס
פכ"ס בגלל והפירוש כפי' שם' בשערי אורה דק
פחמו כי' רחם כי ביראה מלוק משעיו וזה דק
זה שמשפס במשעיו ונחמוכו י' וחזר במשפס
השפה של בעיניו הוא ענה וזה דק פליון ע"י
הח' כי משפס נא חכמה כמ"ש והחכמה מליון כי'
והנה יורד משרש (גבוה) למקום נמוך והחכמה
סמי' : וזה למען סמי' : וירשח כי' יראה נקרא ארץ
סמיים שרוא מדרגה למטה מאהבה הנקרא שמים מרס
כנגד מרס וירשח פה הארץ :

כי יפלא סמך כי' :

זאת נחסף : כי (הוא) ר"ח כנסח
ישראל ידוע (מה שדרשו רז"ל על הפסוק) חבור
פנים אפרים הנה לו (הושע ד') : וזה פירשנו
(הפסוק) וס חרועה יה' לכם ולא (כתוב) חקיעה
או יוכל לו שופר כמקום אחר : אלא לשון ריעות
להיות שלום ואהבה ורעות : ע"י (זה) יה' לכם
להנאהכס כמו בך לך שפירשו רז"ל להנאחך
ולתובתך : וזה (פי' הפסוק כי חק ישראל הוא)
כי ג"כ ריה כ"ל ע"י זה חק לישראל הוא (בא
פירסה כי חק לישאל דמוני הוא) רק ר"ה ההחדשות
למונוה יומר כדליתא כל מונונוה קאונים מר"ה
(והשך גבוה שום) : וזה כי ר"ה ה"ל יאלה
מחך דבר פי' עולם הדיבור הוא מלכות כי בדבר
ה' שמים נעשו והנריאה ה' בשביל אין מחך (כלל)
ס נקרא שורש הנריאה מלכות חנה והעלה בעלה
באורו הן יראה ה' הוא חכמה ככל כמו שכתבנו
כבר : וכן כי ה' אלוקים ההולך לפניכם ג"כ
פי' זה :

ושרת בשם ד' אלקיו כי' דכתיב מה היה

הסיגים הראשונים היו
קונים כי' לא מחכמה כי' דהנה י' שכתבנו מיראשים
להיות עמה נסים ונפלאות ולהתברכות כבוד שמים
כמו בשם הקדמונים כיון שאין לנו עמה המוה ובהם
כמוס ואין בהם לעבוד ולפעול אך אפשר נ"כ לא דך
גוסא כי מי שדעס שפלה פליון חק הפלוח נחמשה
וגדוני נמוכי רוח כי' ומי שהוא גדול אין נקל לו
להיות שלל כ"כ כשינוי כמו מי שהוא אין בלחם
ובפשיפות ומה גס י' לנו כה וזכות מקדמונים
שפחשו השגרים ואלו נוספים עליהם וכדליתא
במדרש על פנה אל הפלח הערער כי' כתב זשא
לדור אחריו שאין להם כי' רק חסלה כנגד והנה
שמעתי בשם רבי ז"ל הרב המניד מראוונא שפי' על
שמואל רז"ל מניי מה הראשונים החפלו ונענו מפני
שהחפלו בשם פירש שהחפלו בשביל שמו י' ע"כ

ובן שלא יוכלו אחריו ואינו ההשגה הקדירה לעולם הוא למעלה מכל דיניו ושורש הכלומי שהוא בחשבוה מושל על שורש הספ"א שהוא באחדות עדיין כי שארי בהכרח ומסיים בפרודת) וזה כי מלח פ"י חוץ להעולם הוא ההשגה למחמה על אויבך ונחנו פ"י מזרע אויבך שהוא עדיין באחדות ובטות שבו :

שם לא תראה את שור אחיך או חמורו ונפלים בדרך כו'. כי הגה משה בן יוסף מרומז בזה שורו וכן דוד פני ורובך על חמור. וקודם נקראים נופלים בדרך פירוש ברוך לאחר קן משמע בזוהר כי עיקר היסוד הוא ה"י וידוע כי משה נקרא בר נפלי על לשון סוכה דוד הנפלה. וזה הקס חקיס עמו פ"י ודלי מושגעים אלו שלא לדחוק את הקו וגם ה"א קודם זמנו הידוע לו ית' לבד : אך חשפ"ב לענין הזמן טוב החשוריה שלו כדי שחיה' אשה כי הזרע וילדה זר ברחמים ובכרה. וזה הקס לשון עמימות ושם דבר בזמן הקימה שלהם. הקיס עמו :

לפרשת תבא

מבואר בספרים הקודמים במדרש ברך אתה בעיר כו' : במות

שבעיר חלה נזיות כוכה נר שפה ובנוך אתה בשדה במות ששדה לקס שכה ופאה. והוא חמור למה מלות הללו דוקא ונראה בעזרתו ית' : ומה שמפרש לא כפשוטו הוא פשוט דבלא כנר כחוי ובחו ענין כל הכרכות האלה והשינוי ברך אתה בעיר למה לי פ"ב מפרש המדרש וכן את השאר מפרש והמלות האלו דוקא הוא כי צריך לאדם ברכה וחסד להיות מזויות ופרנסה בריות ולבטוח של כבוד ודירה אלה להיות בה כל ההדרים הטובים והאריזים הליו וזוון ופרנסה וחיים ולפש ע"כ פורט פהם בשכר חלה ברכה בעולם ולחם ומזון : ובשכר נזיות לבטוח בשכר סוכה דירה. ומה שאינו חומר בשכר חמור כי ית' שדר אלל אדם אתר ואינו מקיים הוא מלות מזוהר מאש"כ סוכ' : ובזר לבטוחו שיקרה נר : **ברוך מנאך ומשאריתך** י"ל דכחיו מזוין מלחים מפיקים מזן

אל זן. אינו מובן. דאיהא אמרו עליו על ר' עקיבא כשהי' מחפלי ציוד אדם מיתו צויה זו ומלאו צויות אחרת. ונצריך ציבור וכי דוקא צויות החפלי וכן באמנה כותל : אך הנה אנו כנסה בגדולה וקטנה חתמה והיו ק"ך זקנים ובהם כמה נביאים : ודאי היו להם כוונות סודות עליונים כי אם לאו פשוט פייסין הי' יוכל לבדור וכהנה נראה פשוט כמו ברכה השנים החפלי על פרנסה והוא ענין גשמי ודאי פירושו ברוחניותו י"ל לכל עולם. וכהה המקבל מרומז בל"ת שהוא לבון דל משה שצריך לו יד' הוא כמו צויות וזה אדם מיתו צויות זו הוא ד' גשמי ומלאו צויות אחרת ש"ה עליונים מין רוחני. וזה מוזני לבון צויות מלאים ש"ה מן אל זן מרומז לגשמי וי"ל עוד דכנה הידעה נקרה אשם ומקבל כי בידיה לבד אינו עושה עדיין גת רוח לפניו ית' שלא ברא הכל אלא לכבודו ולקניטו ולית פולחנה קמי קב"ש אלא רחמו. אך הידעה ב' :

מאכנה הם שחנה כיכ המיד ולפעמים רק בידיה לבד כל חשוקתו הוא להיות לו אהבה ולא יראה והנה ידעוהו מרומז במותו וואו ית' מלך מלכים וזה מי לא ירחק שאינו מחלוק ליראך כ"ל לאהבה הוא מלך כנוים וזה כי חלה למחמה על אויבך פ"י שהירא' והמחמה על האריזים הוא הספ"א נחשב חלק ליראה ונחנו כ' חלקך בידך כו' :

ובשנדרקך החלטה לשון רבים אויבך ביו"ד ומסיים בלשון יחיד ונחנו כמו שראית מדקדק.

נפרש ע"י מה שפירשנו על כי ית' כך איש אשר לא ית' טהור כו' כמו שפירשנו מרבי זיל שפ"י מקרה לילה פ"י אש הוא אינו טהור מדמנו לו מקרים של חסד ויכשול כמו דבור שאינו ראוי או מחשבה שחנה כנונה ויכוף בזה ר"ל וזה מקרה לילה היפך מן החורג אור יום. כן שמעתי ויחסר איני יודע : וי"ל אל מחוץ למחנה פ"י ההשגה שקדמה לעולם נקרא חוץ למחנה : וי"ל עוד כי ההשגה קדמה לעולם וההשגה הוא בשביל חפאים לחקן וחסד נקרא חוץ למחנה וההשגה הוא מחוץ למחנה פ"י בשביל חוץ כו"ל : ופי' לפנות ערב פ"י לפנות ממנו הערב והחושך ירחן צמים פ"י במקום שהוא החלה כל חשבה וכן לעתים בדמעות ב"כ נקרא ירחן צמים : וי"ל לפנות ערב לשון מחיקת של עבירה (ולשון לפנות כמו לשון צומה) ירחן צמים : וככל השמש כשיצא לו אור יבא אל חוץ למחנה ואם לאו צריך להיות בחשבה חמדי.

או לחשוב המיד בעולמות עליונים נקרא חוץ למחנה כי צריך לזכור שלא יוכלו אחרת העולם משא"כ אם כבר משיג אורו ית' היקרה שם וממן : ויד ה"י לך כו' פ"י לזכור המיד בכל עת ולפסח במעשיו. ויחד חיה' לך על אויבך שמעתי פשוט לשון און לבטוח מוכר. וי"ל עוד כי איחא ר' שמעון פ"י על עדים מזה חורב כלי זין הי' שש מפורש חקוק עליו. והנם שנינו המידים בשנים מחזירים לשרלל : וכן בחורה או פיהם שהוא אוחיות החורה משיגים צויות משה העדי והזין היל. וזה ויחד חיה' לך על אויבך פ"י בשבת או בחורה ומפלה כו'. וזה בשבתך חוץ וחסרת פשוט. וי"ל עוד השנים זה לשון ומפרש הלכה ושבת פ"י חשונה לה' : ובכתי את לחיך כי פ' חלקך כו' להילך ולהת אויבך לפניך לשון כפול. י"ל לחת אויבך לפניך כמו שכתב ואחז אדם חסדיך וכן נחמי ספקד מזרים כו' וכן פירשנו על ויפרקתו מזרים ספקד"ל פורק חזונו וזה כל מזרינו שמשלך סדין על ארצו. וכן פירשנו על ספקד חתך על הניס כו' כי אכל את יעקב כו' (בשחיה) אמר בלשון יחיד אכל ואח"כ אמר השמו לשון רבים. פירשנו שמו שמו החמה שפ"י ראוי לבא על ישראל (חשפוך) על העויג כי כמו שהנחתה. וזה אמרו כי אכל את יעקב פ"י חשקד ואת מוה השמו הנוים. ע"כ ראויים הם להחיות וזה לחת אויבך לפניך. לשון פירשנו על ויפרקתו חזק שך להיות על אויבך : ובמדרש להילך חרין אמורתי חד אמר להן ענין הילך להילך חרין וחד אמר לרובן נכסי עו"ג לך וכמו ויילא את מזרים. י"ל שמדקדק לשון כפול כי ית' בכלל. מחלטים מהי כמה שאמר לחת אויבך לפניך ע"כ פ"י להגן ולחיות כל וחד אמר לרובן נכסי עו"ג לך ע"כ ויהי מתקן קדוש י"ל על מנה ל' מנה חלקי פ"י על מחסו זו מוח לך בשש להיות מהיך קדוש כי אם אין קמה אין חורה

בא ללדס חסבה : וכן ע"י עוה והכונה בא ללדס חסבה כי החכמה מאין חמלא כי עוה בא מהשפעות החשוב' ע"י החשוב'. מבינה בא ללדס הכונה. ובינה וחכמה רעים דלא מהפטרין : וזה יסרלה נקרא ד ונא לחוכה חסבה ו' נעשה ה וכן

מליק ספר דברים

בעזרת האר אשר שמו לעולם וזכרו לדור דורים

לקוטי נביאים

חדש ושבת קרא מקרא לא אוכל און ועזרה (יפסיד ח' פסוק י"ג) פירשנו בעזרהו ים' בקינור קריאות ומשיבות שאלו מחשיבין ההודש ושבת הוא י"ס ב"ב. (דאלו אומרים בהם כהר ופי' פסוקים שיבטלו אלקותו בעולם ומלכותו : כמו מלך בלא כהר שלו אינו ידוע כ"א לידועו ולא לשאר אנשים משא"כ בכתרו יכר שהוא המלך : ונבדודש ושבת ים כה לעורר להחללות אלקותו ומלכותו בכל משלה). וזה חודש ושבת קרא מקרא ע"י לא אוכל און ועזרה הוא ממשלה כמו יעזור בעמי פי' להיות הממשלה להע"ג משא"כ ישראל אפילו ריקנין מלאים מאות כ"א להיות הממשלה לה' ולעמו. וזה ויהי מדי חודש בחדשו כו' יבא כל בשר להשתחוות לפני (הוא הממשלה כנ"ל ולפי הוא ממש וכן לישראל שהוא פני ע"כ ים רמז על אמירת כהר בימי הנ"ל).

(פסוק זה אמר בפ' בא)

ואעבור עליך וארחך מהבוססה בדמיון כו' (והזקאל כז פסוק ו).

כתיב דוס לה' והחולל לו (הכלים לו ז) פירשנו דחמלא המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו וזה דוס לה' פי' בשביל ה' כי ים שאינו משיב על חרפתו בשביל שיסבחוהו שהוא עניו וסבגל הגם שגם זה טוב יותר משיביב על חרפתו ויחקוקט אפ"כ אין זה חלמה להעביר ממנו כל פשעיו כ"א קאמר דוס לה' בשביל ה' שזה הוא רצונו ים' שומעין חרפתן ואין משיבין והמלא שמעבירין ממנו כל פשעיו ומכ"ס עוונות וחטאים ונעשה כקטן מאלד שלא טעם טעם חסא כמו שאמרו רז"ל בן שש מאלד בחלבו כבן שש שלא טעם טעם חסא וזה והחולל לו לשון לידה כמו חולל חיות משמור וזה ואעבור עליך וארחך מהבוס' בדמיון לשון דומי' ואומר כך בדמיון חיי ואומר כך בדמיון חיי לעובדי (פסוק זה אמר בגלל שני של פסח) :

וערבה לה' מנחה יבורה וירושלים כימי עולם וכשנים כו' (מלאכי ב' ד') : דהנה בפסח ארבעים מלס כי לא חמץ כי עדיין היו ארבעים שימור מינא"ר כי עדיין לא נקדו כ"א ללורך טעם כי לא יכלו

להסתממה ועיקר מהקרבנות העומר מרומז בהשפעה : וזה הוא מהשפעות מרומז בה : וזה שבעה שבועות חספר לך מהחל חרמש בקמה כי הנה מאותו שורש הוא בא פרנסה והמסקת דינין ועמה אינו זוכר כראוי ע"כ אינו כוזב רק ראשי דברים ושלא בדיוק כ"כ והעומר שורש חסבה ואז הוא ספירה לשון אור וזוכר שזו מחברר אדם ומיישר מדותיו ומחזק גם מעשיו וזה שבעה שבועות חספר לך מהחל חרמש בקמה הוא החסבה שמשם בא שורש הפרנסה הגם שגא מלמטה מעט כי ע"כ יחמץ אבינו בדרך אה יעקב בנו ה' בה לענין פרנסה וע"כ בפסח על ההבואה וכמו שאמרו רז"ל הביאו לפני עומר בפסח שאבדך לכם ההבואה כי משורש שעורים בא עומר וברכת ה' היא מעשר : וזה מהחל חרמש בקמה הוא שורש הפרנסה וכן נמי לשון דין על רשעים שמרומזים בקטן וסורשם שיש עוד קטן קדושה מרומז בקטן משא"כ למטה נשאר רק קטן כי משם גם שורש דיין חן מוחות והוא על רשעים וזה מהחל חרמש כו' חלל לספור זה ויהי הכוונה הכוללת לחקן המדות כו' והכוונה מהי' רק קודם הספירה משא"כ בעת הספירה ירלה רק להיות בדחילו ורחמיו לקיים רצונו ים' שאמר ונעשה רצונו כ"א בהחלמה וזה חלל לספור. והנה בשבועות כבד נגמר ומשיבין הבינה גם חכמה כי (הם) רעים דלא מהפטרין. והנה החסבה נקרא יהודה לשון הודאה וידינו. ובשבועות ים' לרמז בירושלים ירלה שלם כי (נחמק בלן חיבה אחת ונראה שהיה כתוב אפסר) להשיג מדרגה יותר חדשה מהמקור וזה ועזרה לה' מנחה יהודה הוא העומר כנ"ל. וירושלים קאי על שמי הלחם וזה מחמץ על כלל הקקון ואין עוד מהיונים וזה כימי טאס קאי (על) עומר פי' יחזקן נאמדות אשר הוא שורש האל כימי העולם שם המדות שגברא בהם העולם כי עולם חסד בינה : וכשנים קדמוניות קאי על ירושלים הוא מנחה שבועות וזה נשאים קדמוניות קאי על חו"ב כמו שאמרו רז"ל אלפים שנה קדמה מרה לעולם והאי' טעשועים יום יום וקאי על חכמה ובינה שנקרא כל ה' אלף : אלף בעת וכן ואחלק חכמה. והנה חסבה קדמה לעולם והיא מבינה כימי וחס רעים דלא מהפטרין וזה וכשנים קדמוניות

פסוק זה אמר בפרשת קרח

קדמוניות ודוק כי לא דקדקתי כדלוי כי לא זכרתי כדלוי :

דקדמי תהלים

משנה ואחרן ככהיו ושמואל בקוראי שמו כו' שם (סג) : יש לדקדק לשון ככהיו היה לכהוב כהניו וכן בקוראי שמו וכן נמי קוראים אל ה' הי' לו לכהוב קראו אל ה' . וגם יעום משמע להבא . אך הנה ליחא מלמד ששקולים הם המשא ואחרן . דהנה משה נקרא שושבינא דמלכא ואחרן שושבינא דמסרויחא כי אחרן קשם אח כנ"י לה' וכפר עליהם ומשה רבינו ע"ה המשיך החורב לישראל ואחרן הי' אוהב שלום כו' ומתקרב למורה ע"כ שקולים הם כי מחריייהו נפשל פעולה א' הגם שלא זכר : והנה שורש ישראל הם בחורה על (שש) ששים רבוא אחרים וששים רבוא נשמות גם אס יש ברבא יוחר הכל שורש א' ובחורה כספור מישרל דור דשם כי גם הם שורש להדורות הבאים ובכל דור ימלא ממשיכים שפע אורו יח' וחורה וחידושו לישראל וגם המקרבים אח ישראל לאביהם שבשמים ששין משה ואחרן וזכרם כי שורש משה ואחרן וזכרם חוכם נשמת משה ואחרן בשיבור . וזה משה ואחרן ככהיו הם באוהן שם כהניו המחפלים לה' כי הפלוג כנגד המידין חקנו נמלא נקראים כהנים וכן נמי המחנהים כדרך משה ואחרן שהיו כהנים . ושמואל יש בקוראי שמו ע"י קוראים אל ה' כהם וכוה יעום :

ועוד פירשנו על שמואל בקוראי שמו פי' כי משה הי' במוח שיעורו הי' כשיריה לדבר עמו כמו שכתב עמדו ואשמעה כו' ואחרן עזר המגפה ושמואל הי' שקול כמוהם בקוראי שמו כמו שכתב אקרא אל ה' ויתן כו' וזה משה ואחרן ככהיו ושמואל כו' : **עוד** פירשנו דהנה ליחא כס' האר"י ז"ל מי ששטם עובדה רבונה שטם שום דיוק כלוחה עובדה בא אליו נשמתו כבוד עיבור . וזה משה ואחרן ככהיו הם ככהיו כחמשיים חסד לעולם וכן המחפלים בשם דהוב כללו הקרינו חמשים בא להם נילוני מוח (ואחרן) כבוד השיבור ושמואל בקוראי שמו באוהם שמחשיכים שמו יח' בא להם נילון שמואל : **ש"ר** משה עבדו אחרן אשר צחר צו : דהנה ליחא צוהר האדם לריק להיות בחתלה כעבד לסדר שבו של רבו כו' ולהיות חסיד בשומע חפלה כשחפרס חסיו ומבקש ליחחול עליהם . והנה משה רבינו ע"ה נקרא עבד נאמן . משה עבדי (בכל ביתי ונאמן) ואחרן נקרא חסיד חסיד ודאי כשאלם נקרא עבד שחפד שבו של רבו משה שורש משה רבינו ע"ה הנקרא עבד : וכשהוא במדרגת חסיד משיג אורו של אחרן והנה החשובה על עוונותיו נקרא בחירה שבויר כבוד שלא חפס עוד כי עיקר כזה עיניהם החפס . וזה שלא משה עבדו למדינה עבד . אחרן שלא אשר צחר צו כשנבדו כבוד ומפרס חסיו שלא לי השי"ת אחרן :

ויציאם בכסף וזהב ואין בשבטיו כושל : כבר נ"ל כתוב פי' וי"ל אפי"כ אין בשבטיו המוכרת להיות מיסר אח בכו כי מוחר שבטו שוה נני כושל כי מיניא ירחחו ותשובתו בלגנו בזהב כמו שבט פי' ויכריחא צוהר בלומד מורה בליה : **בצאת ישראל מבצרים** (תהלים קי"ג) כו' פירשנו

ידיו חסדך ה' עלינו כאשר יחלנו לך (תהלים ל"ג כ"ג) דהנה פירשנו על פסוק שובו אלי כו' וכתיב השיבו אליך ונשובה אליך יתקיימו חרויייהו כי הם רוח הקודש . אך קשה בנחת הלא הקב"ה חפץ חסד כוא יחזיר אותנו בעלמו בשובה כמו שאלו אומרים השיבו אליך . והסירדון הוא כי כתיב אלה כי חרזיע וילרם זכר כן גם כלן אס יבא בחתלה פתחנו יח' יוחר מוב וגאולה עליהם כפרהסיא ברחמים פ"כ אומר יח' שובו אלי . ובקשיו השיבו יח' אליך בצלע להיות ונשובה שהלא אלה בכל יכול שחיה מלמעלה ומהי נקרא מלמסה בדרך משל יחן סיוט להמשייעים לבוא ליסער וכן לזדקיום של כל דור לפעול נסים ונפלאות וכיווא בזה כדי שיתקרבו כנ"י לה' כי הם השיבו כו' ונשובה : (ואפשר שמעתי זה מהרבי ז"ל שהי' רב ביקשפורג אח"כ) וזה יח' חסדך ה' עלינו כאשר יחלנו לך פי' כללו יחלנו לך קודם הי' בא כבודו כמו שכתב אלה כי חרזיע כו' כן גם מה שיבא מתך חסד הי' כללו יחלנו לך ודוק . וכן לעושה נפלאות גדולות לבדו גם בלא מיג כי לעולם חסדו כו' נ"כ כן ודוק .

ישרד משמים ויושיענו כו' ישלח אליקס חסדו ואחמו המהרץ (הזה) אומר דרשני (כי) אליקס ראו לכהוב ברישא ולשון משמים מאי איכפת מליזם מקום ישלח ומתפלה ישלח סמם ולמסה ישלח אליקס : והפי' בעזרי"ל דכתיב בלישע הכניב את אה בנוי וזינו מזכיר אל הים . וכשהפלה לפקות עיניהם חסידר אה ה' כי לא חסידר שמו על פורעניות : וזה י"ל כן כמו שחיה בחתלה עלה ברצונו יח' לברא את העול' במדת הדיון כו' ופירשנו כי לריך הדיון לצורך הכצע להכניע רשעים שלא יבלגלו . וזה לשון בחתלה עלה כו' וראה שאין העולם מתקיים זה הי' בכל ביתה הי' השמות כ"א זה הי' בחתלה כמו סור מרע קודם ואח"כ עשה טוב ונדון לבד א"כ כי ראה שאין העולם כדאי כו' וזה הי' אפשר להושיע לאדם להכניע שגאיו אס יש גם לאדם מעט זכר חתלה ודוד בקש ישלח משמים פי' ברחמי הנקרא שמים ידיו לא ע"י זכר ויושיעי : חרף שמי כלל פי' להסיל חמד על שגאיו : ישלח אליקס חסדו ואחמו לי : חסדו קאי על בני חי ומזוני שגא ומתקורו הסחד שמרומז בגורל חסד שגור ומלסה לפשום (חסד) ונקרא מול שגול משם כל מיג ובו חלום בני חי ומזוני וזה חסד ג"י מולא . ואחמו שלא תבא לי גאוש ע"י כ"א שחדע הלחמ וזה ואחמו כנ"ל כפסוק קמוני מכל החסדים וכו' וע"כ למעלה לא חסידר שמו משא"כ לעולם :

אספת כל עברתיך השיבות מתחון אפיך (שם פ"ה ג') פי' מישרל אספת העברה ומה שבו להשיב אח ישראל בתשובה . פעלה בזה שהפלה דין על רשעים חורבו בתשובה כדכתיב (צפני ג') כדכתי גוים כו' אמרתי איך חירלו אחי הקחון מסר וזה כשיבות אח עמך בתשובה מחרון אפך שאל רשעים :

לך גם קודם הגאולה היתה הקומה לכני' ולכי לך
מסגלות כניל בסרם תחיל ילדה כו' ודו"ק:

איבה ג פסוק בו

טוב ויחיד ארומם כו' פסוק שניך האדם להיות
טוב ולא רע ולא כעסן וכן
לזכור ולפסוד מסבירא ב"ה כמו במתן תורה אימה
ויראה ורתם וזיעה אך יש מי שבא לו כן ומראה
להעולם מה שגבלו ולא כן ראוי כ"ש שפסד לו
להיות בהלעט שזכור בו טוב לשחק. וזה טוב להיות
טוב ויחיל משה ה' ודומה זה הוא חושלת לקרב
הגאולה. וזה לחשונת ה' היא הגאולה.

פסוק זה אינו מזה ה' רק מספרים הראשונים
ומהני שחיטה בהתהוות בסי' ב"ה. על ענין
ליין גדול כתוב שם וכבר כ' ה' הפי' במקומו ע"כ
הדמיתי זה הפסוק ג"כ שחיטה בו ענין ליין גדול:
קובי' אורי כי בא אורח: (ויסע' ס' פסוק א')
י"ל דהנה פירשו על אש הרעה ליתקן היתלה
בליין גדול כי מהקוץ המדומה בא מעשים טובים והנה
הדם שבה לו עוד האורה אלילו לרדי' יש חשש
שלא יבא ע"י' לחטא ואפשר אם יניח זה עבירה
זו גיררה עבירה עד ח"ו אפשר לבא ללא חשש
בחנק והתקנה לזה לזכור שאינו רואה כ"א לשחק ראונו
י' ויזכיר כי זה הוא האור גרוע ומאוס' ובפסוק
האברה ראו' לאהבו אותו י' כי הוא שורש כל
האברות והאורה הענוג של התאהב הוא משרש
החסד יש ניוץ בזה מוטב לאהבו אותו י' שורש
הכל: וזה טוב ומוטב להפך החסד והאמת: ולמבין
ידוע והמדה הראוץ לעשות ראונו י' הוא שורש של
הקוץ המדות ומע"ס: כי מהמדות בא מע"ס נקרא
הקוץ קטן ומתהלך שחץ להיות טוב בא שחבין
בהתחמו וידע להיטיב מדותיו להיות טוב ממא
הראוץ טוב כולל הכל נקרא ליין גדול ואורך וזה
קומי אורי כי בא אורח לשון אריכות מע"ס חסיד
לעולם וכן חשלה ניוולוץ כי אורי הוא פירוש לקוץ.
וכבוד ה' עליך זרה:

רסיום שר מבסת סומה דהנה ידוע דהיה
בזוהר חדש שהגלות
הוא בשביל מכירת יוסף ואיפה שפרו האבה שהא
שורש יתקון ע"י' וע"כ כל המקיים שלם בעבודת ניוול
מחבלי משיח כו' דהוא חיקון הגאולה וכמו שחמרנו
טעם על (מה שחיטה) בש"ע בסעודת בריית מילה
קודם ח"ב (לין רשאי להיות) רק מיד: וכיוצא בזה
לפי הדיעות אשר שם ובסיום ליין לדקדק כלל כי
הסורה הוא החיקון והתורבין היה על עינים את
סורתי והגאולה חסיד ע"י' הסורה כמו שפירש רז"ל
על פסוק גם כי יתו: בנינים כו' שגלגון ארמי נאמר
על למוד תורה כידוע. ע"כ בסיום קודם ח"ב מותר
(להיות) כמה שירלו: והנה עכשיו שהשעשים יש להם
השפע הוא כמו הסופר מקבלת ממי שאין לו לקבל
כ"א התמיתם וכמו שכתוב שפחה כי מירס גבירה
ר"ל. והנה יוסף כשנחלק מאחיו עסק ב' עגלה
ערוסה וזה הסי' שז"ל וכמו שפירש רז"ל על וירא
אה עגלות. והנה ש"ק חיקון לזה וסחיה הגאולה
כ"ל כי גם שבת שקול ככל הסוד: ובכ"ל הסוד
חדש. איפה נמדרש רבה על ויכרך אלקים את יום
ששביעי

פירשו ואפשר כבר בהוב ע"כ קרתי מאד פי' בזמן
למה ישראל ממרים יכולים להתחיל ללחץ בית יעקב
מעט לעז. והנה יהודה פי' חושש שנקרא יהודה
שאל מכלל עם לעז: פועלים להיות לקדם לישראל
אפי' ממלכותיו. הים ראה ויטום ע"י' (זה) נפתח
השער הירדן ויטב לאחור כו' עוד הכרעים רקדו כאלים
במ' יכולים לפעול גבשות הם הרשעים כדני לאן
להיות בנינים לישראל הנקראים לאן אלא כו' :

לע"ישה השמים בבהונת: בא בחיך האמירה ואלי
זכר כמה. כי ידוע שמים נקראים רחמים
כדכתיב גם' הקדום והנה הסי' חסד חסד ורואה
בהשוואתן של רשעים כו' ע"כ נותן בהרור השונה בלב
הבריות הנגזר עליהם שום גזירה קשה או אשר
מטותה ליתר עליהם שום דין. וע"י' בא עליהם
רחמים גדולים. וזה לעולם השמים הרחמים בבהונת
הוא ההשונה שניתן בלבנו וכמו שכתוב ונלכנו ביין
אז כי ההשונה בא מניעה ובה מגדיל הרחמים חסיד
זה לעולם השמים כו' כי לעולם חסדו הוא מלא
פלאות החסד המקור הנדיבות הוא בשביל קיום עולם
וזהו המזל עליון הוא מקור הנדיבות שנוצר ושומר
ומלאה לעשות חסד. וזה נוצר חסד ובה חלום בני
היו ומוזני שם עיקר העולם וההשונה גרם לעולם
שיבדא כידוע מפני שכל למקום ה' הוא מרומז וזה
ומקם לשבים: ע"כ גם פועל ע"י' ההשונה גם להגדיל
הרחמים בשביל קיום עולם והדברים מובנים למשכיל:
שיר השירים ב פסוק יו"ד. ענה דודי ואמר לי קומ
לך רעיתי וסח' ולכי לך. דהנה כתוב

בסרם תחיל ילדה בסרם הבא חבל לה והמליטה זכר
לשון כפול י"ל הבטחה להגלל מחבלי משיח דהנה לע"ל
יסה שיר חדש דבר כי לא היה אח"כ עוד שום
לרה מש"כ ב"ל אלה מרים וזה בסרם תחיל ילדה
אל האמר דוקא חבלי משיח וזה אומר לאן הוא
כ"א בסרם יבא חבל לה והמליטה זכר הוא שיר חדש
דבר. וזה י"ל ענה דודי דהנה המקור ההפסעות
ממנו י' אורו מרומז ביו"ד כי כולם בחכמה עשית
וכלול זה כל העשר הכפירות הוא יו"ד כי עדיין היה
במאוס וכן אורייחא וקב"ה כולם חד והתורה שמותיו
י' הוא האותיות ושורש האותיות הוא יו"ד התחלה
האות ואיפה נובלות חכמה שלמעלה תורה. והנה
המקבל נקרא דלת לשון דל' כי אין לו (אלה) מה
שמקבל. ובינה נקרא מקבל כי בחכמה מבין הד'
מקבל הו"ד וי"ו ונעשה ד: ד' והתחלה י' וההפסעות
הוא ר' וכן נמי משום שם ה' מדות וכללותם וזה נכנס
במור ה' עני' כ"י לים לה נגמרה וכו' ד: ד'
ובחוב' היו ומתחלה לעילא נקרא דודי וזה ענה דודי
על הלותיו שאנו מייחלים אליו ומעוררין מ"ן
ממרוצת צדוד ואמר לך קומי לך רעיתי לשון מרעה
שמקבל הענוג מהלותיו ומח"ן שלנו ודלאהי ישראל
מסרנסינו לאזניהם שבשמים. וזה רעיתי (וי"ל עוד
רעיתי על שהמקיים שלם בעבודתו בשבת ניוול משלם
פורעניות וכו') הוא מחבלי משיח וזה רעיתי (דוק)
יפח' ל' דהנה כתוב ישראל אשר כך להפסד דהנה
עיקר יסוי הוא לכן ובחובו אדם מעט ועיקר הוא
לבוניות ומרומז על חסד העיקר ראונו י' נגד דין
על שוגיא ישראל ואנו גורמים זה להיות חסד עלינו
וגם דין על שוגיאנו וזה ישראל אשר כך להפסד וזה
יסוי כניכול נותן לי יסוי כ"ל. ולכי לך פי' קומי

השני ברכו בלחץ פיו שניו דומה כו' וזה הדבר לשון סדר: הדרת פנים. הדרן עלך (מסכת סוטה ע"ג) פגלה ערופה רחל למכירה יוסף ככל ועי' פליקא יסאלק מסכת ענין סוטה שם: היחד כראי הקב"ה וכו' במכרה בימיו: עוד אז סיוע על מה' עבודת כוכבים דהנה מחמר ר"ל חיאה כשיעבדו יח' מאהבה הוא דורו של משיח וכמו שחיאה בספר אור החיים על הפסוק כי ידמינו ונתן לך את כל הארץ אשר כו' כי תשמור כו'

תם ונשלם ספר. דברי אמת על התורה: בעזרת אלקים אמת

אשר עמו לבדו שרי נהורא

מסכת שבת

דף ד' בתוס' גד"ה דלמרינן קלוסה כו' (ואומר ר"י כו') לכאורה קשה דילמא הא פשיטא לרבה דבזה לא פליגי שיסבור ר"ע דלא אמרינן קלוסה כמי שהנחה: אך לא קשה דמכיון דמיא חס הוא ליה קבלה דסבר ר"ע קלוסה כמי שהנחה למה ליה לסיים דתקן הזורק כו' ר"ע מחייב והכמים פוערין דהתוס' רק מסרשים דלחין נראה שפסוק ר"ע סבר וכו' הוא מדברי רבה אבל מה שמביא המחמירין דתקן הוא מדברי רבה ח"כ יאמר קולור ר"ע הוא דסבר קלוסה כמי שהנחה. אלא ע"כ דסבר רבה דנקלוסה פליגי ע"כ מקשה ודו"ק היסב כי קלמתי מאד: ע"ב בגמ' אלא אמר ר' יוסף כו' הכא כדלמך אביי כו' קשה כמו שאלמרינן כאן דשדי גופו בסר פיקור להיות במקום חשוב ולא לענין להיות כד"י הכי נמי נימא מחמ' כן שדי ידו בסר גופו לענין זה וכן אמר רבי לעיל ד' שדו בסר גופו גירר' ודו"ק וז"ל דא"כ יפלטו דברייחא נמי בידו זרק ונה על גבי ידו של חבירו ודו"ק אע"כ שיש חילוק וכלקמן ע"כ אשמועינן רבנא אביי בגופו של שייך אומר בסר' ש' ידו ודו"ק: שם בתוס' ד"ה זרק ונה כו' קשה לר"ח הלא לריבם לבוא לחירון ראבון אליהו דד' זירא לקמן לפי החירון ראבון לא הוה רק קא קשה כמו שחיאה במהרש"א ז"ל וקא דפשיטא אך על ר' פ' קשה: ונראה דכונת ר' ז"ל דנראה לגרוס דא"כ מה קאמר המקשן אלא הא רבי כו' ואמר ר' יהודה כו' הא ע"כ ר' יוסף חין כוונתו על הא רבי ומדבר יהודה דלמך לקמן על ר' יהודה ולא על רבי ע"כ נראה לגרוס לקמן להפוך ודו"ק: מה שמסיים והכמים פוערין משום דר"ל כדלמ' והוא לא קאמר אלא משום דרב הוה דלא כחכמים: שם דף ה' תוס' ד"ה לא מחייב כו' וכו' נראה לרשב"א כו' ויהיה דגויין כו' לא סבר דרב ושמאל כו' הסמכות י"ל דנלא דבריהם ה' אפשר לומר פירוש אחר דרבי נמי סבר כו' עקובה קלוסה כמו שהנחה דמיא כ"א הפירוש לא חייב ר' ה' שיש אלא ברשות היחיד מקורה דא"כ לא מחייב אלא אחד להנחה דלא בעינן מקום ד' משא"כ עקירה וכו' עקובה כ"א ברשות היחיד מקורה מחייב ב' וא"כ הוה ניהא הוה דגויין משא"כ לפי דבריהם ופעמייהו הוא משום דזה הוא דוחק כרש'א

כריש'א למה אלה כנ"ל וא"כ מוכח מכלל מיתר'א ז'
המיתר'א שני ודו"ק. כי בזה הכל מחור'ן :

שם בתום ד"ה כשני בני אדם דמי פי' כי
היבא כיו פסור הראשון לנאורה

איו מוכן מותר לשון הראשון דהא האיכביע'א ה'
מבוס שני כוחות אפשר כשי בני אדם דמי בס
מכני יתח' ואי לא הוה גרסי פחי כוחות הוה
יחא. וי"ל דהא מפסע שרי כוחות לחוד לא הוה
נריך להאיכביע'א בדרך רחוק עקר ממקומו וקבל
כ"א שכן ודחה להלאה בדרך הצרקה להיות כמו
פסים שעשאוהו ע"כ מפסע'א כן דכזה ודאי הוה
מחייב דהלא אדם אחד הוא כ"א מבוס דפסור
כראשון דלא הוי הכנה ודו"ק :

ע"ב בתום ד"ה בכותל משופע לעיל אמיס
בכותל משופע לא נריך לדכריה'
דכריה' ודאי גם אי אין מכהסין יחא דהכל הוא
רבי' משא"כ (כאן) דמיירי כריה' וק"ל :

שם בגמרא דלמך רבא מ"ס ע"ג מ"ס היינו
הנחתן לס' לנאורה מבוס למה מיירי בני
גשמים בשלמ'א בכותל משופע הוה יחא. נ"ל
מבוס דהא קשה לנאורה (וכי) רבא מחתיסין אחי
למשמעינן הוה מחתיסין היא מ"ס ככדי לשון בזה
אח הקילור ולפי רש"י ז"ל מבוס דליר (לא) קשה
ע"כ נראה לומר דמשמעינן ג"כ בני גשמים מזלפין
דהדרך הוא דמיירי כידוע והגם שרנא אמר הכס
(ססס) מחילא מוכח כנ"ל וע"כ קאמר נמי ר'
יוחנן בני גשמים וק"ל :

שם ברש"י ד"ה טביל יום כו' מן החורס
לנאורה הוא מיתר'א י"ל

דקשה בלא הסובל אח החורס'א מטמא משקל לסיח
פחילה אך נ"ל פחילה חוץ מעטבול יום שהוא מן
החורס אין נריך חיווך ודו"ק אך נראה פסום
דהא מביא כאן חיוץ חסאח ע"כ פי' שהוא מן
החורס דאל"כ אין רחיה מבוס :

שם בתום ד"ה אגוז ע"ג מ"ס כו' אע"ג דלאו
כמונח דמי דק"ל רוכב כמהלך
דמי. הכתיבות י"ל דכל"ז אין רחיה מרוכב כמהלך
דסס הכוס הולך תחתיו והוה כמהלך הוא משא"כ
כאן ככלי חסח האגוז יחא ומחא מחיי לה. אבל
למה שפירשו דלא שייך זה כ"א לענין קנין לבד
הוה רחיה מרוכב כמהלך :

שם בגמ' בשלמ'א ג"ע סבר מהלך כעומד דמי
לנאורה הוא למותר וכמו שהקשו
הסוספוט וי"ל דבסמס ה"א הקוביא היכי אשכחן הוא
מבוס דמהלך כעומד דמי (ע"כ מסיק) ואפשר
לחזק דסברי (רננן) לאו כעומד דמי ע"כ פריך
י"ל עוד דידע דל"ל נגיד ר"ה וסברי כרננן דר"א
וא"כ י"ל ג"ע סבר כריא ע"כ קאמר בשלמ'א
ג"ע י"ל דסבר ככ"ע וא"כ גם לרננן רחוי לפרס
כן דלאו ככ"ע הוא וק"ל :

שם דה ו' תום ד"ה מייד דהוה כו' אלא
מבוס דבחר הכי נקט

מעביר כו' לנאורה איו מוכן כלל יאמרו בקיזור :
כלל עניי מעביר ואי לא ידע הקוביא מי דמי
הוה הכל מעביר דהא דל"כ יאמר מו"א בכל
עניי מו"א כמו דרך למעלה מו"א אלא דלא ידע
החילוק ודוק. ועוד מה קאמר מבוס דבסמוך

פי' לא ידע אי יאמך לזה. נראה פירושם כמו
שפירשו בעירובין בריס המסכתא ע"כ דרב אשי
קאמר בהקוביא מבוס החיובן יעו"ס. כן ה"כ
המסדרי גמרא ידעו מהכל ע"כ נקמו מעביר. מבוס
מעביר שני דלא שייך כמובא. ואילן מה רחיה
לומר מעביר מבוס דבחר הכי יאמר מו"א מבוס
דקמה הכי כמו שקשה לנו ע"כ אמרו כל עניי
העבירה קאמר פירוש דנבי מו"א בלא מעביר
מעט בר"ה ודאי אין רחיה ע"כ נקט מעביר קאי
גם אמרינן דגם שם ע"כ מיירי במעביר מבוס
משא"כ אס יאמר מו"א לא שייך כלל למעביר
דבחר הכי ודו"ק היכי :

שם בגמ' ארבע רשויות כו' לנאורה קשה
מינא למה לי כמו בכל מקום. אך גם

איו מפרש כ"א ארבע ע"כ קשה הא חזין כמה
הס משא"כ כאן מפרש הרבה וה"א יס יוחס
חלוקין דינין ענינין דרשויות ע"כ ארבע חלוקין
דינין הן ברשויות. וזה י"ל כוונה רש"י ז"ל ארבע
רשויות כולו מפרש לנו. והוא לנאורה למותר
ולפי' יחא הוא מפרש מינא למה לי ע"כ אמר
כולו מפרש ע"כ נריך לאשמועינן מינא הגם
שמפרש כולו חלוקין דינין הן רק ארבע וק"ל :
שם בתום ד"ה יחא ע"כ בלי' ה"א היא
המחתיסין או מחני' היא בשם

מקום משא"כ ענה לפי הפי' היינו הך מחני' ולמה
לי חרובייהו אלא ע"כ. דריחא הוא :

שם ע"ב בא"ד היינו מדרכן אבל מדאורייתא
מטלטלין כו' וי"ל דהלחין או

הקורות מועילין אז מבוס ססס שלו מועילין
למלט אסילו מדרכן כ"א. כוונה ההוספוט אשי
מחיות לבד ודו"ק כי איו זוכר כדלוי ענה :
שם וא"ס כו' בלא הנ"ל היא דסיסא מיירי בנקעו
בה רבים וכוון בשני ניד ר"ה הכוונה ר"ה
עובדה בשני הנדדן והס פחותות לריה משני
הנדדס משא"כ ענה וק"ל :

שם תום ואמאי קרי ליה גמורה כו' הגה זה
הוה לבס למימר חמא או ק"ק
משא"כ (אומר ר"י) נראה כמו שמפרשים (ובגמרא
הס) מקשים. ואי לא דמספיקא היה נ"ל לומר
דלונס לא לגרוס אחוה לשון ואמאי קרי לה גמורה
כי לס' משמע דמדייק הקמ"ל מהמשמעות הגמורה
ואיו כן כמו שכותבים אלא מהיתורא מוכח
דגמורה למה לי דמן הסהס הייתי מחמיר כמו
המבו דחמא למה לי בגמורה בשביל זה איל מיתורא
מוכח דקאי על סס כלומר זה הוא רבי' משא"כ
סס הוה ר"ה וזה קאמר גמורה הוה ר"ה
גמורה ודו"ק :

מסכת בבא קמא

דף ב ברש"י ד"ה השור והבור כו'. כסדר
סין כחוצים בפסדה כו'
געי בזה מבוס לא הכי שהורבה ע"י זה לומר של
כסדר הקדום ע"כ פי' רש"י כסדר השור והמכבה :
ברש"י ד"ה כריי רחש כו' היא לכסור בני
גזה ושיני לבון הסקודס חסדר לא
הוה נסיק מבנה מיני. פירשו דיש לומר עוד לא.

הוא מוכח מכאן דלא ס"ל להאג דמחרי כמו המכילתא דהל"כ למה חיי לא זה וזה כי הכרי הכור כדי שלא תהא למה כתוב צור : הלא צריך לכתוב הספוק כי יפהא ובי יכרה למיף שפין עושין מן הדיו : אלא ע"כ דלא ס"ל כן : משא"כ אחר שמביא החושפות דקמ משום יגדל תורה ויאדיר סריך שפיר (וקאם קשה) וניחא וק"ל :

בבב' תולדותיהן כיולא בהם כי לאו כיולא בכן קושיא העולם חיוקין לך דכיולא בהם דאם לאו כיולא בהם מאי קאמר לא הרי כי' שלא תהא לכתוב חדא ויחרי אידך מיני' הלא ה"ל הווא תולדה אע"כ דכיולא צו. ובפשיטא לטעם הכוון : הווא דכלא משום יגדל תורה ויאדיר. ואפשר לומר עוד דהא י"ל הלא לקמן בתולדותיהן פריך לאו כיולא בהם דקאמר רב פסא אחיאי אי לימא אהרן מ"ס כו' וכן כבולו. ח"כ ממילא יודע אם הם שוין להאב בעיניהם ודאי הם כיולא בהם כסגרת הכקאן לקמן ואם לאו ח"כ ואפשר לומר דהמקאן לא ידע הסגרא חילוק בין אב לתולדה משאם דכחיב בהדיא וסווא דהאם להקשות בין אם ימא כיולא בהם או לאו : ומקשה קודם האד' הווא והאד' שמיב לו יקשה עליו אחיב דאי כיולא בן קשה לו איכ' למה קרא לזה אב ולזה תולדה דהי דע דאם כן שוין הם כיולא בהם איכ' הכל אי' הווא ולא אב ותולדה : ואם לאו כיולא בהם קשה ח"כ למה נקרא תולדה כיון דלא מענין אב הווא כי' לו לקרות נזק בפ"ע וכמו שמקשה לקמן למאי פריך תולדה דרגל וכן י"ל בע"כ שמקשה מ"ס קרן דקרי לי' אב דכחיב כי יבא זה י"ל הווא מה שמקשה אמה שאמר כיולא בהם כי ידע המקאן שאלו התולדות שוין הם לקרן וסווא חשיב לו דכחיב כי' מש"כ נקרא אב ע"כ בשאר אבות ותולדות לא קאמר עוד בהאי ליטא דקרי לי' אב : כ"ל מ"ס רגל ומ"ס טן כו'. ואיכ' לק"מ קושיא העולם דהלא אב שוין ודאי כיולא בהם דחיק : **שם בבב'** אבות מכלל דאיכא תולדות לכאור' מיוצר דהלא ידע דהם כיולא בהם חטאם וסקילה אך הווא אפשר לומר דילמא באמה הכל אי' מסני שהם שוין ע"כ קאמר אבות מכלל דאיכא תולדות. ומה שאמר קודם מה איכא לריא אחאי קרי לי' אב האמת קאמר בשום ידע שיש בניהם ולריא ידע שאין בניהם כ"ל טעם אחאי קרי אב : והנה לרבנן אחאי קרי אב י"ל אי הווא קרי למד מתולדות אב הווא קשה כן והווא צריך להיות אב משום דאי עבד אב ותולדה דיד' ושיירא דכבר שפליט בשבת תולדותיהן כיולא בהם ודאי ששוין בעיניהם כ"ל אך (לריא ידע טעם למאי קרי אבות כמו שאמרנו בגמרא וכו'ל' ובתולדות הסומאות הגם שאין כיולא בהם ימא משום שהם באים וטולדים מן מהאב ראשון בהם הם פנין אי' שזה יאל' מזה וגרוע מהם קאמ ע"כ איזי מחמא ריכ וע"כ איזי שם אבות מכלל דאיכא תולדות ודו"ק משא"כ כאן האד' שמיב אפשר להקשות כ"ל דוקא מה שפירשנו בעזרת אל יא' :

רנ' ד"ה ולר' אליעזר שוין בבהר"ם מלובלן וכן בשבת פקק כלל גדול בחי' משמע כפי' ראשון של ההוי' לבד כי אין מביא חי' שני כלל : **רנ'** ד"ה ס"ג דך כו' החילוק בין הפירוש והבירוסת. קך דלא חשיבא בעצמה והווא השוים במשכן לפני' ראשון נקרא אב הגם דלא מהובא בעצמה כ"ל במשכן ס"ס

זה וזה שאין כח אחר מעורב בו וכדליתא בחוס' ד"ה לא זה וזה ודו"ק. ע"כ קאמר פ"י זה שאין צו רוח חיים ס"ל לספור לגמרי משא"כ לטעם הכ"ל ודו"ק. וי"ל עוד מעין זה דרש' (לא) רנה לפרש הטעם שפי' המשנה רוח חיים ולא קאמר סהם לא זה וזה הכרי האם וכמו ברישא פ"ה להוספות ידוע ורש"י לא רנה לפרש כן דסווא קשה לי' דהלא ידע עוד מעלה כ"ל פ"כ אפי' בזהם הייתי יודע המעלה ע"כ פירש רש"י טעם דה"ל ליספור לגמרי מטעם שאין צו רוח חיים ע"כ פירש במחלי' כן המעלה משא"כ ברישא קאמר סהם שאין החסרון גדול לפסור לגמרי כ"ל שלא נסיק מנפח מו"י להיות שוב ודו"ק וכן נמי טעם בזהם קל למאור מעלה ומה שפירש המעלה כדי לומר ה"ל ליספור לגמרי : משא"כ אח"כ לגבי צור שיש שלשתן קשה למאור מעלה מעטות ע"כ צריך המחלי' לפרש המעלה שדרכו לילך ולהזיק וזה י"ל כוונת רש"י אח"כ לא זה וזה שלשתן וק"ל :

בתום' ד"ה ארבעה אבות מיקין : י"ל כיון שאיח' דוכחא דלא חיי בן למה איח' דוכחא דחיי בן הלא לעולם ישנה אדם דרך קצרה. וי"ל דליתא בחוספות ריש כהנאה בשנים דלכל יל' בע"ל דמקשה מטעמות אמרו דכן דרך ההנא במה שהביא מתקירות מקצר מאוד. וצריך טעם לזה : וברא' כדליתא בסכר (הסידים) שאמר שם מי שמדלג ואלו מנהלין וכן מי שמהו ויכילא בזה הווא עזירה. אך אין ללמוד שם בשוין ע"כ וידוע כי' ההס' מביאין הסכר חסידים. וכן נראה הטעם במקצר מסדר עכרות. וכן י"ל כאן הגם מה שמינע לפסול מאריך משום יגדל תורה ויאדיר. מה שאינו נוגע לפסול מקצר ולא חתא חן ודו"ק :

בתום' ד"ה השור והבור בסווא ור"ה פ"י דשם אדם כחיב קודם וכו' פתחה לכאורה הלא איחא קודם בור שיש אדם בפרשה שנמי אב צברייהא בשבוק ובי יריבון אנשים. וצריך לומר הגם שאמרנו תא' אדם וכל מיני' דלדא אפ"כ העיקר אדם קאי על דלזיק שור כמו יחד הפרק מיירי מנזק בהמה ומשין זה הווא כי יגנוב שור וי"ש :

בתום' ד"ה ולא זה וזה שיש בזה רוח חיים כו' והוא דלא הווא הכא לא הכרי האם כו' י"ל הסמיכות דזה חלו' בזה דכלא דבריהם הייתי אומר טעם שפי' במחלי' המעלה כאן יוחר : משום דזה ידוע שיש ללא מעלה דכה אחר מעורב בו. ע"כ צריך לומר דל"ל אש חמור בזה כיודע משום כח אחר. זה וזה חמור נמי ברות חיים. משא"כ בשור ומנפח ה"ל בשוין הם ולא ידע לזה מעלה מזה ע"כ הוי' סהם לא הכרי ולפי' זה לא הווא קשה כלל יאמר נמי לא הכרי האם דהלא ידוע לו מעלות האם שפי' כחוי' פסירוס מעלה שניה כ"ל. וכן נמי צבור הווא אפשר לומר כן שהווא ידוע מעלה הכור סהילת עשיאו למאן ע"כ צריך לפרש נמי מעלה שלשתן. וע"כ אין צריך למחוי' גם לא הכרי צור כי ה"י ידוע שפי' חיי בפסירוס מעלה שמשקן לא להאוס' לא ימא כן שכת אחר מעורב בו אינו מעלה. צריכין לטעם אחר מה שפירש המעלה דלא הווא ידוע מעלה פניהם. ע"כ צריכין אחיב הכל ודו"ק היכא :

במסד' וקאם קשה כו' הטעם של הסמיכות י"ל דכלא בקדום לא הווא מקום (למקד) הקשויא דהלא

סוף חשונה ולהשיג לא כן הוא כ"א נריך חשונה בעתה
 אלא ודו"ק:
ע"ב בד"ה דלזו אב כו' מה שמקדים הגירסא
 להקשות הוא פשוט בעזרו ית' דאי
 כזה גרים חסד למחל בגדים פי' שהוא לבוש הוא
 אפשר לומר דגם האשון משמח חסד וכלים. איך גם
 חסד הטובה נמצא מה שמחמץ השני כיוצא בו
 והו' לק"מ וק"ל:
תוספ' ד"ה חגל במחזורה כו' פי' החוספות דהנה
 קודם קשויא הקדים לשלם חזק שלם
 ובני כזה דלא נפרס כולה מועדא כפי' הכ"ה לקמן
 דף כ' ע"ב שמביא החסד' בל"ד ופי' משלם חזק שלם
 מפי שדרבו להפיק ואיך הו' לק"מ דר"פ דס"ל קאסא
 אב רק נפלוסה כ"א לפי האמת שיש לימוד הוא סובר
 גם במחזורה כן כפי' א"כ לא היה כרצו כ"א
 דמחזורה דרבה להזיק ולא הו' קאסא וגם משלם חזק
 שלם דהנה ילפיק מבור וחד מהי כמו למ"ד ממונה
 עתה: וזו לא היה קשה כלל. אך זה אינו נוח
 כלל לומר כן דכרבי בשביל זה להשמועין מה שאפשר
 להבין שאין דרכה בכך כיון שזה הוא סכנה ברורה
 לר"פ וזי' איכא ססיקא קמי' שמיא כיוצא מי אינטרך
 קרא משום פטוח דכרבי ברורה: ע"כ מפרשים קודם
 לכך כיון לפרש דלקמן דף כ' ע"ב ד"ה שכן מועדין
 ומקשים שפיר. על זה מפרשים דכאמרי הכיורס הוא
 כמו קודם כולה מועדא שדרבו להזיק ופי' משלם בפסם
 אחת חזק שלם אפי' לר"פ כ"ל ואין הכוונה על הפסוק.
 דהלא אין הפסוק מיוחד לזה אלא על דברייהא
 וכיחזיקא ז"ל ודו"ק הישיב:
רש"י ד"ה ואגב אורחא קמיל כו' האריך דלא תקשי
 ממי קמ"ל דמועד לאדם הוא מועד לבהמה
 הלא כרבי במועד דלדן וגם בעליו יומא ואי"כ ע"כ
 נריך לומר דלא עמד עזר עד שסבר אה כדמכא ואיך
 משום רשעה אחת אחת מחייבו אף במיתה להו' וממון
 לזה י' דיעה דשטור לזה מפרש כו' ודו"ק:
שם בגמרא אלא חולדותיו לאו כיוצא בהם דקאמר
 ר"פ אפי' אפי' ממי לשון אלא כללו חלוי
 במה שאמר עתה: אך דאי הו' קרי לנשיכה חולדה
 דכן כיון שהוא בשיניים וכן רביה ובעיפה חולדה דרגל
 הו' נוח כיון דאין שוין להו' ורגל דלאו הנאה להזיקה
 ולאו חזקה ממי חולדותיו לאו כיוצא בהם משא"כ
 אם הם חולדה דקרי כי אין חלוי במה שהם בשן ורגל
 דבשנתם שלהם ובמעלה: ועי' קרי להם חולדה דקרי:
ר"ד עוד ע"כ קרי להם יוחר חולדה דקרי שמה
 בשני דגרים כי כיוצא להזיק וכן שאין הנאה
 להזיק ולא הזיקו ממי כי קרי:
רש"י ב"ש קרי דמחייב ר"ל דלא חיובא מ"ש קרי
 דכוונתו להזיק הלא הם ראו להיות כוונתה
 להזיק. אלא לפרש כן לכך פי' מ"ש קרי דמחייב
 דכוונתו כו' זה הוא הטעם וק"ל:
בגמ' וזוהי זה הרגל כו' מה שמחמץ האשון מלמעלה
 דאמר דאין נגיחה אלא בקרן. נראה משום
 דנגיחה הוא ידעין דהוא בקרן אך הו' אחרי' דגם
 נגיפה הוא נגיחה ר"ל דגם בגוף הו' נגיחה ולא הו'
 ידעין מועד לאדם הוא מועד לבהמה וכן לא להיפך וגם
 קרי נגיפה לא הו' ידעין דה"ל דהוא דוקא במה שבגופו:
דף ג בנמצא במאי ומקמת לה אי קרי כרבי אי כן
 כרבי ז"ל דלא אמרין מכלי שקלין כן ויבואו
 שווא

שניהם אלא במה שאמר לקמן שובלח משמע שניהם
 משא"כ כאל דלא משמע כ"א שכחיב סתמא הו' חמיקין
 לאחיה או מעלה כוונתו להזיק הו' יומא גדול או
 מעלה הנאה להזיקה והזיקה ממי הו' יומא גדול
 ודוק היטב ושיין לקמן. כי כזה מחזיק כרואי שלא
 תקשה הלא אי כ"א דלא כרבי קרן וכן הלא שקלין
 ואחיה שלשון וזה כ"א אמר ממי אידי ואידי אקרן וזה
 דלא מכליא קרנא י"ל מועד לומר דרזוייהו אכן כיון
 דפסוק מיירי בשן וביער אך מה מקשה רש"י לכתוב
 ושלא הלא לא הו' ידע דקאי אכן דילמא אקרן: ואפשר
 מ"ש אידי ואידי אכן דה"ל משלם הנאה להזיקה דמצי'
 אך אי לאו ובער מנ"ל להמציא חזק חסד מוטב לומר
 אקרן. דמשמע שמועב לדחוק מלומר אב חדש וכדמשמע
 דרש"י שמאריך בד"ה אידי ואידי בסופו הלכך איכא למי' מוטב
 ודאי אידי ואידי אכן פי' הנה מוכח כן אפי' מוטב
 מלכתחילה חזק חסד ואפשר ידע דשולח משמע שן דכרבי
 וכן בדחמה אשלה כס וכן ל' דמציין לזה דקאמר שן ורגל
 הכל שן קודם. ובפסוק הוא רגל קודם כן דגמ' לישאל
 דברייהו דלעני נקט פי' אנוס נאמר בשן הקרן וכן
 ורגל ודברייהו נקט כסדר השיר. קרן למעלה ולמטה
 שן ולמטה רגל. ולמה בפסוק מביא רגל קודם. אך
 משום דשולח משמע ממי קרן שן וי"ל עוד דפסוק מדבר
 ממשה למעלה: אך הלא קודם מדבר בקרן כי יבא ותי'
 עוד אי הו' כרבי ושלח לבד לא הו' אחרי' אקרן
 דא"כ הו' ל' למכח אלא כי יבא לידע בלא מכליא קרנא
 ממי. ואין להקשות ממי קאמר השאל שן דלא בלי' קרנא
 מכלל וכן ברגל דאזלא ממילא. דילמא אה"כ. אך הלא
 הרבה איכא נמצא שן דמחייב כן ועוד י"ל דא"כ
 הו' ל' למימר ודלא מכליא קרנא ממי. וכן ברגל
 ודאזלא ממילא ממי. פי' כ"א לפטוח בשני דברים אלא
 ע"כ דלאו פטוח דלמח כן הו' ודו"ק:
רש"י ד"ה רגל ל"ש כו' דהא לא כרבי ובער
 וכן בשן לקמן דהא לא כרבי ושלח לכאורה
 ז"ל דא"כ יכתוב לשון אי בפסוק ושלח או בפסוק
 ובער אך אחר הדיוק ז"ל ובער משמע דאזלא ממילא
 ובסברא כן הו' אי לאו ושלח דא"כ תקשה לכתוב
 למה משלמי רגל דא"ל דה"ל אידי ואידי אכן דא"כ
 עתה ממי וא"ל דומי' דרגל דילמא כ"א ושלח דהא לא
 כה' ובער דאי הו' כה' כ"א ובער לא הו' ידעין
 רגל כ"א אידי ואידי אכן וזה דאזלא ממילא ודוק:
 ואפשר זה כוונת החסד' דשלח גומא משמע דוקא לא
 מכליא קרנא ודוק. ואפשר גם רש"י כ"ל כן כ"א
 שמפרש שבעד קודם הידוע שולח שולח אין אקרן
 כחוס' משא"כ חס"כ לק"מ. ואחרי' עוד דקו' דקו'
 כהנו דרים איזוהו נשך דמוטב לשטח בשלשן: ודייקו ע"י
 קושיוא יע"ש דנפק ראשון ורש"י כאל לא כ"ל כן ואפשר
 שם אחר המסקנה דהכא כן רש"י כ"ל כחוס' כ"א
 שרש"י מפרש שבעד שאל הקשה כ"ל קודם ידע
 הסברא של שלח שלוחי ותי' עוד דבשני לחין שאני ודו"ק:
 ולפי החסד' מ"ה קאמר חס"כ טעמא דכתב רחמנא
 כלשך יבצר כו' הלא כבר ידע סברת שולח שלוחי:
 וי"ל שנאמת ע"כ לא כן רש"י כן: וכן מלאה קושיוא
 זו גם במהר"י בן לב. וי"ל דסברת המקשן דלקמן
 דדוקא עתה דפרישו אכן קשה מוטב יכתוב וישאל אלא
 ע"כ משום שלח שלוחי משא"כ ארגל הוא לישאל דקרא
 משלמי רגל כו': וזה דלא קאמר אידי ואידי ארגל וזה
 דמכליא קרנא כו' ולא להמציא להם סכנה חדשה שם

תר ד"ה היינו בור כו' ועוד דלי בתיקן דלאחר נפילה חיינו כו' ז"ל דהההלת הדבור קאי על לא חפרינהו ולשמאל חיינו בור ודוק: **ע"ב** נחיד קושים מהרס"א נראה לישב כי לאורה אין בזה הלוק מבור כי אדרבא כ"ש הוא וכדליתא בדבור זה בוף עמוד ח' יש ללמד מבור דעדיף היזק מדיבור כו' כ"א כוונתו דא"כ גם מאס לא הלוק דעדיף מני' בזה שאין כח אחר מעורב בו. אך לפי המו' דלעיל דף ה' פ"ב ד"ה כי שדים בור ניחא הכל. דהאמת לענין בור עדיף בזה שדרכו להזיק מעט שלא במקומו וכ"ל ואש עדיף מני' בזה שכן אחר מעורב בו והולך למרחוק ע"י זה ודוק:

ע"ב תו' ד"ה ור' ישמעאל כו' הסמיכות ח"ה י"ל דלפי' הראשון לר"ע היה נראה לו דוחק משא"כ לר' ישמעאל היה נראה לפרש כן משא"כ לפי' שני שהמקשן בעלמו הקשה כן כלא שמינה משלם שמינה ולא יותר ח"כ כחושא חליך ושלם (כו') וא"כ הנה שפשה כ"כ אשכ"כ פירש במקשן כן ח"כ גם בדרי'ע דחוק ויקשה כן ודוק:

תוס' ד"ה בור רעמו ונחיד ואשכ"כ דכי יאכל בחרומו כו' הכמין ע"כ כדי להקשות קושיא יותר גדולה שפשה על כולם ודוק: **בגמרא** מה שהקשה לפי המו' מקרן י"ל דכתיב ראשון ונזכר ראשון במשנה: וזה הכוונה על כולם כי גם לפי המו' כיון דלא ידעינן לטפור ה"ה לאדם ולכולם לפי המו' ודוק:

רף ו' אי הכי פ"י חא"כ בלומר ר"י עלי מנה כו' הנה שפשה לומר דר' ישמעאל סבר כ"ה בבינויות ח"ה לומר דרך בזה פליגא דא"כ מה ענין לזקוקן כ"א בב"ה משא"כ ענה שיד לזקוקן לענין הקדש ודוק: **שם** אמר אביי מי כתיב ישולם כו' נראה דגם המו' ל"ק כלא מדעתו כלא בע"כ הוא דברי עולם וטעמו מהדיוקא במה דאס דאס משמע דוקא בע"כ אין סברא לומר דוקא בע"כ כיון דמשמע נמי מדעתו וכן ראייה במקום אחר במקום שפשה בנ"ה בסהם וחא"כ נזכר שם מ"ד דכולא הוא אמר וכן מוכח דרבה משני מ' אחר ע"כ ועכ"פ הוה לי' למימר חלל אמר רבא. וכן לשון מ"מ קשאו לא הוה ניחא כי הנה (שאלו) סבר הדיוק חלל בלא הדיוק י"ל כלא מדעתו וכלא בע"כ חלל ע"כ כ"ל. ופ"י גם רש"י נחא שפי' משמע נמי מדעתו כי גם בזה ניחא שאז אין ח"י כי היה דברי עולם ומכא הדיוק כ"ל ודוק.

תוס' ד"ה מי שהי' לו בנים כו' י"ל רינים לפרש דכלא בתי' מיעוט בנים שנים ח"כ הוה כאלו אין לו כ"א בית ח' כי אין מחייבים אותו למכור ביתו ואח"כ נמי ח"י לו לומר שיה' וכבר לכך כתבו זה ודוק: **רע"ז** דהי' ישיב כו' י"ל בעי בזה דמילי בערכין כן ואפשר דנלמד מכלא וקשה לר"ע יש למישרך הלא ס"ל כרשב"ג דהקדש חמור בערכין הוא הקדש. ובר"ש יש למימר מה לזקוקן דהרעם כח לענין הקדש ע"כ חסי' כוכין משא"כ בערכין דהוא לפרוע להקדש כך כתב נבי ע"מ וא"כ מע"מ נלמד פרכין וא"כ לרבין דרשב"ס דהקדש קל הוא קל וחומר. אך חלל הוה ב' בחובים הכלים נלמד לך חסי' דיש לריבוחא הכס ודוק.

ב"ע"ב רש"י ד"ה לנ"ח מדמינן לי' כו' מפי פורחא כו' גם במהר"ך כלא יותר משליל דלא ניחא העטם משום רבינו ודוק:

שם ד"ה לנחמא חסא כו'. י"ל מה שכתב ויהיה כחובתא מחלום לפרש קושיא החסום שהי' יכול לו' כן חא"כ לך קאמר דבזה דמי יותר לענין מחלום ודוק. כי ה"ה לנ"ח נמי כ"א שמינא לענין דומה יותר לדלעיל: **דף ח** תוס' אמר מר לוי ל"י חקקא דעולא כו' י"ל דלא פליגי רבין כיון דהיי' עדיף חסא יבנה הנה דלא שייך שמא יראה שזה נחא דחא"כ גם חסא חסי' ל"י עדיף נמי לא יבנה בינויות ודוק: **ד"ה** להוציא פחות שבכלים וח"ה כו' ונראה דהלכה בשלן הן שמין י"ל הסמיכות להחידוך כי בל"י הייתי לומר ע"כ דעולא ליה לי' אוהו חידוך בחרס' כ"א בחירויות רחשנים כלא מדעתו כלא בע"כ ח"כ כל דיהיב לו יביב ממיסין. משא"כ לדין דהמסקנא בחידוך אחרון וא"כ מדלורייאל דינא דכ"ה בעידיה דכל מילי מיסב כ"א ההכמים אמרו ל"היה בבינויות משום פסע שהביאו החסום לעיל ד"ה מר לוי ל"י דעולא ע"כ חסא במשנה דכ"ה בבינויות. אחר כך יש לומר ודאי ח' חסר לו' ליפלוג ולומר דייני' בזבורים. ורבינא דסבר לומר דפליגא בדעולא נמי ס"ל בחירויות' ראשונים כלא מדעתו כו' או כל דיהיב ליה ממיסב יביב וכו' לא הוה כן הלכה דהנה למחלום חסיק לעיל כל מילי מיסב הוא. וכיון דרבינא לבסוף משני מרן חסר. ס"ל דהיירא' הראשונים דחוקים ודאי בסברא לא שייך להפליג עלי' כלא דלא ידעו לרחוק ולומר לעולם בשלן הן שמין ע"כ דהנה בבינויות חסא יבנה דלעיל וכדליתא בחרס' ל"י חסינוי' דחיקא לא סמיכין דא"כ ביון לדידון דדמי לנ"ח החירויות' הראשונים בזה' נמורה ודאי ליהא דרבינא י"ל כסברת החיובי' דמוכח דבשל עולם הן שמין כן הייתי מוטה משא"כ ענה שמירא החסום' חס דברי עולם לחרון המסקנא דכל מילי מיסב הוא נמי כי להוציא חלו דוקא וה"ה חס נוחן לו קרקע בו חלוי לוחן לו מה שחפן. וא"כ י"ל נמי בשלן הן שמין ע"כ כתבו ענה כן כי ענה חסי' דהלכה כן ודוק:

דף טו הו' ד"ה רב הונא הוה ור"ה כו' הסמיכות י"ל כו' ופסק כרב הונא רב חסא כו' הסמיכות י"ל דלפי' רש"י ז"ל ודאי פליג וכן נמי מוכח דלון הלכה כר"ס ור"ה כר"י דר"י דלא רב הונא הוא קודם לר"ס ור"ה כר"י דר"י ולמה לא הביאו מסדרי הגמרא קודם לכן אחר דברי ר"ה ע"כ שדעתה לפסוק כרב הונא והלכה כן כי הם בחרו כי הלכ' בסמיה' דהלמודא משא"כ לפי דברי רב חלפס ז"ל העטם כי קודם חירו' חס המסקנא דרבי' בלוחו ענין עד חא"כ הביא דברי' ר"ה דקאי אמתני' ולא מוכח מידי ואדרב' הלכה כר"ס ור"ה כר"י דר"י שכן בחרה' וק"ל:

שם ד"ה וסדק חלקו של כו' מה שלא חירא דמיירי שמוהו ה"ה בינויות י"ל חדא ועוד חמשי יותר נראה מדאמר סהם בכור נוחן פי שנים מחלקו משמע הנה חס דחא נלך בינויות ואחד זבורים או עידיה ודוק: **ברש"י** דהי' ל"א והיינו הרי הם בקרקע פי' כי הלא רביע דוקא קרקע פי' הוה משום יורשי' ורביע מעות. חלל פי' כספי' הרי הם בקרקע כמו שנוחן רביע קרקע כן נוחן רביע מעות והוא כפוס ח' מ"ש בספר כוס ישועות לא הגנתי וגם נה שכתב מה שנתקף מפ"ח הוה חקת מעות לא משמע כן מחס' כלל ד"ה כיוורשים הוו וכן לעיל ד"ה רב הונא אמר גרית דוק ולא עיייתי בספ' הל"ל כ"א בע"פ שמתני' דבריו: **ע"ב** חו' ד"ה עד שלש במלוא ח"ל דמשני חסי' רש"י משום רבינו ודוק:

זאס דעד שליש במלוא פנים שנים הוא מיוחד ודוק. וכן משעתי שבהם כספר הזה עטמיהו:
דף י' רש"י דיה מחמת כהונה קאמר בל"ד וזה דמחזק כו' וכן עזאי מלחא דר' יוסי מפרש י"ל הנהגתו מהלבוש של בני עזאי לנרות אה עשלים. האל לא בא אלא למעט מ"י יוסי דהוא אחר כל קדשים קלים והוא רק שלמים מרבה הוה לו עכ"פ למימר לא אלא לנרות שלמים לבד ע"כ פירש דקאי על ר' יוסי ודבריו מפרש עיה יחא דהוא פליג ואמר כן אחר ר' יוסי וא"כ לא היה לוהר אלא שלמים דהלא קודם ר' יוסי לא ידענו כלל ודוק ולפי זה יחא לרש"י ומה שפסק הרמב"ם בדברי ר' יוחנן בכל קדשים קלים י"ל משום דת"ק אחר משום ר' יוסי כל קדשים קלים ידוע דה"ל מקרי דנקו ופסק כמותו ולפי חן מקום נדברי הלום מבנה שפירש על רש"י ז"ל דו"ק:

ע"ב הוסי' ד"ה כש"זיק חב המזיק כו' מה שכתב וכל הני לרב הלא גם לשמואל פשיטא כו' הני מנלי' אף משום לשמואל גם אליבא דר' אלעזר קשה ע"כ לא הביא זה כאלו דו"ק על הקושא פירשנו ד"ל דים כח לאמורא להלוק על התנא בדרכא או פירוש כמו שפירש במנייה אסתר ברוי"ק נאמרה אמרו הנאים ראינו וכן אמוראים ושמואל ואמר רבא לכולהו אינה לנו פירש'א לרב שמואל כהם סהם היו מנלי' והוא אחרא אלא ודאי רק בגוף דין אין לו כח לפלוני כי כן קבלו משא"כ מלחא דהליא בבהם וכן נמי כאלו דהנרייתא הוא הנא מפרש את המשי' שמואל נמי מפרש את המשי' נדרך אחר כי ודאי משנה היא או הלכה למשה מסיני או דברי תנאים הקודמים להנרייתא ע"כ מפרש בדרייתא מה שנאמר כבר ועל גוף הדיו דכל הפני י"ל שמואל ס"ל כדברי החסיד ד"ה ולא קבל עניו כו' דף י"ד וא"כ ה"ל פשיטא ל' כבשרת קושא ולא צריך ריבוי:

בגמרא היא אהדי י"ל דכ"י פירוש קשיא אהדי מדוע היא קמי עס פוירק וסבא עס בקעה ודוק כי עסה שכתב יוהר:

דף מ"ו בת"ר ד"ה הוסי' הכתוב כו' י"ל רואים דנבירהם שהקדמו קודם וא"כ כי אינה קושא כ"א בלאחר יד וגם כאלו מקומם כאלו ריא כחמורי' או כפרק ד' מיתות י"ל דכלל דנבירהם הייתי אומר בהפך כהו הכתוב אשה לאיש כו' במקום שכתוב בפי' איש כן משמע הלשון אשה לאיש ולא במקום שנאמר בשון זכר וא"כ לא הוסי' הוסי' ע"כ הוכיחו שודאי לא כן הוא וק"ל:

ד"ה לכל מיתות שכתוב: י"ל רואים זה: דאל"כ הלא איש כחיד איש כי יכח (כדנבירהם לעיל ד"ה הוסי' ומ"מ) אש"כ מרבין: זה שלא כדנבירהם לעיל ד"ה הוסי' ודו"ק:

דף ט' ע"ב **גמרא** אלימא בשור קשור כו' דכוותי בני אש נחלת מיוחד כי הלא אי שלטנא יוהר דכוותי' בני אש נחלת מיוחד כי הלא אי שלטנא יוהר קשה מ"מ: אף י' לרקדק לשון ככול מ"מ ומ"מ הל"ל י"ג מ"מ מהבא אף הנה לכאורה יוהר היה יחא למימר בשור מוהר כו' ולא קשה מלקמן ככהו כראוי המוה כי קודם ראו להיות בהרישא יחא אף משום דקודם רואה לשרא אבינא דע"כ לר' יוחנן ולרש' לקים ע"כ אחר קודם בשור קשור כו' דכוותי' בני אש נחלת מיוחד מליבא דכ"ע משא"כ אי הוה אחר בשור מוהר הייתי מוכרח לומר בני אש שלטנא והוה חייב לרש' לקים

זה הוא שאמר דכוותי' בני אש נחלת מיוחד ודוק. וכן משעתי שבהם כספר הזה עטמיהו:
דף י' רש"י דיה מחמת כהונה קאמר בל"ד וזה דמחזק כו' וכן עזאי מלחא דר' יוסי מפרש י"ל הנהגתו מהלבוש של בני עזאי לנרות אה עשלים. האל לא בא אלא למעט מ"י יוסי דהוא אחר כל קדשים קלים והוא רק שלמים מרבה הוה לו עכ"פ למימר לא אלא לנרות שלמים לבד ע"כ פירש דקאי על ר' יוסי ודבריו מפרש עיה יחא דהוא פליג ואמר כן אחר ר' יוסי וא"כ לא היה לוהר אלא שלמים דהלא קודם ר' יוסי לא ידענו כלל ודוק ולפי זה יחא לרש"י ומה שפסק הרמב"ם בדברי ר' יוחנן בכל קדשים קלים י"ל משום דת"ק אחר משום ר' יוסי כל קדשים קלים ידוע דה"ל מקרי דנקו ופסק כמותו ולפי חן מקום נדברי הלום מבנה שפירש על רש"י ז"ל דו"ק:

ע"ב הוסי' ד"ה כש"זיק חב המזיק כו' מה שכתב וכל הני לרב הלא גם לשמואל פשיטא כו' הני מנלי' אף משום לשמואל גם אליבא דר' אלעזר קשה ע"כ לא הביא זה כאלו דו"ק על הקושא פירשנו ד"ל דים כח לאמורא להלוק על התנא בדרכא או פירוש כמו שפירש במנייה אסתר ברוי"ק נאמרה אמרו הנאים ראינו וכן אמוראים ושמואל ואמר רבא לכולהו אינה לנו פירש'א לרב שמואל כהם סהם היו מנלי' והוא אחרא אלא ודאי רק בגוף דין אין לו כח לפלוני כי כן קבלו משא"כ מלחא דהליא בבהם וכן נמי כאלו דהנרייתא הוא הנא מפרש את המשי' שמואל נמי מפרש את המשי' נדרך אחר כי ודאי משנה היא או הלכה למשה מסיני או דברי תנאים הקודמים להנרייתא ע"כ מפרש בדרייתא מה שנאמר כבר ועל גוף הדיו דכל הפני י"ל שמואל ס"ל כדברי החסיד ד"ה ולא קבל עניו כו' דף י"ד וא"כ ה"ל פשיטא ל' כבשרת קושא ולא צריך ריבוי:

בגמרא היא אהדי י"ל דכ"י פירוש קשיא אהדי מדוע היא קמי עס פוירק וסבא עס בקעה ודוק כי עסה שכתב יוהר:

דף מ"ו בת"ר ד"ה הוסי' הכתוב כו' י"ל רואים דנבירהם שהקדמו קודם וא"כ כי אינה קושא כ"א בלאחר יד וגם כאלו מקומם כאלו ריא כחמורי' או כפרק ד' מיתות י"ל דכלל דנבירהם הייתי אומר בהפך כהו הכתוב אשה לאיש כו' במקום שכתוב בפי' איש כן משמע הלשון אשה לאיש ולא במקום שנאמר בשון זכר וא"כ לא הוסי' הוסי' ע"כ הוכיחו שודאי לא כן הוא וק"ל:

ד"ה לכל מיתות שכתוב: י"ל רואים זה: דאל"כ הלא איש כחיד איש כי יכח (כדנבירהם לעיל ד"ה הוסי' ומ"מ) אש"כ מרבין: זה שלא כדנבירהם לעיל ד"ה הוסי' ודו"ק:

הוא חשש לומר דבסא פליגי ח"ק דכאן כונן עד
המשיע אינו כונן כדל דוקא עד שפירשו שנים כנילו
ואיני לומר ויש רואה משמע עד אחד שעת משיע
כונן וא"כ ה"ל ראו להיות הלכה כח"ק דמיקרי רבנן
וא"כ קשה על ההוכחה שפזורים בדעה רבאונה
עד משיע פוער כדאיתא בבבא הנולה וכן כחבו
בפשיטא במסכת בבא משמע דף ב' ע"ב ד"ה וליחוי
זווי : ע"כ כחבו כאן בן ונמי כחבו יביא עדים לפי
שלא דוקא רקע משום יש רואה משמע עד אחד אלא היה
יביא עדים כלשון שאיתא כאן והוא נענין שפזורים כאן אם
מחויב בטובה ואינו יכול לישבע כ"ל ודו"ק היטב :
(דף י"ד) ע"ב בגמרא תנא דבי חזקיה כו' אמרה לא
כך ה' מאל לא כך ה' כו' יש גרסה
הלשון לא כך ה' פ' לשון חמים וכי לא כך ה' בלא
הקרא ח"ק לשהוק כמו שפירשנו לפנינו בנפישות לא
כך ה' אלא לפרש לו דוק. דף י"א הוספת ד"ה יביא
עדים כו' (כבר הוא כחבו).

שם בגמרא ח"ס דינא הכי ושחיק ש"מ שמין לכאורה
אינו מובן דלמא קודם אורח מעשה אמר שמואל
ואחא מוריה וי' דעדיין ה' סובר אין שמין אמת יש לומר
דהוי יודעין שפעמיה ה' קודם אמירה שמואל אך זה
דוחק ונראה דהנה יש לזקוק בחמיה מלי קסבר דהלא
לא אמרו לו שום סברא שנאמר שחזר בו מחמת אורה
בבבא כ"א שאלו דינא הכי והלא ה' סובר שדינא הכי
דל"כ לא ה' לומר בן בחמיה כי ודאי לא עיית דין
וא"כ מ"ט שחיק אלא נראה שרב אמר לו בן מה לפרש
משורח דין וכן מצינו במי שאמר בן (אין) למען הדין
בדרך טוביה וכן ודאיתא לדיקום השמור שאמר לו לעמוד
לפניה משורח דין ונודאי לא ה' כופה אורח לזה אלא
אמר לו לעמוד בן וסע שאלו דינא הכי ובחיק כלומר
שחין דהי נמי שחין דין בן ועשה נחמה הכל ודוק.
ע"ב דהי כבור שפירק ב"א ועוד דלמיק בגמרא כו'
זה אינו מובן כלל כי זה הוא ככלל הקבוצות
הראשונות שהזכיר קודם ודוק. כי עשה בדעת הכינה
אין זכר כי לא עיניה עשה בהחלטה וי"ל כי קודם
הקשה רק מנה ה"א וכו' כחבו לעל רק משמע קלע
ועשה הקבו יותר כי מביא פסוק יותר על זה ודוק
כי (ממין זה) הוא ועשה אינו זכר העיקר ואין לי
זמן לפרש ונאמר ב"א ברמז ולא מלאחי חירון אמר
על זה וצ"ע :

ד"ה מה שעל בניהם כו' י"ל ראוים שלא נפרס טעם
שחין שמין שחין מקפידים בדבר מועט וא"כ אפשר
גם בגדי שנה אין שמין ואך זה לא נחמה דל"כ נחמ
דברך לשיעורין דפעמים שום יותר שעל בניהם ממה
שפליגהם לכך כחבו אמר וא"כ יחיה פסק רב
אלהם משא"כ לפי ה"ל.
שם ד"ה את מהמנה לי בשבועה ראוים בדגריהם וגם
הסמיכות של וקשה אחר דגריהם משי דמחמת
הקושיה חייב לומר דחלל כו' גם שם הע"ע משום
שבועה וא"כ הלכה כדבא לכך הקדמנו שלא כן הוא
ולא קשה ד"ל (והוא נקרא מיה לדינא) וק"ל :
שם בגמרא בדף י"ב אסתמין שולא ונריך טעם למה
אסתמין הלא רב אמת חללו א"י יקשה לו יתכן
לו ולא לאו יודע אמת י"ל סבר ר' אלעזר בעל
המאמר ודאי הוא יודע לתכן הכל והוא לא ידע וי"ל
עוד משום דשולא סובר שעבוד דלורייא וזה לא אמר
משום ר' אלעזר וא"כ אפשר לומר דהוא ידע מהרי

דאיתא ואמר בדעתו אם חשיב לו שאני מקרקע דידע
מקרקעי דלא ידיר כי כן צ"ל כי דוחק דכל ה"ל לא
ידע אורח כרייתא ויש עוד ראי' לזה ממש" ד"ה פ"ג
בקרקע לא קנה עבדים ודוק משמע דשחין מקרקע
דלירי ידעין כבר ולא הוא קשה וא"כ אי הוא משח
לו וכן הוא משמע שיעבוד לאו דלורייא דל"כ יתכן
לו כן ודוק ועיין בחוספת ד"ה חלל מחיתא ידענא.
הוא לא ראה לתכן לו כן : דלא שטע זה מרי אלעזר
דנסוף בבא בתרא לא אמר זה בשם ר' אלעזר כ"א
מעצמו ודוק היטב :

תוספת ד"ה דלאו אהדורי י"ל קושא הדרגה בספר
קמן בשם הגאון מהר"ר העשיל ז"ל שהקשה
הלא הוא רק משום דסבר שיעבוד לאו דלורייא וא"כ
הוא דבר כבדא ולא בדבר משנה. והנה נל"ע : וי"ל
משום דרב שמואל ז"ל הכי ור"ל י"ל לא כו' ידע
ד"ה פלוגתא על זה וזה נמי מקרי טעם בדבר משנה
כדאי' אפי' דרבינו רבא אפי' אך י"ל דל"כ מה שאלו
שם דרב שמואל מאי לריחא נכחן וי"ל דהוא לא ידע
אורה מעשה דכאן שאמר ידע אהדורי וד"ה היטב :
שם י"ה למה לי עומדין כחבו י"ל ראוים בדגריהם
דנהא איתא במפרש שהק"ל על קריית בגמרא
מכלל דהאי לא קנה כו' הלא כ"א הנה כחבו
לחובו הוא קנה וי"ל דל"כ אפי' וי"ל דהוא דשחיהם
מטעם חזר אך מרי שיהו כחבו ר"ל מירי כחבו ע"כ
הנה והא דלא קנה בחיוב כחבו ולא כחבו לנפשו וא"כ
לא הוא קשה משא"כ למה שפירש בגמרא כחבו כחבו
ולא חזיר כחבו ולא מטעם חזר מכלל דרב בטומד כחבו
קנה והנה בלא עומד כחבו וא"כ כחבו מחובר. והנה
אפשר ה' לומר דשמואל מירי מטעם חזר והנה שמואל
בחיוב מקום הוא כאלו עומד כאן דכל דקרקע הוא
כמחבר וא"כ לא הוא קנה ששמואל דחוקה הכנים דלא
קנה אלא מקום מחובר בלבד דהוא אפשר לומר דשם
אם מטעם מחובר דוקא ולא מטעם חזר. אך זה אי
אפשר דל"כ גם כאן כן הכוונה וא"כ גם לי ענינא
כחבוליה דמי קשה ליקני לו חזיר ול"ה לי עומד
כחבו אלא ע"כ מטעם מחובר זה ילא מלאחי וי"ל
רצון החי ודוק : וי"ל שאמר רבא לקיום בלגב ממילא
קונה גם מטעם חזר או מטעם מחובר וד"ה :
ב"ה שפירש (בגמרא) למה לי לכוסיך דרייתא דלמיל
דלגריה סני. מחורן (חל) כדי להקפיד קושא
בבבא : וי"ל עוד אפי' לפי מה שלא ידע כברייתא
דלעיל וזה אפשר ה' ידוע :

דף שו' על פלגא נזקא ממונא וקושא י"ל קושא כי
היבא דלגריה למורי' הלא אין צריך לגמרי וכן
למ"ד פ"ג ממונא אחתי לא חייב חורי' הלא לאו
בחוקה שמואל הוא אך האמת סתם שוריים הוא כן
ולמ"ד פ"ג קושא כי ה' לו להחמיר חולי הוא לאו
בחוקה שמואל ולא מן הסתם הוא זה :
שם בשלמא כו' י"ל הלשון כמיוצר דהיי אפסר לומר
(להסיר) ולזה נחמה וזה קשה דכנס לכאור' הוא
פלוגתא נחמה מאד לזה משום פחות מהזיק וזה
יותר מהזיק אך לפעמים למ"ד פ"ג קושא שפיר מכלול
שמואל. א"ל בבבא וד"ה. וזה י"ל למ"ד קושא
לפעמים הניק (בבבא) לפעמים הניק' אה מורה אז
הניק בנשולמין משה שית' לו חורה כפירש"י על פסח
בבבא משא"כ לאידך מ"ד. אך זה הוא דוחק כי משמע
הניק והמזיק בנשולמין בית זה וזה בשלמא וד"ה :
פ"ג

עדות נמלה ואין מועיל עוד גם יצאו הכשרי לחזר לשעבר וק"ל :

ע"ב שם רבינו אמר כו' נכחה עשה . אך זה ז"ל לרש"י נראה שהוא כר' אחא שמי' מרסות שחולין בל' . ולמסופות שכתבו חזרו והכירוהו ויראה שהוא לפי דבריהם לעיל שמירי השגיגות עיניו החלה כמו שכתבו לעיל ד"ה לומר דבר בתרתי וא"כ י"ל הנס שהם שקרו היה רלוז רק להעדה ע"כ קודם לכן אמרו שאין מכירין אותו כי משאו אולי אדככי והכי יחזרו העדות ולא ישקרו גם הם עד אח"כ שפעדו גם הם ולא מועיל שקריהם לחייב אותו כ"ש אמרו שחזרו והכירוהו כי לא רצו לשקר בשביל ח"ג כ"ל דוקא בשביל העדה ודו"ק :

בתוספת ד"ה מכירין וא"ת דמאינו למימר נראה פירוש כי וא"ת אינו קושיא כ"ל שידעו שמיחא כ"ל אם מאמר כן י"ל כן ע"כ כתבו דמאינו למימר להיות יותר נוחא למעיל וא"ת כן אשיב לך י"ל כן ודו"ק :

שם בגמרא חייב' להו כו' משכה ודאי פטור כו' לכאורה אין מיוחד ונראה דלי כו' (משכה חייב) לא הוה בני מיד דל"ל כיון דידעת בכללך כו' דמאי אמר ודאי לא יסבו ל"י שלא ליחייב ואפשר זה הוא ביוגה הכו' דל"ה המשכה כו' לא דמי לשור האליסדין כו' והכ"י הוא שור האליסדין כלומרממי עמו ולא מלמד ליגה אם האדם או כשמרמו לו דלוגיו והוא פטור כשהרג אדם משום שאדם נלהם עמו להורגו וא"כ אין לומר לא חייב' רק לאסור' דלמה לאדם ללחום עמו ליהוש דילמא ע"ז יהרג שום אדם בנפשו . הלא יהיה חייב לשלם בעדו ודו"ק :

שם בגמרא וחס כו' הא נח חייב לכאורה לא קשה מידי דהוה מחילתו בפשיעה וסופו בלגום וז"ל הקשיא הוא למ"ד פטור ודו"ק :

שם פטור אף משכה לכאורה אינו מובן לעיל קאמר משכה ודאי פטור ועל כפל הכלב חייב' ליה ומהם להיפך : והאמת נראה י"ל אלא ההנה היה פשוט שבעל הכלב פטור וקמ"ל דאף משכה דהוה גרמא בניקיון פטור דיש חילוק בין דיני דגרמי לגרמא בנזקין משא"כ לאמירא ידע בכר דגרמא בניקיון פטור דכ"י הלכה וא"כ פשיטא ליה על משכה דפטור :

שם ברבנא במהלכת חייבת לכאורה זה מיוחד כאן וי"ל דנ"ל ז"ה א"ל קעם מהלכת ברבנא עטורה דמיירי דליון לא מקום לעצור ואורחה הוא לנפוש בה על שאינה מניחה ליהך וכוה רגל ברה"ר ע"כ פטורה וא"כ לא הוה כוונה' כלל . אך מסיפא מוכח שפיר דהדיוק הוא כמו שכתבו הכו'ם לעיל לא חוקה בה פטורה דלאפי' לבטוי באיך גיטא וא"כ יורה ודו"ק : **ש"ס** דף כ"ה ק"ו לזכיה י"ד יום מה שלא אמר יותר או כחוח ה"י נראה משום שמינו אביו חמור מאחר שזריך לעבור על דברי אדם אם אביו אמר לו להסיר ואם אביו אמר לעבור על דברי המקום ב"ה לרוב ששמו לו י"א וא"כ יוחא ודו"ק :

תוס' ד"ה אינו לא אדון קרן מקרן לדברים כו' וא"ת כו' הכתיבה לעיל י"ל דכלל ההקדמה לא הוה קשה מדי דע"כ הקושיא הוא על מ"ד פנ"ק דידע' על ההנה לא קשה והייתי יכול (לז') דרש' בלמ"ס פנ"ק בנודא וכו' סבר כרבין ואין להקדים א"כ למע' להו לומר דיו הלא לדברים אין ק"ו כלל י"ל

ע"ב שינא שבוק מחני' והא אבהרלי י"ל הלשון שבוק מחני' כי ידע שאפשר לפרש כדלקמן אך ז"ל חסורי מהסרה ולשונות המשנה לזה אמרו לו שבוק מחני' כדקיימא ולא מחני' אורה והא אבהרלי :

דף יט ע"ב ההרגנו' מועדין כו' אמר רב הונא כו' וחזון' ד"ה אכל קשרו אדם כו' :

בפר דמייתי כו' ולא דוקא כו' לכאורה אין מבין כלל כוונתם והפס' וסמיכות דברים הא"ך ולא דוקא קשרו אח"י דכחב לעיל בפר דייח וכן מה בני דבריהם הלא דרך הכו' הוא רק לפלל ולמחז' ולא לעשות פירוש וכן הדיבורים דלח"כ כולם מוקשים לכאורה בעיון גמור . ואחר העיון בעזרת אל ב"ה כננו סוס' קלי' לשיטת' ורש"י נמי לשיטת' לעיל דף ו' לאמרי בור המהלגלג ונחום' שם וכהה אם היה כאן מיירי כדל' דלז"ל לשיטת' היו עיניהם חייבים כמו כלכל וכמו שכתבו לעיל וכן כאן בד"ה וכי אהמר עיון שם ונראה לכו' דהמשמעות הוא בלדס' אחד :

דף כג ע"ב חוס' דר' שהיו חסונות כו' ולא בא ר"מ כו' ונ"פ ביוס' כו' הנה הסמיכות ענינים אלו המוכים כי ודאי במהנה כאשר עזרי' ה' יח' כחמק' בנ"מ לפרש זה וכן נמי פעמים שהתוספת כתבו כו' ענינים אלו ענין ח' מתייניק פעם שני על אותו דבר כי ידוע אלא ודאי ששייך ענין לענין .

ונראה בעזרתו כו' דהנה ח' הכח' לר' מחר בהם דוקא הוא בהנאות חליא מלחא וכמו לר' יוסי דבריי' אך על זה קשה הלא אדם חיה ל' מזל' ומנה קושיא סייעי' לומר דר' מחר' אינו מזכיר כ"ל מה שפליג על ר' יודא דהיינו גם ג"פ ובהם הסתמח כמו שר' יודא הוא חזרה כמו העד' דהיינו שהתא' שלשה ימים כן לר"מ חזרה מעין העד' ל' דהיינו שיחזור ג"פ וא"ל להזכיר זה בפ' וסימן דחיתונות ממשימין הוא אלא אדם שלא לשלם כופר וא"ל למע' גם בלדס' לא יושל' חזרה ג"פ כמו שר'ה בנעלה י"ל א"כ דמועיל וא"ל אלא שמוס' עוד בלדס' שיש סימן אם החיתונות ממשימין זו ודוק . אך על זה קשה מחד בשלמא להעד' יש ק"ו קירוב לא כ"כ משא"כ לחזר' דוקא ריתוק כי סברה ק"ו הוא בנ' ימים שאינו כ"כ מועד להזיק ולקטום שמתחלק יום בנתיים הוא מועד מכ"ש אם הוא כוונס כ"כ בנ"פ אינו מתחלק ומינה רגוזו וכמו שא"ת בתהול אי קפל חד מיניהו יום רגוזו כן נמי בשור שלא נח רגוזו בזהו יום מכ"ש שהוא מועד להזיק משא"כ בחורס גם שחזר מרגוזו בגדול של ג"פ אע"כ בנ' ימים לא חזר והיו מועד ודו"ק . ע"כ כתבו דבריהם רהשונו דלא כן הוא דיה קלי' אבהמה יין שהוא שפ' כ"כ כו' ור'ננס לומר ואל' הוא דוקא בהנאות ממשימין כוה חזרו ולא קם מועיל לכו' היפוך מק"ו : אך א"כ שהיה דוקא זה הוא חזרה גם ב' ימים לא יושל' א"כ לא סבר כר' שמעון ודו"ק ע"כ כתבו שלא כן אלא זה נמי מועיל ולפ"י סייעי' לומר שר' מחר בא להוסיף וגם ב"ל חזרה מורה כיון שחמר סמח ואל' חזרה הקושי' ע"ז כתבו שלא כן הוא ודו"ק :

דף כד בגמרא ח"ס כו' אינו נעשה מועד עד שיעידו בו בשני בעלים ובפני ב"ד לכאורה הוא מיוחד שהלא כבר איתא זה וי"ל אשמועינן גם אחר שהסידו בו שלא בשני ב"ד או שלא בפני בעלי' אינו בכל העדות ומועיל שיעידו בו אה"כ בפני ב"ד ובפני בעלים שלא נאמר כמו נמא' אחד מהן קרוב או פסול

ויהו מנה לכל אחד ופעמו דר' יוסי דכלל ע"כ יש הפסד לשאינו רמאי מנה א"כ מ"כ שרלו להיות הפסד להרמאי. וזה אומר א"כ מה הפסד הרמאי כיון שאינו רמאי הפסד ע"כ הכל יהא מונה ואי משום שלל יפסידו ששאינו רמאי מהחמא כיון שפסידו הרמאי יודע: ולא חיי הפסד לשני כלל. וחק' חיש אולי יזדמן שיאמר הרמאי חמות נפשי עם פלשטים ור' יוסי לא חיש לה: **שם**

בגמרא ורמי גזל אגזל קמאי כבא כי או אביו של אחד חכם כו' לפי הגרסה הוא מיוחד להביא כן מפקדון הו"ל להביא בקיבור בגזל נותן מנה לזה ומנה לזה פסוק י"ל כמו שפי' החוספת הגם שבזרייהא שם גופה חיתא כמו מחני' דהבא ויתא לוי להביא לרמות ממחני': ע"כ י"ל מביא אביו של א' כו' לידע שהוא ממחני' ולא מבזרייהא: ונראה יותר דידוע כל מה שאפשר להגדיל הקושי טוב יותר ע"כ מביא מחביו של א' הפסיד כו' מוכח שמייירי בבזרי ושמא כדאי' בשום' מהחמא אינם יודעים כן נמי בגזל מייירי בבזרי ושמא אף עכ"כ נותן מנה לזה ולזה. ושם מייירי בבזרי וברי אף עכ"כ מביא גזילה בייניהם ומשהלך וקסא יותר: בזה שהנא במחני' גזל אחד מהחמא כו' ולא א' משמים כמו הכא י"ל דשם ביבמות קאי אמה שהיא קודם בפלוגתא דר"ע ור"מ כעין פלוגתא זו קידש א' מחמא נשים ולא א' מחמא נשים כי בשתי נשים י"ל שקודם לחרווייכו משא"כ בהמש נשים מדבר בהם שהיהא בש"ע גם במקום שומא לישא יותר מאשה א' ראוי שלא יסא יותר מארבעה נשים להיות עונה לכל א' בחורש יעו"ש וא"כ לפי ההוה מהחמא לא קידש כ"א א' מהן בחמא נשים: ע"כ גם גבי גזל חמא א' מהחמא:

ע"ב רת' י"ל שרמאי י"ל חמות דבזורים כיון שאי לא קושיא ולא חירון: אך דהנה בר"ל שמוציא הוא הפי' לשון שמאי כידוע והוא' ל"ל פירוש שהוא מהלמדי בית שמאי: ע"כ י"ל זה כוונתו שכן שלא חקיקא לייבזה הלא גם ר"ל שמוציא בית שמאי מחמא אף עכ"כ הלכה כמותו מחבירו וא"כ הא"ך לא פסק בר"ל בשביל זה ע"כ מוכיח שלא כן הוא וק"ל: **שם** מה שמקשה מהרש"ל ז"ל על הקושיא שעל ר"ע יתקן גזל דעביד חסורא לכהורה י"ל שהגמרא סמכה על לקח מהחמא בני דאם שמביא החוספת ד"ה ומי אמר רבא: ואפשר לומר דבא"ד קאמרי וס"ה דבאל רבא ה"מ למיפך מר"ע דגבי מקח הסמיכות לדבריהם הוא פסוק דבאל דבריהם היימר אמר דלא ידע בהקטן מלקח מהחמא בני דאם משא"כ לפי דבריהם וא"כ מקשה מהרש"ל שפיר דא"כ גם באל דבריהם ידע שפיר ודו"ק:

שם ד"ה שלא מדעמו י"ל כוונתו דלפי' רש"י דוקא שלא מדעמו דמס אס לא ראה אס ידע בני א' לשמים מקרי ב' כריכות משא"כ לפי דברי החוספות: **שם** ברש"י במהמחין מחור הגדול ישבנו וכן בגמ' לכאורה מ"ל דלמא לימכר ושמעתי שהרי פי' כן למכור ונראה לפירוש רש"י דיש לדרקם למה חק' א' יפה אף מנה ואי'פ' זו הו"ל למימר א' יפה מאהים זו כמו שהקן קודם מנה ומאיהים ע"כ ישבנו וא"כ לא מלי למיחני שיה מאהים דאם ישבנו לא יכה סתמי שזה מנה.

י"ל לדבריו הוא משא"כ לפי דבריהם ודו"ק: **דף כח ע"ב** ס"ד מהביון לכאורה חמוס ס"ד מהביון מהביון לשבר ואי משום דברי החוספת לאביי הא"ך יוחא ועוד לשון ה"ד אינו מוכן כ"א חמוס' מהרש"ס מדוע לא פי' רבא לאביי נראה דהיה ראוי לומר ר' יהודה אומר אינו חייב אלא במהביון ודו"ק. ואפשר זה נמי כוונת הה"ס ולאביי לא קשה לשון זה ד"ל משום הכי קאמר מהביון חייב כו' משום דקאי נמי אלאחר נפילה. ויחא נמי דלא קאמר לאביי זה במהביון ולא נחביון ולפרש לזכות בהרסי' משום דקאי נמי אשעת נפילה וזה דקאמר אה"כ מחמי הלא מוכרח לפרש דבהרסי' פליגי משום הכי דקדוקי' ה"ל י"ל דקאי אה"כ מחמי דבהרסי' ס"ל דחייב דלמא רק בצעת נפילה כהרס מרבה או רק לאחר נפילה דזה דוחק לומר דר"י ידע מר' מאיר מה שלא מוכח בלישני בפירוש ודוק. וא"ל מדוע לא בקשה גם זה ארצה לשון כפול כוחלק במים ולקח במהביון י"ל דלפי רבא נמי היה יוחא זה כאשר נבאר בזה"ס ד"ה ומהניא דשמי' קושיא שני' אחר הראשונה נראה דאי לאו הקודם מ"ל דה"י זמן לסלק הלא משמע במחני' חוקק מהמא הנפילה חייב. אך לפי פירושם כוחלק במים משמע חקלק מימיו הוא ולא אדם המזיק משמע מן מהמא מים ולא אדם שצעת נפילה ולא היה לו לסלק. ופירוש אה"כ שר' מאיר מחייב בכל ענין נראה להם משלשן כפול כוחלק במים או שלקח במהביון ליקח מים מהרסי' דלא מהמא מים לאוד כ"א מכה אדם כנראה מהרסי' שע"כ היה משמע להם דמקרי אדם המזיק אי לאו מהחולק במים. וכן מהחולק במים מנהל על הרסית נמי דלא מכה אדם חוקק להיות נק' אדם המזיק ודו"ק: וא"כ גם לרבה מתורץ הלשון כפול כ"א שפירך רבא מהבזרייהא ודו"ק. ומה שלאביי הוא לסיפך כוחלק אשעת נפילה וחרסית אלאחר נפילה משום כיון שפירש אשעת נפילה ואחר נפילה יוחא יותר לומר הראשון אשעת נפילה והשני אלאחר נפילה: **בתר ד"ה** אמר רבא כו' בקמהה שקודם הקושיא י"ל דבאל דבריהם אפשר לומר טעם רבא כי שצרה משמע לו גם נפשה וא"כ לק"מ ד"ל נהקל דהנה כו' פושע יותר וזה דייק מכלל דמחייב ר"מ אפי' נפשה כו' הדיק הוא אמה שלא פירש מהביון ממא כנ"ל כמו שפירשתי: אלא ע"כ נצברה מפרש (נפשה) וע"כ דוחק לרבה להרחיק פלוגתהם ר"מ מחייב אפי' נפשה (נפשה) ור' יהודה לא ימייב נהקל. וא"ל א"כ פירש ר"י אהמחין להעביר מהמא למקום לקריב פלוגתהם: זה א"ל אומר דר' יהודה פומר בשומר חנם ודו"ק. אך זה נראה להם דוחק לומר נצברה משמע אפי' נפשה ע"כ נחביו כן פירושם. וכמו וא"ס כו' לנפשות על זה וי"ל כו' ודו"ק:

מסכת בבא מציעא

בדף לו במשנה שם אמר ר' יוסי א"כ מה הפסיד הרמאי כו' לכאורה חמוס למיזן מה לשון א"כ מה הפסיד הרמאי כאלו היה נזכר שזריכין להפסידו עכ"ס היה ל' למימר א"כ הא"ך יודע הלא אי יודע הרמאי ונראה פשוט דהנה י"ל לפרש במאי פליגי ונראה שמו דח"ק כדי שלא תהיה לאשר אינו רמאי כהפסד כל מה דאפשר שלא להפסידו ע"כ אומר

מסכת בבא בתרא

שחק לא יספור כי דאיתא לבור משא"כ פה נר
פסוק דזה הוא פסוק לעשות החילוק משא"כ כס
כיון דגם בחילוק עשה איתא מיהא אלא משא"כ הוה כי
כלן דעשה איתא נדר וחלטי יעשה נדר כיון שפשו לזכור
ע"כ קאמר של"כ הוא וק"ל :

ומה שיש לדקדק על דבר א"כ ליחסי מרחיקי אה חילון
מן המצר בשלמא לכך ליטנא דפליגי בשפוי לבורות
י"ל שם לא קתייב כן משום שדה שאינה עשו" לבורות
וכן לאזי"ב גם לניטנא קמא משא"כ לרנא לליבלי קמא
וי"ל דידוע כל מה שאפשר לקרב פלוגתא ודאי ראוי
שלא להיות פלוגתא רחוקה ע"כ י"ל הנס דלרנא הוה
כמו שיש צור כנר וגם כאלו יטנא לשרטוי לרנא גם אלי"ל
דאזי"ב משא"כ אי אלא הוה צור וגם בחילון בעדיין ליכא
שרטוי גם לרנא ולרנא הוה מוחר ודוק :

ברך יח תו"ס ד"ה הא ליכא חולר עבדי הוה מ"ל
לשנוי"כ מה עביי בזה וגם י"ל
עדיפא מיניי משני ואי זה כוונתא הי' להם לכפוש כן
אין להקשות מהו פריך כי ד"ל עדיפא מיניי משני
כידוע דרך המה"ס כן דעל המחקר לא קשה י"ל דקאי
על דבור הקודם דהקשה על רש"י ז"ל ומפרש ר"ח ז"ל
משום הכלל והנה ודאי רש"י ס"ל דבין אינו מיק
עשן ואי משום יין מעשן י"ב טעם אחר שפסול
ליכנס : או ס"ל דהכנה שמשבית כיון שכלכל הוא
יומר מהקלקול של העשן ע"כ מוחר י"ב בשוב שמנא
א' משבית הנס שמנא א' י"ב קלקול אך מדוע לא פירש
רש"י משום הכלל ע"כ כהנא דקשה ל' דהוה מ"ל לשנוי
כי משא"כ משום עשן ודאי אינו שום חידוש דידוע דעשן
מיקא מבוהא ושמן ודוק :

ד"ה דיקא נמי וסדורא הכי דיקא נמי ולאזי"ב לא קשה
כו' י"ל עוד לאזי"ב ע"כ מה שמפרש המהרש"א
בדבור ראשון כי לומר כי דלאיתא רבא לא ס"ל איהו
סברא כלל מרס ומוכר דקא מחזיק ע"כ לרנא דדיקא
ספיר משא"כ לאזי"ב אינו דיקא בקושיא המהרש"א דא"כ
ליחסי כן צבור ודוק : אך נראה דגם רנא ס"ל איהו
סבר' דלזי"ב ליחסי גם בריש הפרק פלוגתא ר' יוסי
ואפשר דא' כוונת המהרש"א ז"ל : אך י"ל שסבר' סתוק
שמציא פלוגתא וקאי גם אריש הפרק :

דף י"ט ע"ב הו"ס ד"ה ותיפוק ל' אפי' אה יבטלו כו'
ותימא ההקדמ' קודם הקשיא נדא' פסוק
דלז"ב כ"ה דאיתא הוה בקושיאם והקוביא של גמרא' הוא
על כהם גמרא שאמר עבה כיון דאיתאזו ליה לא מבטל
כו' מקשה מדוע לא אמר מפני שהוא דבר המקבל פומא
ועל זה משני שגילוס במי פירוח נס (זה לא יתייח שומע)
בעין זה אי' הכרובא וילי פסוק ווא"כ יתחא יומר מפרושים
אשר רצויה דה' קשה להו ח"כ הלשון כדלוי וימר
לומר המקשן ולימא מפני שהוא דבר המקבל פומא
והלשון ותיפוק ליה משמע כהי' החו"ס ודוק :

שם בגמרא האי חביות ה"ד אי דפומא לנר כו' י"ל מה
דעת המקשן ודאי יסנה לו שפומי' לנו ונראה דהי'
קשה לו מה שתיי כהם משמע בכל ענין (דלז"ב) לחי
בפומי' לנו דוקא כי בכהם משמע בכל ענין : על זה
משני הסתרה שיימי חירון אחד הוא י"ב לומר פומי' לנו
ולא קשה ליחסי כן כי א"א פומי' לנר : (חירון ב')
בחביות של מחבת וזא קשה למא חיי כהם משמע נמי
של חרס לחי בשל מחבת כי י"ל נמי בשל חרס פומי'
לנו ע"כ כהם חביות משמע גם ש"ח דהיינו בפומי' לנו וגם
לא חיי בפומי' לנו י"ל נמי בפומי' לנר ונשל חקת ודוק :

דף כ תוספות ד"ה פעלו מחליפין תימא כי חזן מן
הירקות ששמו (האויס דרענגר) י"ל
לפוס ריהטא דנל"י הוה אפסר לתרץ דכלא קאי על
הירקות ששמו שם : לכך מביא זה משום דמשמע דכהם
ירקות אינם אלוהם ששמו דלז"ב הוה ליה למחסי אפסר
ירקות מביאין וחוננין חזן מן הירקות שלא מט ודוק
וא"כ גם כלן עבדין כהם אינם הירקות ששמו :
בא"ד הקשה ר"י דהכא כנול"י שמתחין וכו' הסמיכו'
הח"ך חלוי הקוביא במה שלנעלה י"ל דקאי על
ר"ח ז"ל דלא חירץ כלן במירוח כלן בלא מירוח :
ועכ"פ חירוצו היה לבאר יומר כן דשם הירוח משבו
ואינו עומד וכלן מיירי ע"כ במירוח אלא ע"כ דידוע
לו דגם כלן אין צריך מירוח : ואפשר כוונת מהרש"א
ז"ל ודוק קאי כל זה לבאר הסמיכות ודוק :

ד"ה ויפיק ששכן כו' דלחי אפי' לר"מ י"ל דר"י בזה
דלז"ב הוה אפשר לתרץ ה"ה ע"כ שם דלא
כר"מ משום עוף ששכן וכמואל סבר כר"מ וי"ל דר"מ
לא סבר כחול' משום משי' דלא מבטל ע"כ פירשו
דלחי' אפי' לר"מ וק"ל :

ד"ה ונכרי ששכן בחלון דכרי אינו מקבל פומא כו'
וא"ל דכפרק י"ד כו' הסמיכות י"ל דהוה אפשר
לומר דגם אי הוה נוי כזה מדאורייתא חוץ כפני
הסימא (שלין ראוי) לומר שמתקבל פומא כמו בישראל
זה שייך לו שהוא מלוי' בעברה דרזוי לומר מקבל פומא
משא"כ בגוי אינו מקרי מקבל פומא : וא"כ לא היו
צריכין לחלק בין דאורייתא לדרבנן : וז"ל דלא נראה להם
לחלק כי גם בשאר דברים כמו בחביות אין שייך גם
לנדה פומא כ"א שלא חנע בה חרומה וכיוצא גם
ממא' כן נמי בכותי ע"כ הוצרכו לחלק בין דאורייתא
לדרבנן וצוה יומר כי לפי חכמי הראשון לא הוה קשה
הוא"ל שמקשין :

בא"ד שם וזה דאצטריך מיעוטא כו' גם זה י"ל לפי
הכלל דמהו משמע שממא' שר פומאחא כ"א
מזבזא וזמנעו וזה דחולץ כני"ל ח' שלנו וס' לא
יתחא לכו בזה כני"ל ע"כ מהרש"ל גם זאת וכן (עוד שם
זכ"ח ח' אינו מקבל פומא כו' י"ל הסמיכות שלכאורה
ראוי להיות דיובר בע"פ אלא כני"ל כמו ר"א לסברת
שלין זה סברא לומר כיון שאינו מלואו לא מקרי מקבל
פומא דלז"ב גם בן מ' חיי נמי יתחז' כי לפי הכלל טעם
בן ח' כני"ל וקשה גם בן מ' ח' אלא דוקא בן ח' משום
דלא מקרי אדם משא"כ אי הוה קרנא אדם הנס שליין
שייך אלא לומר מקבל פומא) וזה היינו לזכ' כי הוה
היה רק לפוס ריהטא בכתיבה ואיני זוכר עשה כדלוי :
שם ד"ה כולן אין ממשיכין בחלון כו' דליכא למימר
דעממא כו' כי ודאי לפי דעת התקנא א"א לומר
כן אלא כיונאם גם לפי ההסקנא נמי ליכא למימר
כן ודוק :

דף י"ח תו"ס ד"ה לא יתפור כל הני מיירי דלחי בזה
כו' ותימא לר"י כו' לנאורי' הי' להם
להקשות זה בגמרא במקומו וי"ל דהחוספה בעו לפרש
דקדוק שהיה למיחסי כהם לא יתפור כמון לצורו של
חביות כיון דל מרס דקא מקרי מרסי לרנא לכך פירשו
וא"כ שייך כלן :

ע"ב בגמרא אהיי אמר סימך אפי' לרנא וכו' איתא
לנור כו' מה שלא אמר כן על המשנה אפילו

